Tabell **N:o 3** *till 1847 års Revisions-Berättelse angående Stats-Verket.*

Utredning öfver Stats-Verkets Grundfond vid slutet af nedanstående år.

Statsmedel i allmänhet.	1834. Special-summor.	1834. Hufvud-summor.	1835. Special-summor.	1835. Hufvud-summor.	1836. Special-summor.	1836. Hufvud-summor.	1837. Special-summor.	1837. Hufvud-summor.	1838. Special-summor.	1838. Hufvud-summor.	1839. Special-summor.	1839. Hufvud-summor.	1840. Special-summor.	1840. Hufvud-summor.	1841. Special-summor.	1841. Hufvud-summor.	1842. Special-summor.	1842. Hufvud-summor.	1843. Special-summor.	1843. Hufvud-summor.	1844. Special-summor.	1844. Hufvud-summor.	1845. Special-summor.	1845. Hufvud-summor.
Den tillgång, som under benämning af *statsmedel*, enligt Rikshufvudbokens kapital-räkningar för här upptagna år, balanseras vid samma års slut, och hvari ingå andelar tillhörande Stats-Verkets *grundfond* samt *ordinarie* och *extra stats-regleringsfonderna*, utgör .	— — —	8,760,271 16 5	— — —	8,975,499 35 9	— — —	8,844,360 2 7	— — —	8,513,933 3 8	— — —	9,075,812 13 6	— — —	8,503,335 27 2	— — —	7,802,566 1 8	— — —	8,387,250 10 11	— — —	9,139,746 8 7	— — —	9,551,250 47 7	— — —	9,068,636 13 9	— — —	9,743,973 11 3
Men efter afdrag af *skuld*, enligt samma räkningar, ...	— — —	4,148,892 33 9	— — —	4,299,654 2 9	— — —	4,305,872 36 3	— — —	4,047,468 38 5	— — —	4,564,014 28 7	— — —	4,152,954 26 8	— — —	3,415,453 43 2	— — —	4,021,585 38 5	— — —	4,696,215 42 3	— — —	4,984,044 13 7	— — —	4,599,375 43 9	— — —	5,167,267 15 5
Netto	— — —	4,611,378 30 8	— — —	4,675,845 9 —	— — —	4,538,427 32 4	— — —	4,466,464 13 3	— — —	4,511,797 32 11	— — —	4,350,381 — 6	— — —	4,387,112 6 6	— — —	4,365,664 20 6	— — —	4,443,530 14 4	— — —	4,567,206 34 —	— — —	4,469,260 18 —	— — —	4,576,705 43 10
Ordinarie Stats-regleringen, med tillhörande conto öfver återdebiterade *förskotts-utgifter*, tillföres värdet af följande bland ofvanstående tillgångar inbegripna poster, nemligen:																								
Beloppet af vid bokslutet odisponibla *restantier, proprie-balanser* och *anmärkta poster* . .	347,034 — 1	— — —	428,624 32 10	— — —	565,517 34 11	— — —	561,295 22 3	— — —	561,459 45 5	— — —	530,450 27 3	— — —	475,161 47 11	— — —	524,703 36 2	— — —	588,835 35 6	— — —	680,641 21	— — —	593,460	— — —	710,265 9 10	— — —
Dito af f. d. 9:de hufvud-titelns *lån* samt såsom *förskotter* återdebiterade stats-utgifter . .	597,783 4 5	— — —	582,330 38 6	— — —	311,619 36 2	— — —	281,068 44 2	— — —	367,116 — 10	— — —	248,665 7 —	— — —	304,033 23 11	— — —	212,959 3 9	— — —	145,432 5 10	— — —	164,126 33 10	— — —	144,621 43 10	— — —	137,186 11 10	— — —
Dito af i öfrigt stats-regleringen tillhörande, men vid års-afslutten *oliquiderade poster* . .	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	56 25 9	— — —	56 25 9	— — —	151,951 45 9	— — —	56 25 9	— — —	4,980 25 9	— — —	56 25 9	— — —
S:r	944,814 4 6	— — —	1,010,955 23 4	— — —	877,137 23 1	— — —	842,364 18 5	— — —	928,575 46 3	— — —	779,115 34 3	— — —	776,252 1 7	— — —	737,719 17 8	— — —	886,219 39 1	— — —	844,824 38 7	— — —	740,062 21 7	— — —	847,507 47 5	— — —
Dock, efter afdrag af nedanstående, nemligen:																								
Beloppet af oersatta *brister* å f. d. 2:a, 3:e, 4:e, 7:e och 10:e hufvud-titlarne .	116,419 40 8	— — —	116,934 36 10	— — —	124,429 23 3	— — —	161,619 37 8	— — —	202,497 45 10	— — —	214,454 18 3	— — —	163,999 13 11	— — —	166,974 4 10	— — —	171,517 34 4	— — —	171,517 34 4	— — —	171,630 25 7	— — —	171,630 25 7	— — —
Dito af genom misstag för mycket till godo förda . .	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	6,928 40 3	— — —	6,928 40 3	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
S:r	116,419 40 8	828,394 11 10	116,934 36 10	894,020 34 6	124,429 23 3	752,707 47 10	161,619 37 8	680,744 28 9	202,497 45 10	726,078 — 5	214,454 18 3	564,661 16 —	163,999 13 11	612,252 35 8	166,974 4 10	570,745 12 10	178,446 26 7	707,773 12 6	178,446 26 7	666,378 12	171,630 25 7	568,431 44	171,630 25 7	675,877 21 10
Återstår för *grundfonden* och *extra stats-regleringen* gemensamt.	— — —	3,782,984 18 10	— — —	3,781,824 22 6	— — —	3,785,719 32 6	— — —	3,785,719 32 6	— — —	3,785,719 32 6	— — —	3,785,719 32 6	— — —	3,774,859 18 10	— — —	3,794,919 7 8	— — —	3,735,757 1 10	— — —	3,900,822 22	— — —	3,900,828 22	— — —	3,900,828 22
Extra Stats-regleringen																								
Påföres beloppet af medel, som *af grundfonden* förskjutits, . . .	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	860 13 8	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
Godtgöres deremot för dito, *till* dito förskjuta, ...	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	19,232 39 2	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
Grundfond återstår med . .	— — —	3,782,984 18 10	— — —	3,781,824 22 6	— — —	3,785,719 32 6	— — —	3,785,719 32 9	— — —	3,785,719 32 6	— — —	3,785,719 32 6	— — —	3,775,719 32 6	— — —	3,775,686 16 6	— — —	3,735,757 1 10	— — —	3,900,828 22	— — —	3,900,828 22	— — —	3,900,828 22
Verkliga *fluktuationerna* i *grundfondens belopp*, vid jemförelse emellan de särskilda åren, bestå i:																								
Ökning genom värdet af från magasins-fonden öfverlåtna fastigheter m. m.	— — —	— — —	— — —	— — —	4,395 10 —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
Dito genom kapital, tillkommet vid intagning af Fång-Styrelsens tillgångar, . . .	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	16,000 — —	— — —	167,626 3 6	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
Minskning genom värdet af till magasins-fonden öfverlåtna fastigheter m. m.	— — —	— — —	279 8 2	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
Dito genom anordning å Riksstaterna för år 1809 och föregående år	— — —	— — —	880 36 2	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
Dito genom nedsättning af värdet å Krigs-Akademiens fastigheter	— — —	— — —	— — —	— — —	500 — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
Dito genom afskrifning af ett förskott till Myntverkets drift	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	10,000 — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
Dito genom afskrifning af en brist å 7:e hufvud-titeln . .	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	33 16 —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
Dito genom lefverering till Riksgälds-Kontoret (af Nummer-Lotteriets tillgångar m. m.) .	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	55,929 14 8	— — —	2,554 31 4	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
Netto	— — —	M	1,159 44 4	— — — Ö	3,895 10 —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — — M	10,000 — —	— — — M	33 16 —	— — — M	39,929 14 8	— — — Ö	165,071 20 2	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —

Tabell **N:o 4** *till 1847 års Revisions-Berättelse angående Stats-Verket.*

Arméens Pensions-Kassas Kapital, för år 1844.

Debet.

Balansen efter 1843 års Hufvudbok,					
som var Arméens Pensions-Kassas skuld den 1 Januari 1844.		6			
än, enligt räkningen med pensionerade delägare,	140: — —	82			
Afkortningen.					
För år 1843 och förra åren:					
Årlig afgift		14			
Retroaktiv afgift		14			
Expektans-afgift		14			
Vakans- och liggetids-besparing		14	513	16	—
Begrafningshjelps-besparing		16	35	43	6
Ränta å uppbörds-medel		16			
Uppbörds-arfvode		16			
Observations-medel		16			
Utbetalningen.					
För år 1844:					
Pensioner och begrafningshjelp		38	224,929	8	—
Herrar Direktörers arfvoden		38			
Aflönings-staten		38			
f. d. tjenstemans pension		38			
Arfvoden och diskretioner		38			
Diverse utgifter		38			
Ränta à 5 procent		38			
Bevillning		40			
Hushyra		40			
Onera för Kassans hus		40			
Arfvodes-procent		40			
Anmärknings-procent		40			
Uppbörds-arfvode		42			
Balans till år 1845.					
Arméens Pensions-Kassas fordran:					
än f. d. Krigsmanshus-kapital	136,871: 39. 3.	188			
Summa Banko R:dr					

Credit.

Balansen efter 1843 års Hufvudbok,					
som var Arméens Pensions-Kassas fordran den 1 Januari 1844.					
än f. d. Krigsmanshus-kapital	136,871: 39. 3.	5			
Inkomsten.					
För år 1843 och förra åren:					
Begrafningshjelps-besparing		15	102	47	8
Observations-medel		17			
Inkomsten.					
För år 1844:					
Ränta à 4 procent		19			
„ à 4½ procent		19			
„ à 5 procent		19			
„ à 6 procent		19			
Hushyra		21			
$\frac{3}{5}$:delar af Vadstena Krigsmanshus-Kassas äldre inkomster		21	51,672	23	7
Bötes-medel		21			
Diverse inkomster		21			
Årlig afgift		25			
Retroaktiv afgift		27			
Expektans-afgift		27			
Vakans- och liggetids-besparing		29	11,890	46	—
Begrafningshjelps-besparing		31	17,051	28	7
Ränta å uppbörds-medel		35			
Besparade pensioner		35	8,935	—	—
Balans till år 1845:					
Arméens Pensions-Kassas skuld		187			
Summa Banko R:dr					

Rätteligen utdraget, betygar, Stockholm och Kongl. Arméens Pensions-Kassa den 18 Oktober 1847.

C. Åhman.

Anmärkningar:

1:o Som pensions-utbetalningen under året medtagit en summa af 216,134 R:dr 8 sk., men de för pensioneringen öfverlåtna stats-anslagen, 80,615 R:dr 2 sk. 2 r:st., jemte ränta à 5 procent, 6,843 R:dr 28 sk. 4 r:st., å f. d. Krigsmanshus-kapitalet, sammanlagdt utgjort endast 87,458 R:dr 30 sk. 6 r:st., har derutöfver utgått en summa af 128,675 R:dr 25 sk. 6 r:st., som Pensions-fonden, tillkommen genom delägarnes enskilda bidrag, tillskjutit.

2:o Med utdraget ur Arméens Pensions-Kassas hufvudbok för år 1844 följer ett exemplar af Direktionens tryckta Kungörelse om pensions-utdelningen för det med April månad tilländalöpande pensions-året.

C. Åhman.

Tabell **N:o 5** *till 1847 års Revisions-Berättelse angående Stats-Verket.*

Arméens Pensions-Kassas Kapital, för år 1845.

Debet.

Balansen efter 1844 års Hufvudbok,					
som var Arméens Pensions-Kassas skuld den 1 Januari 1845,		6			
än, enligt räkningen med pensionerade delägare,	122: 24.	80			
Afkortningen.					
För år 1844 och förra åren:					
Årlig afgift		14			
Retroaktiv afgift		14			
Expektans-afgift		14			
Vakans- och liggetids-besparing		14	291	32	—
Begrafningshjelps-besparing		16	901	31	1
Ränta å uppbörds-medel		16			
Utbetalningen.					
För år 1845:					
Pensioner och begrafningshjelp		36	227,106	32	—
Herrar Direktörers arfvoden		36			
Aflönings-staten		36			
f. d. $\frac{3}{5}$ tjenstemans pension		36			
Arfvoden och diskretioner		36			
Diverse utgifter		36			
Ränta à 5 procent		36			
Ränta à $4\frac{1}{2}$ procent		36			
Bevillning		38			
Hushyra		38			
Onera för Kassans hus		38			
Arfvodes-procent		38			
Anmärknings-procent		38			
Uppbörds-arfvode		40			
Balans till år 1846.					
Arméns Pensions-Kassas fordran:					
än f. d. Krigsmanshus-kapital	136,871: 39. 3.	190			
Summa Banko R:dr					

Credit.

Balansen efter 1844 års Hufvudbok,					
som var Arméens Pensions-Kassas fordran den 1 Januari 1845.					
än f. d. Krigsmanshus-kapital	136,871: 39. 3.	5			
Inkomster.					
För år 1844 och förra åren:					
Observations-medel		15			
Inkomster.					
För år 1845:					
Ränta à 4 procent		17			
„ à $4\frac{1}{2}$ procent		17			
„ à 5 procent		17			
„ à 6 procent		17			
Hushyra		19			
$\frac{3}{5}$:delar af Vadstena Krigsmanshus-Kassas äldre inkomster		19			
Bötes-medel		19			
Restituerade Krono-utskylder		19			
Årlig afgift		21			
Retroaktiv afgift		23			
Expektans-afgift		25			
Flera stegs-afgift		25			
Vakans- och liggetids-besparing		27	15,670	16	9
Begrafningshjelps-besparing		31	18,724	14	10
Ränta å uppbörds-medel		33			
Besparade pensioner		33	6,261	—	—
Balans till år 1846:					
Arméens Pensions-Kassas skuld		189			
Summa Banko R:dr					

Rätteligen utdraget, betygar, Stockholm och Kongl. Arméens Pensions-Kassa den 18 Oktober 1847.

C. Åhman.

Anmärkningar:

1:o Som räkning öfver Wadstena Krigsmanshus-kassas äldre inkomster för år 1845 ännu icke från Kongl. Krigs-Kollegium inkommit, har beloppet af den Arméens Pensions-Kassa med $\frac{3}{5}$:delar tillkommande andel i berörde inkomster icke kunnat i räkenskapen upptagas.

2:o Med utdraget ur Arméens Pensions-Kassas hufvudbok för år 1845 följer ett exemplar af Direktionens tryckta Kungörelse om pensions-utdelningen för det med April månad tilländalöpande pensions-året.

C. Åhman.

Kongl. Stats-Kontorets

underdåniga Utlåtande, i anledning af 1847 års Revisions-Berättelse, angående Stats-Verkets tillstånd, styrelse och förvaltning.

Stormäktigste Allernådigste Konung!

Genom remiss af den 2 sistlidne December, till Stats-Kontoret ankommen den 28 i samma månad, har Eders Kongl. Maj:t i nåder öfverlemnat Rikets Ständers år 1847 församlade Revisorers Berättelse om granskningen af Stats-verkets, jemte dertill hörande fonders, tillstånd, styrelse och förvaltning för åren 1844 och 1845, samt anbefallt Stats-Kontoret att, i anledning af hvad samma Berättelse innehåller, i afseende på Stats-verkets, Charta-Sigillata-verkets, Mynt- och Kontroll-verkens samt undsättningsmedlens förvaltning och räkenskaper, äfvensom angående vissa, vid granskningen af Landsböckerna förekommande omständigheter, afgifva underdånigt Utlåtande; till fuligörande af hvilken nådiga befallning, Stats-Kontoret får i underdånighet anföra följande:

Revisorerne hafva anfört åtskilligt angående *Riks-hufvudboken*, den förut påyrkade särskilda *Hufvudboken för Stats-Kontoret* och den uti Riks-hufvudboken ingående så kallade *grund-* eller *reserv-fonden*. Då sådant äfven förekommit i år 1845 församlade Revisorers Berättelse, och Stats-Kontoret i dessa ämnen vidlyftigt yttrat sig uti det öfver samma Berättelse, under den 20 Februari 1846, afgifna underdåniga utlåtande, tror Stats-Kontoret, till undvikande af ytterligare vidlyftighet, det göra tillfyllest att här i underdånighet åberopa berörde utlåtande.

Väl hafva Revisorerne låtit utkalkylera grundfondens belopp vid 1841 års slut, olikt det af år 1845 års Revisorer uppgifna, och ännu mera olikt det belopp, som 1844 års Stats-Utskott, på grund af Stats-Kontorets utredning, uppgifvit; men då någon specifikation af differenserna emellan Revisorernes och Stats-Kontorets uppgifna parti-summor i Revisions-Berättelsen ej igenfinnes, kan Stats-Kontoret öfver dessa differenser ej afgifva någon förklaring. I princip skilja sig 1847 års Revisorer och Stats-Kontoret deruti, att *proprie-balanser* och *anmärkta*

poster af Revisorerne frånföras grundfonden, men deremot de, ersättningstillgång saknande, *äldre brister* på 2:dra, 3:dje, 4:de, 7:de och 10:de hufvudtitlarne af Revisorerne grunfonden tillgodoföras. Stats-Kontoret har likväl ansett, att, då af *proprie balanser* och *anmärkta poster* ofta inflyta betydliga belopp, hvilka icke kunna tillföras någon annan än grundfonden, hvad under dessa titlar balanseras, bör, såsom primitivt tillhörande denna fond, äfven dit hänföras, men att deremot, då de ofvanberörde *bristerna* aldrig kunna på annat sätt realiseras, än genom nya anslag på Riks-staten, hvilka säkerligen aldrig komma att beviljas, dessa bristers belopp förlorat egenskapen att utgöra en fonds tillgångar, hvilka för att hållas i reserv vid uppkommande behof, böra vara eller kunna blifva disponibla. Enligt förra Revisorers och Stats-Utskottets yttrade åsigter, hafva *värden å fastigheter och inventarier* af Stats-Kontoret blifvit frånräknade grundfonden, i hvilken de deremot, efter 1847 års Revisorers kalkyl, ingå. Ehuru denna sednare behandling af poster, som kunna realiseras, synes vara riktig, torde likväl Stats-Kontoret kunna anses hafva hafva haft giltiga skäl för sitt sätt att gå till väga. Önskligt vore att bestämda, af omvexlande åsigter oberoende, föreskrifter så väl i detta som andra vigtiga ämnen kunde erhållas.

Enahanda förhållande är med de i Rikshufvudboken balanserade, af hufvudtitlarnes anslag utgångna *förskotter* och *lån*. Genom nådigt Bref af den 7 April 1830, har Kongl. Maj:t bifallit Rikets Ständers, i anledning af deras Revisorers Berättelser om granskningen af Statsverkets förvaltning åren 1822, 1823, 1824 och 1825, gjorda underdåniga anhållan, att, med hänsigt till den fullständiga uppfattning af Stats-verkets tillstånd, som genom Riks-bokslutet är åsyftad, uti Rikshufvudboken måtte särskilt balanseras alla sådana förskotter, för hvilka redo ej blifvit gjord och som rätteligen intilldess, i synnerhet de mot framdeles ersättning utgångna, borde betraktas såsom tillgång, samt att för en bättre öfversigt äfven af Nionde hufvudtitelns tillgångar, hvartill borde räknas de ifrån titeln, såsom förskott eller lån, uttagna summor, ett särskildt conto, upptagande alla från berörde titel utlemnade dylika bidrag, med balans från föregående året och utan sammanblandning med titelns årliga anslagssumma, måtte i sjelfva Rikshufvudboken införas. Nu hafva dock 1847 års Revisorer ansett sättet för dessa posters intagande i Rikshufvudboken vara mindre öfverensstämmande med lagarne för en riktig räkenskapsföring.

Till vinnande af ett önskligt slut i den stora hufvudfrågan om räkenskapsföringen af allmänna medel och derpå grundadt Riksbokslut, förnyar Stats-Kontoret sin, uti underdåniga utlåtandet af den 20 Fe-

bruari 1846 öfver 1845 års Revisores Berättelse, förut gjorda underdåniga hemställan, att, utan rubbning i nuvarande jemna gång af Statsverks-redogörelsen, särskilt måtte, till prof och formulär, få uppgöras en, på verkliga speciella förhållanden grundad, fullständig räkenskap, som innefattar dels en hufvudbok öfver Stats-Kontorets så kallade enskilda rörelse, med hvad som skall svara emot de hittills inom Stats-Kontoret och Ränte-kammaren förda anteckningar och redovisningar, dels en Riks-hufvudbok öfver det hela, samt att detta arbete måtte uppdragas åt Kamreraren i Riksbokslutts-Kontoret, Kanslisten vid Eders Kongl. Maj:ts Orden, Nils August Fredin, med frihet från dess ordinarie tjenst, som under tiden finge skötas af en tillförordnad med lönens uppbärande såsom arfvode, och med rättighet för Fredin att betinga sig lämplig aflöning samt skrifvarehjelp och expens-medel att åtnjutas intill arbetets fullbordan.

Vid anställd jemförelse emellan stats-utgifterna och anslagen derför under de ifrågavarande tvenne åren, hafva Revisorerne ansett följande omständigheter förtjena uppmärksamhet:

§. 1.

Revisorernes häruti gjorda förslag, att anslaget å 2:dra Hufvudtiteln för Justitie-Departementet, 3000 R:dr, som nu benämnes *oförutsedda utgifter*, må, såsom utgörande en del af de 50,000 R:dr, hvilka för extra behof af Rikets Ständer anvisats och blifvit å nämnde samt 6:te, 7:de och 8:de hufvudtitlarne fördeladt, i nästa Riks-stat erhålla sin rätta benämning *extra utgifter*, synes Stats-Kontoret riktigt och lärer vid förestående statsreglering iakttagas,

§. 2.

Som under granskningen Revisorerne skolat inhemta, hurusom vid många tillfällen löner på stat, arfvoden, gratifikationer m. m. blifvit på det sätt anordnade, att medlen utgifvits *till disposition* af vederbörande Chef, som vanligen å Stats-Kontorets för beloppet utfärdade anordning endast tecknat sitt qvittens; men ett dylikt sätt för utbetalning af Statens medel vore mindre formenligt, då möjligheten för granskning af desammas anordnande för sina verkliga ändamål dymedelst tillintetgjordes; hafva Revisorerne förmält sig anse, att i allmänhet vederbörande sjelfve böra i Stats-Kontoret uppbära hvad Eders Kongl. Maj:t åt dem anvisar, samt att, när dylika dispositioner någon

gång kunna finnas oundgängligen nödvändiga, föreskrift om medlens behöriga redovisning då jemväl uttryckligen meddelas.

Det gifves flera anledningar och orsaker, hvarföre medel anordnas till disposition, antingen af Embets-verk eller Chef eller ock af Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, såsom exempel hvarpå må uppgifvas: då inom Expeditionerna af Eders Kongl. Maj:ts Kansli en tjenst blifver i följd af högre förordnande ledig, men ej kan tillsättas, i hvilket fall lönen, enligt Eders Kongl. Maj:ts nådiga föreskrift, disponeras af Departements-Chefen i och för tjenstgöringen inom Expeditionen; då inom Kollegier och Embets-verk den ordinarie löne-innehafvaren, jemlikt författningar, icke sjelf får förrätta innehafvande tjenst, såsom vid inträffande konkurs, suspension m. m.; då anordningar utfärdas till medels utbetalning från Landt-ränterierna, till Navigations-skolor, till Landtbruks-skolor, och så vidare; samt då anordningar å Folk-skollärare-aflöningar, utfärdade på Kongl. Ränte-kammaren och hvilka, jemte kontanta medel, till orterna öfversändas, ställas till disposition af Eders Kongl. Maj:ts vederbörande Befallningshafvande. Uti den sålunda utfärdade anordningen föreskrifves alltid att medlen lyftas emot redovisning, och denna redovisning sker vanligen inför Kammar-Rätten af de Embets-verk och personer, som dit inlemna redogörelsen, eller af Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Landsboks-redogörelsen; men på det Kammar-Rätten må komma i tillfälle att känna sådana dispositioner och tillse, att behörig redovisning icke uteblifver, uppföras i sådan ordning verkställda utbetalningar på en särskild förteckning, som för det förflutna året i följande Februari månad från Stats-Kontoret till Kammar-Rätten öfverlemnas. I de fall åter, der den, till hvilken anordningen utfärdas, icke har redovisningsskyldighet inför Kammar-Rätten, bör dispositionen vara tecknad antingen på sjelfva anordningen eller ock på en dervid fogad förteckning och åtföljas af qvitto af den eller dem, som medlen erhålla; och att detta blifver behörigen iakttaget, tillkommer Kammar-Rättens Revision tillse, vid granskning af antingen Kongl. Ränte-kammarens eller Landt-ränteriernas räkenskaper, — men icke Stats-Kontoret, som, sedan anordningen blifvit utfärdad, dermed ej har vidare befattning.

Af hvad Stats-Kontoret sålunda i underdånighet anfört och upplyst, följer ock, att hvad Revisorerne yrkat, det vederbörande böra i allmänhet sjelfve af Stats-Kontoret uppbära hvad Eders Kongl. Maj:t åt dem anvisar, icke kan verkställas, enär uttagningen af de anordnade medlen sker antingen i Kongl. Räntekammaren eller i Landtränterierna.

§§. 3. 4.

Hvad Revisorerne uti dessa begge §§. yttrat och anmält, angående utbetald gratifikation till Byrå-Chefen i Justitie Stats-Expeditionen och om tillförordnade Sekreterarens i Justitie-Kanslers Expeditionen löntillträde, synes ej utgöra föremål för Stats-Kontorets underdåniga utlåtande.

§§. 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 22 och 23.

I anledning af hvad Revisorerne i dessa §§ erinrat och anmält, afgifver Stats-Kontoret under denna dag särskilda underdåniga utlåtanden, till följd af erhållna nådiga remisser genom Eders Kongl. Maj:ts Landtförsvars-, Civil- och Ecklesiastik-Departementers Kansli-Expeditioner.

§. 20.

Då Revisorerne, i afseende å till af Eders Kongl. Maj:t kända behof, under åren 1844 och 1845, utbetalda 800 R:dr, i allo instämt uti hvad om dylika dispositioner af förre Revisorer blifvit yttradt och hemställdt, får äfven Stats-Kontoret i underdånighet åberopa sitt, den 20 Februari 1846, deröfver afgifna underdåniga utlåtande.

§. 21.

Huruvida, såsom Revisorerne förment, biträdet vid granskningen af fullmakterna för de 3:ne ofrälse Ståndens ledamöter vid sistlidne Riksdag kunnat verkställas af tjenstemännen inom Justitie Revisions-Expeditionen, hvarigenom de derföre anvisade arfvoden blifvit obehöfliga, kan ej utgöra föremål för yttrande af Stats-Kontoret, som endast får upplysa, att för enahanda ändamål arfvoden blifvit vid de föregående Riksdagarne utbetalda och af Riksdagskostnads-medlen godtgjorda.

§. 24.

Uti denna § hafva Revisorerne uppfört utgifts-poster, under Revisions-åren anordnade på 2:dra, 4:de, 5:te, 7:de och 8:de hufvudtitlarnes anslag till extra och oförutsedda utgifter äfvensom på samma titlars besparingar, samt förmält sig deraf och vid jemförelse af 1845 års

Revisions-berättelse hafva inhemtat, att åtskilliga utgifter återkomma och sålunda synas vara af en mera permanent egenskap, i anledning hvaraf Revisorerne uti följande.

§. 25.

anmält sig hafva funnit, hurusom de summor, hvilka årligen af Eders Kongl. Maj:t på besparingar och extra utgiftsmedel anvisas till pensioner, gratifikationer och nådegåfvor, dels stiga till ganska betydliga belopp, dels uti icke ringa mån försvåra öfversigten af hvad å hvarje hufvudtitel för Rikets aktiva tjenst och verkliga behof utgår; och ehuruväl Rikets Ständer vid 1840 och 1841 års Riksdag bestämt anslaget å 7:de hufvudtiteln för extra utgifter till 35,000 R:dr, med afseende å derifrån utgående nådegåfvor och pensioner; men dylika utgifter jemväl måst bestridas af extra utgiftsmedlen å de öfriga hufvudtitlarne, der sådana anslag äro uppförda: hafva Revisorerne, på det för framtiden må varda på ett ställe synligt hvad Stats-verket årligen får vidkännas till sådana ändamål, föreslagit, att å allmänna indragnings-staten, under 9:de hufvudtiteln, som bestrider sådana pensioner, hvilka i följd af författningarne utgå, hädanefter jemväl uppföres ett anslag till nådegåfvor, gratifikationer och sådana pensioner, hvilka af gunst och nåd tilldelas, hvaremot anslagen till extra utgifter kunde i samma förhållande minskas, för att derefter användas endast för de öfriga tillfälliga behof, som med hvarje särskild hufvudtitel äger gemenskap.

I anledning häraf, får Stats-Kontoret i underdånighet upplysa, att, sedan Kongl. Maj:t och Rikets Ständer vid Riksdagen år 1840 beslutat den förändring i Riks-styrelsen, att regerings-ärenderna skulle fördelas på Departementer och deras föredragning, hvar för sig, verkställas af ansvarige Departements-Chefer, blefvo vid stats-regleringen de på Riks-staten uppförda hufvudtitlar, med afseende å deras föremål, så fördelta, att hvarje Departements-Chef ägde föredragning och ansvaret för de utgifts-dispositioner, som tillhörde den eller de hufvudtitlar, hvarför föredragningen honom ålåg, med undantag af allmänna indragnings-staten, såsom innefattande utgifter, tillhörande samtlige Departementerna. För att gifva åt detta system fullständighet och på det hvarje Departements-Chef skulle kunna äga kännedom af hvad han hade att till disposition inför Eders Kongl. Maj:t i underdånighet föreslå, fördeltes det förut å 8:de hufvudtiteln uppförda anslag, 50,000 R:dr, till extra utgifter, emellan 2:dra, 6:te, 7:de och 8:de hufvudtitlarne, och

grunden för denna fördelning hemtades från egenskapen af dessa utgifter under de föregående åren. Af denna, på sådan grund gjorda, fördelning af det förut gemensamma utgifts-anslaget har således blifvit en följd, att nådegåfvor, gratifikationer och tillfälliga pensioner bordt anvisas på den hufvudtitels extra utgifts-anslag för personer eller föremål, hvartill de egentligen kunnat hänföras.

Att nu, på sätt Revisorerne föreslagit, på allmänna indragningsstaten, som bestrider sådana pensioner, hvilka i följd af författningarne utgå, hädanefter jemväl uppföra ett anslag till nådegåfvor, gratifikationer och sådana pensioner, som af gunst och nåd tilldelas, emot motsvarande minskning i extra utgifts-anslagen under de särskilda hufvudtitlarne, skulle rubba det riktiga ändamålet med fördelningen af 1840 och 1841 års Riksdags statsreglering och försvåra dispositionen, utan att någon egentlig fördel deraf synes kunna vinnas, enär dispositionerna, sådana de nu göras, ligga öppna för Revisorernes kännedom; hvarjemte erinras bör, att anslaget till allmänna indragsnings-staten är ett förslags-anslag, hvartill Revisorerne förmodligen icke afsett, att det nu föreslagna skulle förvandlas.

§§. 26, 27, 28.

I dessa §§. omförmäles endast förhållandet med proprie balanser, de i Kongl. Räntekammaren förvarade säkerhets-handlingar samt anordningar på öfverskotterna å Stats-verkets inkomster, utan att någon erinran dervid blifvit gjord, och föranleda således icke till yttrande af Stats-Kontoret.

Charta Sigillata-Verken.

Härom hafva Revisorerne icke anfört något, som påkallar Stats-Kontorets utlåtande.

Mynt- och Kontroll-Verket.

Öfver hvad Revisorerne vid dessa Verks räkenskaper anfört och anmärkt bifogar Stats-Kontoret särskildt underdånigt utlåtande af Öfver-Direktören vid dessa Verk.

Avesta Krono-Inspektions räkenskaper hafva, enligt hvad Revisorerne anmält, icke föranledt till någon erinran från Revisorernes sida.

I anledning af hvad Revisorerne anfört och anmärkt efter granskning af de öfver *allmänna magasins-ärenderna* upprättade redogörelser: för *Stats-verkets Spanmål in natura, Kreditivfonden, Undsättningsanstalterna efter 1826 års missväxt* samt *allmänna Magasins-fonden*, afgifver Stats-Kontoret nu särskildt underdånigt utlåtande.

Redovisningen för *Skogsplanterings-kassan* har icke föranledt till annan åtgärd af Revisorerne, än att de öfver förhållandet dermed framlagt en tabell.

Länens Landsböcker.

Med anmälan, att uti Östergöthlands Läns Landsböcker för åren 1844 och 1845 upptagas uti *skuldbalanserna* under titel: *Landt-Ränteriets äldre förskotter*, 24,137 R:dr 26 sk. 1 rst. för durchmarchekostnader, hafva Revisorerne yttrat sig icke kunna inse skälet, hvarföre ett förskott såsom skuld bokföres, och hemställt, att utredning af förhållandet med berörde, uti de till Stats-Kontoret ingående Landt-Ränteri redogörelse-handlingar icke upptagna, post måtte med görligaste första äga rum.

Detta af Revisorerne anmälda förhållande har för Stats-Kontoret varit okändt, enär, såsom Revisorerne uppgifvit, något så beskaffadt förskott icke finnes intaget i de från Länet inkomna Ränteri redogörelse-handlingar, samt Landsboken ingår till Kammar-Rätten och der granskas; lärande Eders Kongl. Maj:t, i enlighet med hvad Revisorerne hemställt, i nåder anbefalla skyndsam utredning häraf.

Likaledes lärer Eders Kongl. Maj:t i nåder anbefalla vederbörandes uppmärksamhet till behörig rättelse deraf, att, enligt hvad Revisorerne anmärkt, ingående balansen i Kronobergs Läns Landsbok för år 1845 icke utgör samma belopp, som utbalanseras i det föregående årets Landsbok.

Expens-

Expens-medels Räkningarne.

Då Revisorerne instämt uti 1845 års Revisorers omdöme i afseende på inköp af Stats-tidningar och Kalendrar i Kammar-Kollegium, Stats-Kontoret och Kammar-Rätten, samt åtgången af Kalendrar och papper i Krigs-Hof-Rätten, deruti någon märkbar inskränkning under revisionsåren icke skall ägt rum, får Stats-Kontoret åberopa det utlåtande, som öfver denna anmärkning i 1845 års Revisions-berättelse blifvit i underderdånighet afgifvet; hvarförutan, i afseende på hvad Revisorerne vidare vid expens-medels räkningarne anmärkt: att Kammar-Kollegium låtit för renskrifning af arbets-berättelsen utbetala år 1844 — 120 R:dr 12 sk. och år 1845 — 98 R:dr 24 sk.; att uti expens-räkningarne för Justitie-Kanslers-Expeditionen, Utrikes-Departementet, Civil- Finans- och Ecklesiastik-Departementens Expeditioner afförts utgifter för prenumeration å Svenska tidningar och dagblad, som icke äro af officiel egenskap; samt att uti Civil-Departementets Expedition, af expens-medlen, år 1844 utbetalts 133 R:dr 16 sk. till arfvoden åt 2:ne extra vaktmästare; Stats-Kontoret ej anser sig tillbörligt att annat anföra, än upplysa, hvad berörde utgift af expens-medlen uti Civil-Departementets Expedition beträffar, att, enligt verifikation vid bemälte Departements expens-medels räkning för år 1844, denna utbetalning blifvit af Departements-Chefen anbefalld, till följd af Kongl. Maj:ts den 2 Februari sistberörde år fattade och åberopade nådiga beslut, och att dylika utgifter för nödvändiga tjenstebiträden af extra ordinarie och lönlöse tjenstemän och vaktbetjente tillförene blifvit på expens-medlen anvista, utan någon anmärkning deremot af Rikets Ständer eller deras Revisorer.

I afseende på hvad Revisorerne slutligen anfört, angående formulärer för de förvaltande Verkens räkenskaper, hvilket öfverensstämmer med hvad i slutet af 1845 års Revisions-berättelse förekommer, får Stats-Kontoret i underdånighet åberopa sitt slutliga yttrande i det öfver samma Berättelse afgifna underdåniga utlåtande af den 20 Februari 1846. Revisorerne hafva nu tillagt, att, då uti alla penningeförvaltande Verk journaler och anteckningar öfver hvad dagligen i räkenskapsväg förefaller, ovilkorligen måste föras; men dessa icke, på sätt med Stats-Kontorets memorial-böcker äger rum, aflemnas till Rikets Stän-

ders Revisorer, utan endast de, på grund af berörde journaler, särskilt upprättade hufvudböcker, det skulle, i Revisorernes tanke, vara af synnerlig vigt och leda till närmare kontroll öfver förvaltningens gång, om dessa dagliga anteckningsböcker öfverlemnades, jemte hufvudböckerna, till Rikets Ständers Revisorers granskning.

Härvid torde Stats-Kontoret få erinra: att till hvarje hufvudbok hörer en kassa-räkning, som, specielt upptagande hvarje inkomst- och utgiftspost, innefattar i renskrift allt hvad igenfinnes uti en i konsept förd så kallad journal; att granskningen af denna sistnämnde, i fall den skall äga rum, ökar det redan nog vidlyftiga revisions-arbetet, utan att öka kontrollen, och att en sådan granskning vore en utsträckning af den i 68 §. Riksdags-Ordningen föreskrifna granskningen utaf afslutade räkenskaper; men Stats-Kontoret hemställer likväl i underdånighet, om icke öfver hvad Revisorerne i detta hänseende yrkat de förvaltande Verkens underdåniga utlåtanden må i nåder infordras.

Den i nåder remitterade Revisions-berättelsen återställes härjemte, och Stats-Kontoret framhärdar med djupaste vördnad, trohet och nit,

Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

underdåniste, tropligtigste
tjenare och undersåter,

P. WESTERSTRAND.

C. E. af TUNELD. L. G. af SILLÉN. Th. NYSTRÖM.

Stockholm den 20 Januari 1848.

O. F. af Sillen. *C. W. Gråå.*

Öfver-Direktörs-Embetets vid Kongl. Mynt-Verket

underdåniga Utlåtande öfver anmärkningarne vid detta Verks räkenskaper för åren 1844 och 1845.

Stormäktigste Allernådigste Konung!

De af Myntmästaren samt Kamreraren vid Mynt- och Kontrollverken afgifna förklaringar i anledning af Rikets Ständers Revisorers gjorda anmärkningar vid bokföringssättet för nämnde Verk öfverlemnas härmedelst underdånigst; och får Öfver-Direktörs-Embetet, äfven för dess del, i underdånighet vitsorda riktigheten af de förhållanden, nämnde tjenstemän uppgifvit till närmare utredning af de anmärkningar, som vid Mynt- och Kontrollverkens räkenskaper af sednaste Stats-Revision blifvit gjorda.

Med djupaste vördnad framhärdar,

Stormäktigste Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

tropligtigste, underdånigste tjenare och undersåte,

N. Wilh. Almroth.

Stockholm den 20 Januari 1848.

Seb. Tham.

Myntmästarens och Mynt-Kamrerarens Utlåtande, i anledning af Rikets Ständers Revisorers, vid granskningen af Statsverkets räkenskaper för åren 1844 och 1845, gjorda erinran i afseende på medalj-tillverkningen å Kongl. Myntet.

Då uti 74 §. af underdånigt projekt till det år 1836 nådigst fastställda Reglemente för Kongl. Myntverket var afsedt, att, vid försäljning af medaljer och jettoner, behållningen å dessas tillverkning, efter afdrag för alla omkostnader dervid, skulle lika fördelas emellan Kongl. Myntet och Myntmästaren, så föranleddes deraf föreskriften uti samma underdåniga förslags 73 §. om inkomsternas öfverlemnande af Myntmästaren till Mynt-Kamreraren, i och för behållningens beräkning och fördelning; men enär, vid berörde Reglementes fastställande, Kongl. Maj:t i nåder pröfvade skäligt deruti göra en sådan förändring, att Myntmästaren ensamt ägde sig till godo räkna den å medalj-tillverkningen uppkommande behållning, relativt till besväret och ansvarigheten, visserligen af föga betydenhet, dock under vilkor, att alla omkostnader dervid till dagsverken, afgång i guld och silfver, materialier och reparationer å medaljpressen m. m., varda Kongl. Myntet af Myntmästaren godtgjorda; så följer af detta Kongl. Maj:ts nådiga medgifvande, att fråga om redovisning endast kan uppstå för så stor del af under året, enligt fastställd taxa, influten lösen för medaljer och jettoner, som motsvarar de för dessas tillverkning upplupna kostnader, hvilka af Myntmästaren ersättas och på det nogaste kunna bestämmas af de dagliga anteckningar, som af Verkmästaren föras för alla verkstäder, samt den derpå grundade beräkning öfver åtgången af brännmaterial m. m. Vid Kongl. Myntets hufvudbok biläggas derföre, för hvarje halft år uppgjorda, förteckningar eller uträkningar öfver Myntmästaren till last fallande medalj-tillverkningkostnader, som af Myntmästaren emot qvitto aflemnas till MyntKamreraren och af denne tjensteman specielt redovisas uti Kongl. Myntets kassa-räkning; hvarjemte uti särskildt conto i hufvudboken, i enlighet med Myntmästarens särskilt afgifvande redogörelse, redovisas för det guld och silfver, som i och för medalj-tillverkningen blifvit användt och genom insättning å Kongl. Myntets Bankoräkning godtgjordt; af hvilket allt tillfyllestgörande upplyses förhållandet med medalj-tillverkningen.

Någon annorlunda beskaffad bokföring och redovisning till följd af Kongl. Reglementet lärer icke heller kunna skäligen påfordras eller anses lämplig, då ändamålet med Kongl. Reglementets föreskrift i detta

fall afses och då tillika tages i betraktande dels ojemheten i medaljtillverkningen och de försålda medaljernas ofta inskränkta antal, som synes deraf, att preglingskostnaderna uppgått för år 1841 till 147 R:dr 30 sk.; för år 1842 till 62 R:dr 27 sk. 4 rst.; för år 1846 till 84 R:dr 24 sk.; men för år 1847, vid pregling af större antal kröningsmedaljer för Rikets Ständers Banks räkning, till 657 R:dr 40 sk., allt Banko, dels svårigheterna, äfven om en särskild person emot aflöning dermed sysselsattes, att i detalj framställa alla, Myntmästaren enskilt angående, förhållanden med afgång å alla de ädla metallerna, med invexling af förut utlemnade medaljer och Kongl. Akademiernas jettoner, med beställda, men ej uttagna skådepenningar o. s. v., ofta till mehn för Myntmästaren, enär han i alla händelser måste godtgöra tillverkningskostnaderna.

Det torde ock icke böra förbises, att det nuvarande redovisningssättet, som iakttagits alltifrån Kongl. Mynt-reglementets utfärdande år 1836 utan ringaste anmärkning, allt hittills blifvit så väl af Kongl. Maj:ts och Rikets Kammar-Rätt, som af Rikets Ständers Herrar Revisorer godkändt.

Stockholm den 20 Januari 1848.

J. A. Grandinson. *A. G. Berndes.*

Mynt- och Kontroll Kamrerarens utlåtande, i anledning af Rikets Ständers Revisorers, vid granskningen af Stats-verkets räkenskaper för åren 1844 och 1845, gjorda anmärkningar vid räkenskaperna för Kontrollverket.

Ehuru Herrar Revisorer i sin Berättelse icke tillkännagifvit uti hvilkendera af Kongl. Kontroll-verkets hufvudböcker, antingen den för Stockholms stad, eller den för landsorterna, de anmärkta, men ej specificerade "åtskilliga summeringsfel" skulle förefinnas, har jag all anledning förmoda, att den sednare afses. Då jag, efter granskning, icke kunnat taga reda på dessa fel, må det tillåtas mig att utur denna hufvudbok uppgifva följande förhållande, som torde kunna lemna ledning för bedömmandet:

Debet upptager:	Balans från år 1843	31: 26. 5
	Enkel afgift för 12,015 ¼ qvintin guld à 5 sk. . . . . dito 114,347 ¼ lod silfver à 1 sk. 4 rst. . . . . afgift för 12,325 ℔ tenn à 1 sk.	4,684: 43. 7.
	Dubbel afgift för guld och silfver	27: „ 9.
	Vederbörandes i Laholm fordran till näst afgifvande räkning, antecknad vid samma stad, ...	1: 10. —.
	Summa	4,744: 32. 9.
I Credit åter finnes affördt:	Magistrat-arfvode .	1562: 34. 8.
	Postporto	83: 40. —.
	Lefvereringar till Ränterierna . .	3,065: 36. 4.
	Balans till år 1845	26: 46. 5.
	Afskrifning	4: 28.
	Vederbörandes i	
	Transport	4,743: 41. 5.

Transport	4,743: 41. 5.
Laholm fordran från 1843, antecknad vid samma stad, ... „	39. 4.
Summa	4,744: 32. 9.

Vid granskning huruvida den för kontrolleringen debiterade afgiften af 4,684 R:dr 43 sk. 7 rst. öfverensstämmer med hvad den bör utgöra för ofvanomförmäldte belopp af kontrolleradt gods, enligt dervid utsatt afgift, befinnes, att den debiterade afgiften öfverskjuter den sålunda hopräknade med 8 sk. 10 rst, Kongl. Maj:t och Kronan till godo, som härflyter derifrån, att af 83 st redogörelser, som denna hufvudbok omfattar, alltid finnas åtskilliga der missräkning skett, redogöraren till skada eller tvertom. I förra fallet göres af mig ingen anmärkning, såsom vid städerna Askersund och Cimbritshamn, utom öfriga, och i sednare fallet åter har jag, enär beloppet icke varit stort, sjelf insatt i Rikets Ständers Bank för Kongl. Räntekammarens räkning hvad som brustit, såsom synes vid städerna Eskilstuna, Uddevalla och Westerås, enligt Ränteri-qvitto, till undvikande af den flerdubbelt större kostnad, som skulle drabbat Kongl. Maj:t och Kronan genom postporto, föranledd af den skriftvexling, som skulle för rättelse härvid uppstått.

Af hvad som här nu blifvit framstäldt, skulle jag våga tro, att inga summeringsfel finnas, så vida ej dermed afses den difference, som, från och med 2:dra och 3:dje folierna, uppstår både i debet och credit emellan hvar och en af dessas sista kolumns-summa och de öfriga kolumnernas sammanlagda belopp, och hvilken är just den in- och utgående fordran, vederbörande i Laholm fått derigenom, att de influtna medlen icke hunnit till att bestrida utgifterna; och hvilken fordran, för att underlätta åskådligheten af hvad som rörer denna stad, blifvit antecknad derstädes i sista kolummen. Visserligen skulle denna fordran kunnat blifva antecknad aldra sist, men då hade man ock undgått fördelen af att hafva på ett ställe hvad som rörde Laholm. Resultatet af det hela hade i alla fall blifvit detsamma.

Hvad de anmärkta felande verifikationerna för dubbelafgiften angår, så synes af landsorts-räkenskaperna, att alltid en skrifvelse från Öfver Direktören för Kontrollverket finnes bifogad, som bestämmer beloppet för denna afgift, der den förekommer; och för Stockholms stad åter är Kontrollören, den som efter författningarne är skyldig att hålla reda på

det, som med dubbel afgift bör beläggas, i enlighet hvarmed Kamererarens uppbörd derför också sker, af Kontrollören attesterad för hvarje vecka, såsom af räkenskaperna synes.

Stockholm den 20 Januari 1848.

A. G. Berndes.

Kongl. Stats-Kontorets

underdåniga Utlåtande, i anledning af Rikets Ständers år 1847 församlade Revisorers Berättelse, angående de till Kongl. Landtförsvars-Departementet hörande anslag.

Stormäktigste Allernådigste Konung!

Sedan Eders Kongl. Maj:t, under den 28 sistlidne December, i nåder anbefallt Stats-Kontoret att, i anledning af bilagdt utdrag af Rikets Ständers Revisorers Berättelse om verkställd granskning af Stats-verkets samt andra af allmänna medel bestående fonders styrelse och förvaltning för åren 1844 och 1845, afgifva och till Eders Kongl. Maj:ts Landtförsvars-Departements Kansli-Expedition insända underdånigt utlåtande; får Stats-Kontoret sådant härmed fullgöra.

§. 2.

I anledning af hvad Revisorerne häruti anmärkt emot anordnandet till vederbörande Chefs disposition af löner på stat, arfvoden och gratifikationer, får Stats-Kontoret åberopa sitt till Eders Kongl. Maj:ts Finans-Departement härom afgifna underdåniga utlåtande, så lydande: (se här ofvan sid. 284).

§. 5.

Då Revisorerne ansett sig böra anmäla, att under åren 1844 och 1845 enahanda utgifter blifvit anvisade till General-Löjtnanten Lorichs med 1,200 R:dr för bestridandet af Ordförande-embetet i Krigs-Hof-Rätten och 600 R:dr för utöfvandet af Öfver-Kommendants-befattningen i hufvudstaden, dels å besparingarne, dels å anslaget för oförutsedda militär-utgifter, som i 1845 års Revisions-berättelse äro anmärkta; gifver denna anmälan icke anledning till annat utlåtande, än hvad Stats-Kontoret öfver denna framställning i 1845 års Revisionsberättelse i underdånighet anfört, och hvilket således endast åberopas.

§. 6.

Revisorerne hafva fästat uppmärksamhet dervid, att, sedan Öfverste-Kammarjunkaren m. m. Grefve L. E. von Stedingk, medelst fullmakt af den 14 Maj 1842, blifvit utnämnd till Kapiten-Löjtnant i survivance vid Lifdrabant-Corpsen, honom, uppå ansökning om erhållande af en, genom General-Majoren Grefve N. Gyldenstolpes död, ledigblifven Kapiten-Löjtnants lön, 1000 R:dr med 80 tunnor spanmål derunder, blifvit, genom Eders Kongl. Maj:ts nådiga Bref af den 26 November 1844, tillagda, såsom Kapiten-Löjtnant, årligen, tills vidare 700 R:dr, från och med Mars månad år 1845; förmenande Revisorerne, att då Lifdrabant-Corpsen redan år 1821 var bestämd till indragning, det syntes som skulle hela den, genom Grefve Gyldenstolpes afgång, uppstådda besparing hafva bordt komma Stats-verket till godo, i stället för att, såsom nu inträffat, 700 R:dr af densamma anvisats till lön för en tjenst, som icke mera i verkligheten finnes.

Härvid får Stats-Kontoret endast i underdånighet anföra: att, enligt innehållet af det åberopade Kongl. Brefvet, Eders Kongl. Maj:t funnit disponibel tillgång för den tills vidare i nåder beviljade utgiften, hvarutöfver likväl en besparing uppkom af den genom General-Majoren Grefve Gyldenstolpes död ledigblifna Kapiten-Löjtnantslönen, samt att Eders Kongl. Maj:t, i sammanhang dermed, i nåder förklarade, att, i likhet med hvad i afseende på den till öfrige qvarvarande personalen af Lifdrabant-Corpsen utgående aflöning redan var i nåder stadgadt, jemväl de 2:ne hittills på stat bestådda Kapiten-Löjtnantslönerna borde hädanefter, så snart afgång inträffar, ovilkorligen indragas och till Stats-verket besparas.

§. 7.

Revisorernes anmälan, att anslaget till oförutsedda militär-behof, 45,000 R:dr, blifvit öfverskridet år 1845 med 5,419 ,R:dr 45 sk. 3 rst; men att, till bristens betäckande, det föregående året uppstått en besparing af 6,090 R:dr 36 sk. 10 rst., lärer icke vara gjord i någon klandrande afsigt, enär det icke kunde vara för Revisorerne obekant, att besparingar på föregående års anslag få reserveras och af Eders Kongl. Maj:t disponeras, samt en sådan reservation på ifrågavarande anslag från 1844 uppkom, som lemnade tillgång för de anvisade utgifterna, hvilka således icke öfverskredo stats-anslaget, utan deremot lemnade en, ehuru mindre, besparing till år 1846.

§. 8.

Enär, jemlikt Kongl. Brefven den 2 Februari 1844 och 31 Juli 1845, af anslaget, 20,000 R:dr, till durchmarche-kostnader utgått hvartdera året 300 R:dr till så kallade hemfärds-penningar åt sjukliga afskedade soldater af Stockholms garnison och andra Regementer, hafva Revisorerne detta anmärkt, enär utgiften, som egentligen icke vore annat, än en för fattigdom utdelad nådegåfva, blifvit bestridd af det för truppers fortskaffande anvisade förslagsanslag.

Då utgiftens behöflighet icke blifvit ifrågasatt, utan allenast huruvida den bordt utgå från det anslag, hvarpå den blifvit i nåder anvisad, synes anmärkningen hvila på omdömet, huruvida enskilde afskedade soldaters hemfärd till deras födelseorter må hänföras till hvad som förstås med tågande manskap; hvilket förmodligen så ansetts, när Eders Kongl. Maj:t i nåder anbefallt utgiften.

§. 9.

Med afseende å den stora behållning å durchmarche-anslaget, som fanns vid 1845 års utgång, hafva Revisorerne tillstyrkt, att de medel, som för durchmarche-kostnader anslås, må till en mindre summa, än den nuvarande, förslagsvis å Riks-staten uppföras.

Anledning till detta förslag hafva Revisorerne visserligen hemtat från förhållandet för de sista åren, då utgiften på detta anslag varit mindre betydlig; men likväl bör här icke förbises, att helt andra och motsatta förhållanden kunna inträffa, som medtaga hela anslaget och möjligen kunna någon gång göra det otillräckligt.

§. 10.

Hvad 1845 års Revisions-berättelse innehåller, angående i nåder beviljad ersättning till Registratorerne i Kongl. Landtförsvars- och Civil-Departementens-Expeditioner för den förlust, de fått vidkännas genom minskade inkomster af charta-sigillata-provision under åren 1844 och 1845, hafva Revisorerne åberopat; i anledning hvaraf Stats-Kontoret icke har annat att anföra, än jemväl åberopa sitt öfver denna anmälan afgifna underdåniga yttrande vid 1845 års Revisions-berättelse.

§. 20.

I anledning af Revisorernes anmälan och yttrande, angående de, under åren 1844 och 1845, till *af Eders Kongl. Maj:t kända behof* utbe-

talda tillsammans 800 R:dr, får Stats-Kontoret endast åberopa sitt, den 20 Februari 1846, öfver en dylik anmälan i 1845 års Revisions-berättelse afgifna underdåniga utlåtande.

§. 22.

Då Revisorerne trott sig böra anmäla, att de af räkenskaperna inhemtat, att åtskilliga personer, som icke bivistat krig, utan kommit i militär-tjenst långt efter fredsslutet, blifvit, på grund af ömmande omständigheter, fattigdom o. s. v., hugnade med arfvoden å det på allmänna indragnings-staten, vid 1815 års Riksdag, uppförda anslag till expektans-arfvoden åt lönlöse officerare efter det öfverståndna kriget, oaktadt Kongl. Maj:t, genom nådigt Bref den 23 Januari 1816, stadgat, att de officerare, som, efter effectiv tjenst under kriget, icke åtnjöto lön på stat vid fredens återställande, skulle vara berättigade till dylika arfvoden; men Revisorerne icke uppgifvit ett eller flera fall, hvaraf den gjorda anmälan må hafva blifvit föranledd, är Stats-Kontoret icke i tillfälle att derom något upplysa eller åberopa de omständigheter, som föranledt expektans-arfvodets beviljande.

§. 23.

I afseende på det af 1845 års Revisorer omförmälda och af 1847 års Revisorer anmärkta, jemväl under åren 1844 och 1845 förefunna, förhållande, att militäre embetsmän åtnjutit pensioner från Arméens Pensions-kassa på samma gång, som lön eller pension uppburits för civil tjenst, anser Stats-Kontoret sig icke tillkomma att något i underdånighet yttra; men beträffande Revisorernes tillika gjorda berättelse, att Kongl. Maj:t, genom nådigt Bref af den 25 Januari 1842, uppå Öfverste-Löjtnanten i Arméen, Brigad-Adjutanten vid f. d. Lif-Regements-Brigaden, Friherre A. Åkerhjelms derom gjorda underdåniga ansökning, beviljat honom afsked från f. d. Brigad-Adjutants-befattningen och, jemte tillåtelse att såsom Öfverste-Löjtnant i Arméen qvarstå, förklarat honom berättigad att af Brigad-Adjutants-lönen, såsom expektans-arfvode, uppbära årligen 300 R:dr, hvarefter af de återstående 450 R:dr utaf de 750 R:dr, han förut i denna egenskap innehaft, 250 R:dr borde såsom ackords-ränta ingå till Stats-kassan å erhållet ackord, 5,000 R:dr, för nämnde indragna tjenst, och 200 R:dr tillfalla indelta Arméens tillgångar, hvarigenom skall inträffat, att en person uppburit pension på samma gång, han åtnjutit lön af stats-medlen för en militärtjenst, till hvars förrättande han kunde blifva vid behof inkallad, får Stats-Kon-

toret i underdånighet upplysa, att då den af Friherre Åkerhjelm innehafda Brigad-Adjutants-tjenst var beslutad att indragas, men honom icke kunde betagas rättigheten att bibehålla hela den lön, han vid berörde tjenst innehade, den af Revisorernes uppmärksamhet förtjent ansedda åtgärden beredde Stats-verket en minskad årlig utgift till Friherre Åkerhjelm af 200 R:dr, och att med honom härigenom företer sig enahanda förhållande i afseende på skyldigheten till militär-tjenst, som med åtskilliga i Arméen qvarstående officerare, hvilka njuta expektans-arfvode å allmänna indragningsstaten under det de derjemte uppbära pension från Arméens Pensionskassa.

§§. 24, 25.

Öfver hvad Revisorerne i begge dessa §§. uppgifvit och föreslagit, har Stats-Kontoret, i anledning af erhållen remiss från Eders Kongl. Maj:ts Finans-Departement, afgifvit följande underdåniga utlåtande, som här åberopas (se ofvan sid. 286—287).

Det i nåder remitterade transumtet af Berättelsen återställes härjemte, och Stats-Kontoret framhärdar med djupaste vördnad, nit och trohet,

Stormäktigste Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste, tropligtigste
tjenare och undersåter,

P. WESTERSTRAND.

C. E. af TUNELD. L. G. af SILLÉN. Th. NYSTRÖM.

Stockholm, den 20 Januari 1848.

O. F. af Sillén. *C. W. Gråd.*

Kongl. Stats-Kontorets

underdåniga Utlåtande, i anledning af hvad 1847 års Revisions-Berättelse innehåller angående de under Kongl. Civil-Departementet hörande anslag.

Stormäktigste Allernådigste Konung!

Till åtlydnad af Eders Kongl. Maj:ts, den 24 sistlidne December, gifna nådiga befallning, att öfver de anmärkningar, hvilka innefattas uti härjemte återföljande transumter af Rikets Ständers Revisorers år 1847 afgifna Berättelse, angående då verkställd granskning af Statsverkets samt andra af allmänna medel bestående fonders tillstånd, styrelse och förvaltning, till Eders Kongl. Maj:t afgifva underdånigt utlåtande, får Eders Kongl. Maj:ts och Rikets Stats-Kontor sådant fullgöra, i hvad det angår och har gemenskap med ärender, som tillhöra Eders Kongl. Maj:ts Civil-Departements underdåniga föredragning.

§. 2.

Med anmälan, att vid många tillfällen löner på stat, arfvoden, gratifikationer m. m., blifvit på det sätt anordnade, att medlen utgifvits *till disposition* af vederbörande Chef, som vanligen å Stats-Kontorets på beloppet utfärdade anordning endast tecknat sitt qvittens, hafva Revisorerne yttrat sig anse ett dylikt sätt för utbetalning af Statens medel vara mindre formenligt, utan borde i allmänhet vederbörande sjelfve i Stats-Kontoret uppbära hvad Eders Kongl. Maj:t åt dem anvisar, samt när dylika dispositioner någon gång kunna finnas oundgängligen nödiga, föreskrift om medlens behöriga redovisning då jemväl uttryckligen meddelas.

I anledning häraf har Stats-Kontoret, efter erhållen nådig remiss från Eders Kongl. Maj:ts Finans-Departement, i underdånighet yttrat följande: (se här ofvan sid. 284).

§. 10.

Då, såsom ersättning för den förlust, Registratorerne i Kongl. Landtförsvars- och Civil-Departementens Expeditioner fått vidkännas genom

minskade inkomster af charta sigillata-provision, blifvit under åren 1844 och 1845 anordnade, till den förre 200 R:dr och till den sednare 400 R:dr, hafva Revisorerne i afseende härpå åberopat hvad 1845 års Revisions-berättelse i enahanda ämne innehåller; i anledning hvaraf Stats-Kontoret icke har något att tillägga sitt i denna fråga afgifna underdåniga yttrande vid 1845 års Revisions-berättelse.

§. 11.

Revisorerne hafva i denna §. förmält sig af räkenskaperna inhemtat, att L. W. Brandenburg, som blifvit den 8 November 1844 utnämnd till Ingeniör vid General-Landtmäteri-Kontoret, uppburit lön i denna egenskap år 1845, fastän han, såsom Stads-Ingeniör i Götheborg och derstädes bosatt, icke kunnat förrätta den befattning, hvarför lön åtnjutits; och ehuruväl uppgifvet och styrkt blifvit, att annan person, som af Öfver-Direktören för Landtmäteriet förordnats till vikarie för Brandenburg, af denne uppburit en emot hela lönen svarande ersättning, hafva Revisorerne dock trott sig icke böra underlåta att förhållandet hos Rikets Ständer anmäla, då ett dylikt förfarande icke ägde stöd af författningarne samt skulle, om det längre fortsattes, kunna hafva till följd, dels att Brandenburg, utan att vara i effectiv tjenst, omsider blefve berättigad till pension af Stats-verket, dels att yngre tjenstemän utestängdes från befordran.

Stats-Kontoret finner väl, lika med Revisorerne, att en längre fortsatt frihet från tjenstgöring skulle möjligen leda till de menliga följder, som af Revisorerne befarats; men då det, såsom anledning till denna anmälan, uppgifna förhållande är att anse såsom tillfälligt, och icke visadt är, att det längre än år 1845 fortfarit, samt styrkt blifvit, att hela lönen tillgodokommit den, som tjensten under tiden förrättat, lärer denna Revisorernes anmälan icke till någon åtgärd föranleda.

§. 12.

Den af Revisorerne häruti gjorda anmälan, att, på grund af Eders Kongl. Maj:ts nådiga Bref den 20 Februari 1845, 200 R:dr blifvit under det året, i anseende till bristande utrymme i Kronans hus, utbetalda till hyres-ersättning för Tabell-Kommissionens arkiv, innefattar jemväl förklaring hvarföre utbetalningen ägt rum, eller att tillfälle saknats till inrymmande af arkivet i något Kronans hus.

§. 13.

Hvad Revisorerne häruti yttrat, eller att de å staten för Öfver-Ståthållare-Embetet uppförda 8 R:dr för en skarprättare borde, lika med lönerna för öfriga skarprättare, öfverflyttas under fångvårds-anslaget, lärer komma att vid förestående stats-reglering iakttagas.

§. 14.

I anledning deraf, att, jemlikt särskilda Kongl. Bref, utgått af 6:te hufvud-titelns förslags-anslag till rese- och traktaments-penningar tillsammans 2,044 R:dr 17 sk. 4 rst. till hemmansägare i Wermlands Län, för det att vid en hos Kommissions-Landtmätaren Laurell, år 1838, inträffad vådeld, handlingarne till de å hemmanen förrättade, men ej fastställda, skiften gått förlorade, och skiftena alltså måst omarbetas, hafva Revisorerne yttrat sig anse dessa utbetalningar icke hafva bordt drabba berörde anslag, utan extra utgiftsmedlen, helst den anvisade summan tilldelats såsom nådegåfva till lindring för hemmans-ägarne i den genom handlingarnes förstöring vållade förlusten.

Anledningen hvarföre denna utbetalning blifvit i nåder anvisad å 6:te hufvudtitelns anslag till rese- och traktamentspenningar synes Stats-Kontoret hafva varit föremålet för utgiften, eller resekostnads-ersättning och dagtraktamente till Landtmätaren vid den nya förrättning, som, i följd af de förre förrättningshandlingarnes förstöring af vådelden, ägt rum.

§. 15.

Eders Kongl. Maj:ts nådiga Bref af den 28 December 1844 upptager orsaken hvarföre f. d. Öfver-Ståthållaren, General-Majoren m. m. Friherre Sprengtporten, som då i nåder åter utnämndes till Öfver-Ståthållare i Stockholm, ansågs berättigad att, under den för nådårs-besparing bestämda tiden, uppbära ett emot Öfver-Ståthållare-lönen å stat svarande belopp på besparingarne å 6:te hufvudtiteln, att nemligen Friherren redan förut aftjent begrafningshjelp och sedan han från nämnde embete erhöll afsked, fortfarande varit i Rikets tjenst anställd; hvilket tillfyllest lärer upplysa anledningen till den af Revisorerne häremot gjorda anmärkning.

§. 16.

§. 16.

Uti denna §. hafva Revisorerne anmärkt, att Eders Kongl. Maj:t, genom nådiga Bref af den 25 Juni och 6 November 1845, anbefallt Stats-Kontoret att till Norska stats-kassan utbetala, af 6:te hufvudtitelns anslag till rese- och traktamentspenningar, ersättning för 1,328 Sp:dr 60 sk., förskjuten inqvartering åt de Svenske embets- och tjenstemän, hvilka åtföljt Eders Kongl. Maj:t till Norrige, derför 3,527 R:dr 27 sk. 9 rst. Banko utgått; hvilket Revisorerne ansett sig böra anmäla, enär icke kunnat utrönas, att, i följd af ett slikt anspråk af Norska Stats-verket, någon utgift tillförene drabbat det Svenska, och Herrar Stats-Råds-ledamöter, jemlikt 1827 års Rese-reglemente, vid tillfället åtnjutit skjuts- och traktaments-ersättning, för hvilken vederbörande i allmänhet, vid resor och förrättningar i Statens tjenst, måste sjefve bekosta sin inqvartering, samt de öfrige embets- och tjenstemännen uppburit traktamente efter Norska lagen och således utöfver det i Sverige gällande Rese-reglemente.

Härvid lärer icke utan afseende böra lemnas: att, enligt hvad Revisorerne jemväl förmält sig hafva inhemtat, de Stats-Råds-ledamöter, hvilka varit Eders Kongl. Maj:t följaktige till Norrige, afsagt sig det högre traktamente under vistandet i Norrige, som Eders Kongl. Maj:t, genom nådigt Bref af den 16 Januari 1845, dem beviljat, under förutsättning att inqvarterings-kostnaden, såsom vid dylika tillfällen tillförene, särskilt blefve godtgjord; att författningarne, efter hvilka embets- och tjenstemän vid resor och förrättningar inom Sverige böra sjelfve bekosta sin inqvartering, icke synas fullt tillämpliga för ifrågavarande fall och under ett längre vistande i Norrige, och att orsaken hvarföre dylik ersättning icke blifvit tillförene af Svenska statsmedlen utgifven, förmodligen är den, att sådan ersättning icke från Norska Stats-verket förut fordrats.

§. 20.

Angående Revisorernes anmälan och yttrande, rörande de under rubriken: *till af Eders Kongl. Maj:t kända behof*, under åren 1844 och 1845, utbetalda tillsammans 800 R:dr, åberopar Stats-Kontoret dess, den 20 Februari 1846, öfver enahanda anmälan i 1845 års Revisions-berättelse afgifna underdåniga utlåtande.

§. 24.

Med anledning af den förteckning, som i denna §. blifvit intagen å anvisningar på 2:dra, 4:de, 6:te, 7:de och 8:de hufvudtitlarnes anslag till extra och oförutsedda utgifter, äfvensom på samma titlars besparingar, hafva Revisorerne uti följande

25 §.

af anförda skäl, föreslagit, att å allmänna indragnings-staten under 9:de hufvudtiteln, som bestrider sådana pensioner, hvilka i följd af författningarne utgå, hädanefter jemväl uppföres ett anslag till nådegåfvor, gratifikationer och sådana pensioner, hvilka af gunst och nåd tilldelas; hvaremot anslagen till extra utgifter kunde i samma förhållande minskas, för att derefter användas endast för de öfriga tillfälliga behof, som med hvarje särskild hufvudtitel äga gemenskap.

Öfver detta förslag har Stats-Kontoret, i anledning af erhållen remiss från Eders Kongl. Maj:ts Finans-Departement, i underdånighet anfört följande, som här åberopas: (se ofvan sid. 286—287).

Likaledes får Stats-Kontoret öfver hvad Revisorerne yttrat och anmärkt efter verkställd granskning af de särskilda Verkens *expensmedels-räkningar*, åberopa sitt till Eders Kongl. Maj:ts Finans-Departement afgifna underdåniga utlåtande: (se här ofvan sid. 289).

Enär Revisorerne, vid granskning af räkenskaperna öfver afvittringskostnaderna i Kopparbergs Län, funnit, att, utöfver hvad Agronomen, Direktör Jonsson, enligt Kongl. Brefvet den 5:te Maj 1841, äger att för de resor han företager i och för upplysningars meddelande, angående bästa sättet för odling och skötsel af jord, uppbära med 1,200 R:dr årligen, samt derjemte åtnjuta ersättning för skjuts efter 2:ne hästar och 3 R:dr i dagtraktamente, har, vid de af Jonsson åren 1844 och 1845 i detta ändamål verkställda resor inom Kopparbergs Län, af honom blifvit reqvireradt och äfven från Landtränteriet utbetaldt traktamente af 1 R:dr 16 sk. per dag, eller för tillsammans 74 dagar, 98 R:dr 32 sk.; hvilket förhållande Revisorerne anmärkt.

Så vidt för Stats-Kontoret kändt är, har någon annan kostnadsersättning till Agronomen Jonsson, utöfver hvad högstberörde Kongl.

Bref honom tillförsäkrar, icke blifvit i nåder beviljad, än att Kongl. Maj:t, uti nådigt Bref af den 7 Maj 1842, derutöfver tillagt honom 3 R:dr i traktamente och skjuts-ersättning efter 2:ne hästar under en resa årligen till och från Stockholm, för att redogöra för sina förehafvanden och öfverlägga med Herr f. d. Stats-Rådet m. m. Poppius om den allmänna planen för hans förestående arbeten; och då redogörelsen för afvittringsmedlen icke ingår till Stats-Kontoret, utan åtföljer Landsboken till Kammar-Rätten, synes det bero af sistnämnde Verk att förskaffa rättelse i följd af den gjorda anmärkningen och tillse, att ersättning för det orätt utbetalda Stats-verket tillgodokommer.

Stats-Kontoret framhärdar med djupaste vördnad, trohet och nit,

Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste, tropligtigste
tjenare och undersåter,

P. WESTERSTRAND.

C. E. af TUNELD. L. G. af SILLÉN. Th. NYSTRÖM.

Stockholm den 20 Januari 1848.

O. F. af Sillén. *C. W. Gråd.*

Till Rikets Höglofl. Ständers Herrar Revisorer!

Kongl. Maj:t har i nåder låtit anbefalla mig att till Herrar Revisorer meddela upplysning, dels om orsaken hvarföre, enligt hvad Kongl. Stats-Kontorets räkenskaper för åren 1844 och 1845 innehålla, lönen för Ingeniören J. A. Wahlberg, ehuru denne under berörde tid vistats utrikes, kunnat till min disposition reqvireras och anordnas, dels ock hvarföre L. W. Brandenburg, som den 8 November 1844 blifvit utnämnd till Ingeniör vid Kongl. General-Landtmäteri-Kontoret, under år 1845 uppburit lön i sådan egenskap, fastän han, såsom Stads-Ingeniör i Götheborg, är derstädes bosatt, och således icke bordt kunna förrätta sin tjenst vid Kontoret.

I följd häraf får jag äran upplysa, först hvad Ingeniör Wahlberg beträffar, att Kongl. Maj:t, genom nådigt Bref af den 16 Januari 1844, beviljat bemälte Ingeniör, hvars derförut erhållna tjenstledighet var med år 1843 tilländalupen, ytterligare tjenstledighet till 1844 års slut, mot det att Wahlbergs löneinkomster finge af den person, som hans ingeniörs-tjenst under tiden förrättade, uppbäras; att Kongl. Maj:t, den 10 Januari 1845, i nåder tillåtit, att Wahlbergs permissionstid förlängdes med så stor del af det året, som han kunde behöfva för att till fäderneslandet med sina gjorda rika samlingar återkomma; att Wahlberg, efter hemkomsten, i Oktober månad samma år inträdde i tjenstgöring; och slutligen att v. Commissions-Landtmätaren O. Kruuse, som, på grund af mitt förordnande, under Wahlbergs bortovaro ifrågavarande tvänne år förestod dennes tjenst, fick under tiden åtnjuta hela lönen, om hvilken rättighet för Kruuse Kongl. Stats-Kontoret, om ej annorlunda, åtminstone genom min skrifvelse af den 9 November 1844 hade kännedom.

Hvad den andra ingeniörs-lönen angår, äger det förhållande rum, att Brandenburg i sjelfva verket ej åtnjutit densamma, hvarken till större eller mindre del, emedan hans tillförordnade vikarie, Kommissions-Landtmätaren O. Ljunglöf, såsom ock bilagda intyg utvisar, för sin tjenstgöring uppburit en mot hela lönen svarande ersättning.

Då både Wahlbergs och Brandenburgs befattningar härstädes således varit, under den beviljade tjenstledigheten, bestridda af ordentligen tillförordnade vikarier, om hvilkas skicklighet jag gjort mig lika förvissad, som om de ordinarie Ingeniörernes, hvilka äfven af mig tillsättas, och då lönerna ingalunda blifvit dragna från sitt ändamål, lä-

rer anledning icke vara för handen, att det allmännas rätt och fördel genom mina förfoganden härutinnan blifvit åsidosatta, om ock den form, hvarunder lönernas utgående blifvit i räkenskaperna synligt, kunnat påkalla Herrar Revisorers gjorda anmärkning, som nu torde finnas nöjaktigt förklarad. Stockholm i Kongl. General-Landtmäteri-Kontoret den 21 Oktober 1847.

CARL AF FORSELL.

C. E. Sandström.

Att undertecknad, som under ordinarie Ingeniören, Landtmäteri-Direktören L. W. Brandenburgs tjenstledighet, efter Öfver-Direktörens vid Landtmäteriet förordnande, bestridt ingeniörs-tjensten, såsom ersättning derför af bemälte Brandenburg erhållit hela lönen, varder härigenom intygadt.

Stockholm den 21 Oktober 1847.

O. Ljunglöf.

Kommissions-Landtmätare.

Kongl. Stats-Kontorets

underdåniga Utlåtande, i anledning af 1847 års Revisorers Berättelse rörande de under Kongl. Ecklesiastik-Departementet hörande anslag.

Stormäktigste Allernådigste Konung!

I anledning af hvad innehålles uti härhos återgående transumt af Rikets Ständers Revisorers år 1847 afgifna Berättelse angående samma år verkställd granskning af Stats-verkets samt andra af allmänna medel bestående fonders tillstånd, styrelse och förvaltning, har Eders Kongl. Maj:t, medelst remiss af den 30 sistlidne December, i nåder befallt Dess och Rikets Stats-Kontor att med underdånigt utlåtande inkomma.

Till åtlydnad af denna befallning, får Stats-Kontoret i underdånighet anföra följande:

§. 2.

Öfver hvad Revisorerne i denna §. anmärkt vid anordnandet till vederbörande Chefs disposition af löner på stat, arfvoden och gratifikationer, har Stats-Kontoret till Eders Kongl. Maj:ts Finans-Departement afgifvit underdånigt utlåtande, som här åberopas, så lydande: (se här ofvan Sid. 284).

§. 18.

Uti denna §. hafva Revisorerne anmärkt, att å 8:de hufvudtiteln och kleresi-staten upptages ett anslag af 8 R:dr 16 sk. till Pastor i Marstrand, för meddelad religionsvård åt fångarne på Carlsténs fästning, hvilket syntes böra vid nästa stats-reglering öfverflyttas till fångvårdsanslaget, och jemväl omförmält, att, enligt äldre resolutioner, Pastorerne i Forsmark och Stora Kopparberget årligen erhålla, den förre 2 skeppund hammarskattsjern, och den sednare 1 skepp. 10 lisp. Avesta-koppar, hvilka utgifter icke blifvit uti Rikets Ständers stat tag-

na i beräkning, samt att ett dylikt förhållande äfven inträffar med en Upsala Universitet tillflytande årlig inkomst af mantalspenningar från vissa socknar inom Upsala, Stockholms, Nerikes och Westmanlands Län; i anledning hvaraf Revisorerne hemställt, att förslags-anslag, motsvarande ifrågavarande utgifter, måtte under vederbörliga hufvudtitlar vid nästa Riksdag uppföras; hvilka förslag synas böra vid innevarande Riksdag till verkställighet befordras uti den förestående statsreglering-en.

§. 19.

Likaledes och som, på sätt Revisorerne anmält, de, bland 8:de hufvudtitelns utgifter å den oindelta spanmålen, för Mo, Björna och Gideå församlingar uppförda trenne prostetunnor, efter ett värde af 6 R:dr tunnan, redan förut varit bland den indelta spanmålen under hufvudtiteln afförda, lära dessa 3:ne tunnor vid förestående stats-reglering från oindelta spanmålen afdragas, såsom Revisorerne föreslagit.

§. 20.

Hvad Revisorerne anmält häruti, angående de under åren 1844 och 1845 till *af Eders Kongl. Maj:t kända behof* utbetalda tillsammans 800 R:dr, föranleder icke till annat yttrande, än som blifvit af Stats-Kontoret afgifvet den 20 Februari 1846 öfver en lika anmälan i 1845 års Revisions-berättelse, och hvilket alltså i underdånighet åberopas.

§§. 24 och 25.

Uti dessa §§. hafva Revisorerne uppgifvit förteckning på anvisningar å Andra, Fjerde, Sjette, Sjunde och Åttonde hufvudtitlarnes anslag till extra och oförutsedda utgifter, äfvensom på samma titlars besparingar, samt på anförda skäl föreslagit, att å allmänna indragningsstaten under Nionde hufvudtiteln, som bestrider sådana pensioner, hvilka i följd af författningarne utgå, hädanefter jemväl uppföres ett anslag till nådegåfvor, gratifikationer och sådana pensioner, hvilka af gunst och nåd tilldelas; hvaremot anslagen till extra utgifter kunde i samma förhållande minskas, för att derefter användas endast för de öfriga tillfälliga behof, som med hvarje särskild hufvudtitel äga gemenskap.

Öfver detta förslag har Stats-Kontoret, uppå erhållen remiss från Eders Kongl. Maj:ts Finans-Departement, afgifvit underdånigt utlåtande, hvilket här åberopas, så lydande: (se här ofvan sid. 286—287).

Stats-Kontoret framhärdar med djupaste vördnad, trohet och nit,

Stormäktigste Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste, tropligtigste
tjenare och undersåter,

P. WESTERSTRAND.

C. E. af TUNELD. L. G. af SILLÉN. Th. NYSTRÖM.

Stockholm den 20 Januari 1848.

O. F. af Sillen. *C. W. Gråå.*

Kongl. Stats-Kontorets

underdåniga Utlåtande, i anledning af Rikets Ständers Revisorers anmärkningar vid 1844 och 1845 års redogörelser för Stats-verkets spanmål, kreditiv-fonden, undsättnings-anstalterna och f. d. allmänna magasinsfonden.

Stormäktigste Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts och Rikets Stats-Kontor, som under denna dag afgifver särskildt underdånigt utlåtande, i anledning af Rikets Ständers sednast församlade Revisorers Berättelse rörande Stats-verkets förvaltning och räkenskaper för åren 1844 och 1845, får, i afseende å hvad som i samma Berättelse förekommer, angående redogörelserna för Stats-verkets spanmål in natura, kreditivfonden, undsättnings-anstalterna efter 1826 års missväxt samt f. d. allmänna Magasins-fonden, underdånigst anföra följande:

Uti 1845 års hufvudbok öfver Statsverkets spanmålsrörelse in natura, hafva Revisorerne förnummit, att under titel: "diverse inkomster," blifvit bokförd en summa af 16,749 R:dr 47 sk. 3 rst., oaktadt denna summa, enligt det conto, som legat till grund för dess upptagande i kapital-räkningen, rätteligen summerad, gör 16,749 R:dr 47 sk. 2 rst., hvadan 1 rst. för mycket blifvit till redovisning påfördt, deraf Revisorerne funnit sig föranlåtne yrka, att berörde hufvudbok måtte ånyo genomgås och rättas, emedan Revisorerne förmoda, att förhållandet i öfrigt föranleder en sådan undersökning, som af omständigheterna särdeles påkallas, derest icke alla kontroller, som afses med en ordentlig bokföring af Statens inkomster och utgifter, skola förfelas.

Bokslutaren har erkännt riktigheten af den gjorda anmärkningen, härledande sig derifrån, att värdet å inventarier, som år 1845 afsändts från Götheborgs till Carlsténs kronomagasin, blifvit uti generalräkningen öfver förstnämnde magasin affördt med 2 R:dr 47 sk. 2 rst., men uti enahanda räkning öfver sistnämnde magasin upptaget med 2 R:dr 47 sk. 3 rst. Då sålunda orsaken till felet är utredd, samt hufvudboken, jemte dertill hörande verifikationer, blifvit uti Eders Kongl. Maj:ts

och Rikets Kammar-Rätts Öfver-Revisions-Departement granskad utan anmärkning, torde Revisorernes erinran anses vara nöjaktigt förklarad; och då Revisorerne för öfrigt icke uppgifvit någon speciel omständighet, som påkallar hufvudbokens genomgående å nyo, torde yrkandet derom få förblifva utan afseende.

Ehuru uti 1844 och 1845 års hufvudböcker utbalanseras en skuld till allmänna Magasinsfonden af 1,000 R:dr, utgörande ränta å 5,000 R:dr, köpeskilling för en försåld byggnad i Norrköping, hafva Revisorerne af räkenskaperna för sistnämnde fond dock icke inhemtat, hvarken att fonden äger denna räntefordran af Stats-verket, ej heller kapitalbeloppet, hvarå densamma blifvit beräknad, som likväl, om förberörde påföring, 1,000 R:dr, varit riktig, bordt Magasinsfonden äfven till godo krediteras, hvilket kapitalbelopp, 5,000 R:dr, deremot upptages såsom en Stats-verkets fordran

Enligt Rikets Ständers år 1830 af Kongl. Maj:t i nåder gillade beslut, skulle alla de fordna allmänna Magasinsfonden tillhöriga fastigheter, som för Stats-verkets behof erfordras, till Stats-verket utan ersättning öfverlåtas, men de öfriga försäljas. Vid den reglering med krono-magasinerna, som år 1832 ägde rum, ansågs, att de då befintliga magasinshusen i Norrköping borde för Stats-verkets räkning behållas. Sedermera blef likväl utrönt, att det så kallade stora magasinshuset derstädes kunde umbäras, såsom följd hvaraf, detsamma, med Kongl. Maj:ts nådiga bifall, försåldes till Handlanden Svartling i Norrköping, som betingade sig 5 års anstånd med köpeskillingens betalande, mot godkänd säkerhet och förbindelse att under tiden å kapitalbeloppet årligen betala 5 procents ränta med 250 R:dr. Enär ifrågavarande magasinshus inbegreps uti den år 1832 till Stats-verket gjorda öfverlåtelse, och värdet derför var ur allmänna Magasinsfondens räkenskaper affördt, blef köpeskillingen uti Stats-verkets räkenskaper, såsom en Stats-verkets fordran, upptagen. Missförståndet af bokslutaren, att så äfven bordt ske med den å köpeskillingen belöpande ränta har deremot vållat, att densamma oriktigt kommit att bokföras såsom en Stats-verkets skuld till allmänna Magasinsfonden; i hvars hufvudböcker åter, hvilka afslutas af annan person, denna fordran icke kunde vara synlig, enär, såsom nämndt blifvit, magasinshusets värde, flera år före försäljningen, var inbegripet uti öfverlåtelsen till Stats-verket.

Köpeskillingen, 5,000 R:dr, betaldes år 1845, och räntan, 1,000 R:dr, som årligen under anståndstiden till Östgötha Landt-Ränteri liqvidera-

des med 250 R:dr, är uti 1846 års Stats-verkets hufvudbok, under behörig uppbördstitel, Stats-verket tillgodoförd.

I afseende å Revisorernes erinran dervid, att, oaktadt å en kreditivfondens skuld till Stats-verket vid 1845 års slut, 3,950 R:dr 10 rst., under årets lopp, genom omföring i Norrbottens Ränteri, blifvit afbetalda 1,788 R:dr 4 sk. 1 rst., detta belopp likväl icke afdragits från skulden, som till oförändradt belopp utbalanseras både uti Stats-verkets och kreditivfondens räkenskaper, får Stats-Kontoret underdånigst upplysa, att, enär vid afslutningen af 1845 års hufvudböcker icke var utredt om afbetalningen, 1,788 R:dr 4 sk. 1 rst., verkligen borde godtgöras Stats-verket, blef beloppet balanseradt till följande år, då, efter vunnen upplysning om rätta förhållandet, summan är vorden Statsverket ersatt.

Revisorernes anmälan, angående ansedd ofullständighet uti de hufvudböckerna åtföljande balans-relationer, antyder ej något eller några särskilda fall såsom föremål för anmärkning. En relation eller berättelse om förhållandet med de i räkenskaperna balanserade poster kan icke gifva vid handen annat, än underrättelse om de åtgärder, som blifvit vidtagna till och med det år, räkenskapen omfattar. En icke obetydlig del af balanserna har under påföljande åren, dels blifvit betald, dels till afskrifning beviljad, såsom närmare inhemtas af underdånigst vidfogade utredning deröfver.

Spanmåls-kreditivfondens räkenskaper, som väl innefatta conti för hvartdera af de Län, hvarest medel, tillhörande fonden, blifvit under åren 1844 och 1845 begagnade, hafva Revisorerne i öfrigt funnit så ofullständiga, att, om än fondens ställning i det hela af räkenskaperna redovisas, redogörelsen för förvaltningen hufvudsakligen måste sökas i de bifogade verifikationerna; och då härtill kommer, att hänvisning till dessa, antingen alldeles icke skett, eller ock endast på en gång för ett helt Läns räkenskaper, som äfven sakna hänvisning till de dem följaktiga bilagorna, hafva Revisorerne icke varit i tillfälle att med den noggranhet, som eljest kunnat äga rum, granska ifrågavarande räkenskaper; hvilket föranlåtit Revisorerne påkalla rättelse uti räkenskapsföringen, så att någon öfversigt äfven af förvaltningen må kunna af räkenskaperna hemtas, och granskningen ske utan onödig uppoffring af tid.

En bokslutares tillgörande kan och får icke vara annat, än att uppgöra hufvudboken och dertill hörande conti på grund af vederbörande redogörares räkenskaper. Någon närmare upplysning om förvalt-

ningen af medel, eller huru de blifvit använda af den eller dem, som desamma mot redovisning disponerat, kan vid hufvudboks-afslutningen icke åstadkommas, afslutningen må verkställas efter hvilken method som helst. Det formulär, som hittills följts vid uppgörandet af spanmåls-kreditivfondens hufvudböcker, har under de mångfaldiga år, detsamma begagnats, ansetts tillfyllestgörande, såsom innefattande särskilda conti för hvarje Län, sammandragna uti en kapitalräkning, som visar förhållandet med fonden för hvarje år.

Hvarje conto hänvisar till den redogörelse, hvaröfver detsamma blifvit uppgjordt, och hvarje redogörelse för sig är åtföljd af dithörande verifikationer, som, då så nödigt ansetts, skola speciellare än hittills blifva inkarterade.

Emedan vid redogörelserna öfver f. d. allmänna Magasins-fonden icke blifvit bifogade sådana Kongl. Bref eller protokollsutdrag, hvarigenom afskrifning af åtskilliga äldre poster beviljats, äfvensom hänvisning till behöriga folier af verifikationshandlingarne saknas, är detta af Revisorerne anmärkt, såsom vittnande om mindre ordning hos räkenskapsföraren.

Denne, häröfver hörd, har förklarat, att afskrifter af de Kongl. Bref, hvarpå afskrifningarne sig grunda, icke ansetts vara behöfliga att bifogas räkenskapen, enär originalerna till alla Kongl. Maj:ts nådiga skrifvelser af Rikets Ständers Revisorer genomläsas; och då räkenskaperna undergå speciel granskning i Kammar-Rättens Öfver-Revisions-Departement, hvilken granskning af ifrågavarande räkningar blifvit utan anmärkning verkställd, har det förekommit bokslutaren, som afskrifter af det Verks gemenligen vidlyftiga beslut, inom hvilket räkenskaperna revideras och de gjorda afföringarne kontrolleras, kunna undvaras till besparing af tid och arbete. Emedlertid och då Revisorerne ansett, att skeende afskrifningar böra verificeras med styrkta afskrifter af de handlingar, hvarpå desamma sig grunda, skall sådant hädanefter blifva iakttaget.

Hvad slutligen beträffar Revisorernes hemställan, att Stats-Kontoret, då förhållandet emellan förra Magasinsfonden och Stats-verket icke skall kunna utredas, samt med anledning af hvad som i öfrigt förekommit, rörande beskaffenheten i allmänhet af räkenskaperna för Magasins-ärendena, måtte draga försorg derom, att i räkenskapen intagas fullständiga liqvider emellan de fonder, som afse kronomagasinerna och undsättningsmedlen, så får Stats-Kontoret underdånigst anföra, att, enligt hvad ofvan upplyst blifvit, förra Magasins-fonden numera hvarken

äger fordran af eller skuld till Stats-verket, och att Stats-Kontoret skall vaka deröfver, att räkenskaper och liqvider blifva behörigen uppgjorda och afslutade.

Stats-Kontoret framhärdar med djupaste vördnad, trohet och nit,

Stormäktigste Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste, tropligtigste
tjenare och undersåter,

P. WESTERSTRAND.

C. E. af TUNELD. L. G. af SILLÉN, Th. NYSTRÖM.
P. G. WELIN.

Stockholm den 20 Januari 1848.

O. F. af Sillén. *Jac. Fr. Müllern.*

Utredning öfver förhållandet, nedanstående dag, med de uti Allmänna Magasins-Kontorets hufvudbok för statsmedlen år 1845 balanserade, anmärkta poster:

Neijber, f. d. Magasins-förvaltare,	828: 17. 7.	Härutaf utgör Neijbers proprie balans . . . . . lefvererad år 1846 och afförd utur samma års Upsala magasins räkning.	335: 45. 1.
		Neijber ådömda anmärkningsmedel . . . . . bevakade i Neijbers konkursmassa, som är under utredning.	492: 20. 6.
Carlstens Magasin.	15: — —	Utgöra värdet af 19 *Lft*. torrt bröd, hvilka f. d. Magasinsförvaltaren Simmingsköld icke redovisat. Beror på Kongl. Kammar-Rättens pröfning.	
Eksjö D:o	1: 12. —	Utgöra värdet af bristande inventarier, som blifvit anmärkta.	
Gripsholms D:o	2: 24. —	Utgöra för ringa debiteradt värde å från Skeppsholms magasin försända inventarier. Skrifvelse om rättelse härutinnan har afgått.	
Götheborgs D:o	993: 10. —	Utgöra värdet för tillkomna transportförluster. På grund af Kongl. Stats-Kontorets skrifvelse den 20 Februari 1846, äro uti Götheborgs magasins räkning för samma år afskrifna	10: — —
		Genom försäljning af ett, år 1842, från Warbergs magasin försändt rågparti, som befunnits oanvändbart, har i Götheborgs Läns Ränteri influtit . . . 448: 19. 11. hvaremot Förvaltaren af Warbergs magasin Öhrvall, genom Kongl. Kammar-Rättens Utslag den 18 September 1845, hvilket af Kongl. Maj:t i nåder fastställts den 28 Juli 1847, blifvit dömd att godtgöra Kronan skillnaden emellan förenämnde belopp och den summa, hvartill ett lika parti duglig råg blifvit upphandlad, eller . . . 289: 8. 1.	737: 28. —
		Om befrielse från ersättningen har Öhrvall ingifvit underdånig nådeansökning, som beror på Kongl. Maj:ts nådiga pröfning.	
		Återstoden af balanserade 993 R:dr 10 sk. . . . utgör värdet å 27 tunnor råg och 1 tunna korn.	245: 30. —

Under år 1845 försändes från Warbergs magasin 275 tunnor 20 kappar råg oeh 253 tunnor 24 kappar korn, hvarutaf rågen vid framkomsten kasserades och uti kornpartiet uppstod en brist af 1 tunna; genom uppköp af felfri råg och försäljning af den odugliga, har en förlust af 930 R:dr 26 sk. 7 rst. för

Kronan uppstått, som Kongl. Stats-Kontoret ansett böra af den afsändande redogöraren, Magasinsförvaltaren Öhrvall, ersättas. Innan det kasserade rågpartiet kunde försäljas, måste detsamma undergå nödig skötsel och vård; hvarefter, vid uppmätningen, förenämnde brist, 27 tunnor, uppstod och som finnes balanserad i Götheborgs magasins spanmålsräkning. Uti memorial af den 15 Februari 1846, rörande Öhrvalls skyldighet att ersätta förenämnde 930 R:dr 26 sk. 7 rst., har Allmänna Magasins-Kontoret äfven hemställt, att ifrågavarande 27 tunnor råg måtte få afskrifvas, enär desamma, genom upphandling af annan råg, blifvit ersatta; hvilken afskrifning Advokat-Fiskals-Embetet, under den 8:de påföljde April, äfven tillstyrkt; å dessa handlingar har Stats-Kontoret, den 24 i sistnämnde månad, resolverat bref till Kongl. Kammar-Rätten, på hvars afgörande frågan beror.

Landskrona Magasin	112: 10. 1.	8 R:dr 5 sk. 1 rst. äro värdet å oredovisade inventarier m. m., hvarutaf i 1846 års räkenskaper redovisas . . 1: 12. — och . . . . . 6: 41. 1. utgöra värdet å en brist uti ingående spanmålsbehållningen för år 1843 af 31 kappar korn, hvilken brist icke blifvit anmärkt, enär redogöraren i 1844 års spanmålsräkning sig till skada beräknat för ringa afskrifningsprocent till högre belopp, än förenämnde 31 kappar korn.
		104 R:dr 5 sk. utgöra värdet å tillkomna transport-förluster, 20 tunnor 5 kappar korn. Beloppet är innehållet af frakten.
Luleå Kronotiondebodar	621: — —	539 R:dr 16 sk. utgöra Kronofogden Björzells proprie balans, som af Kongl. Kammar-Rätten är afgjord och domen laga kraftvunnen. Frågan beror nu på tillgångarnes realiserande.
		81 R:dr 32 sk. utgöra f. d. vice Kronofogden Ekstedts proprie balans. Frågan beror på Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes i Norrbottens Län pröfning.
Mariestads Magasin	73: 29. 7.	Bevakade i Magasinsförvaltaren Gerdzlovii konkursmassa, som är under utredning.
Norrköpings Dito	10: 32. —	Oredovisade inventarier, hvarom anmärkning är utfärdad.
Skeppsholms Dito	882: 12. 11.	Härutaf äro 12 R:dr 13 sk. redovisade i 1846 års räkning. Återstoden, 869 R:dr 47 sk. 11 rst., utgör FältKamreraren Zetterströms balans, som blifvit bevakad i aflidne Zetterströms konkurs.
Wisby Dito	154: 26. 4.	38 R:dr 40 sk. 4 rst. bero på indrifning af Magistraten i Wisby.
		115 R:dr 34 sk. utgöra utbetald skyfflings-kostnad för Wisby Hospitals spanmål och bör af Hospitals-fonden ersättas.
Ystads Dito	135: 2. —	Brist enligt spanmålsräkningen. Godtgjord 1846.

Stockholm af Allmänna Magasins-Kontoret den 20 Januari 1848.

J. S. Nordendahl.

Kongl. Sundhets-Kollegii

underdåniga Utlåtande, i anledning af Rikets Ständers Revisorers Berättelse om den år 1847 förrättade granskning af Stats-verkets räkenskaper.

Stormäktigste Allernådigste Konung!

Med öfverlemnande af transumt af Rikets Ständers Revisorers år 1847 afgifna Berättelse, angående verkställd granskning af Stats-verkets samt andra af allmänna medel bestående fonders tillstånd, styrelse och förvaltning åren 1844 och 1845, har, under den 30 sistlidne December, Eders Kongl. Maj:t i nåder anbefallt Dess Sundhets-Kollegium att, i anledning af denna Berättelse, inkomma med underdånigt utlåtande.

Till följd häraf, får Kollegium i underdånighet anföra: att, då de uti 1, 2 och 4 §§. af berörde, härhos återgående, transumt uppgifna förhållanden icke innefatta några anmärkningar emot Kollegii räkenskaper, vågar Kollegium tro, det något yttrande häröfver icke erfordras; och beträffande den uti 3 §. förekommande erinran, att Rikets Ständers Revisorer icke blifvit meddelade några handlingar, som visa i hvad mån fattige sjuke kostnadsfritt åtnjutit läkarevård vid den, för sjukes behandling med elektricitet och galvanism, i hufvudstaden stiftade inrättning, till hvilkens underhåll, äfvensom arfvode åt dervid anställd läkare, utaf Rikets Ständer vid förra Riksdagen anvisades ett årligt anslag af 500 R:dr, under vilkor, bland annat, att fattige sjuke från så väl Stockholm som landsorten, kostnadsfritt dervid borde åtnjuta läkarebehandling, och hvilket anslag, enligt Eders Kongl. Maj:ts nådiga Bref den 23 Maj 1845, är ställdt till Sundhets-Kollegii disposition, att, under derutinnan utfästa vilkor, utgå från samma års början, så ehuru uppgifter uti ifrågasatta fall till Kollegium inkommit från vederbörande läkare, ansåg likväl Kollegium desammas biläggande vid räkenskaperna ej behöfligt, enär högstberörde Bref ej föranleder till afgifvande af den detaljerade redovisning, Rikets Ständers Revisorer äskat för berörde anslag; men i anledning af den nådiga remissen, bör Kollegium nu upplysa, att, enligt de inkomna rapporterna, jemförda med dagjournalen, 105 personer under år 1845 kostnadsfritt vid inrättnin-

gen

gen njutit läkarevård, och att, oaktadt fattigdomsbevis af dem icke blifvit företedda, dock för gifvet antagas kan, att de fleste varit meddellöse.

Kollegium framhärdar med djupaste vördnad, nit och trohet,

Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste, tropligtigste
tjenare och undersåter,

Er. af EDHOLM.

M. af PONTIN. D. EKELUND. C. J. EKSTRÖMER.

Stockholm den 24 Januari 1848.

J. Ljungberg.

Direktionens öfver Skara Veterinär-Inrättning

underdåniga Utlåtande, i anledning af 1847 års Revisorers Berättelse om granskningen af nämnde Inrättnings räkenskaper.

Stormäktigste Allernådigste Konung!

Till underdånigste åtlydnad af Eders Kongl. Maj:ts nådiga befallning, meddelad i Remissorial-resolution uppå härvid återgående transumt af Rikets Ständers Revisorers år 1847 afgifna Berättelse, angående Statsverkets samt andra af allmänna medel bestående fonders tillstånd, styrelse och förvaltning, får i djupaste underderdånighet Direktionen öfver Skara Veterinär-inrättning härigenom afgifva underdånigt utlåtande; hvarvid Direktionen utbeder sig nåden att få besvara Rikets Ständers Revisorers anmärkningar sålunda, att Direktionen särskilt upptager hvardera af det i nåder meddelade transumtets 3:ne §§.

§. 1.

Beloppet af Inrättningens utestående fordringar befinnes vid 1845 års slut minskadt, emedan en kapitalafbetalning af 225 R:dr Banko ägt rum den 15 Augusti 1844, utan att, sedan dess, någon motsvarande utlåning inträffat.

§. 2.

I afseende på innehållet af denna §., lärer Direktionen endast hafva att i underdånighet framställa erinran derom, huruledes Rikets Ständers Revisorer, lika litet nu, som vid närmast föregående Stats-revisioner, skäligen kunnat vänta, att räkenskaperna skulle innefatta någon uppgift angående Inrättningens beskaffenhet. Rikets Ständers år 1847 församlade Revisorer torde likväl af Eders Kongl. Maj:ts skrifvelse till Sundhets-Kollegium den 12 November 1845 hafva kunnat hemta en lugnande förvissning, i afseende på beskaffenheten af de farhågor, som förefunnos hos Rikets sednast församlade Ständer och delades af deras Revisorer år 1845.

§. 3.

Afsalu af några Inrättningens åbyggnader, belägna på en Skara stad tillhörig, Lundins Tå benämnd, plats, har skett med Eders Kongl. Maj:ts tillåtelse, meddelad genom nådig skrifvelse till Direktionen den 7 April 1845; och de anmärkta utgifterna hafva tillkommit genom åtgärder för befordrandet af ett, genom Eders Kongl. Maj:ts nådiga Bref den 10 Juli 1840, bifallet ägo-utbyte.

Med djupaste vördnad, nit och trohet framhärda,

Stormäktigste Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste, tropligtigste
tjenare och undersåter,

W. A. Dorchimont. **J. A. Butsch.**

Skara, af Veterinär-Inrättningen,
den 13 Januari 1848.

N. E. Modin.

Kongl. Öfver-Intendents-Embetets

underdåniga Utlåtande, i anledning af Rikets Ständers Revisorers anmärkning vid bemälte Embetes räkenskaper för åren 1844 och 1845.

Underdånigste Memorial!

Till underdånig åtlydnad af Eders Kongl. Maj:ts nådiga remiss den 2 sistlidne December, hvarigenom det blifvit Öfver-Intendents-Embetet anbefaldt att inkomma med utlåtande i anledning af härhos återföljande transumt utaf Rikets Ständers Revisorers år 1847 afgifna Berättelse om samma år verkställd granskning af Stats-verkets samt andra allmänna fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under åren 1844 och 1845, får Öfver-Intendents-Embetet nu i underdånighet yttra sig öfver den enda i samma transumt förekommande punkt, som synes påkalla någon förklaring.

Der heter nemligen: att, enligt hvad 1845 års Revisionsberättelse innehölle, hade för underhåll af Lif-Gardets till häst stallbyggnader blifvit af anslaget till allmänna byggnader i hufvudstaden anordnade 3,202 R:dr 13 sk. år 1842 och 3,681 R:dr 43 sk. 10 rst. år 1843, hvarjemte under det sednare året, jemlikt Kongl. Brefvet den 20 November 1843, för afhjelpande af åtskilliga bristfälligheter vid en del af nämnde Regementes stall- och kasernbyggnader, en summa af 2,667 R:dr förskottsvis utgått af besparingarne å det allmänna byggnads-anslaget, för att, såsom förra Revisionsberättelsen jemväl innehölle, jemte öfriga, från och med början af då gällande statsreglering, å det allmänna byggnadsanslaget anvisade, likartade utgifter, framdeles ersättas i den mån de för militärbyggnader särskilt anslagna medel dertill kunde lemna tillgång; men att af räkenskaperna för revisions-åren emedlertid icke kunde inhemtas, att utaf ofvanberörde summor större eller mindre del blifvit ersatt.

Denna anmärkning, om yttrandet bör så benämnas, påkallar egentligen ingen annan förklaring, än att någon del af berörde summor under revisions-åren icke blifvit Öfver-Intendets-Embetet ersatt och följaktligen ej heller kunnat i dess räkenskaper för samma år inflyta; men, till frågans vidare utredning, må det vara Embetet i nåder tillåtet att något närmare vidröra förhållandet.

Sedan Kongl. Maj:t, under den 16 Mars 1842, i nåder förordnat, det Öfver-Intendets-Embetets befattning med underhållet af Lifgardets till häst kasern och öfriga byggnader skulle, hvad sjelfva kasernbyggnaden beträffade, upphöra från den 1 Juli samma år, men i afseende på Regementets stall och ridhus, med deromkring belägna gata och gård, tills vidare fortfara, dock med inskränkning till de mest behöfliga reparationerna och sorgfälligt undvikande af hvarje påkostnad, som afsåge prydlighet eller förändringar å byggnaderna och deras inredning; så blef, på underdånig anhållan af Chefs-Embetet vid nämnde Regemente, under den 20 November 1843 i nåder förordnadt, att den till 2,667 R:dr Banko förslagsvis beräknade kostnaden för afhjelpandet af åtskilliga bristfälligheter å Regementets stallar, vagnshus m. m. skulle, utöfver hvad i årets generalförslag fanns upptaget, "af allmänna byggnads-anslaget för hufvudstaden bestridas, dock endast såsom förskott och för att, jemte öfriga, från och med början af då gällande statsreglering, å allmänna byggnads-anslaget anvisade, likartade utgifter, framdeles ersättas af de för militära byggnader särskilt anslagna medel, i den mån dessa dertill lemnade tillgång."

Sådana utgifter från och med år 1841, då berörde statsreglering trädde i verket, till och med år 1845, vid hvars utgång Öfver-Intendents-Embetets befattning med Lifgardets till häst byggnader, enligt Eders Kongl. Maj:ts nådiga Bref den 14 Januari 1846, helt och hållet upphörde, hafva ej inskränkt sig till de kostnader, Rikets Ständers Revisorer omförmält, utan uppgått till följande:

1841	Banko R:dr	3,644: 10. 2.
1842 ofvannämnde		3,202: 13. —
1843 ofvannämnde		3,681: 43. 10.
1844 kostnaden för de äfvenledes här ofvan omförmälda, genom nådiga Brefvet den 20 November 1843, särskilt anbefallda reparationer; men hvilken kostnad icke, såsom Revisorerne uppfattat förhållandet, utgått år 1843 med förslagsbeloppet 2,667 R:dr, utan först år 1844 med ett nedsatt belopp af . . .	2,611: 40. —	
samt dessutom	2,877: 2. 11.	
		5,488: 42. 11.
1845		3,706: 46. 8.
	Summa Banko R:dr	19,724: 12. 7.

Efter det Öfver-Intendents-Embetet, den 4 Mars 1845, gjort underdånig förfrågan, när och på hvad sätt allmänna byggnadsanslaget kunde varda godtgjordt för de i omförmälda ändamål derifrån lemnade för-

skotter, samt den 2 Juni 1846 meddelat Eders Kongl. Maj:ts och Rikets Krigs-Kollegium förteckning å nyss uppräknade kostnadsbelopp, har Eders Kongl. Maj:t, under den 8 Augusti sistnämnde år, i nåder tillåtit, att dåvarande behållningen å de årliga anslagen till fästningars och landtförsvaret tillhörande byggnaders underhåll, 2,701 R:dr 2 sk. Banko, finge, i afräkning af de under åren 1841—1845 af allmänna byggnads-anslaget för hufvudstaden förskjutna utgifter för verkställda reparations-arbeten vid Lifgardets till häst stall och ridhusbyggnader m. m., genom Krigs-Kollegii försorg, hållas Öfver-Intendents-Embetet tillhanda, med förklarande derjemte, att på särskild nådig pröfning komme att bero, i hvad mån godtgörelse af omförmälda förskott kunde ytterligare beredas anslaget till allmänna byggnader i hufvudstaden.

Emedlertid hafva de sålunda i nåder anvisade 2,701 R:dr 2 sk. under loppet af år 1846 kommit Öfver-Intendents-Embetet till handa och finnas följaktligen redovisade i samma års hufvudbok, hvilken först vid härnäst inträffande Stats-revision kommer att blifva föremål för granskning af Rikets Ständers Revisorer.

Stockholm, af Öfver-Intendents-Embetet, den 25 Januari 1848.

M. G. ANCKARSVÄRD.

H. W. Bredberg.

Kongl. Konvoj-Kommissariatets
underdåniga Utlåtande, i anledning af 1847 års Revisorers anmärkningar vid nämnde Kommissariats räkenskaper.

Stormäktigste Allernådigste Konung!

Med öfverlemnande af ett transumt af Rikets Ständers Revisorers år 1847 afgifna Berättelse, i hvad densamma angick nämnde år verkställd granskning af Konvoj-Kommissariatets räkenskaper för åren 1844 och 1845, har Eders Kongl. Maj:t, genom remiss af den 28:de sistlidne månad, i nåder anbefalle Konvoj-Kommissariatet att öfver de vid berörde räkenskaper gjorda anmärkningar till Eders Kongl. Maj:t afgifva underdånigt utlåtande så tidigt, att detsamma, efter föregången underdånig anmälan inför Eders Kongl. Maj:t, måtte kunna, inom den i 7 §. 3 mom. af Instruktionen för Rikets Ständers Revisorer bestämda tid, till Fullmäktige i Riksgälds-Kontoret öfverlemnas, för att tillika med Revisions-berättelsen till trycket befordras.

Konvoj-Kommissariatet får i anledning häraf och i den ordning, ämnena i Revisions-berättelsen förekomma, underdånigst anföra:

Efter tillkännagifvande, det räkenskaperna för de båda revisionsåren blifvit granskade i Kammar-Rätten, och af sifferförhållandet i redovisningen för inkomster och utgifter, följer:

1 §.

Revisorerne anmäla, hurusom den post 8,000 R:dr Banko, hvarför, i enlighet med Kongl. Brefvet den 15 December 1837, Känsö karantänsplats med hus och byggnader blifvit af de under Konvoj-Kommissariatets förvaltning stående medel inköpt, och hvilken post varit under år 1844, likasom föregående åren, i räkenskaperna balanserad såsom en Konvoj-Kommissariatets fordran, blifvit, till följd af 1843 års Stats-Revisorers dervid gjorda anmärkning, genom Konvoj-Kommissariatets beslut den 15 Februari 1844, ur 1845 års räkenskap afförd, emot hvilken åtgärd, vid granskningen i Kammar-Rätten, blifvit anmärkt, att enär nämnde karantänsplats med hus och byggnader blifvit för Statens, af Konvoj-Kommissariatet disponerade, medel inköpt, derutaf måste följa, att inköpskostnaden, i stället för att afföras, borde

bland Konvoj-Kommissariatets tillgångar återupptagas i näst afgifvande redogörelse, och i hvilken åsigt Revisorerne äfven för sin del instämma.

I anledning häraf får Konvoj-Kommissariatet underdåningst upplysa, att, sedan, i följd af ofvan åberopade nådiga Bref, merberörde summa 8,000 R:dr blifvit på handels- och sjöfartsfonden i nåder anvisad, att, utgå *för inköp genom Karantäns-Kommissionen i Götheborg*, för Eders Kongl. Maj:ts och Kronans räkning, af åtskilliga, på Känsö belägna, aflidne Handlanden Gavins arfvingar tillhöriga, för karantänsinrättningens behof förut förhyrda och af densamma begagnade hus och lägenheter, var det naturligtvis icke Konvoj-Kommissariatet, utan Karantäns-Kommissionen, som borde, såsom sitt inventarium, balansera samma hus och lägenheter, till ersättning för hvilkas köpesumma Kommissariatet ej blifvit tillagd någon särskild eller annan rätt, än för öfriga utgifter för karantäns-inrättningen, hvilka, när inrättningens inkomster ej dertill lemna tillgång, utgå af handels- och sjöfartsfonden. Då emedlertid Konvoj-Kommissariatets Kamrerare upptog detta utbetalda belopp såsom en särskild Kommissariatets fordran, anmärktes denna oriktighet äfven af 1843 års Stats-Revisorer; hvarefter och då tydligt vore, att de sålunda inköpta hus och lägenheter tillhörde Karantäns-Kommissionens räkenskap och det conto deraf, der dess förut ägande lägenheter och inventarier redovisas, och ej Konvoj-Kommissariatets, hvarken såsom fordran eller såsom dess egendom, emedan samma lägenhet då skulle blifva upptagen på 2:ne ställen, både i Kommissionens räkenskap, som egendomen innehade och begagnade, och i Kommissariatets, som dermed icke hade annat att beställa, än att på Kommissionens reqvisition utbetala penningarne; så föranlät detta förhållande Kommissariatet att förståndiga Kamreraren att afhjelpa ifrågavarande formfel genom att afföra merberörde belopp ur Kommissariatets räkenskap. Eders Kongl. Maj:ts och Rikets Kammar-Rätt har dock, vid slutlig pröfning af detta anmärkningsmål den 20:de sistlidne Oktober, funnit skäligt förordna, att ifrågakomna fastigheters värde skall uti Konvoj-kommissariatets räkenskaper, under särskildt egendomsconto, såsom tillgång hädanefter upptagas; men då Konvoj-Kommissariatet häraf icke funnit sin åsigt förändrad, att något särskildt undantag ej bör göras för värdet af just ifrågavarande hus, utan att detsamma bör bland inrättningens förut ägande andra hus och inventarier på ett ställe upptagas, helst alla dessa äro lika mycket Statens tillhörighet, och redovisningen för det ena och andra på detta sätt är lika offentlig och beroende af Statsmyndigheternas granskning, har

Kom-

Kommissariatet särskilt i underdånighet underställt denna fråga Eders Kongl. Maj:ts nådiga pröfning och afgörande.

2 §.

Såsom anmärkningsvärdt hafva Revisorerne funnit, att, för år 1845, utgått af Sveriges enskilda fond till Svenska kyrkans i London underhåll 1,202 R:dr 4 sk. Banko, då deremot, för 1844 och de föregående åren, medel till bestridande af utgifterna under denna titel tagits af Sveriges och Norriges gemensamma fond.

Åren intill 1845 upptogs denna utgifts-summa, eller värdet af de L. 100 Sterling, som för berörde ändamål är på handels- och sjöfartsfonden i nåder anvisade att årligen utgå af den gemensamma fonden, dit den tycktes egentligen höra, enär kyrkan är gemensam för både Svenskar och Norrmän; men då vid tiden af bokslutet för år 1845 upplystes, att äfven ifrån Norska Stats-verket till kyrkans underhåll utgår ett särskildt årligt bidrag af 419 Speciedaler, flyttade redogörararen berörde utgifts-summa från Rikenas gemensamma till Sveriges enskilda fond; hvilket Konvoj-Kommissariatet, med antagande af ofvannämnde förhållande, äfven för sin del anser behörigt att iakttaga.

3 §.

Revisorerne anmäla:

1:o att, i afräkning å aflidne Tullförvaltaren Finérs proprie balans, under den 1 Juli 1844, äro influtna 582 R:dr 46 sk. 8 rst;

2:o att, under de år revisionen omfattat, någon afbetalning å Handelshuset C. W. Rösners i Christiania skuld, 5,847 R:dr 33 sk. 3 rst. Banko, icke ägt rum; och

3:o att Grosshandlaren C. F. Liljewalch, hvilken den 20 Juni 1844 blifvit utsedd och förordnad att afgå till Ostindien och China, för inledande af handelsförbindelser med dessa länder, fått, genom nådiga Brefvet den 17 Juli 1844 sig tillagdt L. 2,000 Sterling, såsom aflöning i och för berörde uppdrag, som, enligt af Eders Kongl. Maj:ts Kommerse-Kollegium och Norska Regeringens Finans- och Tull-Departement meddelade instruktioner, borde utföras samt inom två års tid fullbordas; hvarjemte bemälte Grosshandlare i ersättning för de kostnader, som kunde stå i sammanhang med resans ändamål, såsom aflöning till tolkar, utgifter till erhållande af handelsunderrättelser, resor

emellan de olika orterna, postporto m. m., i nåder tillades likaledes L. 2,000 Sterling, eller tillhopa den ansenliga summan af L. 4,000 Sterling, som å *Sveriges enskilda fond* anvisats.

I anledning häraf får Konvoj-Kommissariatet upplysa:

1:o att någon sednare afbetalning å aflidne Tullförvaltaren Finérs, på Kammar-Rättens pröfning och utredning beroende, balans, än den af Revisorerne omförmälda, icke verkställts. Af hans skuld till handels- och sjöfarts-fonden, 10,428 R:dr 12 sk. 8 rst, hafva tillsammans 713 R:dr 12 sk 2 rst hittills blifvit afbetalda, så att den återstående balansen utgör 9,715 R:dr — 6 rst. Banko.

2:o Den Rösnerska skulden qvarstår ännu oförminskad. Konvoj-Kommissariatet har dock för dess indrifvande icke underlåtit hvad som på detsamma kunnat bero. Efter att förut i ämnet hafva skriftvexlat med Eders Kongl. Maj:ts Norska Regerings Finans-Departement, vände sig Konvoj-Kommissariatet, när underrättelse om Rösners timade frånfälle hit inlopp, den 16 Februari sistlidet år, åter till detsamma med anhållan om dess benägna biträde vid fordringens bevakande i sterbhuset och dess indrifvande så vidt ske kunde. Detta hade till följd, att Rösners efterlemnade enka, med åberopande af sin fattigdom och okunnighet om mannens efter cessionen qvarstående skulder, ingick till Eders Kongl. Maj:t med underdånig ansökan, att ur Kommissariatets räkenskaper måtte få afföras denna fordran, hvars uttagande hennes obemedlade bo icke tillät, utan skulle endast sänka henne i ännu djupare bekymmer. Sedan Eders Kongl. Maj:ts Justitie-Kanslers-Embete, i frågan hördt, dervid anmärkt, att sökanden icke styrkt, att de af hennes man efterlemnade, af enkan öfvertagna, tillgångar, hvilkas belopp ej blifvit uppgifvet, voro otillräckliga till berörde skulds gäldande, och Eders Kongl. Maj:t, den 2:dre sistlidne November, af sådan anledning funnit Sig sakna skäl att denna ansökan i nåder bifalla, hänvände sig Konvoj-Kommissariatet, den 7:de sistlidne December, åter till Eders Kongl. Maj:ts Norska Finans-Departement med anhållan att låta, på det sätt Departementet funne med lagarne i Norrige öfverensstämmande, fullfölja kıafvet för den återstående skulden, intilldess antingen den varder betald eller ock lagligen och fullständigt utredes, att tillgång dertill till större eller mindre del saknas, på det att denna långvariga balans-fråga måtte, så fort som möjligt, kunna bringas till ett lagenligt slut. Härpå har ännu ej något svar från Eders Kongl. Maj:ts Norska Finans-Departement ingått.

3:o Beträffande Grosshandlaren Liljewalchs i nåder anbefallda afresa till Ostindien och China, i och för det af Revisorerne omnämnda

ändamål, har det, genom Eders Kongl. Maj:ts nådiga Bref den 17 Juli 1844, honom derför tillagda arfvode och ersättning för under resan förekommande expenser till fullo blifvit utbetaldt på de derför i nåder bestämda terminer, samt, enär Liljewach styrkt sig icke kunnat denna långväga resa fullända på den derför utsatta tiden af tvenne år, Eders Kongl. Maj:t pröfvat skäligt, genom nådiga Brefvet den 17 September 1846, tillägga honom ytterligare arfvode och ersättning för Fyra månaders förlängning i resetiden af L. 666: 13 s:h 4 p. Sterling, hvilken utgifts-summa, tillhopa L. 4,666: 13 s:h 4 p., dock icke, såsom Revisorerne förmäla, blifvit påförd Sveriges enskilda, utan de förenade Rikenas gemensamma fond, på sätt af bokslutet, pag. 75, tydligen utvisas.

4 §.

Då Revisorerne här anmäla, att det af Kommissariatets Kamrerare, vid afslutandet af 1843 års hufvudbok, begångna misstag, att behållningen af en vexel, som bordt i *utgifts*-summan upptagas, blifvit deremot i *inkomst*-summan uppförd, och hvarigenom bidraget från Sveriges enskilda till den gemensamma fonden visade en olikhet, i det den på förra stället affördes med 165,765 R:dr 33 sk. 4 rst. och å det sednare med 169,147 R:dr 28 sk. 9 rst, blifvit i 1844 års hufvudbok behörigen rättadt; så torde något yttrande härom, under sådant med verkligheten öfverensstämmande förhållande, icke erfordras.

5 §.

Hvad Revisorerne här anföra om beloppet af fondens utlånta kapital, den gemensamma fondens utgifts-summa för de båda revisionsåren 1844 och 1845, anledningarne till de förökade utgifterna sistnämnde år och förhållandet med det Norska bidraget, äro allt uppgifter, hemtade ur räkenskaperna och enliga med rätta förhållandet, och hvartill Konvoj-Kommissariatet anser sig hvarken hafva något att tillägga eller dervid att upplysa, om icke att Konvoj-Kommissariatet åtskilliga gånger såsom: den 27 December 1848, den 7 Januari 1842, den 21 Oktober 1844 samt den 5 Februari 1845 och sednast den 17 Mars sistlidet år, fästat Eders Kongl. Maj:ts Norska Regerings Finans- och Tull-Departements uppmärksamhet på behofvet och billigheten af ett förökadt bidrag från Norrige.

Konvoj-Kommissariatet framhärdar med djup undersåtlig vördnad trohet och nit,

Stormäktigste Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste, tropligtigste
undersåter och tjenare,

C. D. SKOGMAN.

J. Kreuger. C. Arfvedson.

Joh. Schön.

Stockholm den 25 Januari 1848.

M. F. Åberg.

Kongl. Krigs-Kollegii

underdåniga Utlåtande, i anledning af Rikets Ständers Revisorers Berättelse om verkställd granskning af Kollegii räkenskaper för åren 1844 och 1845.

Stormäktigste Allernådigste Konung!

I anledning af Eders Kongl. Maj:ts nådiga befallning genom Remiss af den 28 December sistlidet år, får Krigs-Kollegium härjemte i underdånighet öfverlemna Kollegii samtliga Afdelningars, hvar för sig afgifna, underdåniga Utlåtanden öfver Rikets Ständers sednast församlade Revisorers Berättelse om verkställd granskning af 1844 och 1845 års räkenskaper för de under Kollegii förvaltning ställda stats-anslag och kassor.

Den nådiga Remissen följer härjemte, och Krigs-Kollegium framhärdar med djupaste vördnad, trohet och nit,

Stormäktigste Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste, tropligtigste tjenare och undersåter,

J. P. LEFRÉN.

N. G. Thestrup. C. Meyer. G. Söderberg.

C. J. Salomon. J. L. Bäck. Carl. D. Forsberg.

C. F. Laurén.

Stockholm den 28 Januari 1848.

L. S.

Joh. Alfr. Gulin.

Kongl. Krigs-Kollegii Artilleri-Afdelnings

underdåniga Utlåtande öfver Rikets Ständers Revisorers Berättelse om verkställd granskning af nämnde Afdelnings räkenskaper för åren 1844 och 1845.

Stormäktigste Allernådigste Konung!

Genom nådig Remiss den 28 December nästlidet år, har Eders Kongl Maj:t behagat infordra Krigs-Kollegii underdåniga Utlåtande öfver Rikets Ständers sednast församlade Revisorers Berättelse om verkställd granskning af Krigs-Kollegii räkenskaper för åren 1844 och 1845; till åtlydnad hvaraf Kollegium skolat i underdånighet anföra följande, beträffande Revisorernes andragande angående Kollegii Artilleri-Afdelnings redogörelser:

För Ordinarie Stats-anslagen:

Rikets Ständers Revisorer omförmäla först de uti 1845 års hufvudbok till påföljda år utbalanserade Kronans fordringar, hvarvid några erinringar icke äro gjorda; men anser sig Kollegium likväl böra om förhållandet med dem i underdånighet upplysa:

a) att uppgifna utestående krutmedels-fordran, 28,564 R:dr 34 sk. 10 rst. Banko, består egentligen uti betalning för sprängkrut, som Örebro och Philipstads Bergslager under året från Klosters krutbruk utbekommit och, efter åtnjutet 6 månaders betalnings-anstånd, enligt Kongl. Brefven den 19 April och 9 Augusti 1814 samt den 29 Februari 1820, erlagt år 1846;

b) att af balanserade 1786 R:dr 29 sk. 9 rst, för aflidne uppbördsmannen Treslovs så väl som aflidne Majoren Weinbergs sterbhus, blifvit, enligt Kongl. Brefvet den 13 November 1845, betalda 283 R:dr 15 sk. 3 rst, samt att derefter återstående 1,503 R:dr 14 sk. 6 rst äro föremål för beslut af Rikets Ständer om afskrifning, enligt Eders Kongl. Maj:ts Kollegium härom tillkännagifna nådiga beslut;

c) att af Kronans fordran, 1,264 R:dr 44 sk. 11 rst, hos aflidne Tygkapitenen Gumelii och Tygskrifvaren Westgrens sterbhus 1,018 R:dr 23 sk. 2 rst blifvit, under den 1:ste September nästlidet år, af-

skrifna i den ordning, Kongl. Förordningen den 11 December 1830, angående behandlingen af extra ordinarie afskrifnings-frågor och anmärkningsmål, stadgar, samt återstoden förlidet, år till Kollegii kassa inbetald;

d) att 40 R:dr 24 sk. 6 rst, återstoden på en gammal betydlig fordran hos f. d. Handelshuset J. de Ron & Söner, äro föremål för afskrifning, sedan numera blifvit utredt, det all vidare tillgång för borgenärerne saknas;

e) att balans-frågan om fordran, 12,627 R:dr 45 sk. 7 rst, för till Medelhafs-hamnar år 1822 försändt krut, ännu är beroende å medlens indrifning i ministeriel väg, derom flera skrifvelser äro från Kollegium aflåtna till Eders Kongl. Maj:ts Utrikes Stats-Minister, som sednast tillkännagifvit, det liqviden är beroende på åtskillige Anglo-Maltesiske köpmäns reklamationer uti Konstantinopel, och att Eders Kongl. Maj:ts Beskickning derstädes samt Engelska Konsuln uti Tripoli, hvilken har sig Svenska Rikets angelägenheter uppdragna, äro anmodade att följa fordringsärendet med uppmärksamhet och att derom underrättelser afgifva; hvarjemte upplyses, att f. d. Grosshandlaren härstädes Wallén, hvilken 1822 härifrån afrest och haft sig krutförsäljningen anförtrodd, ännu år 1846 lefde och vistades uti Tripoli, ehuru fortfarande i så knappa omständigheter, att hos honom icke ringaste tillgång vore att påräkna;

f) att förhållandet med balansen i aflidne Tygvaktaren Tillanders sterbhus samt hos f. d. Tygkapitenen Klingspor, stor 1,658 R:dr 39 sk. 11 rst, är sådant, att, enligt Kammar-Rättens Resolution den 29 April 1846 och Eders Kongl. Maj:ts nådiga fastställelse-utslag den 11:te Augusti nästlidet år, Tillanders konkursmassa blifvit megifven tillåtelse att, till qvittning och afräkning å skulden, inlemna till Götheborgs artilleriförråd de till betalning påförda persedlar, hvilka, af behörig beskaffenhet, återställas kunna, samt godtgöra kontant återstoden, och är till verkställighets befordrande Eders Kongl. Maj:ts nådiga utslag öfverlemnadt till Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Götheborg;

g) att indrifningen af Snickaren Wallins skuld, 66 R:dr 4 sk. 1 rst.,

h) samt Handlanden Wigelii skuld, 182 R:dr 44 sk. 9 rst., är aflemnad till Kollegii Advokat-fiskal, som väl anmält och styrkt det tillgång hos gäldenärerne saknas, men att de lefva, och har, under förmodan att framdeles deras belägenhet kan förbättras, slutlig åtgärd för summornas befordrande till afskrifning icke kunnat vidtagas;

i) att Kongl. Maj:t, uti nådigt Bref den 17 December 1822, lemnat Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande uti Götheborg nådigt uppdrag

att Öfversten Bildts balans, stor 2,942 R:dr 19 sk. 2 rst., indrifva, och har, efter begärda upplysningar om förhållandet, Kollegium flera gånger fått till svar, det all tillgång saknas hos Öfversten för skuldens afbetalning;

k) att Kollegii Advokat-fiskal erhållit uppdrag att uti aflidne Kommendantens i Gefle, Majoren von Volckers konkurs bevaka dess och f. d. Tygskrifvaren Wahrbergs balans-belopp, 225 R:dr 26 sk. 10 rst., men att dom uti målet derom ännu ej utfallit;

l) att, enligt Kongl. Brefvet den 31 Juli 1829, f. d. Under-Löjtnanten Barks skuld, 84 R:dr 16 sk., icke får till afskrifning befordras, förr än utredt blifvit, det Bark utan tillgångar aflidit;

m) att å balansen för numera aflidne Redogöraren för artilleri-förrådet å Carlshamns kastell Hoborg och aflidne Kommendanten derstädes, Kapitenen Benzelstjerna, 1,459 R:dr 1 rst, från Hoborgs sterbhus influtit hvad erhållas kunnat, och af Kammar-Rättens pröfning ännu beror, huruvida Benzelstjernas konkursmassa skall något utgifva till balansens betäckande;

n) att, efter genom Kollegii Advokat-fiskal ombesörjd undersökning af tillgångarne hos från Tygvaktare-tjensten vid Stockholms gevärs-förråd dömde Zelling, inhemtats, det tillgång ännu saknas för godtgörande af skulden, 178 R:dr 39 sk. 3 rst.; samt

o) att förhållandet med Skepparen Heine påförda 4 R:dr 42 sk. 8 rst. är sådant, att Heine äger en fraktfordran, hvarå skulden skall qvittas, då Heine sig till liqvid anmäler, hvilket hittils icke skett.

Vidare hafva Ständernas Revisorer, under rubrik: "förskotter", anmält Andra Lif-grenadiers- och Westgötha Regementernas skulder för utfådda gevär, hvilka, enligt Eders Kongl Maj:ts nådiga skrifvelse den 5 December 1844, betalas med en tredjedel af deras värde under 3:ne på hvarandra följande år; hvilken liqvidation Kollegium får i underdånighet anmäla vara vederbörligen fullgjord.

Rådmannen uti Wisby Klingvalls erhållna förskott, stort 3,475 R:dr, å entrepenadsumma för åtagen kruthusbyggnad invid nämnde stad uppgifves skildt från öfriga på liqvid beroende förskotter, men utan anmärkning; och får Kollegium derom förmäla, att byggnaden är nära färdig, samt för förskottet godkänd borgen ställd.

1 §.

Under denna §. hafva Revisorerne framställt förhållandet med tillökta aflönings- och omkostnads-anslagen för Mariebergs Artilleri-läroverk, men utan att dervid fästa någon erinran.

2 §.

2 §.

Rikets Ständers Revisorers framställning uti denna §. innefattar ej egentligen någon anmärkning mot Kollegii förvaltnings-åtgärder, men bör dock Kollegium, i anledning derat, i underdånighet afgifva följande upplysningar, nemligen: att Eders Kongl. Maj:t, uti den af Revisorerne åberopade nådiga skrifvelse af den 10 December 1842, bestämt behofvet af handgevärs- och styckekrut för 6 månaders krigstillstånd, för Armeen, till 21,000 centner och för Flottan, till 19,000 dito, hvarförutan borde finnas 1,000 centner till försäljning, eller tillsammans 41,000 centner krigskrut, utom erforderligt bergskrut; men icke föreskrifvit tillökning af upplagen deraf i annan ordning, än att de af följande årens tillverkning skulle småningom kompletteras, i den mån utrymme beredas kunde å förråds-orterna att de tillökta krutqvantiteterna emottaga.

Likaledes bör Kollegium i underdånighet anmäla, det någon brist icke förefunnits vid Åkers och Fliseryds krutbruk uti med deras ägare kontraherad krut-tillverkning, ehuru Revisorerne synas hafva sådant förmodat, emedan den anmärkta skillnaden uti beloppen emellan behållningen, enligt kruträkningen och inventerings-instrumenterna vid bruksräkningarne, motsvaras netto af, enligt dessa räkningar, befintligt dels normal-krut, som skall finnas för anställande jemförelser vid krutproberingar, och tillgången i färdigt, men, vid 1845 års utgång, ännu ej proberadt krut, tillverkadt under sista månaderna af året, och som godkändes under 1:sta krutproberings-terminen år 1846; hvilket sanna förhållande bestyrkes af godkända bruksräkningarne vid 1845 års hufvudbok, under foliis 4,650 och 4,713; och synes anmärkningen vara föranledd af att Revisorerne endast beräknat *proberadt* krut.

Anledningen till Revisorernes anmälan att vid Kollegii räkenskaper saknas räkning, som skulle utvisa kruttillverknings-kostnaden för året, har Kollegium ej kunnat inse, då godkända kruttillverknings-räkningar åtfölja Artilleri-afdelningens statsmedels-hufvudbok, samt Salpeter-Kommittéens redogörelse, som till Kollegium icke ingår, visar kostnaden för salpeter-anskaffningen. Det, uppå Rikets Ständers underdåniga begäran, af Eders Kongl. Maj:t i nåder föreskrifna sammandrag och räkning öfver tillgång samt konsumtion och försäljning af krut åtföljer jemväl hvarje hufvudbok, utan att anmärkning blifvit gjord hvarken vid dess form eller innehåll. Hvad beträffar krutförsäljnings-priserna, så äro de af Eders Kongl. Maj:t i nåder bestämda på grund af sed-

nast afslutade krut-tillverknings-kontrakter och fastställdt salpeterpris, utan att Revisorerne vid dem, uppå begäran, tillställd duplett af den till Eders Kongl. Maj:t af Krigs-Kollegium i underdånighet afgifna specifika uträkning öfver krutvärdet, som legat till grund för de i nåder stadgade försäljnings-priserna, någon erinran gjort.

3 §.

Rikets Ständers Revisorer hafva funnit skäl att uti denna §. "anmäla," huruledes Kollegium först fördelt en kostnad, stor 204 R:dr 40 sk. 6 rst, för, genom Styrelsen öfver Väg- och Vattenbyggnader i Riket, tillvägabragd undersökning af tillståndet med den flera år bristfälliga vordna stora utfalls-dammen uti Eskiltuna å, af hvilkens beskaffenhet och bestånd ej mindre vatten-tillgången för Kronans gevärs-faktoris drift, än ock Kronans utarrenderade mjölqvarns gång varit beroende och hvarutaf jemväl stadens vattenverk har gagn; men då, detta oaktadt, stadens styrelse undandragit sig att uti undersöknings-kostnaden deltaga, på den grund att från dess sida förrättningen icke blifvit äskad, så hafva de påförde andelarne för Fri- och Gammelstaden blifvit af Kollegium afförda under titel: "oförutsedda behof". Härom har Kollegium skolat i underdånighet afgifva följande förklaring: sedan Styresmannen för Gevärs-faktoriet anmält vådan af längre uppskof med utfallsdammens ombyggnad samt Krigs- och Kammar-Kollegierna funnit arbetets betydenhet erfordra på vetenskaplig grund stödd nogrann undersökning af de anmälda förhållandena samt kostnads-förslags upprättande, erhöll ofvannämnde Styrelse nådig befallning att derom gå i författning. Derefter vägrade stadens styrelse att, for dess andel, gemensamt med Kronan deltaga uti ombyggnaden med den kostnad, förslaget häröfver vid handen gaf, men förbandt sig att enskilt draga försorg om samtidig ombyggnad af stadens del samt till erforderlig fasthet; och då Kollegierna måste låta dervid bero, blef häraf en följd, att andelen uti undersökningskostnaden icke kunde exekutivt af staden utsökas; hvilket förfarande Kollegium tillförser sig vinner Eders Kongl. Maj:ts nådiga bifall.

§. 4.

Till fullgörande af synerätts utslag, har Kollegium till Landtmätare, Synemän och Nämnd betalt tillsammans 47 R:dr 37 sk. 8 rst. för undersökning af så kallade qvarnbron, som går öfver till fabriksholmen eller faktoriet invid Eskilstuna, i anledning af uppstådd tvist om underhåll

deraf, och är anmärkning gjord vid, att denna post är afförd bland andra oförutsedda utgifter, men icke balanserad såsom förskott. Kollegium hade behof af att få verkliga förhållandet utredt, förrän anspråket om Fristadens deltagande uti brons byggnad borde begynnas, och då undersökningshandlingarne inkommo, föranledde de till remiss af målet till Konungens Befallningshafvandes uti Södermanlands Län handläggning, hvilken, under den 19 Maj nästlidet år, anmält, det ärendet måst öfverlemnas till Landsfiskalen, som vid Vester-Rekarne Härads-Rätt skulle Kronans talan utföra, och lärer vid målets afdömmande framdeles Kronans rätt till ersättning för någon del af första undersöknings-utgiften blifva bestämd, så vida någon ålägges uti denna kostnad deltaga, och skall då indrifvandet väl blifva bevakadt.

§. 5.

Uti denna §. anmäles, att Westgötha-Dals-Regemente för hvartdera af revisions-åren uppburit i gevärs-passevolans 507 R:dr och särskilt år 1845, 38 R:dr 7 sk. 8 rst. för reparation af huggare och bajonetter, med erinran, att, i saknad af passevolans-kontraktet, utbetalningarnes behörighet icke kunnat bedömmas. Kontraktet med Regementet af den 9 November 1837, som bestämmer passevolans-beloppet till 500 R:dr för året, var uti Artilleri-Kammar-Kontoret förlagdt, då det efterfrågades, och då det kort derefter uppsändes, var anmärkningen redan beslutad. De upptagna 38 R:dr 7 sk. 8 rst. utgjorde särskild tillfällig lagningskostnad för persedlar, hvilka icke äro under kontraktet inbegripna, och finnes utgiften verificerad å folio 7,854 bland verifikationerna till 1845 års hufvudbok.

§. 6.

Rikets Ständers Revisorer anföra vidare: att uti räkenskaperna afföras 581 R:dr 21 sk. 4 rst. såsom passevolans till Andra Lifgardet år 1845 för gevärs underhåll; men då ersättningen uti kontraktet derom, den 4 December samma år, bestämmer ett belopp af 388 R:dr, kunde Revisorerne icke inse skälet för utbetalningen af skillnaden emellan dessa summor med 188 R:dr 29 sk. 4 rst., då Kompani-Cheferne från föregående året skulle äga en fordran af endast 5 R:dr 18 sk. 8 rst. Denna framställning hvilar på oriktig uppfattning af rätta förhållandet, emedan de, den 24 April 1845, anordnade 188 R:dr 29 sk. 4 rst. utgjorde gevärspassevolans-ersättning, enligt kontraktet, för tiden till den 1 Maj samma år, och de den 4 Augusti utgifna 4 R:dr 40 sk. betal-

ning för lagning af persedlar, som icke underhållas å passevolans, samt 388 R:dr utgiften, enligt åberopade kontrakt, för gevärs-underhållet från den 1 Maj 1845 till samma dag påföljde år; utgörande dessa summor tillsammans förenämnde 581 R:dr 21 sk. 4 rst.

§. 7.

Uti denna §. anmärkes, att uti afslutadt kontrakt, till följd af Eders Kongl. Maj:ts Bref den 8 Februari 1841, om underhåll af Lifgardets till häst pistoler och sablar, finnes intaget det vilkor, att, vid passevolans-tidens utgång, Regementet väl skulle få behålla sabelklingorna, men vara skyldigt att aflemna tillhörande "messings-" och jernbaljor samt fästen, hvilket vilkor icke vore uppfyldt, emedan, vid kontraktets förnyelse den 6 Februari 1845, Regements-Befälhafvaren hade förbehållit Sqvadrons-cheferne rättighet att behålla ej allenast sabelklingorna, utan ock baljorna (hvilka äro endast af jern, men ej, enligt uppgiften, äfven af messing) samt fästena, hvilket Revisorerne ansett vara stridande mot det åberopade Kongl. Brefvet. Förhållandet härmed är, att, då kontraktförnyelsen skulle ske, för att vinna förlängdt underhåll af de gamla sablarne, emedan, i saknad af sådana efter fastställd modell å detta vapen, som bordt Regementet tilldelas, denna angelägenhet ej kunde vinnas med mindre än att de uttjenta handgevären skulle få behållas i det skick de voro, således med baljor och fästen. Efter hos Eders Kongl. Maj:t gjord underdånig framställning om vilkoren för förlängning af kontraktet om de gamla sablarnes underhåll, täcktes Eders Kongl. Maj:t, uti nådiga skrifvelser den 18 Augusti och 28 November 1845, förordna, det Kollegium skulle äga pröfva huruvida de af Regementet gjorda passevolans-anbud kunde antagas, eller om sablarne med tillbehör borde å Kronans direkta bekostnad underhållas, och har Kollegium ansett vara med Kronans fördel förenligt, att omförmälda sabelfästen och baljor skulle få af Regementet behållas, för att i mindre tjenstgöring och för huggnings-exercis, jemte klingorna, begagnas.

§. 8.

Revisorerne tillkännagifva, att de funnit, år 1845, tillsammans 3,717 R:dr 26 sk. 7 rst. vara influtna för från Kronans förråder i Landskrona och Götheborg försålda odugliga gamla kanoner, men att de ej varit i tillfälle meddela upplysning, huruvida dessa kanoner utgjort någon del af dem, som uti föregående Revisionsberättelse, pag. 85 och 86, omförmälas.

Kollegium får härom i underdånighet uppgifva, att, utaf omförmälda summan, blifvit, enligt Eders Kongl. Maj:ts nådiga skrifvelser den 3 Februari och 24 September 1845, betalda 104 R:dr 16 sk. 5 rst. för kanoner till begagnande för hamnbyggnaden i Cimbritshamn, och 239 R:dr 25 sk. 4 rst. för sådana till enahanda ändamål uti Ystad, samt att fyllnaden uti förstnämnde summa, 3,373 R:dr 33 sk., erhållits för, enligt Kongl. Maj:ts skrifvelse den 11 Juni 1842, bortsålda kanoner till det auktionspris, som funnits antagligt uti Götheborg. Alla de föryttrade pjeserna voro af de partier kasserade kanoner, hvilka omförmälas uti åberopade, föregående Revisions-berättelse, och äro medlen reserverade att användas till betalning af nya kanoner.

De för öfrigt omförmälda auktionsmedels-poster, nemligen: 519 R:dr 14 sk. 11 rst. för år 1844, och 785 R:dr 2 sk. 4 rst. för år 1844, äro influtna för försålda diverse förslitna och kasserade persedlar, för hvilka så väl kassationshandlingar som auktions-protokoller finnas bokslutsverifikationerna bifogade.

För Extra Stats-anslaget:

Rikets Ständers Revisorer hafva icke framställt någon anmärkning vid utgående balansen uti räkenskaperna för extra anslaget; men bör Kollegium i underdånighet upplysa, att, sedan rättegångsmålet emot Majoren Åkerstein och f. d. Bruks-idkaren Morsing, hvaruti frågan om återbäring af det å den sistnämnde balanserade förskott, stort 5,000 R:dr, ingår, blifvit af Eders Kongl. Maj:ts Högsta Domstol återförvisadt till förnyad handläggning, ärendet är ånyo utfördt vid Rådhus-Rätten uti Nyköping samt är beroende af dom uti Svea Hof-Rätt. Det balanserade förskottet af 21,011 R:dr 40 sk. 8 rst., såsom betalning för godkända gevär från Husqvarna faktori, blef balanseradt uti 1845 års räkenskap, emedan uppbördsqvitto för gevären icke inom år 1845 inkommit; men denna betalning är vederbörligen afförd år 1846.

§. 1.

Det uti nu ifrågavarande räkenskaper balanserade förskott af 1835 med 1839 års anslag till nya gevär, hvilket förskott, stort 32,156 R:dr 43 sk. 1 rst., är användt för nybyggnaden af gevärs-verkstadshuset vid Carl Gustafs stads faktori, balanseras, enligt Rikets Ständers begäran, inom linien samt är affäringen deraf beroende af bifall till så väl fö-

regående som sednaste Stats-revisions tillstyrkan, det summan måtte få afskrifvas uti extra statsmedels-räkenskapen.

§. 2.

Efter uppställning af kostnaderna för Faktoriets inköp samt anläggning, med nybyggnader och en del machinerier, hörande till besvarandet af första momentet af förenämnde frågor, hafva Revisorerne förmält sig icke vilja fästa sig vid detaljerna af kostnaderna före den tid Krigs-Kollegium ägt befattning med denna anläggning. Revisorerne förmäla, det denna tid börjat med ingången af året 1836, men den vidtog egentligen från medlet deraf, då aflevereringen skulle, enligt Eders Kongl. Maj:ts nådiga befallning i skrifvelse den 20 Februari sistnämnde år, ske från den Kommitté, som derförinnan haft bestyren med Faktoriet. Vid den tid, Kommitterade aflemnade sin befattning, befanns Faktoriet i det skick, att någon tillverkning dervid icke med någon fördel kunde fortsättas, dels emedan erforderliga verkstäder icke blifvit uppförda under den längre tid från egendomens inköp, frågan om anläggning af en s. k. vapen-central-verkstad uti hufvudstaden var föremål för olika åsigter om företrädet häraf framför vederbörligt ordnande af fullständigt gevärsfaktori vid Carl Gustafs stad, dels emedan under tiden arbetspersonalen var fåtalig och, till en del hitflyttad från gamla faktoriet uti Söderhamn, befanns gammal och orkeslös. Nödvändigheten fordrade alltså ny uppställnig af allt, som för det stora ändamålet af att Arméen skulle kunna tillhandahållas goda gevär efter sednare tiders fordringar, samt, lika nödvändigt, betydligare reservförråd af vapen beredas, oberoende af den inskränkta tillgång derå, som från enskilda vapen-verkstäder kunde påräknas. Sålunda förordnades, genom Eders Kongl. Maj:ts nådiga skrifvelser den 25 Maj och 30 Juli 1835, om de ändamålsenliga byggnader af sten, med anskaffning af kostsamma machinerier, vattenverk m. m., hvilka medtagit de kostnadssummor Revisorerne uppgifva och hvilka blifvit vederbörligen redovista; och som, under de många år härtill erfordrats, arbetsverksamheten för vapens tillverkning måst drifvas uti inskränkt skala, i brist af tjenliga verkstäder, deruti ej heller nya arbetare kunde med fördel tilldanas; så förklaras häraf det ofördelaktiga skick vid denna nya anläggning, hvilket medfört dryga förvaltnings-utgifter, utan att motsvarande produkt af vapen kunnat erhållas, hvartill väl kunnat läggas flera tillfälliga förhållanden, som det endast efter hand varit möjligt att afhjelpa, hvaribland må nämnas skicklige arbetares tilldanande, som först de sednare åren kunnat

åstadkommas samt numera erhållits, så att full anledning är för handen, att det, icke länge sedan fullkomnade, Kronans gevärsfaktori numera skall till Statens belåtenhet kunna drifvas. För öfrigt får Kollegium i underdånighet åberopa dess till Eders Kongl. Maj:t afgifna bemötande å 1843 års Rikets Ständers Revisorers berättelse i detta ämne (pag. 151), sedan de, genom utsedde deputerade, uti Carl Gustafs stad tagit kännedom af och fördelaktigt vitsordat tillståndet derstädes med verkstadsanläggningen.

Att, vid ofvan omförmälda förhållanden, för byggnadsåren sammanföra, enligt andra punkten af ofvannämnde frågor, kostnaderna för de vid Faktoriet tillverkade vapen, kan ej förväntas medföra tillfredsställande resultat, och lärer för Revisorerne missföring från de afskilda räkningarne för ordinarie och extra stats-anslagen varit svår att undvika, hvarå såsom exempel må anföras, det Revisorerne uppgifvit kostnaden af extra stats-anslaget för gevärs-tillverkningen utgöra, för åren 1843, 1844 och 1845, 47,732 R:dr 46 sk. 7 rst, hvaremot räkenskapen för dessa år utvisar, att behållningen från år 1842 utgjort 7,436 R:dr 36 sk., samt att år 1843 blifvit Faktoriet tillsända 3,000 R:dr, år 1844 R:dr 15,000 och år 1845 R:dr 23,000, således tillsammans tillgång för dessa 3:ne år 48,436 R:dr 36 sk., hvarutaf fanns i behåll till år 1846 7,912 R:dr 12 sk. 2 rst.; sålunda utgifna under samma 3:ne år 40,524 R:dr 23 sk. 10 rst, i stället för uppgifna 47,732 R:dr 46 sk. 7 rst.

Under rubrik "underhålls- och aflönings-kostnader" uppgifva Revisorerne, att af ordinarie statsmedlen för omförmälda trenne år utgått tillsammans 63,769 R:dr 42 sk. 5 rst., hvaremot förhållandet, enligt hufvudböckerna, befinnes vara: att år 1843 skuld för år 1842 blifvit godtgjord med 3,354 R:dr 13 sk. 5 rst., som icke tillhör kostnaden för de 3:ne åren; att från förlags-conto afförts för använda materialier 3,178 R:dr 43 sk. 10 rst., och dertill för ny studsare-tillverkning utgifna 12,084 R:dr 15 sk., samt till andra gevärspersedlar 1,563 R:dr 45 sk. 2 rst., derefter beloppet för aflöning, förvaltnings- och husreparations-kostnader, transport och flera utgifter utgör fyllnaden i årsutgiften 22,074 R:dr 23 sk. 11 rst., eller 8,426 R:dr 11 sk. För år 1844 utgingo af ordinarie stats-medlen 6,115 R:dr 30 sk. för nybyggnads-behofven, machineriers och verktygs anskaffning, 3,000 R:dr för den fortsatta studsare-tillverkningen, samt 5,828 R:dr 28 sk. 5 rst., till aflönings- med flera utgifter, eller tillsammans för året 14,934 R:dr 10 sk. 5 rst. För år 1845 uppgick hela utgiften till 7,095 R:dr 25 sk. 4 rst., deraf för Faktoriets särskilda behofver och byggnads-kostnader 1,666 R:dr 32 sk.; för studsares skottställning, modellers tillverkning

med flera utgifter 405 R:dr 25 sk. 4 rst., samt till aflöning 5,024 R:dr 4 sk.

Sammanlagda summorna af hvad sålunda blifvit användt vid Faktoriet utgöra alltså för de 3:ne åren 44,004 R:dr 11 sk. 8 rst., och då härtill lägges en behållning uti 1843 års räkning från föregående året, stor 153 R:dr 9 sk. — R:dr 44,257: 16. 8. Anledningen till skillnaden emellan sistnämnde summa och den uti Revisions-berättelsen uppgifna 63,769 R:dr 42 sk. 5 rst. synes härleda sig derifrån, att uti Berättelsen öfverföringarne från extra anslaget och åtskilliga titlar af ordinarie anslaget till förlagsmedels conto blifvit betraktade såsom särskilda uppbörder och sammanblandade med de från Krigs-Kollegium anordnade medel, hvilka uppdebiterade förlagsmedels-poster utgöra skillnaden emellan summorna, eller ett belopp af 19,512 R:dr 25 sk. 9 rst. Derjemte har Kollegium bordt erinra, det Revisorerne, vid beräkningen af utgifterna för de 3:ne åren, icke till afdrag iakttagit ofvanstående medels behållning till 1846, minskningen uti Faktoriets skuld sedan 1842 och den summa af 1844 års uppbörd utaf ordinarie statsmedlen, som blifvit använd för Faktoriets anläggnings fullkomnande; utgörande dessa summor tillsammans 17,382 R:dr 7 sk. 7 rst.

Den tredje och sista af de utaf Revisorerne uppställda frågor om antalet af de approberade krigsgevär, som från Faktoriet voro lefvererade; har af dem blifvit besvarad med uppgift att under första perioden af faktori-nybyggnads-tiden till 1842 års utgång, eller under nära 6 års tid, blifvit förfärdigade 729 gevär, 52 studsare och 1,600 par pistoler, hvaremot under påföljde 3:ne år erhållits 1,160 gevär och 633 studsare, hvartill kommer ett betydligt antal gevärsdelar samt modeller till flera slags gevär, hvaraf således finnes, att under slutperioden af byggnadstiden arbets-produkten blifvit betydligen större, och att den sedermera vidare tilltagit, utvisa faktori-räkenskaperna för de sednare åren, då derefter, såsom Kollegium har nåden i underdånighet uppgifva, under år 1846 blifvit tillverkade 1,084 gevär och 48 studsare och för år 1847 1,195 infanteri-gevär och 9 studsare, alla med slagkruts-antändning af 1840 och 1845 års modeller, utom åtskilliga modeller samt 4,000 satser gevärs-söndertagnings-verktyg för Arméen och 24,000 stycken slagkrutstappar till reserv.

Vidare andraga Revisorerne, såsom bevis på den skillnad, hvilken understundom förefinnes emellan hvad som vid Faktoriet är tillverkadt och hvad deraf blifvit godkändt, att vid en besigtning år 1844, af då framlemnade 125 gevär samt 100 slätborrade och 100 refflade pi-

pistoler, endast 4 gevär och 2:ne af hvardera slaget pistoler funnos till krigsbruk användbara. Besigtnings-instrumenterna öfver dessa, exempelvis anförda, gevär och pistoler vid handen gifva, att af gevären, utom de 4 fullt godkända, 53 st. voro behäftade med snart afhjelpta fel, för att derefter vara antagliga till krigsbruk, 57 voro brukbara till exercis, och att sålunda endast 11 stycken, för fel å piporna, voro odugliga. Af pistolerna voro 42 slätborrade och 63 refflade reparabla, men efter de små felens afhjelpande användbara för krigsbruk, hvaremot piporna på de återstående kassabla. Till Krigs-Kollegium ingångna besigtnings-journaler bestyrka dessa förhållanden. Den bestämda tiden om hösten, då mörka årstiden hindrar noggrann granskning af gevär, hade år 1844 ingått då förenämnde gevär och pistoler besigtigades. Besigtnings-officerarne och Rustmästaren måste derföre sluta sina arbeten och blefvo, af sådan orsak, de så kallade besigtnings-resterna utaf handtverkarne icke afhjelpta före besigtningsmännens afresa.

Eders Kongl. Maj:t hade, uti nådig skrifvelse den 15 September 1840, föreskrifvit, att all tillverkning af flintlås-gevär skulle inställas, så snart befintliga färdiga delar till sådana blifvit sammansatta till gevär, och, såsom följd häraf, befallde Kollegium, under den 22 Augusti 1844, ej allenast det alla färdiga och godkända gevär, studsare och pistoler skulle oförtöfvadt sjöledes insändas till Stockholms gevärs-förråd, utan ock att, efter slutad års besigtning, om ännu då sjölägenhet erhållas kunde, de ytterligare godkända vapnen, med tillägg af befintliga reparabla sådana, skulle hit afsändas, allt med afsigt att sysselsättning med dessa ej skulle borttaga arbetare från tillverkningen af slagkrutsgevär. För öfrigt får Kollegium i underdånighet upplysa vid den anmärkta särdeles beskaffenheten af det uttagna exemplet på ofvan omförmälda kassation, att dessa gevär och pistoler blifvit, såsom följd af förenämnde föreskrift, sammansatta af gevärsdelar utaf faktori-upplaget från en äldre tillverkning under den tid, fordringarne å en alldeles felfri beskaffenhet voro mindre, än som stadgas uti sednare tids besigtnings-instruktioner.

Rikets Ständers Revisorer andraga slutligen de skäl, hvarå de grundat öfvertygelsen, att arbetet bedrifvits vid Faktoriet efter en oriktig plan, men att icke ensamt detta kan förklara missförhållandet i det hela. De förmäla sig icke tveka att söka grunden i det felaktiga uti sjelfva grundprincipen, att Staten sjelf uppträder såsom industri-idkare, emedan det anses ligga i sakens natur, att ett industriföretag, endast under ledningen af den enskilda omtanken och under inflytelsen af det enskilda intresset, kan med största fördel bedrifvas,

Revisorerne bestrida likväl icke nyttan af att Staten äger en större vapenverkstad, för att, i behofvets stund, fritt begagnas, men deremot anse de Statens befattning med fabrikationer, under vanliga förhållanden, vara olämplig, och tro Revisorerne derföre, att båda dessa afsigter kunna förenas, om Faktoriet öfverlemnas till enskild person på sådana vilkor och under lämpliga garantier, så att åsyftade ändamålet uppfylles.

Under det Kollegium måste erkänna, att, under den förflutna tiden, Faktoriets förmåga att tillverka vapen icke svarat mot förväntan och de använda kostnaderna för detta ändamål, får Kollegium i underdånighet åberopa ofvan anförda dervid mötta hinder samt fästa nådig uppmärksamhet vid de förökade tillverkningar, räkenskaperna för de sednare åren utvisa, och hvilka alla äro uti tilltagande. Då med Kollegium föreskrifna former för ärenders handläggning funnits mindre lämpligt att förena speciella styrelsen af en fabriks-inrättning, som rätteligen bör föras i en hand med tillräcklig myndighet, för att kunna ordna hvad för tillverkningens skyndsamhet och vapnens godhet för billigaste priser åstadkommas skall, täcktes Eders Kongl. Maj:t, genom nådig skrifvelse den 23 Maj 1846, anförtro detta maktpåliggande närmare bestyr åt General-Fält-Tygmästaren, till hvilkens embetsbefattning detsamma ändamålsenligast hörer, och synes det Kollegium som derefter vidtagna åtskilliga kontroller, med flera åtgärder, skola leda till önskadt resultat.

Kongl. Maj:t och Kronan har i äldre tider låtit vid egna Faktorier, genom tillsatta Styresmän, handhafva gevärs-tillverkningen för Arméen; men då erfarenheten företett många olägenheter deraf, blefvo de smärre nedlagda och de större till enskilda personer öfverlåtna. Oaktadt denna äldre erfarenhet, ansågs gevärsfabrik, utförd i större skala, i detta land nödvändig, då andra Stater äga sådana, för publik räkning inrättade och styrda, på det att icke tillgången å gevär, såsom högst nödiga försvarsmedel, måtte bero af osäkra tillfällen att erhålla sådana hos enskilda tillverkare, hvilkas priser, särdeles i behofvets stund, kunna högt stegras, samt förmågan att fylla större behof saknas, eller ock Eders Kongl. Maj:t under krig se Sig föranlåten att, såsom under åren 1808 och 1809 skedde, låta från utrikes orter införskrifva handgevär af mindre pålitlig beskaffenhet och af olika kaliber mot den här fastställda, hvaraf vållas stor olägenhet vid skarp ammunitions tillhandahållande i reserv; hvarjemte böra nämnas svårigheter, som möta vid inträffande modellförändringar å vapen och betinget af förändrade gevär hos enskilde tillverkare, när föresyn derför icke vid Kronans Faktori meddelas kan, m. m. På grund af dessa med flera skäl af vigt, tillstyrkte i

underdånighet den till öfverläggning i dessa ärender i nåder tillförordnade Kommitté den först under de sednare åren fullbordade ifrågavarande vapen-fabriks-anläggningen, hvarom Kollegium har nåden åberopa Eders Kongl. Maj:ts ofvannämnde utförliga skrifvelse till Kollegium den 25 Maj 1835.

Att vid den tidepunkt, då allt kommit i ordning och goda utsigter sig förete för anläggningens framgång och verksamhet till Statens båtnad, ombyta sättet för det dyrbara Faktoriets handhafvande, synes Kollegium vara högst betänkligt, hvarföre alltså bifall till dess öfverlåtande i enskilda händer i underdånighet afstyrkes. Om gevärs-fabrikens öfverlåtande till enskild man likväl i nåder medgifvas skulle, så är det ganska troligt, att försök dermed icke kunde röna framgång, emedan, med den erfarenhet verkstadsrörelsen hittills lemnat, någon omtänksam person, som ägde tillräckligt förlag till den betydliga rörelsen och kunde ställa de af Revisorerne omförmälda garantier att med öfverlåtelsen afsedda ändamål uppfyllas, icke kunde vara hugad att på företaget ingå, åtminstone icke utan att med full visshet kunna emotse en stor vinst uti gevärspriset, öfverstigande vida det, hvartill efter hand numera gevär vid Faktoriet redan kunna bekommas och än mer framdeles skola vinnas, då den nya arbetspersonalen erhållit tillräcklig färdighet att, med biträde af de goda befintliga inrättningar och machiner, arbetet verkställa.

§. 3.

Revisorerne uppgifva uti denna §. de summor, hvilka, utaf anslagna medel till 1845 års utgång, icke voro då från Stats-verket lyftade, samt derhos det Kollegii kassa-behållning af medel till nya gevär skulle utgöra 52,544 R:dr 32 sk. 4 rst, vid hvilken sistnämnde uppgift Kollegium ansett sig böra göra den erinran: att räkenskapen vid handen gifver, det uti sistnämnde summa äro upptagna 7,947 R:dr 19 sk. 2 rst, såsom förskotter till gevärs-arbetens betalande vid Krono-faktoriet, och till Husqvarna Faktori ofvan omförmälde 21,011 R:dr 40 sk. 8 rst, betalning för färdiga gevär, så att kassa-behållningen rätteligen utgjorde 23,585 R:dr 20 sk. 6 rst. De hos Stats-verket vid 1845 års slut innestående 125,000 R:dr äro under påföljde 2:ne år utfallna samt använda.

Orsaken till att de för väl behöfliga nya gevär gifna anslag icke kunnat användas inom de år, för hvilka de varit anordnade, ligger uti ofvan underdånigst anförda förhållanden vid Kronans eget Faktori, hvilka likväl efter hand, då de nya verken kommit i vederbörlig drift,

upphöra, så att tillverkningen vid Carl Gustafs Stads Faktori blifver motsvarande hvad dervid afsedt varit

§. 4.

Rikets Ständers Revisorer hafva gjort anmärkning vid förhållandet, enligt 1844 års Stockholms Tygförråds räkning, att upphandlingar af materialier för verkstädernas arbeten skett, utan att förutgångna entrepenad-auktioner derå iakttagits, och uppgifvas exempelvis läderpersedlar och förtenningsarbeten. Styrelsen af arbeten uti Artilleriets betydliga verkstäder är anförtrodd Tygmästaren, under tillsyn och inspektion af Fälttygmästaren å General-Fälttygmästarens vägnar, och efter behörig pröfning anordnas arbetena derstädes såsom behofvet fordrar, hvarefter anskaffning af en del materialier och konsumtions-persedlar sker, i den mån de erfordras under årets lopp, och utgår i flera fall betalningen på en gång efter räkning, verificerad af motböcker. Under årets lopp erfordras efter hand flera slags läder, äfvensom olika slag af förtenning, som vederbörligen betingas, och har Kollegium icke funnit härvid någon misshushållning hafva ägt rum eller för höga priser vara Kronan påförda.

Särskilda räkningen för anslaget till Waxholms bestyckning.

Någon anmärkning hafva Revisorerne icke anmält vid denna räkenskap.

Krigs-Kollegium har nåden framhärda med djupaste vördnad, trohet och nit,

Stormäktigste Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste, tropligtigste
tjenare och undersåter,

J. P. LEFRÉN.

N. G. Thestrup. C. J. Salomon.

L. S.

Stockholm den 20 Januari 1848.

Joh. Alf. Gulin.

Kongl. Krigs-Kollegii Fortifikattions-Afdelnings

underdåniga Utlåtande, i anledning af Rikets Ständers Revisorers Berättelse om granskningen af 1844 och 1845 års räkenskaper för de under nämnde Afdelnings förvaltning ställda fonder.

Stormäktigste Allernådigste Konung!

Genom nådig Remiss af den 28 December sistlidet år, har Eders Kongl. Maj:t täckts anbefalla Dess och Rikets Krigs-Kollgium att afgifva underdånigt Utlåtande i anledning af Rikets Ständers Revisorers Berättelse om verkställd granskning af 1844 och 1845 års räkenskaper för de under Kollegii förvaltning och vård ställda anslag och fonder; till åtlydnad hvaraf Kollegium får ett sådant dess åliggande här nedan i underdånighet fullgöra, i hvad rörer de mot *Fortifikations-Afdelningens* räkenskaper framställda anmärkningar.

Vid *redogörelsen öfver ordinarie stats-anslaget* hafva Revisorerne, i 1 §., erinrat, att till åtskillige tjenstemän inom Kollegium samt vid Ingeniör-Corpsen, utaf arrende-, jordskylds- och tomtöre- samt försäljnings- och besparda fästningsbyggnads-medel, utgått arfvoden till belopp af 1,244 R:dr 34 sk. för år 1844 och 1,220 R:dr för år 1845, ehuru samma medel varit bestämda för helt andra ändamål, än personella lönetillöningar; hvadan Revisorerne ansett lämpligare, att i Kollegii aflönings-stat uppfördes särskilda medel för sådana arfvoden, som pröfvades nödiga, hvarigenom vunnes den dubbla fördel, att all aflöning blefve från andra utgifter afskiljd, samt att arfvodes-utdelningen inom det uti Staten fastställda beloppet begränsades.

Med undantag af det arfvode af 16 R:dr 32 sk. Banko årligen, hvilket, under en längre följd af år, oanmärkt utgått till de extra ordinarie tjenstemän, som verkställt renskrifning af Fortifikations-Afdelningens hufvudböcker, hafva alla öfriga af Revisorerne anmärkta arfvoden blifvit af Kollegium utbetalda till underdånig åtlydnad af Kongl. Brefven den 17 December 1831, den 26 Maj 1832, den 23 Februari 1842 och den 11 Mars 1843 samt Eders Kongl. Maj:ts nådiga skrifvelse den 17 Februari 1845, hvarom allt fullständig upplysning lemnas af de hufvudböckerna åtföljande och inför Revisorerne framlag-

da verifikationer; och som sistberörde arfvoden äro anvisade för civile tjenstemän jemte vaktmästaren vid Ingeniör-Corpsen, äfvensom i och för en del särskilda göromål vid denna Corps, har Krigs-Kollegium skolat i underdånighet erinra, att, så framt meranämnde arfvoden skulle, på sätt Revisorerne hemställt, på stat öfverflyttas, desamma borde uppföras icke på Kollegii, men på Ingeniör-Corpsens stat.

Till bemötande af Revisorernes i 2 §. gjorda framställning, att de, på grund af Kongl. Brefven den 11 Oktober 1841 och den 27 Augusti 1844, såsom bidrag för Kalmar domkyrkas underhållande under hvartdera af åren 1844 och 1845 anvisade 500 R:dr, hvilka utgått af inkomsterne för de Kalmar f. d. fästning tillhöriga jordlotter, ej bordt af dessa Landtförsvaret tillhörande medel utbetalas, utan frågan heldre hänskjutas till Rikets Ständer, i afseende å medels uppförande å den hufvudtitel, der anslag för kyrkors underhåll förekomma, har Kollegium underdånigst skolat upplysa, att, genom högstberörde nådiga Bref af den 27 Augusti 1844, Kalmar domkyrka blifvit tillagd ett årligt bidrag af 500 R:dr Banko, att utgå från inkomsterna för nyssnämnda jordlotter, till och med år 1855, hvilken nådiga disposition det ålegat och äfven framgent åligger Krigs-Kollegium att sig till underdånig efterrättelse ställa.

I 3 §. omförmäla Revisorerne, att 1845 års hufvudbok, uti särskildt liqvidations-conto, upptager en skuld till Stats-Kontoret af 10,801 R:dr 1 sk. 11 rst., utgörande värdet af från Kronans förråder, under åren 1835 till och med år 1843, utlemnadt bröd till Arbets- och Betäcknings-kommenderingar på Carlstens fästning, å hvilket belopp år 1845 blifvit afbetalda 4,000 R:dr, äfvensom i 1846 års stat för samma ändamål funnos anvisade 3,000 R:dr; men enär denna skuld ej förr än år 1845 varit i räkenskaperna synlig, och svårigheter möta att efter så lång tids förlopp kunna kontrollera liqvidens riktighet, hafva Revisorerne ansett sig böra å det mindre formenliga härutinnan fästa uppmärksamhet.

Såsom förklaring hvarför ofvanberörde skuld ej blifvit synlig i Afdelningens räkenskaper förr, än år 1845, får Kollegium i underdånighet anföra, att fordrings-anspråket från Stats-Kontorets sida ej hos Kollegium framställdes förr, än år 1844, samt att de af Revisorerne antydda svårigheter att efter en längre tids förlopp kontrollera liqvidens riktighet, äfven mötte vid målets handläggning hos Kollegium, såsom följd hvaraf skulden till sitt af Kollegium godkända belopp icke kunnat tidigare, än som skett, eller i 1845 års hufvudbok, synlig göras; en omständighet, hvilken i öfrigt synes vara af underordnad vigt, enär 1844

och 1845 års räkenskaper på samma gång utgjort föremål för Revisorernes granskning.

Med föranledande af den i 4 §. innefattade erinran, att vid åtskilliga fästningsorter upphandlingar och reparationer till en del blifvit verkställda utan föregångna entreprenad-auktioner, hvarå exempelvis anföres, att, enligt 1844 års hufvudbok, lefvererats till Landskrona Fortifikations-förråd diverse materialier för ett belopp af 340 R:dr 19 sk. 7 rst., och reparation å en stallbyggnad i Helsingborg blifvit verkställd för 500 R:dr, samt att, enligt 1845 års hufvudbok, byggnadsmaterialier upphandlats vid Ny Elfsborgs fästning för 259 R:dr 36 sk. 8 rst., får Kollegium underdånigst tillkännagifva: att Fortifikations-Befälhafvaren i Landskrona, på grund af utfärdad anmärkning vid 1844 års kassaräkning för samma fästningsort, den 10 Mars 1846, blifvit af Kollegium förständigad att, vid skeende upphandlingar för fortifikations-arbetet, ovillkorligen och vid ansvar ställa sig Kongl. Auktions-reglementet af den 20 December 1825 till underdånig efterrättelse; att Befälhafvaren för Ingeniör-Corpsen, i skrifvelse af den 2 Augusti 1844, till vederbörande Fortifikations-Befälhafvare, i afseende å erforderliga reparationer å stallbyggnaden i Helsingborg, med stöd af 15 §. 2 mom. i nyss åberopade Auktions-reglemente, förordnat, att då tiden ej medgåfve anställande af entreprenad-auktion, emedan reparationerna måste vara fullbordade innan husarhästarne inkommo från betet, Fortifikations-Befälhafvaren ägde att låta verkställa oftaberörde reparationer efter räkning eller ackord med pålitlig person, till möjligen lägsta pris, icke öfverstigande den i det godkända förslaget för arbetet beräknade kostnad, eller 504 R:dr Banko; samt, hvad angår anskaffningen af materialier år 1845: att då arbetsdispositionerna för året ej kunde vederbörande meddelas förr, än närmare slutet af Juli månad, Kollegium fann oundvikligt förordna, att uppköp af effekter m. m. fingo ske under hand, emedan, i anseende till tidens korthet, anställande af upphandlings-auktion ej kunde äga rum, så framt icke större delen af de för året till utförande nådigst anbefallda arbeten skolat uppskjutas till hösten, då inträffande otjenlig väderlek sannolikt hindrat deras ändamålsenliga och noggranna verkställighet.

I afseende å *räkenskaperna öfver extra stats-anslagen*, är i 1 §., efter en från den räkenskaperna bilagda balans-relationen hemtad framställning af förhållandet med afvikne förre Redogöraren Hallströms proprie balans, af Revisorerne anmäldt, att upplysning saknas, huruvida tillgångarne genast vid balansens yppande blifvit med qvarstad belag-

da; hvarjemte Revisorerne ansett, att utredning och afslutning af denna balans kunnat med mera skyndsamhet verkställas.

Krigs-Kollegium får härvid underdånigst upplysa, att, så snart Hallströms brottsliga förfarande i sin tjenstebefattning blifvit upptäckt, Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Skaraborgs Län blef af Kollegium anmodad att genast låta med qvarstad belägga all Hallströms egendom, så fast som löst; men då en sådan qvarstad ej kunde äga rum, enär Hallströms bo under tiden redan blifvit i konkurs-tillstånd försatt, återstod för Kollegium blott att, vid konkursmassans utredning, bevaka Eders Kongl. Maj:ts och Kronans rätt, hvilket ock blifvit genom Kollegii Advokat-fiskal verkstäldt, hvarom de till Kammar-Rätten öfverlemnade handlingar i detta mål lemna den fullständigaste upplysning.

Med anledning af Revisorernes yttrade förmodan, att utredning och afslutande af Hallströmska balansen kunnat med mera skyndsamhet verkställas, har Kollegium skolat i underdånighet upplysa: att detta mål påkallat förnyade undersökningar i räkenskaperna för 20 förflutna år; att detsamma tvenne gånger måst återförvisas till handläggning af blandad Krigsrätt å Carlsborg, som ålegat med den största noggrannhet pröfva och afskilja hvarje af de anmärkta posternas egenskap af tillgrepp, förfalskning eller missräkning; samt att inom Kollegium någon längre tid för balansens slutliga utredande och bestämmande genom utslag icke blifvit använd, än som af målets grannlagenhet och stora vidlyftighet oundvikligen erfordrats.

Uti 2 §. är af Revisorerne yttradt, att enär de å extra stats-anslaget anvisade och under Fortifikations-Afdelningens förvaltning ställda medel äro af Rikets Ständer till summan för hvarje behof bestämda, synes ock räkenskapen hafva bordt vara inrättad med särskilda conti för hvarje af dessa föremål, i hvilka, å ena sidan, anslaget jemte alla dithörande uppbörder bordt förekomma, och, å den andra, hvarje anslags utgift, äfvensom den vid årets slut befintliga behållning, på det att en sådan fullständig framställning af hvarje anslags förhållanden ej, såsom nu, behöft uppgöras *utom* hufvudbok.

Då hittills fastställda formulärer för hufvudböckerna ej gifva anledning till en sådan uppställning af conto öfver hvarje fästnings-orts anslag, som nu blifvit äskad, och de afgifna räkenskaperna för alla föregående år öfver extra stats-anslagen, i afseende å uppställning och form, lemnats utan erinran af Rikets Ständers Revisorer, har Kollegium så mycket hellre saknat anledning att meddela föreskrift om förändring i detta hänseende, som det i hufvudboken befintliga conto för hvarje fäst-

fästningsort specifikt utvisar behållningen i kassan från föregående året, beloppet af uppbörden och utgiften under redogörelseåret, äfvensom behållningen till nästföljande år; hvarjemte den behållning, som något år kunnat uppkomma, alltid upptagits såsom tillgång för nästkommande års utgifter, likasom ock då, af en eller annan orsak, ett anbefaldt arbete måst uppskjutas, det dertill anvisade anslag, såsom reserveradt, förblifvit i Rikets Ständers Bank innestående till den tid, då detsamma för sitt afsedda ändamål erfordrats.

Vidkommande slutligen räkenskaperna för *en per mille fonden* samt för *särskilda anslaget till stall- och magasinsbyggnader i Ystad*, hafva Revisorerne, under tillkännagifvande, att dessa räkenskaper icke lemnat rum för någon anmärkning, vitsordat, att de till samma fonder hörande säkerhetshandlingar befunnits i god ordning.

Krigs-Kollegium framhärdar med djupaste vördnad, trohet och nit,

Stormäktigste Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste, tropligtigste
tjenare och undersåter,

J. P. LEFRÉN.

C. Meyer. Carl. D. Forsberg.

Stockholm den 18 Januari 1848.

S. C. Nisser.

Kongl. Krigs-Kollegii Underhålls-Afdelnings

underdåniga Utlåtande, i anledning af 1847 års Revisorers Berättelse om granskningen af nämnde Afdelnings räkenskaper.

Stormäktigste Allernådigste Konung!

Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts nådiga Remiss å Rikets Ständers sednast församlade Revisorers Berättelse, angående verkställd granskning af Eders Kongl. Maj:ts och Rikets Krigs-Kollegii räkenskaper för åren 1844 och 1845, får Kollegium öfver nämnde Berättelse härmedelst i underdånighet sig utlåta, i afseende på de under Kollegii Underhålls-Afdelning ställda fonders förvaltning och redovisning.

Vidkommande först de fordringar, hvilka uti Revisions-berättelsen omförmälas såsom utestående vid 1845 års slut, så hafva, under loppet af åren 1846 och 1847, berörde fordringsposter blifvit dels lefvererade till Kollegii kassa, dels befordrade till afskrifning och dels behörigen redovisade, med undantag endast af följande, nemligen:

1:o Framlidne Regements-Qvartermästaren vid Westerbottens f. d. Fältjägare-Regemente, Kapitenen C. A. von Essens till betalning utur hans konkursmassa, med förmånsrätt, fastställda skulder till så väl *anslaget för Beväringsmanskapets vapenöfningar*, som de *förenade mötespassevolans-fonderna*, hvilka skulders indrifning, enligt hvad Kollegii Advokat-fiskal, uti memorial af den 30 sistlidne November, anmält, fortfarande beror på vidtagna, men ännu icke till slut bragta utsökningsåtgärder emot vederbörande sysslomän.

2:o Konungens Befallningshafvandes i Wester-Norrlands Län skuld till *anslaget för Beväringsmanskapet*, i afseende å hvilken skuld, utgörande 1,229 R:dr 22 sk. 4 rst. och af Eders Kongl. Maj:ts och Rikets Kammar-Rätt, genom Utslag den 23 Maj 1846, fastställd med förmånsrätt till betalning utur aflidne Landskamreraren, Kammar-Rätts-Rådet Sellings konkursmassa, Landshöfdinge-Embetet i nämnde Län, uti skrifvelse den 26 November sistlidet år, tillkännagifvit, att fordringsbeloppets utbekommande då ännu berodde på massans utredning; och

3:o *förenade mötespassevolans-fondernas* fordran för de, på namn från f. d. gamla Mötespassevolans-kassan utgifna, trenne lån, hvilkas in-

drifvande eller afskrifning ännu är beroende på slutlig utredning af eller redovisning för låntagarnes och löftesmännens konkursmassor.

I fråga dernäst om Revisorernes vid *anslaget för Exercis-sqvadronernas underhåll* gjorda anmälan: "att, ehuru Stats-Kontoret förskotts-"vis anordnat hälften af påföljande års anslag, de sålunda erhållna för-"skotterna icke uti hufvudböckerna balanserats," anser Kollegium sig böra i underdånighet upplysa: att dessa, på grund af Kongl. Brefvet den 19 Oktober 1839, årligen meddelade förskotter hittills såsom uppbörd intagits och redovisats uti hufvudredogörelsen för det år, under hvars lopp medlen anordnats och till Kollegii kassa lefvererats; att denna allt sedan år 1839 vidtagna och så väl i Kammar-Rätten, som vid föregående Stats-revisioner utan erinran lemnade redovisningsmethod äfven tillämpats uti 1844 och 1845 års hufvudböcker, der dessa medel utan svårighet igenfinnas, dels såsom kontant behållning och dels såsom emot redovisning utlemnade förskotter till bestridande af fourrage-uppköp för Excercis-sqvadronernas öfningar det nästföljande året; men att, derest dylika uppbördsförskotters förande under balans i hufvudboken för det år, då de anordnats och lefvererats, samt till följd deraf deras påföring till uppbörd först uti hufvud-redogörelsen för det år, till hvars behof medlen äro afsedda, skulle anses innebära ett ändamålsenligare redovisningssätt, än det hittills iakttagna, hvilken åsigt Kollegium likväl icke kan dela, några hinder ej möta för detsammas efterföljd.

Vidare hafva Revisorerne anmärkt, att bland utgifterna uti räkenskapen för *anslaget till Beväringsmanskapets vapenöfningar* förekomma till disposition af Cheferna vid Kalmar Regemente, Jemtlands Fält-jägare-Regemente och Norrbottens Fält-jägare Corps anordnade arfvoden för Regements-Kommissarien, hvarvid, "då utaf indelta Arméens "nya mötesfonds-medel för Kommissarierne vid berörde Corps och Re-"gementer utgått enahanda aflöning, som vid det öfriga indelta Infan-"teriet, Revisorerne förmält sig ej kunna inse skälet för de ifrågavaran-"de utbetalningarne af detta anslag."

Dessa af Revisorerne anmärkta utbetalningar verkställas till följd af Kongl. Majts nådiga Bref den 25 Maj 1835, den 19 Mars 1836 och den 14 November 1842, som utvisa bland annat, att till *särskilda*, från de ofvannämnde Regementernas vanliga mötesplatser för gamla stammen långt aflägsna, *vapenöfningsställen endast för Beväringsmanskap* blifvit utsedda och antagna: för de nordligaste socknarnes af Norrbottens Län Bevärings-manskap, enligt Kongl. Brefvet den 25 Maj 1835, den så kallade Näsbyheden, belägen inom Kalix socken; för Wester-Norrlands Läns beväring samt för de beväringsskyldige från Ragunda och

Fors socknar inom Jemtlands Län, enligt Kongl. Brefvet den 19 Mars 1836, en uti Graninge bruksförsamling och Sollefteå socken, omkring Nio mil från Sundsvall belägen och hittills begagnad slätt, benämnd Wiksmo; samt för norra och södra Möre Häraders af Kalmar Län jemte Ölands Beväringsmanskap, enligt Kongl. Brefvet den 14 November 1842, den Två mil från staden Kalmar belägna Kulltorps slätt; äfvensom att vid dessa vapenöfningsställen, utom vid Näsbyhed, der redogörare-befattningen ombesörjes genom den vid Norrbottens Fältjägare-Corps anställda Regements-Kommissarien, emot åtnjutande derför af ett till 50 R:dr Banko för hvarje möte bestämdt och på anslaget för Beväringsmanskapets excercis anvisadt arfvode, *särskilda*, under vederbörande Regements-Chefers ordres och tillsyn ställde, *Redogörare eller Kommissarier*, likaledes med arfvoden af nämnde anslag, måst antagas och förordnas för vården och redovisningen af omförmälda Beväringsmanskaps persedlar samt underhålls- och sjukvårds-detaljens handhafvande under de årliga exercis-öfningarne på berörde, endast för Beväringsmanskapet afsedda, särskilda vapenöfningsplatser.

Beträffande åter Revisorernes vid räkenskaperna öfver underhållskostnaden för *garnisons-förstärkningen å Carlstens fästning* framställda erinran, "att icke någon kassaräkning, omfattande hela årets inkom-"ster och utgifter, blifvit upprättad, utan att endast månadtliga kassa-"redogörelser finnas hufvudböckerna bilagda," så förekommer härvid, att kapital-räkningarne uti sjelfva hufvudböckerna, på grund af de under särskilda titlar upprättade och samma böcker åtföljande sammandrag öfver redogörarens på Carlsten för dervarande garnisons-förstärkning månadtligen afgifna redogörelser för de utur Götheborgs och Bohus Läns Ränteri, till följd af Kongl. Brefvet den 1 Mars 1834, uppburna förskottsmedel, innefatta och utvisa årets sammanlagda uppbörd och utgifter, samt att dermed ej annorlunda kunnat förfaras, då ifrågavarande medel icke utgått från Kollegii kassa; och får, i afseende å Ränteriets af Revisorerne omförmälda fordran för oersatta förskotter, utgörande för åren 1844 och 1845 tillsammans 19,057 R:dr 7 sk. 4 rst, Kollegium i underdånighet upplysa, att Styrelsen öfver Fängelser och Arbets-inrättningar i Riket, enligt till Kollegium den 23 sistlidne December aflåten skrifvelse, meddelar Ränteriet ersättning af fångvårdsanslaget för ett belopp af 6,531 R:dr 43 sk., och att återstoden 12,525 R:dr 12 sk. 4 rst., jemlikt Kongl. Brefvet den 29 Oktober 1847, blifvit reqvirerad från Eders Kongl. Maj:ts och Rikets Stats-Kontor, och kommer att omedelbarligen efter medlens emottagande Ränteriet godtgöras genom Kollegii försorg.

Att, på sätt i Revisions-berättelsen omnämnes, *räkenskapen för extra statsmedlen till bestridande af kostnaderna för garnisons-förstärkningen i Stockholm år 1838* "icke blifvit omförmäld i Kollegii "till Revisorerne öfverlemnade underdåniga Berättelse om de af Un-"derhålls-Afdelningen förvaltade fonder," har tillkommit af den anledning, att berörde räkenskap, såsom innefattande slutredovisning för influtna anmärknings-medel till ett sammanräknadt belopp af endast 16 R:dr 1 sk, ansetts icke vidare utgöra föremål för underdånig berättelses afgifvande.

Vid granskningen af hufvudböckerna för *förenade mötes-passevolans-fonden* och *indelta Arméens nya mötes-fond*, hafva Revisorerne fästat uppmärksamhet å det förhållande, "att inom linien till oföran-"dradt belopp balanseras värdet af de hus och byggnader samt effek-"ter, som år 1830 blifvit från gamla till nya mötes-passevolans-fonden "öfverlemnade och, sedan sistnämnde fond med år 1840 upphört att "bestrida utgifterna för indelta Arméens underhåll, öfverlåtits till in-"delta Arméens nya mötesfond."

Kollegium får i anledning häraf underdånigst anmäla, dels att detta balanserings-sätt är en följd af Kongl. Maj:ts, under den 27 Augusti 1831, meddelade nådiga förordnande, att ifrågaställda hus och byggnader samt sjukvårds- och inventarie-persedlar borde, *utan ersättning*, dock till *bokfördt värde*, öfverlemnas från gamla till nya passevolans-inrättningen, dels ock att, för en lättad öfversigt af byggnadernas och effekternas approximativa värden vid hvarje års slut, beloppen deraf, efter upprättade värderings-instrumenter, blifvit uti 1845 års hufvudbok för indelta Arméens nya mötesfond jemväl inom linien antecknade; varande de i Revisions-berättelsen uppgifna omvexlande beloppen af dessa värden att härleda ej mindre från tilkomna nya byggnader och persedlar, än äfven från så väl byggnaders som effekters försämring under tidernas lopp.

Hvad angår den af Revisorerne anmärkta miss-skrifning i 1845 års kassaräkning öfver *indelta Arméens nya mötes-fond*, så kommer samma miss-skrifning, som icke utöfvar det ringaste inflytande på riktigheten af räkningens totalbelopp, att rättas medelst lämpliga anteckningar i så väl berörde räkning, som den derpå grundade hufvudbok.

Ehuru Revisorernes, med anledning af Kongl. Maj:ts nådiga skrifvelse till Rikets Ständer af den 7 December 1840, yttrade åsigt om Eders Kongl. Maj:ts och Ständernas gemensamma disposition af den under Kollegii Underhålls-Afdelning ställda Norrbottens Hästjägare-sqadrons fond icke utgör föremål för Kollegii utlåtande, har Kollegi-

gium dock trott sig böra upplysningsvis omförmäla, att, under åren 1844 och 1845, andra utgifter icke drabbat samma fond, än de, genom Kongl. Maj:ts nådiga Bref den 2 September 1830 och 1 Februari 1841, derå anvisade och uti Revisions-berättelsen omnämnda provisioner, samt derutöfver några sådana obetydliga kostnader, som från förvaltningen af publika kassor äro oskiljaktiga.

I afseende slutligen å Revisorernes framställning, "att resultaterna "af hufvudböckerna för *indelta Arméens nya mötesfond* och *Norrbottens "Hästjägare-sqvadrons fond* icke finnas i Riks-hufvudboken intagna, der "desamma, enligt Revisorernes tanke, borde uti särskild så kallad ge-"neralräkning inflyta, i likhet med hvad för öfriga af Kollegium för-"valtade samt andra af allmänna medel bestående fonder äger rum," hemställer Kollegium i underdånighet, att Stats-Kontoret, som med Riks-hufvudbokens upprättande och afslutande har befattning, må lemnas tillfälle att häröfver sig utlåta.

Kollegium framhärdar med djupaste vördnad, trohet och nit,

Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste, tropligtigste
tjenare och undersåter,

J. P. LEFRÉN.

G. Söderberg. J. L. Bäck.

Stockholm den 20 Januari 1848.

R. G. Murray. *Wilhelm Cederblad.*

Kongl. Krigs-Kollegii Utrednings-Afdelnings

underdåniga Utlåtande, i anledning af Rikets Ständers Revisorers Berättelse om granskningen af Utrednings-Afdelningens räkenskaper för åren 1844 och 1845.

Stormäktigste Allernådigste Konung!

Till följd af Eders Kongl. Maj:ts nådiga Remiss å den af Rikets Ständers Revisorer afgifna Berättelse om verkställd granskning af Statsverkets samt andra af allmänna medel bestående fonders tillstånd, styrelse och förvaltniug för åren 1844 och 1845, så vidt samma Berättelse rörer Eders Kongl. Maj:ts och Rikets Krigs-Kollegium och de under dess disposition ställda medel, får Kollegium å Utrednings-Afdelningen härmedelst i underdånighet utlåta sig öfver hvad Revisorerne, efter granskning af nämnde Afdelnings räkenskaper, erinrat och framställt.

I anledning af Revisorernes anmälan, att en post, stor 30,543 R:dr 12 sk. 1 rst, som föregående Revisorer ansett böra, såsom oriktigt balanserad, utur räkenskaperna afföras, ännu vid 1845 års utgång befinnes fortfarande balanserad, får Kollegium i underdånighet upplysa, att berörde summa, efter derom af Eders Kongl. Maj:t, i nådigt Bref af den 5 Mars 1846, meddelad föreskrift blifvit uti 1846 års hufvudbok afskrifven.

Hvad angår den vid sednaste revision ånyo förekomna anmärkning emot utbetalning af arfvoden åt Krigs-Hof-Rättens ledamöter af Landt-Arméen samt emot utgiftens afförande under titel: "rese- och traktaments-medel," får Kollegium endast i underdånighet åberopa hvad Kollegium, till besvarande af enahanda anmärkningar vid 1842 och 1843 års räkenskaper, i underdånigt Utlåtande den 23 Februari 1846, anfört, nemligen att ifrågavarande arfvoden, till följd af Kongl. Maj:ts nådiga Bref den 13 December 1826 och den 29 April 1830, utaf det under Afdelningen ställda anslag till rese- och traktaments-kostnader årligen utgått.

Revisorerne hafva vidare anmärkt, att auktions-protokoll saknas för 706 R:dr, från Christianstads Utrednings-förråd, år 1845, inlefvererade auktions-medel; till besvarande hvaraf Kollegium får i underdånighet anmäla, att auktions-protokollet, med dertill hörande redogörelse och verifikationer, finnes 1845 års hufvudbok, under titel: "auktions-medel," bilagdt (foliis 8,288—8,302.)

I afseende på volontär-vakans-medlen, hafva Revisorerne, jemte tillkännagifvande, att den af förre Revisorer omförmälda anmärkningsfråga, rörande felande redovisning för 4,148 R:dr 25 sk. 9 rst, tillhörande volontär-vakans-fondens uppbörd, ännu vore beroende på Kammar-Rättens pröfning, förklarat sig instämma i föregående Revisorers åsigt, angående oformligheten, att en dylik, af statsmedel bildad och ständigt tillväxande fond ej ingått i statsregleringen, utan blifvit öfverlemnad till Krigs-Kollegium.

Kollegii befattning med volontär-vakans-medels-fondens förvaltning grundar sig på Kongl. Maj:ts nådiga Bref den 12:te Mars 1836 och den 3 Oktober 1840. Att besparade vakans-afgifter för till tjenstbare volontärer anslagna rust- och rothållsnummer, af hvilka afgifter fonden bildats, skolat ingå till Krigs-Kollegium och ej, såsom andra tillfälliga rotevakans-afgifter, till Stats-verket, härleder sig tvifvelsutan derifrån, att de förra, i afseende så väl på vilkoren för deras utgörande som sättet för deras användande, väsendtligen skilja sig från de sednare. Dessa, som, i anseende till den indelte soldatens långa tjenstetid, äro af mera tillfällig natur, kunna endast ifrågakomma, då rust- eller rotehållare försumma att, inom den tid knekte-kontrakterna stadga, ersätta afgånget manskap, och skola då ingå till Stats-verket, bland hvars ordinarie inkomster dylika afgifter finnas i Riks-staten upptagna. Med volontär-vakansafgifterna är åter förhållandet annorlunda. Volontär-inrättningen vid Arméen har nemligen till föremål beredande af dugligt underbefäl; och för sådant ändamål, samt enär svårighet uppstått för vederbörande Chefer att anskaffa skicklige underofficerare, har Kongl. Maj:t, i nådigt Bref den 14 September 1833, föreskrifvit, att 2:ne nummerlöner finge vid hvarje sqvadron eller kompani af samtliga indelta Regementer och Corpser hållas vakanta, för att tilldelas tjenstbare volontärer, hvilka dädanefter kunde till underofficerare antagas. Ehuru från vederbörande rust- och rotehållares sida, utan hvilkas medgifvande lediga nummerlöner icke kunna till volontär anslås, hinder i allmänhet

icke

icke mött emot lönernas disponerande för detta ändamål, har likväl antalet af de till volontärer afsedda nummer, i anseende till brist på tjenliga volontärämnen, endast efter hand kunnat fyllas; och denna brist, i förening med den omständighet, att en volontär, antingen han befordras till underofficer eller på annat sätt från volontär-tjensten afgår, vanligen efter en kortare tjenstetid af några få år fråträder nummerlönen, har föranledt, att besparingar å dessa löner kunnat uppkomma. Då nu af dessa besparingar, som, till följd af Kongl. Brefvet den 12 Mars 1836, äro afsedda att användas i och för underbefälets bildning, kostnaderna för de på åtskilliga orter i Riket inrättade korporal-skolor böra utgå; samt dessa skolor, såsom en landtförsvaret tillhörande inrättning, äro till sin ekonomi ställda under Krigs-Kollegii öfverinseende och från Kollegium erhålla medel till sina inventariers och öfriga förnödenheters anskaffande och underhållande, synes det icke hafva varit olämpligt, att berörde besparingar, som äro underkastade enahanda redovisning och kontroll, som öfriga under Kollegii förvaltning ställda medel, skolat direkte till Kollegium ingå.

Beträffande de i 1845 års hufvudbok, sedan föregående år, utbalanserade sju äldre fordringsposter, får Kollegium, med ledning för en del poster af hvad Kollegii Advokat-fiskal upplyst, i underdånighet anmäla:

1:o att Eders Kongl. Maj:ts och Kronans hos Kongl. Spanska Regeringen, sedan år 1814, ägande fordran, 9,909 R:dr 26 sk. 10 rst, bör, till följd af Eders Kongl. Maj:ts nådiga Bref den 31 Juli 1845, än vidare i hufvudboken balanseras;

2:o att för den i Fabrikören Fougts enkas gäldbundna bo bevakade fordran, 3,963 R:dr 6 sk., hvarå i afbetalning influtit 52 R:dr 27 sk. 8 rst, Kollegii Advokat-fiskal begärt utmätnings-undersökning, genom exekutions-betjening, hos enkan Fougts son, förre Fabrikören J. A. Fougt, såsom ansvarig för större delen af berörde skuld;

3:o att, i afseende på Eders Kongl. Maj:ts och Kronans fordran af 434 R:dr 3 sk. 10 rst, för utbetalda skjuts- och traktaments-kostnader åt ordförande och ledamöter uti en i Hernösand hållen blandad Krigs-rätt, Krigs-Hof-Rätten, genom Utslag den 30 sistlidne September, förklarat, att, sedan sig visat, om Fältkamreraren S. W. Nygren gitter aflägga den honom af bemälte öfverdomstol ålagda ed, Krigs-Hof-Rätten ville meddela utlåtande i ett sammanhang angående de

emot Nygren gjorda angifvelser, som ock öfver Krigs-fiskals-Embetets yrkande om Nygrens åläggande att ersätta de af allmänna medel förskjutna rese- och traktaments-kostnader;

4:o att General-Adjutanten m. m. Grefve M. von Rosens skuld, 174 R:dr 4 sk. 6 rst Banko, blifvit den 29 April 1847 till Kollegium inbetald;

5:o att å aflidne Handlanden O. Hellströms skuld, 1,285 R:dr 3 sk. 2 rst, under loppet af år 1847 afbetalts, genom utdelningar i Hellströms och hans löftesmans, Färgaren Locks konkurser, tillsammans 459 R:dr 39 sk. 6 rst, så att skulden numera förminskats till ett belopp af 825 R:dr 11 sk. 8 rst;

6:o att rörande Expeditions-Sekreteraren S. Loos domfästa skuld, 336 R:dr 32 sk. 4 rst, undersökning genom exekutions-betjente, tid efter annan, blifvit verkställd till utrönande, huruvida han erhållit tillgång till skuldens gäldande, men att gäldenären vid dessa undersökningar funnits vara i saknad af all egendom; och har Kollegii Advokat-fiskal sednast i sistförflutne December månad hos exekutorn begärt förnyad undersökning i förenämnde ändamål, men om resultatet deraf ännu icke erhållit bevis;

7:o att ytterligare handläggning i frågan om betalningsrätt för Eders Kongl. Maj:ts och Kronans, af vederbörande Chefs-Embete bevakade, fordran i aflidne Regements-Qvartermästaren vid f. d. Westerbottens Fältjägare-Regemente von Essens konkurs beror på hvad Eders Kongl. Maj:t hufvudsakligen i nåder beslutat i anledning af Chefs-Embetets klagan öfver Svea Hof-Rätts i denna del meddelade dom i von Essens konkurs.

Med instämmande i föregående Revisorers uttalade åsigt, att denna Afdelnings räkenskaper voro förda efter en mindre redig method och under förklarande, att dessa räkenskaper för närvarande ägde en så förvillande och, enligt Revisorernes tanke, onödigt invecklad uppställning, att det knappast torde vara möjligt att på den tid, som vid ett revisions-tillfälle deråt kunde egnas, vinna en nöjaktig insigt i förhållanderna, hafva Revisorerne hemställt, att en enklare och mera upplysande räkenskapsmethod måtte blifva anbefalld, och såsom skäl och stöd för dessa åsigter exempelvis anfört:

1:o att åtskilliga medel, såsom rese- och traktaments-kostnader, ved- och lysningsmedel, traktamente till Magistrats-personer för besigtningar m. m., blifvit, hvar för sig, förda på trenne särskilda conti,

ehuru, efter Revisorernes tanke, vida större enkelhet vunnes, om hvarje ämne endast på ett conto och der fullständigt afhandlades;

2:o att ifrågavarande räkningar icke heller alltid sins emellan öfverensstämde, till bevis hvarpå anförts, att för år 1845 utgifter för rese- och traktamentspenningar å det ena conto upptagas till 15,850 R:dr 38 sk. 10 rst, men uti det andra åter till 21,797 R:dr 21 sk. 10 rst, deraf likväl anslags-summan, 6,666 R:dr 32 sk, syntes utgöra blott en upp- och afföring, hvilken afräknad lemnade ett återstående belopp af 15,130 R:dr 38 sk. 10 rst;

3:o att utgående balansen i 1844 års kapital-conto icke öfverensstämde med den ingående balansen i 1845 års kapital-conto;

4:o att i 1844 års hufvudbok åtskilliga medel, såsom ved och lysnings-, rese- och traktamens-penningar m. fl., uppförts på trenne conti hvardera, men i 1845 års blott på tvänne;

5:o att uti 1844 års hufvudbok funnes ett omslut af kassa-räkningen, men icke i 1845 års;

6:o att denna sednare innefattade en balans-relation, som deremot saknades i 1844 års redogörelse; och

7:o att anslags-conto för rese- och traktaments-medel icke hade samma uppställning i båda årens hufvudböcker.

Till besvarande af dessa anmärkningar, får Kollegium i underdånighet anföra följande:

De i 1:sta och 4:de punkterna omförmälda medel, hvilka icke tillhöra Utrednings-Afdelningens ordinarie stats-anslag, utan äro särskilda, å 4:de hufvudtiteln uppförda, anslag, förekomma i 1844 års hufvudbok: *först* uti de conti, som verificera stats-anslaget och hvilka upptaga i debet anslagsbeloppet samt i credit dels hvad deraf under årets lopp i kassan influtit och dels hvad vid årets slut icke blifvit af Stats-Kontoret levereradt; mosvarande dessa conti de för ordinarie stats-anslagets uppbördstitlar bestämda sammandrag; *vidare* bland sammandragen öfver utgifts-titlarne, och *slutligen* uti särskilda, för hvart och ett af ifrågavarande extra ordinarie anslag upplagda, liqvider, medelst hvilka visas, huru stora öfverskotter eller brister å anslagen uppkommit under så väl redogörelseåret som föregående åren. I Kollegii tanke, har intet förvillande eller oredigt i räkenskapen härigenom uppstått, enär hvartdera af de trenne conti afsett olika ändamål och hvart för sig åsyftat räkenskapens formenliga uppställning och sammanhang; men då förstnämnde conto, med hänsigt dertill, att sjelfva stats-anslags conto borde kunna uppfylla hvad med det förra åsyftats, ansetts kunna umbäras, har detsamma uti 1845 års hufvudbok uteslutits, hvilken

åtgärd, om än en olikhet emellan 1844 och 1845 års bok derigenom uppstått, innefattat ett närmande till den af Revisorerne uttryckta åsigt. Att, enligt densamma, förvaltningen af ifrågavarande medel skulle kunna "fullständigt afhandlas" uti ett enda conto, är deremot, i Kollegii tanke, icke möjligt, om förenkling i stället för inveckling af redovisningen åsyftas. Då bland utgifterna förekomma icke blott de summor, hvilka i kassaräkningen afföras, utan ock, såsom till exempel speciella sammandraget öfver utbetalda rese- och traktaments-medel visar, kostnader, som genom meddelade förskotter blifvit godtgjorda och icke under titel "rese- och traktaments-kostnader" äro i kassaräkningen synliga, så är det nödigt, att samtliga dessa kostnader finnas på ett ställe sammanförda, för att i en summa ingå i det generella utgifts-sammandraget; och skulle ett sådant utgifternas specifika upptagande uti liqviderna för anslagen, utom det att ingen större redighet vunnes, utgöra en afvikelse från det fastställda formuläret, enligt hvilket för hvarje uppbörds- och utgifts-titel skola finnas särskilda sammandrag; hvaremot de öfver extra ordinarie anslagen uppgjorda liqvider särskilt och tydligt böra utvisa för ett eller flera bland berörde anslag, huru mycket blifvit besparadt och af Rikets Ständer kan disponeras, och för de öfriga, huru mycket Krigs-Kollegium utöfver anslags-beloppet utbetalt och äger af Statsverket att fordra.

Det i 2:dra punkten anmärkta förhållande lärer härleda sig från något misstag, enär uti 1845 års hufvudbok så väl utgifts-sammandraget (fol. 53), som liqviden öfver rese- och traktaments-medlen (fol. 189) sammanstämmande upptaga rese- och traktaments-kostnaderna till 22,033 R:dr 10 sk. 4 rst., hvaremot de af Revisorerne uppgifna summor ingenstädes kunnat under den uppgifna titeln återfinnas.

Då, på sätt Revisorerne vid 3:dje anmärkningspunkten anmält, differensen emellan utgående balalansen i 1844 års kapital-conto och den ingående balansen i 1845 års kapital-conto blifvit genast uti ingående balansens conto från den motstående, inbalanserade behållningen afförd, föranleder den anmärkta olikheten emellan ut- och ingående balanser icke någon inverkan på resultatet af redogörelsen; men, sådant oaktadt, bör Kollegium medgifva, att denna anmärkning i afseende på räkenskapsformen är grundad.

Omslut af räkningar erfordras icke vid annat tillfälle, än då sådana anmärkningar vid räkningarnes granskning förekomma, att desamma icke kunna utan omslut i hufvudboken ingå. Som nu 1845 års kassaräkning funnits fullt öfverensstämmande med räkenskaperna, men icke så 1844 års, har något omslut af den förra icke be-

höfts eller kunnat ifrågakomma, hvadan den i 5:te punkten anmärkta olikhet mellan berörde tvänne räkningar torde anses förklarad.

Den till 1844 års hufvudbok hörande balans-relation, som i 6:te punkten anmärkts såsom felande, var samma hufvudbok bifogad och ingenfinnes under folierna 228—245.

Den i 7:de punkten anmärkta skiljaktighet i uppställning af conto för rese- och traktaments-medel i begge årens hufvudböcker är den, att 1844 års in- och utbalanserande medel, som utöfver anslaget blifvit af Krigs-Kollegium förskjutna och hvilka jemväl i Stats-Kontorets liqvid balanserats och således uti kapital-räkningen blifvit dubbelt upptagna. Till motvigt var således nödvändigt och har uti flera föregående års hufvudböcker förekommit särskilda conti för så kallade *debiterade* och *crediterade* medel, mot hvilka conti erinringar af Rikets Ständers Revisorer flerfaldiga gånger blifvit framställda. För att så mycket som möjligt efterkomma Revisorernes åstundan, hafva genom omföringar och öppnandet af ändamålsenligare conti de klandrade titlarne undvikits; för hvilket ändamål 1845 års hufvudboks anslags-conto för rese- och traktaments-medel icke utbalanserar Kollegii fordran, utan endast upptager densamma såsom i liqvid med Stats-Kontoret balanserad.

I afseende å det på berörde anmärkningar grundade, af Revisorerne uttalade omdöme, att Utrednings-Afdelningens räkenskaper förefalla invecklade och förvillande, får Kollegium i underdånighet anmäla, att, så vidt möjligt varit, de fastställda räkenskaps-formulärerna tjenat till efterrättelse, men att den Kollegii Utrednings-Afdelning tillhörande stora kassa-förvaltning, uti hvilken ingå anslag och utgifter af den mest skiljaktiga beskaffenhet och bland dessa sednare sådana, hvartill anslag saknas och för hvilka ersättning från olika fonder först ett efterföljande år är att förvänta, svårligen medgifver att uti en hufvudbok så åskådliggöra kassa-ställningen och öfriga till bokslutet hörande förhållanden, att ju icke en eller annan omständighet för mången kan finnas i behof af närmare utredning eller förklaring. I öfrigt får Kollegium underdånigst åberopa, hvad äfven Revisorerne intygat, att så väl 1844 som 1845 års räkenskaper blifvit granskade i Kammar-Rätten *utan* anmärkning.

Jemte förmälan, att, enligt Kongl. Brefvet den 11 Mars 1843 och Kollegii beslut den 23 November 1844, å Stats-Kontorets liqvid afskrifvits 3,450 R:dr 43 sk. 4 rst, utgörande dess inbalanserade skuld

för beklädnadsslitnings-ersättning till fångbevaknings-kommenderingar för åren 1839—1841, men att af ofvannämnde Kongl. Bref tillika inhemtades, att Kollegium borde, för utbekommande af ersättning för det ifrågavarande beloppet, vända sig till ort och ställe som vederborde, enär utgiften ej tillhörde 4:de hufvudtiteln, hafva Revisorerne, som ansett Kollegium hafva bordt från Fångvårds-Styrelsen reqvirera beloppet, i stället att å utgifts-sammandraget uppföra detsamma under titel: "afskrifning," detta förhållande anmärkt.

De till Krigs-Kollegium inkomna reqvisitioner på ofvanberörde slitningsersättning äfvensom andra dylika reqvisitioner för kommenderingar utur indelta Arméen till militärtjenstgöring eller allmänna arbeten för Eders Kongl. Maj:ts och Kronans räkning hafva, enär anslag till sådan ersättning på Kollegii stater saknats, blifvit, efter undergången granskning af Kollegii Revision, hos Kongl. Maj:t i underdånighet anmälda; och som de af Kollegium godkända ersättningsbeloppen intill den tid, som här är i fråga, blifvit till utgående från Stats-Kontoret i nåder anvisade, ansågos desamma böra detta Embetsverk i liqvid påföras. Den år 1842 skedda öfverflyttning af stats-anslaget för fångars vård och underhåll från Stats-Kontorets till Styrelsens öfver Fängelser och Arbets-inrättningar i Riket förvaltning hade emedlertid föranledt den förändring i afseende på ordningen för godtgörandet af beklädnads-slitnings-ersättnings reqvisitioner, så vidt dessa rörde till fångbevakning kommenderadt manskap, att ersättningen skulle utgå från Fångvårds-Styrelsen. Vid sådant förhållande och då Kollegium, i fråga om godtgörelse för här ifrågavarande 3,450 R:dr 43 sk. 4 rst., genom Kongl. Brefvet den 11 Mars 1843, erhållit nådig befallning att vända sig till ort och ställe som vederborde, ansåg sig Kollegium, som ej förskjutit dessa medel och således icke kunde för desamma fordra någon ersättning, böra öfverlemna de inkomna reqvisitionerna till Fångvårds-Styrelsen, på hvilken det sedermera ankom att ersättningsmedlen till vederbörande Regementer afsända, såsom följd af hvilken Kollegii åtgärd det på Stats-Kontoret alltsedan år 1840 balanserade ofvanberörde beloppet måste afföras.

Genom Eders Kongl. Maj:ts nådiga Bref den 3 Juni 1846, har Kollegium erhållit särskild föreskrift för behandlingen af till Kollegium inkommande reqvisitioner å munderingsslitnings-ersättning för fångbevaknings-kommenderingar, enligt hvilken föreskrift dylika reqvisitioner böra, på sätt Kollegium i förevarande fråga tillgjort, till Fångvårds-Styrelsen öfverlemnas.

Vidkommande slutligen Rikets Ständers Revisorers framställningar dels om lönetillökningar åt tjenstemännen vid Utredningsförråden samt arfvoden för hufvudbokens renskrifning och för registrering, dels om kostnaden för utarbetandet och utgifningen af en Författnings-samling rörande krigsmakten till lands, och Samling af stadganden rörande rotehållaren och soldaten vid indelta Infanteri-regementerna, så enär dessa framställningar endast innefatta siffer-uppgifter, jemte andra upplysningar rörande nyssnämnde 2:ne arbeten, utan någon bifogad erinran, lärer något yttrande härvid å Kollegii sida icke erfordras.

Kollegium framhärdar med djupaste vördnad, nit och trohet,

Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste, tropligtigste
tjenare och undersåter,

J. P. LEFRÉN.

G. Söderberg. C. F. Laurén.

Stockholm den 21 Januari 1848.

C. G. Bagge. *Wilhelm Cederblad.*

Kongl. Krigs-Kollegii

underdåniga Utlåtande öfver Rikets Ständers Revisorers anmärkningar vid Militie Boställs-kassans räkenskaper för åren 1844 och 1845.

Stormäktigste Allernådigste Konung!

Enär Rikets Ständers sednast församlade Revisorer, uti afgifven Berättelse om anställd granskning af Militie Boställs-kassans räkenskaper för åren 1844 och 1845, tillkännagifvit, att sistnämnde års räkenskaper i Kammar-Rätten blifvit granskade *med* anmärkningar, får Krigs-Kollegium i underdånighet upplysa, att dessa *anmärkningar* endast haft afseende på saknad anteckning om anledningen, hvarföre redovisning icke hunnit afgifvas för åtskilliga till entreprenörer af nybyggnad eller reparation af karaktershus under en förutgången tid utgifna förskotter, samt att Indelnings-Kontoret uti afgifven förklaring utredt, att liqvider för dessa, under loppet af åren 1846 och 1847 fullbordade, byggnadsföretag icke kunnat upprättas förr, i anseende till entreprenörernas underlåtenhet att fullgöra kontrakterna, hvartill de endast genom vidtagna lagliga åtgärder kunnat förmås.

Revisorerne hafva i 1 §. fästat uppmärksamhet dervid, att Krigs-Kollegium, vid bestämmandet af en år 1844 Kapitenen vid Kronobergs Regemente G. L. Hedenstjerna, af militie-boställsmedlen, tilldelad brandstodshjelp, till återuppförande af tvenne genom vådeld nedbrunna ladugårdsbyggnader vid bostads-bostället Össjö, tagit till grund boställets vid löneregleringen fastställda uppskattningsvärde, och icke, såsom 33 §. i Kongl. Maj:ts nådiga Militie Boställs-ordning af den 23 Januari 1836 föreskrifver, högst trenne års boställsränta efter markegångspris. Krigs-Kollegium får, med anledning häraf, i underdånighet upplysa, att militie-boställen för det närvarande äga tvenne, uppå skiljaktiga beräkningsgrunder hvilande och för särskilda ändamål fastställda, boställsräntor sig åsatta, den ena, som uppkommer genom förvandling, efter orternas undervisning och markegång, af de vid indelnings-verkets inrättande hvarje boställe påförda jordeboks- och hemmantals-räntor, och den andra, i sammanhang med 1833 års löneregleringen, genom Kongl.

Cir-

Cirkulärbrefvet den 2 Februari samma år i nåder bestämd, med en fjerdedel af boställenas, efter deras då utrönta beskaffenhet och afkastning, fastställda uppskattningsvärden.

Vid pröfningen af Kapiten Hedenstjernas ersättnings-anspråk, antog Krigs-Kollegium den sistnämnde af dessa tvänne beräkningar och tillade Kapitenen 3 års boställsränta, efter den år 1833 i nåder bestämda grund, utgörande ett belopp af 112 R:dr 24 sk. Banko. Att Kapitenen, hvars förlust genom den honom öfvergångna eldsvåda utgjorde 403 R:dr 16 sk., icke, såsom vid anmärkningens framställande sannolikt varit förmodadt, blifvit på Militie-Boställskassans bekostnad gynnad, täcktes Eders Kongl. Maj:t deraf i nåder inhemta, att, enligt härjemte underdånigst vidfogade räkningar, Litt. A. och B., boställsräntan, efter militie-jordebok och markegång förvandlad, för ett år uppgår till 99 R:dr 6 sk. 9 rst., eller för tre år till 297 R:dr 20 sk. 3 rst.; och då, enligt Boställs-ordningen, det legat i Krigs-Kollegii skön att tilldela Kapiten Hedenstjerna till och med sistnämnde summa, men Kapitenen erhållit 112 R:dr 24 sk. Banko, eller något mer än ett års boställsränta efter markegång, torde den af Revisorerne gjorda erinran, i förevarande fall, icke böra till vidare åtgärd föranleda.

Vidkommande Revisorernes i 2 §. gjorda erinran dervid, att ett belopp, stort 1,734 R:dr Banko, utgörande fyllnaden i den med Murmästaren i Engelholm P. Ahlstedt kontraherade summa för uppförande på entreprenad af ett nytt karaktershus af sten vid Öfverstebostället Hilleshög under Norra Skånska Infanteri-Regementet, i stället att utbetalas mot qvitto af entreprenören, blifvit, under Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes i Malmöhus Län disposition och emot Landt-Räntmästarens, af Landskamreraren annoterade, qvitto, i samma Läns Ränteri, till lyftning af vederbörande fordrings-ägare, nedsatt; så täcktes Eders Kongl. Maj:t af i underdånighet bifogade afskrift Lit. C. af Krigs-Kollegii den 9 December 1845 till bemälte Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande aflåtna skrifvelse inhemta de skäl, som till en sådan åtgärd gifvit anledning; och enär, under de tvänne år, hvilka sedermera förflutit, någon anmälan om saknad betalning hos Krigs-Kollegium icke blifvit gjord, hvarken af entreprenören eller af hans rättsinnehafvare, samt då, i fall sådant skett, Krigs-Kollegii åtgärd bordt inskränkas till anvisning för den sökande, att hos Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande anmäla sig till penningarnes lyftning, hemställer Kollegium, som, efter skedd formell utbetalning af den summa, Kollegium ålegat att i och för ifrågavarande entreprenads fullbordande ut-

gifva, icke ansett med bruklig räkenskaps-form förenligt att beloppet i hufvudboken balansera, det måtte, hvad Revisorerne häremot erinrat, icke till vidare åtgörande föranleda.

Hvad Revisorerne i 3 §. yttrat om Militie Boställskassans ställning och dess ansedda oförmåga att sina åligganden för en framtid kunna uppfylla, utgör endast ett upprepande af hvad vid nästföregående Statsrevision är vordet yrkadt; och har Eders Kongl. Maj:t, med fästadt afseende å hvad af Krigs-Kollegium i enahanda syftning, under den 13 April sistlidet år, blifvit i underdånighet anmäldt, uti till Rikets Ständer vid nu påstående Riksmöte framställd nådig Proposition, föreslagit, att de till framdeles indragning afsedda löner och pensioner, deraf kassan nu betungas, måtte, till belopp af 4,168 R:dr 25 sk. Banko, varda på Statsverket öfverflyttade.

Krigs-Kollegium framhärdar med djupaste vördnad, nit och trohet,

Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste, tropligtigste
tjenare och undersåter,

J. P. LEFRÉN.

C. J. Salomon. Carl. D. Forsberg.

Stockholm den 18 Januari 1848.

J. A. Hasselström.

Lit. A.

Uträkning å boställsräntan, efter 1843 års markegångsförvandling, af förra Löjtnants- numera Kapitensbostället vid Allbo Kompani af Kronobergs Regemente *Össjö Eriks- och Knutsgårdarne*, beläget i Sunnerbo Härad och Ljunga socken af Kronobergs Län.

Jordeboksränta:

Penningar	—	20.	—	
4 *Lll.* smör, à 5 R:dr	20:	—	—	
1 tunna 3 fjerdingar spanmål, à 8 R:dr . .	11:	—	—	
3 dagsverken, à 24 sk.	1:	24.	—	
8 årliga hästar, à 4 sk. 10 rst.	—	38.	8.	
3 Kungs- dtio, à 3 sk. $2\frac{3}{5}$ rst.	—	9.	$7\frac{1}{5}$.	
				33: 44. $3\frac{1}{5}$.

(Kronovärde = 4: 43. 2.)

Hemmantalsränta:

af $1\frac{1}{4}$ mtl Krono	Landtogsgärden, à 28 R:dr 36 sk. $4\frac{4}{5}$ rst. . . .	35:	45.	6.
	Byggningshjelpen, à 1 R:dr 36 sk.	2:	9.	—
	Salpeter- dito, à 6 R:dr 32 sk.	8:	16.	—
	Skjutsfärdspenningar, à 1 R:dr	1:	12.	—
	Dagsverks- dito, à 14 R:dr	17:	24.	—
	Summa R:dr	99:	6.	$9\frac{1}{5}$.

(Kronovärde = 7: 15. 11.)

Stockholm af Kongl. Krigs-Kollegii Indelningskontor den 15 Januari 1848.

J. A. Hasselström.

Lit. B.

Uträkning å hemmantals-räntan af 1 mantal i Kronobergs Län, efter 1843 års markegång.

Landtogsgärden:

1½ tunna spanmål . . .	à 8 R:dr	12:	—	—
¾ skäppa (4 kappar) hafra	à 4 R:dr	—	24.	—
5 ℔ smör	à 5 R:dr	1:	12.	—
2½ ℔ humla	à 3 R:dr 24 sk.	—	21.	—
1 ℔ talg	à 4 R:dr 16 sk.	—	10.	4⅔.
¾ L℔ kött	à 1 R:dr 32 sk.	1:	12.	—
¾ L℔ fläsk	à 3 R:dr 24 sk.	2:	30.	—
1/10 oxe	à 29 Rd:r	1:	39.	—
½ får . . . . . : . . .	à 2 R:dr 32 sk.	1:	16.	—
¼ gås	à 1 R:dr 32 sk.	—	20.	—
1 höns	. . . . .	—	20.	—
10 ägg	à 24 sk. . :	—	12.	—
½ lass hö . . . . . : .	à 9 R:dr 8 sk.	4:	28.	—
5 kärfvar halm	à 16 sk.	1:	32.	—
	Summa	28:	36.	4⅔.

Byggningshjelpen:

Enligt 1748 års Kongl. Förordning, utgår den med alterum tantum af gamla kronovärdet, eller	1:	36.	—

Salpeterhjelpen:

5 tunnor jord	à 12 sk.	1:	12.	—
1 tunna fårgödsel		—	24.	—
½ dito aska	à 1 R:dr 24 sk.	—	36.	—
3 lass ved . . . . : .	à 40 sk.	2:	24.	—
2 kärfvar halm	à 16 sk.	—	32.	—
2 dagsverken	à 24 sk.	1:	—	—
	Summa	6:	32.	—

Skjutsfärdspenningar	1:	—	—

Dagsverkspenningar:

6 ökedagsverken	à 1 R:dr 16 sk.	8: — —
12 drängedagsverken . .	à 24 sk.	6: — —
	Summa	14: — —

Stockholm af Kongl. Krigs-Kollegii Indelningskontor den 15 Januari 1848.

J. A. Hasselström.

Lit. C.

N:o 1,091.

Afskrift.

Stockholm den 9 December 1845.

Till Konungens Befallningshafvande i Malmöhus Län, angående utbetalning af entreprenadmedel för karaktershus vid Öfverstebostället Hilleshög.

Tit:

Kongl. Krigs-Kollegium, som af ett den 5 nästlidne November upprättadt och af Chefs-Embetet vid Norra Skånska Infanteri-Regementet, jemte skrifvelse af den 19 i samma månad, till Kongl. Kollegium insändt synings-instrument inhemtat, att den med Murmästaren i Engelholm P. Ahlstedt träffade öfverenskommelse om uppförande af en ny karaktersbyggnad af sten vid Öfverstebostället Hilleshög, nu är vorden kontraktsenligt fullgjord, har väl funnit skäligt medgifva, att återstående sista fjerdedelen af entreprenad-summan för ifrågavarande nybyggnad må med 1,734 R:dr Banko utbetalas; men som, å ena sidan, Chefs-Embetet anmält, att entreprenören, Murmästaren Ahlstedt, varit urståndsatt att sjelf betala så väl byggnadsmaterialierna som arbetslönerna, och att Chefs-Embetet åtagit sig ansvarighet för hvad Ahlstedts löftesmän, Garfveri-faktoren J. P. Grönvall och Målaremästaren J. P. Sjönhult, ej förmått anskaffa eller betala, på grund hvaraf och jemlikt entreprenörens fullmakt, Chefs-Embetet anhållit att få entreprenörsmedlen sig tillsända, mot förbindelse att för beloppet anskaffa

entreprenörens qvitto; hvaremot, å andra sidan, nyssbemälte löftesmän, uti till Kongl. Kollegium ingifven skrift, väl medgifvit medlens öfversändande till Chefs-Embetet, men under förbehåll, att löftesmännen deraf skulle äga utbekomma full ersättning för hvad de till byggnaden förskjutit; så och då fråga om bättre rätt till ifrågavarande entreprenadmedel sålunda uppstått, har Kongl. Kollegium låtit, uti särskildt rekommenderadt omslag, tillsända Konungens Befallningshafvande beloppet, 1,734 R:dr Banko, att i Landt-Ränteriet nedsättas, emot Landt-Räntmästarens, af Lands-Kamreraren annoterade, qvitto; och anmodas Konungens Befallningshafvande härmedelst att den sålunda deponerade summan tillhandahålla den eller dem, hvilka dertill finnas lagligen och närmast berättigade; i hvilket afseende styrkta afskrifter af så väl entreprenadkontraktet och löftesskriften för kontraktets fullgörande, som af Chefs-Embetets skrifvelse af den 19 nästlidne November samt Garfverifaktoren Grönvalls och Målaremästaren Sjönhults, under samma dag, till Kongl. Kollegium ingifna skrift, varda, till upplysning vid detta ärendes behandling, Konungens Befallningshafvande härhos tillställda.

Stockholm etc.

J. P. LEFRÉN.

C. J. Salomon. Carl D. Forsberg.

J. A. Hasselström.

Vidimeras

J. A. Hasselström.

Kongl. Krigs-Kollegii

underdåniga Utlåtande, i anledning af Rikets Ständers Revisorers Berättelse rörande granskningen af Wadstena Krigsmanshus-kassas förvaltning och räkenskaper för åren 1844 och 1845.

Stormäktigste Allernådigste Konung!

Uti den af Rikets Ständers Revisorer år 1847 afgifna Berättelse, angående samma år verkställd granskning af Stats-verkets samt andra af allmänna medel bestående fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under åren 1844 och 1845, hafva Revisorerne, som funnit Wadstena Krigsmanshus-kassas säkerhetshandlingar i behörig ordning, efter den fulländade revisionen af samma kassas, uti Eders Kongl. Maj:ts och Rikets Kammar-Rätt *utan* anmärkning granskade, räkenskaper för nämnde tvänne år, dels omförmält, hurusom vid 1845 års slut utbalanseras en hos f. d. Krigsmanshus-fogden Segerdahl uppkommen proprie balanspost å 85 R:dr 12 sk. 7 rst, dels hemställt, att speciella conti må varda förda, ej allenast öfver de till Kongl. Maj:ts höga disposition, jemlikt de af Revisorerne åberopade nådiga Bref, årligen i Krigsmanshus-kassan afsättande medel, till belopp af 2,000 R:dr, för gratifikationers tilldelande åt fattige, bräcklige och gamle afskedade krigsmän och af 700 R:dr till pensioner åt afskedade, nödlidande militär-personer, utan ock öfver de 66 R:dr 32 sk., dem Krigs-Kollegium äger att årligen utdela såsom nådegåfvor åt afskedade soldater, samt öfver den å doneradt kapital belöpande årliga ränteinkomst af 83 R:dr 16 sk., som, enligt framlidne Öfverste-Löjtnanten C. D. Swedenheims testamentariska disposition af den 15 Mars 1784, bör användas till pension åt en afskedad Regements-Officer eller Kapiten.

Till fullgörande af Eders Kongl. Maj:ts till Krigs-Kollegium aflåtna nådiga befallning, att inkomma med underdånigt utlåtande öfver hvad Rikets Ständers Revisorer sålunda yttrat och hemställt, får Kollegium underdånigst upplysa, att, efter verkställda bevakningar i f. d. Krigsmanshus-fogden E. W. Segerdahls och löftesmännens för dennes uppbörd yppade konkurser, samt efter fullföljd och utredning af de

flera tvister, som af krafvet varit föranledda, Krigsmanshus-kassan numera, under den 3:dje Februari 1846, vunnit full godtgörelse för dess hos Segerdahl ägande fordran; och beträffande de af Rikets Ständers Revisorer, såsom erforderliga ansedda hufvudboks-conti öfver de omförmälda pensions- och gratifikations-anslagen, så och ehuru dessa anslag specifikt redovisas uti den hufvudboken åtföljande kassa-räkning, fogar Kollegium nu anstalt, att, i enlighet med Revisorernes förslag, dylika conti varda upptagna uti de hufvudböcker, som öfver Krigsmanshusmedlen framgent afgifvas.

Krigs-Kollegium framhärdar med djupaste vördnad, trohet och nit,

Stormäktigste Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste, tropligtigste
tjenare och undersåter,

J. P. LEFRÉN.

CARL D. FORSBERG. C. F. LAURÉN.

Stockholm den Januari 1848.

O. E. Wåhlberg.

Gu-

Guvernörs-Embetets vid Kongl. Krigs-Akademien

underdåniga Utlåtande, i anledning af Rikets Ständers Revisorers anmärkningar vid nämnde Akademis räkenskaper för åren 1844 och 1845.

Stormäktigste Allernådigste Konung!

Genom nådig Remiss af den 28 December sistlidet år, har Eders Kongl. Maj:t täckts infordra Guvernörs-Embetets vid Krigs-Akademien underdåniga Utlåtande i anledning af de anmärkningar, Rikets Höglofl. Ständers Revisorer afgifvit efter granskning af Krigs-Akademiens räkenskaper för åren 1844 och 1845.

Uti 1 §. anmärkes, att vid försäljning af åtskilliga persedlar har, utom den i författningarne stadgade auktions-provision, äfven blifvit affördt ett belopp af 6 R:dr 32 sk., i så kallade mäklarepenningar, samt 14 R:dr för persedlarnes förevisning, hemtning och transport, hvilket förhållande Revisorerne ansett sig böra anmäla, då någon författning, Revisorerne veterligen, icke finnes, som berättigar till dylika afföringar.

Häröfver får Guvernörs-Embetet i underdånighet anföra, att ehuru Eders Kongl. Maj:ts nådiga Auktions-reglemente af den 20 December 1825, i 7 §, endast bestämmer de auktions-kostnader, som böra utbetalas till de tjenstemän, som förrätta auktionerna, deraf icke lärer kunna dragas den slutsats, att andra nödvändiga auktions-utgifter icke må godtgöras af det Embets-verk, som anställer auktion; och som Krigs-Akademiens persedel-förrådsrum icke lemna utrymme till de kasserade persedlarnes förvar derstädes, utan desamma förvaras i ett vindsrum, hvars läge och utrymme icke medgifva persedlarnes behöriga ordnande till förevisande åt auktions-spekulanter, har också blifvit nödigt att begagna annan lokal för försäljnings-auktionerna, och persedlarne måst förflyttas från vindsrummet i slottet till ridhuset; hvadan för persedlarnes förflyttning, ordnande, pålitligt biträde vid

tillsynen under förevisnings- och afhemtningstiderna m. m. åtskilliga utgifter blifvit nödiga, och har Guvernörs-Embetet för detta ändamål bestämt det belopp, dylika utgifter vanligen utgjort, eller 14 R:dr Banko; och hvad beträffar kostnaden för mäklare-biträdet, har Guvernörs-Embetet sett sig nödsakadt att anskaffa mäklare från Stockholm, emedan mäklarens göromål fordrar särskild öfning, och det icke är auktionistens skyldighet att föra auktionsklubban; hvarförutan, vid försäljning af en mängd olika slags persedlar, då öfverbud å skillingar och runstycken af många personer göras, det icke är möjligt för auktionisten att jemväl vara mäklare, så vida auktionsprotokollet skall kunna föras med tillförlitlighet och obehörigt uppehåll i auktionsförättningen förekommas. Vid sådana förhållanden, har Guvernörs-Embetet icke kunnat föranstalta annorlunda, än som skett, och vågar hoppas, att Eders Kongl. Maj:t i nåder täckes de vidtagna åtgärderna godkänna.

I 2 §. anmärka Revisorerne, att det i hufvudböckernas kapital-conto förekommande novo-conto, upptagande, jemte utgående balanserna i kapital-conto, värdet af fastigheter, inventarier m. m., icke är nog fullständigt och upplysande, hvarföre Revisorerne anse novo-conto böra i vanlig ordning upptaga behållningen från föregående året, tillkomsten och afgången under året samt utgående behållningen.

Som ifrågavarande novo-conto innefattar endast några få summor af approximativt beräknade värden, och ändamålet med uppgifterna af dessa värden endast är att upplysa om ungefärliga värdet af fastigheter, inventarier m. m. vid hvarje redogörelseårs slut, har den vanliga räkenskaps-formen, medelst upptagande af ingående och utgående balanser m. m., ansetts öfverflödig; men då den af Revisorerne yrkade förändring i formen är lätt verkställbar, skall den i afgifvande hufvudredogörelse blifva iakttagen.

Anmärkningen i 3 §. åsyftar ett enklare och tydligare sätt för hänvisningarne till verifikationerna.

I kassa- och persedel-redogörelserna äro, såsom vanligt, hänvisgingar till hvarje i debet och credit upptagen post, och någon anmärkning, beträffande verifikations-sättet, har icke ägt rum vid granskningen i Eders Kongl. Maj:ts Kammar-Rätt; hvarföre och då Revisorerne icke uppgifvit hvaruti det felaktiga skulle bestå, Guvernörs-Embetet icke nu är i tillfälle att kunna öfver den gjorda anmärkningen sig annorlunda yttra.

Guvernörs-Embetet framhärdar med djupaste vördnad, trohet och nit,

Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste, tropligtigste
tjenare och undersåte,

A. J. AMMILON.

Carlberg den 11 Januari 1848.

S. D. Stenberg. *Anton Rosenqvist.*

General-Fälttygmästarens

underdåniga Utlåtande, i anledning af Rikets Ständers Revisorers Berättelse om den för åren 1844 och 1845 verkställda revision.

Underdånigste Memorial!

Genom nådig Reniss af den 28 sistlidne December, har Eders Kongl. Maj:t i nåder behagat infordra mitt underdåniga Utlåtande öfver Rikets Ständers år 1847 församlade Revisorers Berättelse, angående verkställd granskning af Artilleri-stabens räkningar för åren 1844 och 1845, hvaruti, i afseende på gjorda utbetalningar af det anslag, som, likmätigt Kongl. Brefven den 19 Februari 1831 och den 16 Augusti 1836, af General-Fälttygmästaren och Chefen för Artilleriet disponeras, Revisorerne yttra, att de beviljade gratifikationerna synas vara utgifter alldeles främmande för detta anslag, såsom, enligt ofvan anförda Kongl. Bref, endast afsedt till läroböckers inköp jemte anläggandet af ett lithografiskt tryckeri.

I anledning häraf, får jag underdånigst anföra, att Kongl. Brefvet den 16 Augusti 1836 bifaller, att det ifrågavarande anslaget får begagnas icke blott för anskaffandet af materiel till ett lithografiskt tryckeri, utan jemväl för materielens underhåll och sjelfva lithografieringen, hvilken verkställes af personer, som derför undfå antingen årliga arfvoden eller tillfälliga gratifikationer.

Stockholm den 7 Januari 1848.

A. von ARBIN.

General-Fälttygmästare och Chef
för Artilleriet.

A. G. Gyldenstolpe.

Kongl. Direktionens öfver Allmänna Garnisons-Sjukhuset

underdåniga Utlåtande, i anledning af Rikets Ständers Revisorers Berättelse om verkställd granskning af Stats-verkets samt andra af allmänna medel bestående fonders tillstånd, styrelse och förvaltning för åren 1844 och 1845.

Stormäktigste Allernådigste Konung!

I anledning af Eders Kongl. Maj:ts nådiga Remiss den 28 December nästlidet år å Rikets Ständers Revisorers Berättelse om verkställd granskning af Stats-verkets samt andra af allmänna medel bestående fonders tillstånd, styrelse och förvaltning för åren 1844 och 1845, får Direktionen öfver Allmänna Garnisons-Sjukhuset, i hvad som rörer nämnde Sjukhus, underdånigst andraga, att det lyckats Direktionen att under nästlidet år i exekutiv väg utbekomma 54 R:dr 32 sk. Banko af de uti Garnisons-Sjukhusets räkenskaper balanserade 92 R:dr 8 sk. samma mynt, obetald sjukvårds-ersättning, så att af nämnde balanserade medel nu endast återstå 37 R:dr 24 sk. Banko, beroende på afskrifning, så snart all möjlighet till erhållande af liqvid derför saknas.

Direktionen framhärdar med djupaste vördnad, trohet och nit,

Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste, tropligtigste
tjenare och undersåter,

C. F. LORICHS.

Claes Fleming. R. Cederström. Fred. af Klercker.

F. Ehrensvärd. Carl D. Forsberg. Carl Thelning.

Stockholm den 17 Januari 1848.

Aug. Grandinson.

Kongl. Förvaltningens af Sjö-ärenderna

underdåniga Utlåtande, i anledning af Rikets Ständers Revisorers Berättelse, i hvad densamma rörer Femte hufvudtitelns räkenskaper för åren 1844 och 1845.

Stormäktigste Allernådigste Konung!

Förvaltningen af Sjö-ärenderna har, medelst Eders Kongl. Maj:ts Remiss den 28 sistlidne December å transumter af Rikets Ständers Revisorers Berättelse om verkställd granskning af Stats-verkets samt andra af allmänna medel bestående fonders tillstånd, styrelse och förvaltning åren 1844 och 1845, fått sig i nåder anbefaldt afgifva underdånigt Utlåtande i anledning af hvad anfördt blifvit om verkställd revision af 5:te hufvudtitelns räkenskaper för nämnde två år.

Hvad rörer Revisorernes yttrande om de uti Sjöförsvars-Departementets Kommando-Expeditions extra utgifts-räkningar, under titel: "till åtskilliga behof, hvilka af Kongl. Maj:t särskilt äro kända", för förra året afförda 238 R:dr 24 sk., och för det sednare 232 R:dr 40 sk., så äger Förvaltningen, med stöd af Kongl. Brefvet den 2 Februari 1842, att, uppå Chefens för Expeditionen reqvisition, som blifvit bestyrkt af Departements-Chefen, till den förre, emot qvitto, utbetala de belopp, hvilka till extra utgifter vid Expeditionen behöfvas, och som skola, enligt Kongl Brefvet den 5 Juli 1831, inför Kammar-Rätten redovisas.

I afseende på framställningen om olämpligheten af det nu följda formulär för uppgörandet af Förvaltningens årliga hufvudböcker, samt om nödvändigheten, att Förvaltningen, som disponerar 5:te hufvudtitelns hela anslagssumma, borde i sin hufvudbok fullständigt redovisa densamma och der summariskt upptaga Stationernas och Lots-verkets utgifter, så att blott skulle behöfvas att söka specialiteter och verifikationer i de särskilda räkenskaperna, får Förvaltningen underdånigst anföra, att Eders Kongl. Maj:t, till följd af 1845 års Stats-Revisorers yttrande i förevarande ämne, nådigst behagat, under den 30:de April 1846, uppdraga åt Expeditions-Chefen och Riddaren S. W. Gynther att, efter

nyss antydda grunder, utarbeta ett nytt formulär för Förvaltningens af Sjö-ärenderna hufvudbok, hvilket uppdrag bemälte Expeditions-Chef ock fullgjort medelst afgifvet underdånigt förslag till gemensam hufvudbok för sjöförsvaret, i hvilken komme att förenas hvarje års alla inkomster och utgifter af 5:te hufvudtitelns anslag, äfvensom af andra sjövapnet tillgodokomna medel. Och har Förvaltningen, under den 18:de November sistlidet år, sig underdånigst yttrat öfver nämnde förslag samt i underdånighet tillstyrkt detsammas antagande, att lända till efterrättelse från och med innevarande års början.

I likhet med hvad förut skett, hafva Revisorerne fästat Rikets Ständers uppmärksamhet på den skillnad i beloppen, som år 1844 och 1845 ägt rum emellan åtgången af medel till skrifmateralier och expenser för hufvudtiteln och dennes anslag härtill, hvilket på långt när icke förslår för Sjöförsvars-Departementets Kommando-Expedition och Förvaltningen af Sjö-ärenderna med Konstruktions-Kontoret samt ännu mindre för Flottans Stationer, på det den tillökning i berörde anslag, som omständigheterna fordra, må blifva å stat förslagsvis uppförd. Och kan Förvaltningen icke annat än i underdånighet instämma i Revisorernes åsigt om lämpligheten deraf, att ändring i missförhållandet emellan tillgång och utgift härutinnan kunde tillvägabringas, så att på 5:te hufvudtiteln, såsom förslags-anslag, komme att uppföras till skrifmaterialier och expenser m. m.;

för Sjöförsvars-Departementets Kommando-Expedition	400:	—
för Förvaltningen af Sjö-ärenderna med Konstruktions-Kontoret	4,100:	—
„ Flottans Stationer	17,400:	—
Summa	21,900:	—

Med uppgift å hvad som för hvartdera af åren 1844 och 1845 anordnats af 5:te hufvudtitelns anslag till oförutsedda utgifter, hafva, då bland dessa sålunda anordnade medel förekomma åtskilliga, sedan flera år tillkomna och årligen fortfarande utgifter, Revisorerne förmält sig anse, att dessa icke böra tagas från nämnde anslag, utan att de i stället må uppföras å sin rätta titel under sjelfva hufvudtiteln; men då ifrågavarande utgifter grunda sig på Eders Kongl. Maj:ts nådiga beslut, samt tillgångar till deras bestridande af andra anslag icke förefinnas, torde ändring i det anmärkta förhållandet för närvarande icke kunna äga rum.

De remitterade handlingarne återfölja, och Förvaltningen framhärdar med djupaste vördnad, trohet och nit,

Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste, tropligtigste
tjenare och undersåter

J. KREUGER.

R. W. Bäckborg.

Chr. J. Blomstedt.

P. O. Bäckström.
Referent.

Stockholm den 3 Februari 1848.

Fr. Hallström.
Sty-

Styrelsens för Allmänna Väg- och Vattenbyggnader

underdåniga Utlåtande, i anledning af 1847 års Revisorers Berättelse om granskningen af Styrelsens räkenskaper.

Underdånigste Memorial!

Genom nådig Remiss af den 28:de sistlidne December, har Eders Kongl. Maj:t till Styrelsen för Allmänna Väg- och Vattenbyggnader i transumt öfverlemnat Rikets Ständers sednast församlade Revisorers Berättelse, i hvad den rörer verkställd granskning af Styrelsens räkenskaper för åren 1844 och 1845, med nådig befallning att deröfver med underdånigt Utlåtande till Eders Kongl. Maj:t inkomma inom den tid, som för ärendets vidare behandling erfordras.

I anledning häraf får Styrelsen underdånigst anföra:

Sedan Revisorerne anmärkt, att dessa räkenskaper, som i Kongl. Kammar-Rätten granskats för år 1844 utan, och för år 1845 med anmärkningar, utvisa det förhållande, som i Berättelsen upptages, yttra de, att, af de vid 1845 års slut *utlånta medel*, innestodo hos Öfverste-Löjtnanten Rappes konkursmassa 1,841 R:dr 24 sk. 4 rst samt hos Handlanden Nelsons konkursmassa 3,674 R:dr 15 sk. 9 rst. Banko.

Dessa 2:ne summor kallas icke i räkenskaperna *utlånta medel*, utan *oliqviderade äldre lån*, emedan de härröra från redan åren 1820 och 1821 af f. d. Strömrensnings-Kommittéen, med Eders Kongl. Maj:ts nådiga tillstånd, utlemnade lån till Baron Rappe på Gårdsby, för linförädling, och till Handlanden Nelson och Bruksinspektoren Silvander, båda boende i norra Länen, för fartygsbyggnad och vedtransporter. Någon vidare afbetalning på dessa summor kan icke förväntas från låntagarne eller deras löftesmän, enär alla dessa gäldenärer dels gjort konkurser, som äro utredda, dels derefter aflidit, dels äro så utfattiga, att de ej blifvit af Strömrensnings-Kommittéen ens lagsökta. Men afskrifningen i räkenskaperna beror af Kongl. Kammar-Rättens tillkännagifvande, att något hinder ej derför möter, i följd af det emot f. d. Strömrensnings-Kommittéens ledamöter för utlemnandet och bevakningen af dessa lån anställda åtal.

Dernäst anföra Revisorerne, att de till år 1846 utbalanserade förskotter voro af 1840 och förra årens anslag meddelade, till Bolaget för slussanläggning vid Dejefors och Forshaga 5,000 R:dr, till Dito för sänkning af sjön Tåkern 772 R:dr 20 sk. och för karteverket öfver norra stammleden af medlersta Kanaldistriktet 1,600 R:dr, samt, af 1841 och sednare årens anslag för undersökningskostnader, till enskild person 300 R:dr och till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i åtskilliga Län sammanlagdt 3,151 R:dr 7 sk. 7 rst. Banko.

I räkenskaperna balanseras dessa poster icke under benämningen af *förskotter*, utan af *oredovisade anslag*. Bolaget för Dejefors och Forshaga erhöll de på detsamma balanserade 5,000 R:dr, enligt Eders Kongl. Maj:ts nådiga Bref af den 16 Mars och 19 Oktober 1826 till f. d. Strömrensnings-Kommittéen, i afräkning på ett större anslag af 100,000 R:dr, deraf något vidare sedermera ej utgått, hvaremedlertid ifrågavarande 5,000 R:dr lära blifvit använda till inköp af jord och andra kostnader för ändamålet; och som någon redovisning derför ej inkommit, fortfara räkenskaperna att upptaga summan såsom oredovisad. Förskotterna af tillsammans 772 R:dr 20 sk. till liqviderande af Komministerboställets i Herrestads och Källstads socknar andel i kostnaden för sjön Tåkerns sänkning, 312 R:dr 20 sk., och af Kyrkoherdeboställets i samma församlingar lika beskaffade andel, 460 R:dr, grunda sig på Eders Kongl. Maj:ts nådiga skrifvelser af den 14 September 1843 och 10 Maj 1844. Genom nådigt Bref af den 16 April 1847, har Eders Kongl. Maj:t befallt Styrelsen för Allmänna Väg- och Vattenbyggnader att ytterligare för samma föremål förskjuta 87 R:dr 13 sk. 9 rst. Banko, och förordnat huru dessa förskotter böra af boställs-innehafvarne småningom ersättas. Af ofvanstående 87 R:dr 13 sk. 9 rst. återställdes i sistlidne September månad 26 R:dr 15 sk. 10 rst., såsom ej erforderliga, i följd af den nya kostnads-fördelning, som blifvit uppgjord. Sammanlagda beloppet af ifrågavarande förskott till sjön Tåkerns sänkning utgör således nu 833 R:dr 17 sk. 11 rst. På förskottet, 1,600 R:dr, till ett karteverk öfver norra stammleden har, genom försäljning i bokhandeln, till och med 1846 års slut, influtit 162 R:dr 24 sk., hvarefter och intill sistlidet års slut något ytterligare ej blifvit såldt af detta arbete. De 300 R:dr, som Revisorerne förmäla vara utgifna för undersökningskostnader till enskild person, äro utbetalda till Distrikt-Chefen, Majoren Lilljehöök, i afräkning på kostnaderna för den honom, enligt Eders Kongl. Maj:ts nådiga Bref af den 15 Juli 1845, uppdragna undersökning i afseende på en förbättrad landtkommunikation emellan Christiania och Carlstad i två vägsträckningar. Enligt hans öfver kostnaderna för denna förrättning, under

förlidet år, afgifna redogörelse, äro icke allenast ifrågavarande 300 R:dr, utan äfven 1,000 R:dr, som ytterligare blifvit successive till honom för samma ändamål förskjutna, redogjorda, samt 2,473 R:dr 3 sk. 3 rst. derutöfver.

De Eders Kongl. Maj:ts åtskilliga Befallningshafvande, såsom oredovisade, påförda poster bestå i sådana, för undersökningars bekostande eller särskilda arbeten, såsom Örsunds å, af Eders Kongl. Maj:t, i särskilda nådiga Bref, beviljade medel, som blifvit i Landtränterierna deponerade, men icke till större eller mindre del blifvit eller kunnat blifva inom redogörelse-årets slut redovisade. Under följande året äro dessa balanser till större delen antingen förändrade eller försvunna, eller genom andra förskotter ånyo uppkomna.

Revisorerne anmärka vidare i §. 1.: att, genom Kongl. Brefvet den 13 Juni 1845, Styrelsen blifvit i nåder anbefalld att i Riksgälds-Kontoret lyfta 6,000 R:dr till uppmuddring af Örsunds å, att beloppet också derstädes blifvit uttaget, men likväl i räkenskaperna upptages såsom lyftadt i Stats-Kontoret, hvilket med dessa extra statsregleringen tillhöriga medel icke har någon befattning.

Genom irring har det formfel vid bokslutets uppgörande blifvit begånget, att ifrågavarande 6,000 R:dr blifvit, jemte öfriga stats-anslag för året, upptaget under rubriken: Stats-Kontoret, ehuru det lyftats i Riksgälds-Kontoret, då blott de öfriga anslagen, deribland sådana, som likaledes tillhöra extra stats-regleringen, blifvit upptagna i Stats-Kontoret. Något fel i siffran eller redovisningen har likväl ej derigenom inträffat, och annan rättelse i denna formella oriktighet torde ej heller erfordras, än att, till upplysning derom, anteckning skett i hufvudboken om förhållandet. Summan uttogs i Riksgälds-Kontoret den 8:de September 1845 och insattes dagen derpå i Rikets Ständers Bank, men som arbetet vid Örsunds å icke hann sättas i full gång, innan 1845 års slut, uttogs summan ur Banken och deponerades i Upsala Landt-Ränteri först den 14 Januari 1846.

Uti §. 2 berätta Revisorerne, att det till boställe åt en vid Vindel-elfven stationerad Fors-styrman, med Eders Kongl. Maj:ts nådiga tillstånd, år 1822, af dåvarande Strömrensnings-Kommittéen för 629 R:dr 30 sk. inköpta hemmanet N:o 6 i Hjukens by blifvit, enligt Eders Kongl. Maj:ts nådiga Bref af den 5 November 1842, å offentlig auktion försåldt för 966 R:dr 32 sk. Banko, och att Eders Kongl. Maj:t i nåder tillåtit, att köpeskillingen finge användas till förbättring af kommunikationerna i orten och vägars uppbrytande förbi de svåraste forssarne i Umeå- och Vindel-elfvarne.

Då detta tillkännagifvande förmodligen blott afser att ådagalägga den vinst, som Eders Kongl. Maj:t och Kronan tillskyndats genom skillnaden emellan inköps- och försäljnings-summan, lärer Styrelsen allenast behöfva tillägga, att af köpesumman 81 R:dr 30 sk. blifvit, enligt Eders Kongl. Maj:ts Bref den 19 September 1844, utbetalda till kostnaderna för undersökning rörande erforderliga arbeten till befordrande af kommunikationerna inom Vesterbottens Län och företrädesvis förbi de svåraste forssarne vid Umeå- och Vindel-elfvarne, och återstoden, till följd af Eders Kongl. Maj:ts Bref den 21 April 1846, öfversändt till Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Umeå, för att tillhandahållas Handlanden Lars Glas, som genom kontrakt åtagit sig rensningar i Vindelelfven.

Slutligen omförmäla Revisorerne, i 3 §., hvad Styrelsen i den underdåniga Berättelse, som blifvit till dem öfverlemnad, summariskt anfört, rörande de vattenaftappnings- och vägomläggnings-arbeten, för hvilka stats-bidrag i anslag och lån under revisions-åren varit beviljade, äfvensom andra arbeten, hvilka under tiden fortgått eller blifvit fullbordade; och som någon anmärkning härvid ej blifvit gjord, torde något vidare yttrande härom af Styrelsen ej erfordras.

Stockholm den 18 Januari 1848.

A. E. von SYDOW.

M. F. Åberg.

Kongl. Kommers-Kollegii

underdåniga Utlåtande, i anledning af Rikets Ständers år 1847 församlade Revisorers, vid granskningen af Navigationsskolornas räkenskaper, gjorda anmärkningar.

Stormäktigste Allernådigste Konung!

Med öfverlemnande af ett transumt af Rikets Ständers Revisorers år 1847 afgifna Berättelse om samma år verkställd granskning af Statsverkets samt andra af allmänna medel bestående fonders tillstånd, styrelse och förvaltning, har Eders Kongl. Maj:t behagat anbefalla Dess och Rikets Kommers-Kollegium att inkomma med underdånigt Utlåtande öfver deruti framställda anmärkningar vid Navigations-skolornas räkenskaper för åren 1844 och 1845.

Till åtlydnad af högstberörde nådiga befallning, får Kollegium först, för egen del, i underdånighet anföra: att genom 37 §. i Reglementet för Navigations-skolorna af den 7 April 1841 är stadgadt, att räkenskaperna för dessa skolor årligen, i början af Juli månad, skola insändas till Kollegium, som, efter deraf tagen kännedom, bör öfverlemna desamma till *Kammar-Rättens* granskning; att, i följd häraf, Kollegium ansett sig icke tillhöra någon annan befattning med nämnde räkenskaper, än att låta Kollegii Statistiska Kontor, på grund deraf, uppgöra och till Kollegium ingifva en kort utredning af skolornas ekonomiska ställning; men att Kollegium, till kontroll mot förskingring af skolornas samlingar af böcker och instrumenter samt öfriga inventarier, under den 2 April 1845, häröfver infordrat fullständiga förteckningar från Navigationsskolornas Direktioner, med föreskrift derjemte, att sedermera, vid de årliga redogörelserna för skolornas medel, uppgifva den tillökning eller minskning af skolornas tillhörigheter, hvilken under året ägt rum; hvarförutan Kollegium, på Kammar-Rättens begäran, under den 29 April 1847, förständigat bemälte Direktioner att vid nästafgifvande redogörelser och allt framgent jemväl till Kammar-Rätten insända dylika uppgifter.

Beträffande åter den af Rikets Ständers Revisorer vid räkenskaperna för Stockholms och Carlshamns Navigations-skolor särskilt gjorda anmärkning, att en del utgifter icke voro verificerade, så har Kollegium från Direktionerna för bemälda skolor häröfver infordrat bilagda yttranden, hvaruti hufvudsakligen blifvit anfördt

af Direktionen för Navigations-skolan i Stockkolm: att, då de utgifter, för hvilka verifikationer saknas, icke blifvit specificerade, det för Direktionen vore omöjligt att deröfver afgifva förklaring; men att Direktionen, vid granskning af skolans handlingar för den tid anmärkningen omfattar, erfarit, att Kammar-Rätten, under den 8 Oktober 1845, förklarat sig nöjd med den af redogöraren afgifna förklaring öfver då gjorda anmärkningar; samt

af *Direktionen för Navigations-skolan i Carlshamn,* i skrifvelse, som denna dag kommit Kollegium tillhanda: att Direktionen icke kunde erkänna sig skyldig till den anmärkta försumligheten, så framt icke Revisorerne ansett räkenskaperna böra åtföljas af qvittenser af städerskan för renhållningen, af de bönder, som till skolan försålt ved, eller af personer, som levererat sand och ris m. m.; men att äfven dessa obetydliga utgifts-poster hade, efter hvad Direktionen kunde erinra sig, i så måtto blifvit bestyrkta, att räkning bilagts af Navigationsläraren, som desamma utbetalt.

Den nådiga Remissen återställes i underdånighet, och Kollegium framhärdar med djupaste vördnad,

Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste, tropligtigste
undersåter och tjenare,

C. D. SKOGMAN.

A. P. v. Sydow.

Stockholm den 15 Februari 1848.

Rob. Engelke.

Till Kongl. Maj:ts och Rikets Kommers-Kollegium.

Jemte skrifvelse af den 17 dennes, har Kongl. Kollegium till Stockholms Navigations-skolas Direktion öfverlemnat ett så lydande dokument:

"Transumt af transumt af Rikets Ständers Revisorers år 1847 "afgifna Berättelse, angående samma år verkställd granskning "af Stats-verkets samt andra af allmänna medel bestående "fonders tillstånd, styrelse och förvaltning.

— — — — — — — — —

Navigationsskolorna.

— — — — — — — — —

åren 1844 och 1845.

— — — — — — — — —

"Jemväl anmärkes, att en del utgifter vid Stockholms och "Carlshamns Navigationsskolor icke äro verificerade."

Till skyldigt svar härå, får Direktionen äran meddela, att Skol-Direktionens samtlige nuvarande Ledamöter blifvit af Borgerskapet invalde under förflutna året, och äga derföre ingen kännedom af Skolstyrelsens förvaltning under åren 1844 och 1845; och att, hvad Stockholms skola beträffar, de utgifter, för hvilka verifikationer saknas, icke äro specificerade, hvarföre det är för Direktionen omöjligt att häröfver förklaring afgifva. Likväl, vid granskning af skolans handlingar för den tid anmärkningen omfattar, har emedlertid Direktionen erfarit, att Kongl. Maj:ts och Rikets Kammar-Rätt, under den 8 Oktober 1845, förklarat sig nöjd med den förklaring, redogöraren afgifvit öfver då gjorda anmärkningar, samt att Kongl. Kommers-Kollegii Statistiska Kontor tvifvelsutan jemväl godkännt den förklaring af den 24 November, samme redogörare afgifvit på af bemälte Kontor, den 17 i samma månad, gjord anmärkning för felande verifikationer; hvilket Direktionen slutar deraf, att anmärkningarne förblifvit utan påföljd,

Vidare upplysningar i detta ämne är Direktionen ej i tillfälle att meddela.

Stockholm den 19 Januari 1848.

P. G. Hjelm.

R. W. Bæckborg. *P. M. Lowén.*

A. M. Brinck. *S. Huldt.*

Till Kongl. Maj:ts och Rikets Kommers-Kollegium.

Såsom svar å Rikets Ständers Revisorers år 1847 gjorda anmärkning vid Carlshamns Navigations-skolas räkenskaper för åren 1844 och 1845, bestående deri, att en del utgifter icke skulle vara verificerade, får Direktionen ödmjukligen anföra, att Direktionen icke kan erkänna sig skyldig till en sådan försummelse, så framt icke Herrar Revisorer ansett räkenskaperna böra åtföljas af qvittenser af städerskan för renhållningen, af de bönder, som till skolan försålt ved, eller af personer, som levererat sand och ris m. m.. — Men äfven dessa obetydliga utgiftsposter hafva, som Direktionen vill minnas, i så måtto blifvit bestyrkta, att deröfver bilagts Navigationslärarens räkning, som desamma utbetalt.

Carlshamn den 12 Februari 1848.

Direktionen för Navigations-skolan i Carlshamn:

E. F. Meijer.

Theod. Foenander. *N. J. Nordström.* *G. J. Kræft.*

Direktionens öfver Stockholms Allmänna Barnhus

underdåniga Utlåtande, i anledning af 1847 års Revisorers anmärkningar vid nämnde Inrättnings räkenskaper.

Stormäktigste Allernådigste Konung!

Genom nådig Remiss af den 30 December 1847, har Eders Kongl. Maj:t låtit Direktionen öfver Stockholms Allmänna Barnhus-inrättning undfå del af Rikets Ständers Revisorers berörde år afgifna Berättelse, i hvad densamma innefattade yttrande, angående nämnde Inrättning; hvilken Revisions-berättelse föranleder å Direktionens sida detta Utlåtande, som till Eders Kongl. Maj:t i underdånighet afgifves.

Rikets Ständers Revisorer hafva erinrat, att uti hufvudböckerna balanseras åtskilliga Barnhusets fordringar hos redogörare och andre, hvilka fordringar, tillkomna för flera år tillbaka, synas böra utredas och indrifvas, eller afskrifvas; och i detta afseende uppräknas:

hos UnderStåthållaren Skyttes arfvingar, för oliqviderade landtbo-räntor, vid 1845 års slut uppgående till . . . . . 1,570: 40. —

hos Generalen Grefve Löwens arfvingar, för dito, hvilka 2:ne poster årligen ökas, ... 187: 1. 9

hos förre Sterbhus-Notarien, numera Assistenten, Häradshöfdingen Carl Gustaf Jancke, för sterbhusmedel, . . 38: 10. 2

samt hos Sterbhus-Notarierne Wahlberg och Bergman, för dito, ... 370: 10. 3

med flera, som dock uti Revisions-berättelsen icke äro specificerade, och i afseende hvarå Direktionen alltså ej ser sig i tillfälle att underdånigt yttrande afgifva.

Hvad åter de ofvanuppräknade fordringarne angår, förekommer först Under-Åthållaren Skyttes arfvingars skuld till Barnhuset för odisponerade landtboräntor af Sätra gård, uppgående till 1,570 R:dr 40 sk. Banko. Till upplysning om grunden för denna fordran och om fortgången af nämnde debiterade inkomst, bifogas underdånigst: 1:o i styrkt afskrift, ett, den 24 September 1782, af dåvarande Bokhållaren i Stockholms Stads Politie Kollegium, sedermera Rådmannen Johan Albert Schmidt, till bemälte Kollegium ställdt Memorial, och 2:o utdrag af Barnhus-Direktionens Pro-

tokoll den 10 Juli 1788, hvaraf upplyses: att Skytteska testamentet tillkommit år 1622; att, i följd af förändring i det primitiva sättet för dess utgående, det blifvit hänfördt till landtbo-räntor af Sätra gård med derunder lydande lägenheter; att dessa landtbo-räntor, såsom tillhörande den år 1785 till Allmänna Barnhuset öfverflyttade husfattig-kassan, blifvit ifrån denna tid såsom Barnhusets tillgång beräknade, ehuru ingenting deraf ifrån år 1751 eller sedermera, efter husfattig-kassans öfverflyttning, Barnhuset under denna titel tillflutit: att den fortsatta debiteringen och tillökningen af 16 R:dr 32 sk. Banko årligen skett och ännu sker uti Barnhus-inrättningens räkenskaper, i följd af Direktionens beslut den 10 Juli 1788; och att så mycket mindre någon inkomst af landtbo-räntor från Sätra gård är att påräkna, som, efter hvad antagas bör, ett utbyte skett af dem emot de ifrån Trogsta hemman i Upland tillflytande frälseränte-medel, som vid husfattig-kassans öfverlemnande jemväl kommit Barnhuset till godo, hvilka derefter ordentligen ingått, och på grund hvaraf Barnhus-inrättningen, genom dess Direktion, tillöst sig äganderätt till försålda andelar uti Trogsta; vid hvilka utredda omständigheter Direktionen underdånigst hemställer, att ifrågavarande Under-Ståthållaren Skyttes arfvingars skuld för landtboräntor af Sätra gård, vid 1845 års slut utgörande 1,570 R:dr 40 sk. Banko, må afskrifvas.

Enahanda förhållande visar sig med Barnhusets fordran hos Generalen Grefve Löwens arfvingar för ränta af Kongshatt, enär dels samma fordran grundar sig på Skytteska testamentet, då lägenheten Kongshatt ursprungligen hört under Sätra gård, dels blifvit flyttad till Barnhuset ifrån husfattig-kassan år 1785. Härvid förekommer dock den olikhet, att Generalen Grefve Löwens arfvingar i äldre tider, såsom ränta af Kongshatt, finnas hafva inbetalt årligen 5 R:dr 26 sk. 8 rst. Banko, hvilken fordran, under en lång följd af år, blifvit under titel af bemälte arfvingars skuld, med en lika stor, efter denna grund tillökad, summa för hvarje år uti Barnhusets räkenskaper upptagen och vid 1845 års bokslut utgjorde 187 R:dr 1 sk. 9 rst. Banko, ehuru ingen del deraf under hela denna tid influtit, och fastän all anledning saknas, att något belopp under denna titel skall någonsin komma Barnhuset tillgodo; hvadan Direktionen, för dess del, i underdånighet jemväl anmäler denna balanserade skuld af Generalen Grefve Löwens arfvingar till afskrifning.

Vidkommande de balanserade fordringarne för sterbhusmedel, gifves allenast i underdånighet tillkänna, att Direktionen beslutat att, i

skrifvelse till stadens Justitie-Kollegium och Förmyndare-kammare, dels begära underrättelse i hvad skick frågorna om berörde oredovista sterbhus-medel befinnas, dels anhålla, att åtgärder må vidtagas, som afse slutlig utredning af förhållanderna.

För det andra hafva Revisorerne ansett det vara instämmande med Barnhusets fördel och god ordning, att afskrifning eller indrifning vidtages i fråga om Barnhusets utestående andel i ådömda böter, utgörande, enligt ÖfverStåthållare-Embetets i Polis-ärender, räkenskaperna bilagda, special, för år 1838 och föregående år 210 R:dr 2 sk. 8 rst., för år 1839—1843 4,019 R:dr 36 sk. 8 rst. samt för år 1844 1,122 R:dr 4 sk. 4 rst, eller tillsammans 5,352 R:dr 32 sk. 8 rst. Banko.

Efter ifrån ÖfverStåthållare-Embetet i Polis-ärender erhållna upplysningar, äro de, enligt 1844 års bötes-special, för år 1838 och föregående år balanserade 210 R:dr 2 sk. 8 rst. redovista uti 1845 års bötes-special. Enahanda förhållande har ägt rum med 1839, 1840 och 1841 års balanserade bötesmedel, hvadan ock det balanserade bötesbeloppet, 4,019 R:dr 36 sk. 8 rst. för åren 1839—1843, finnes vara minskadt uti 1845 års bötes-specials utgående balans med den summa, som motsvarar de ifrån sagde år 1839, 1840 och 1841 balanserade restantier. Jemväl är af ÖfverStåthållare-Embetet meddeladt, att åtgärder till indrifning eller förvandling af de för åren 1842, 1843 och 1844 balanserade böter äro vidtagna; samt att allmänna efterlysningar skett för de under år 1842 bötesfällde, men restskyldige personer.

För det tredje hafva Revisorerne anmält, att, vid jemförelse emellan Barnhusets inkomster och utgifter för revisions-åren samt den uti 1845 års Revisions-berättelse öfver ställningen uppgjorda tabell, visar sig, att Inrättningens utgifter, alltsedan 1842 års början och intill 1844 års slut, betydligt öfverstiga dess inkomster, sedan dock ifrån dessa sednare afdragits hvad under titel: gåfvor och testamenten, influtit; men att deremot år 1845 ett motsatt förhållande ägt rum.

Till upplysning och åskådliggörande af skillnaden emellan Barnhusinrättningens inkomster och utgifter under åren 1841, 1842, 1843 och 1844, är af Inrättningens Kammar-kontor upprättadt ett sammandrag, hvilket underdånigst bifogas, och hvaraf inhemtas: att år 1841 utgjorde inkomsterna 106,095 R:dr 30 sk. 4 rst och utgifterna 96,477 R:dr 11 sk. 4 rst, hvadan öfverskottet var 9,618 R:dr 19 sk.; att år 1842 voro inkomsterna 94,298 R:dr 26 sk. 5 rst. och utgifterna 107,699 R:dr 1 sk. 4 rst., hvilka sednare således öfverstego de förra med 13,400 R:dr

22 sk. 11 rst; till hvilket missförhållande anledningen var, att Barnhusets inkomster af spanmålsmedel och stadens Justitie-Kollegii öfverskottsmedel minskats, emot det föregående året, med icke mindre än sammanlagda 7,816 R:dr, hvaremot utgifterna ansenligen förökats, i följd af en större upphandling af beklädnads-materialier, hvilken kostnad uppgick år 1841 till 9,824 R:dr 24 sk. 5 rst, men 1842 till 18,968 R:dr 5 sk. 1 rst; att 1843 utgjorde inkomsterna 95,571 R:dr 42 sk. 10 rst och utgifterna 105,333 R:dr 11 sk. 3 rst, hvilka sednare således öfverstego de förra med 9,761 R:dr 16 sk. 5 rst; och att 1844 voro inkomsterna 97,771 R:dr 5 sk. 11 rst, men utgifterna 105,189 R:dr 41 sk. 4 rst, i följd hvaraf samma års brist blef 7,418 R:dr 35 sk. 5 rst; förhållanden, som uppstått genom beständigt ökade kostnader till ett större antal af på Barnhuset intagna barn och anställda ammor samt meddeladt underhåll, i hvilket afseende titeln: aflöning, underhåll och fosterhjelp, enligt det åberopade sammandraget, utvisar år 1841: 52,153 R:dr 20 sk. 8 rst; år 1842: 54,026 R:dr 16 sk; år 1843: 56,395 R:dr 16 sk. 6 rst; och år 1844: 63,160 R:dr 6 sk, 8 rst, eller 11,006 R:dr 34 sk. allt Banko utöfver beloppet för år 1841.

Slutligen hafva Revisorerne anfört, att då det i föregående moment beskrifna förhållande, till en betydlig del, kunde härflyta ifrån byggnaders och inventariers förökande och förbättrande, eller deraf, att effekter och proviant-artiklar för flera års behof tilläfventyrs blifvit på en gång upphandlade, och årets utgifter sålunda satta i ett ojemnt förhållande till dess inkomster, utan att inrättningens ekonomiska ställning derigenom försämrats, enär kapitalerna endast förändrat natur från penningar till effekter, men en sådan förändring icke af hufvudboken, i dess nuvarande skick, kunde skönjas, af den orsak, att der saknas fastighets-, inventarie-, beklädnads- och proviant-conti, samt, till följd deraf, icke balanseras värdet af Inrättningens till dessa conti hänförliga egendom, voro Revisorerne föranlåtne yrka, det sådana conti må uti framdeles uppgörande hufvudböcker inrättas.

Efter erhållen del af hvad sålunda blifvit yttradt, har Direktionen redan anbefallt dess Kammar-kontor att omförmälda, nödvändiga ansédda och obestridligen upplysande, conti uti Barnhus-inrättningens hufvudböcker hädanefter iakttaga; dock som 1846 års räkenskaper, till en del, redan äro på förut vanligt sätt uppgjorda, anmäler Direktionen underdånigst, att berörde förändring icke kan bringas till verkställighet förr, än med 1847 års redogörelse.

Med djupaste vördnad, trohet och nit, framhärdar Direktionen öfver Stockholms Allmänna Barnhus.

Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste, tropligtigste
tjenare och undersåter,

J. W. SPRENGTPORTEN.

E. G. Runeberg.

A. F. Schultz. Joh. Wedberg. A. J. Lychou. Jacob Westin.

C. G. Blom C:son. Z. Hassell. Ax. Gabr. Carlson. Gust. Wertmüller.

Stockolm den 8 Februari 1848.

Olof Hindbeck.

Sammandrag öfver Inkomster och Utgifter vid Stockholms Allmänna Barnhus under nedanskrifna år.

	1841			1842			1843			1844		
Inkomster.												
Enligt kapitalräkningarne upptagas:												
$\frac{1}{40}$:dels spanmålsmedel .	23,891	11	7	21,886	14	4	20,270	35	6	17,066	20	11
Lösen för inköpta barn .	17,147	16	—	15,656	32	—	16,013	40	—	16,203	40	—
Justitie-Kollegii öfverskottsmedel	13,307	47	—	7,496	17	11	13,385	4	1	15,506	1	10
Intressen å utlånta kapitaler	24,894	11	9	25,391	13	4	23,187	20	11	23,282	40	—
Tolags fattigmedel	4,856	34	6	4,587	43	6	3,344	22	6	3,228	24	6
Bötesmedel	3,590	27	—	3,684	5	8	3,619	—	8	3,179	23	9
Diverse inkomst-poster .	18,407	26	6	18,595	43	8	15,751	15	2	19,303	46	11
Summa	106,095	30	4	94,298	26	5	95,571	42	10	97,771	5	11
Utgifter.												
Enligt kapitalräkningarne upptagas:												
Aflöning, underhåll och fosterhjelp samt ammlöner	52,153	20	8	54,026	16	—	56,395	16	6	63,160	6	8
Upphandling af beklädnadsmaterialier	9,824	24	5	18,968	5	1	12,101	19	11	10,708	29	3
Proviant-kostnad	15,551	10	2	17,523	8	7	16,963	47	7	16,627	15	6
Diskretioner och arfvoden till Presterskapet i landsorterna för tillsyn öfver barnhusbarns vård m. m.	3,343	19	2	3,921	18	6	3,458	42	8	3,212	7	10
Byggnader och reparationer	1,614	13	—	1,878	44	4	5,875	9	—	2,332	38	2
Diverse utgiftsposter . .	13,990	19	11	11,381	4	10	10,538	19	7	9,148	39	11
Summa	96,477	11	4	107,699	1	4	105,333	11	3	105,189	41	4

Stockholms Allmänna Barnhus Kammar-kontor den 5 Februari 1848.

Joh. E. Blom.

Ödmjukt Memorial!

År 1622 den 12 Februari hafver framlidne Ståthållaren Välborne Herr L. Skytte genom testamente förärat de husarme här i staden *ett stenhus* vid Vesterlånggatan uti Didrik Ficks gränd, 300 D:r k:mt i det Svenska Handlings-kompaniet, med hvad samma kapital af sig kasta kunde, samt en *gård* i Rasbo Härad och socken, *Kräby* benämnd, med vidlyftigt förordnande, så väl huru förhållas skulle med sjelfva förvaltningen inom dess efterkommande i familjen, och de fattigas föreståndare, som och huru och på hvad sätt denna gåfva användas borde.

Igenom tvenne, i akten befintliga, ytterligare testamenten, begge af år 1630 den 2 Oktober, har välbemälte Herre i så måtto behagat ändra detta testamente, genom det förra, att de fattige, i stället för Kräby gård och de i Kompaniet stående 300 D:r, som då voro förkofrade till 1,000 D:r, skulle åtnjuta räntorna af *Trynninge gård* i Hammarby socken, Wallentuna Härad och *Berg* i Wallby socken och Trögds härad; genom det sednare åter uppdrages åt de fattige, såsom vederlag för berörde återkallade gåfvor, all afkomst af sätesgården *Sätra* i Brännkyrka socken, med derunder liggande torp *Kongshatt, Smedstorpet, Rostock, Ulfgryta, Håkanstorp, Bengtstorp* och *Bredängen*, med vilkor, att den äldste sonen skulle kännas vid gården och skrifva sig dertill, men hvad gården och torpen kunde af sig kasta, dermed skulle han sig ej det ringaste befatta, utan alltsammans användas till de fattigas uppehälle

Vidare öfverensstämma begge dessa testamenten så väl deruti, att den i så måtto samlade inkomst, i stället för årlig utdelning om Larsmässodag, som 1622 års testamente stadgar, dädanefter skulle användas på det sättet, att ett visst antal fattige, hvilket utsättes på ett ställe till etthundra och på ett annat till tvåhundra hvarje Söndag skulle bespisas uti det gifna huset med bröd, dricka och mat, hvarom en tillförordnad skaffare och deja skulle bestyra, som äfven, i händelse att någon af den Skytteska slägten skulle råka i så stor fattigdom, att han intet kunde värja sig, utan dö af hunger, så skulle han, enligt förra testamentet, med de andres samtycke, dermed måtte förstås öfrige slägtingar, intagas i huset och hafva sitt uppehälle vid skaffarens bord, hvarom likväl Borgmästaren och Kyrkoherden skulle till-

sägas, och, likmätigt det sednare, födas hos skaffaren och dejan på gården vid deras bord.

Om och huru länge dessa författningar, efter deras bokstafliga innehåll, blifvit efterlefvade, derom saknas numera alla möjliga upplysningar, emedan hvarken räkenskaper för de tider äro att tillgå, eller den samlade akten innehåller något dertill bidragande dokument, intilldess ett extrakt af Reduktions-Kollegii protokoll, dateradt den 22 December 1675, vittnar derom, att Sätra gård blifvit från Skytteska arfvingarne reducerad, men af dem till allodialité inlöst, som det förmenas, för att dymedelst fullfölja testators mening, de fattige till säkerhet om gårdens everldeliga possession.

Härefter hafva Skytteska arfvingarne år 1683 gjort en ytterligare testamentarisk författning, af innehåll; att såsom de hafva förnummit, att ingen viss förordning eller skriftligt instrument vore af deras föräldrar upprättadt sedan det testamente, som framlidne Herr Ståthållaren Schytte år 1731 den 2 Oktober (NB. härmed måtte förstås förberörde testamenten, kanhända det sista, ehuru årtalen äro olika) till de husarme göra låtit, alldeles expirerat förmedelst godsens reducerande till Kongl. Maj:t och Kronan, och deras föräldrar åren 1648 och 1653 och de sjelfva år 1677 den 15 Maj dem igenlöst, i den akt och mening, att, så mycket möjligt vore och tidernas förändring kunde medgifva, till vördnad för testators yttersta vilja att bibehålla de fattiga vid det berömliga verk, som stiftadt var; thy hafva de sins emellan, efter innerligt och moget öfvervägande, funnit nödigt, såsom deras yttersta vilja att stadga och förordna:

1:o Att alla dem tillhöriga utskylder och räntor af gården *Sätra* med dess underliggande torp Kongshatt, Smedstorp, Rostock, Ulfgryta, Kärtorpet, Båthuset och Bredängen, hvilka alla voro deras egen skattejord, och sedan, genom Kongl. nåd, med säteris frihet förbättrade samt af arfvingarne till allodial-rätt lösta och köpta åren 1653 och 1677, skulle dem fattigom och nödtorftigom till everldelig ägo skänkas.

2:o Alldenstund ifrån långliga tider skall vara befunnet inpraktikabelt att bespisa de fattiga vid *stenhuset* i staden, som tillförene förordnadt var; fördenskull skulle förberörde ränta utgöras till afradsdag, eller på de tider, som med någon arrendator kunde kontraheras, uti beredskap vara, och då genom deras deputerade angifvas hos hans Exellens Herr Öfver-Ståthållaren i Stockholm, att efter dess förordnande levereras emot vederbörligt qvittens.

3:o

3:o Förbehålles i synnerhet, att, i fall någon i slägten skulle råka i sådan sjukdom eller fattigdom, att han sig ej värja kunde, utan lede nöd, han då af detta testamente, framför någon annan, skulle hafva sitt uppehälle, antingen att bo på sjelfva godset, eller, efter godtycke deras, njuta af räntan en viss genant; men det öfriga skulle som förbemäldt är användas.

4:o Och som skatterättigheten å dessa gods, medelst den rätt samtlige genom arf hafva till jorden, tillkommer arfvingarne; alltså förbehålla de sig att ehvem af slägten, som behagar, skulle fritt stånda sjelfva gården eller något af torpen upptaga, förbättra och, efter det då af slägten tjenligt, för en gång pålagda, vissa arrende, för sig och sina barn everldeligen att besitta, på sätt som redan med Kongshatt skedt var.

5:o Skulle dem af slägten fritt stånda att skrifva sig till Sätra gård.

6:o Med förestående godsränta skulle så förhållas, att en af arfvingarne, som dertill finnes capable, och hvilken det lägligast och behagligast anstår att emottaga berörde gård och torp samt under sin förvaltning hafva, för dess tidiga bruk och vård svara och vid hvart års förlopp samtelige arfvingarne riktig redo och räkning göra. Viljande arfvingarne isynnerhet, att icke gården, som tillförene skett, med allt för högt arrende skall belastas, utan hålla för rådligare, att genom ett billigare arrende så laga, att allt blifver väl cultiveradt och räntan så mycket säkrare betald.

Genom sistberörde författning, var således det Skytteska testamentet kommet uti ett helt annat skick, än det af begynnelsen varit. Det synes väl som Herrar arfvingar, hvilka, i anseende till den märkliga förändring, som det testamenterade godset undergått förmedelst den ågångna reduktionen ägt rätt att förändra den primitiva författningen, likväl temligen iakttagit de fattiges bästa, ehuru huset i staden saknas i detta sednare testamentet, men olyckligtvis hafva de alternativer för de fattiges inkomst, hvartill 2:dra och 4:de punkterna föranleda, gifvit anledning till den påföljande vidlyftiga och långvariga rättegång, hvars ändteliga slut försatt de fattiges rättighet i fullkomligt mörker, isynnerhet som den tidens Direktion då försummade att taga de mått och steg, som sakens iråkade belägenhet och kassans framtida säkerhet kraft.

Upphofvet till denna rättegång var den, att sedan framlidne Herr Landshöfdingen Duvalts Enkefru var skiljd vid arrendet å Sätra, hvarför hon årligen skulle betala 600 D:r Kpmt, behagade framlidne Herr Majoren Oliveblad, som, på de öfriga arfvingarnes begäran, åtagit sig den i testamenterna omtalda disposition af år 1684, antaga hälftenbrukare på gården. Och som Kollegii dåvarande Herrar Ledamöter ej ville åtnöja sig med den af välbemälte Major uppgifna afkastning, hvarom med honom länge korresponderades; så började rättegång vid Häradsrätten, i afseende så väl derpå att vinna en större inkomst af Sätra godset, som att depossidera Major Oliveblad ifrån förvaltningen deraf. Häradsrättens dom den 8 Juni 1698 pålade Major Oliveblad, att för alla de förflutna åren betala efter 600 D:r om året, med ränta à 5 procent för hvad derunder kunde varda betaldt, men bibehöll honom vid dispositionen.

Emot denna dom vädjade begge parterna till Lagmansrätten, som, den 30 September samma år, genom dom förklarat, det Major Oliveblad ej kunde påläggas att betala den af Häradsrätten honom pålagda årliga afgift af 600 D:r, utan att med honom liqvideras skulle, efter hvad ett rätt och landsens sedvana likmätigt hälftenbruk kunnat af sig kasta, jemte hvad underliggande arrende eller dagsverkstorp i någon måtto importerat, med ränta à 5 procent för hvad af de årliga inkomsterna tid efter annan kunde återstå. Hvad åter dispositionen beträffade, så kunde Lagmansrätten sig deröfver icke utlåta, alldenstund begge parterna medgifvit, att Kongl. Hof-Rätten år 1687 resolverat, det denna fråga genom en formell rättegång med samtliga Skytteska arfvingarne derstädes borde afgöras, som då ännu ej skett.

Kongl. Hof-Rätten, hvartill begge parterna appellerade, ehuru Majoren Oliveblad deserterat sin appellation, har, genom laga kraftvunnen dom af den 17 December 1703, förklarat, att Major Oliveblad lagligen, och ej de facto, satt sig i possession af Sätra gods, och att, då han, emot vederbörligt qvittens, från sig lemnar hvad Sätra gård och underliggande tillhörigheter af sig kastat, antingen genom hälftenbruk, eller annan årlig inkomst, som bevisas bör efter testamentets och 1680 års (måtte vara en misskrifning i domen och bör heta 1683) förordnings klara lydelse, borde han och arfvingarne för vidare åtal vara frie. Vederbörande dock öppet lemnat att med arfvingarne förenas om en viss årlig afgift dädanefter, i stället för det som Sätra med torpen kunde af sig kasta.

I sådan belägenhet blef denna sak lemnad, utan att hvarken någon ändring blifvit sökt i nyssnämnde dom, ehuru densamma så märkligen gått emot, att den vid Underdomstolarne tilldömda ränta gått förlorad, och det helt och hållet fick ankomma på kontraparterna att sjelfve determinera hvad de behagade gifva de fattiga.

Huru mycket sedermera blifvit gifvet, derom är ingen viss upplysning att tillgå; men att Skytteska arfvingarne ämnat de fattiga litet eller intet, derom vittnar ett deras originalbref af den 19 Februari 1709, hvaruti arfvingarne, bland annat, åberopa sig förberörde Kongl. Hof-Rättens dom, såsom tillåtande de husarmas föreståndare frihet att ackordera om någon viss årlig afgift, men att de ingalunda dymedelst voro pålagde att i något ackord ingå, hvaraf tydligen följer, att dessa arfvingar voro sinnade att efter hand helt och hållet draga sig undan detta ok, hvarom deras hotelse att i underdånighet vilja söka Kongl. Maj:ts nådiga tillåtelse, att få renoncera alltsammans ögonskenligen vittnar.

Att likväl 100 D:r S:mt för år 1708 varit detta bref följaktiga, utvisar Öfver-Ståthållare-Embetets skrifvelse af den 9 derpåföljde Mars, som äfven infordrat Kollegii utlåtande öfver sakens dåvarande beskaffenhet, hvilket, om det afgått och nu stode att igenfinna, torde gifva någon upplysning.

Emedlertid lärer afgiften de påföljande åren ifrån förberörde tid hafva varit 100 D:r S:mt om året, hvartill likväl ingen annan författning föranleder, än arfvingarnes godtycke, hvarvid det alldeles fått bero, och sedan Kongl. Hof-Rättens dom vunnit laga kraft och intet visst ackord i anledning deraf, i rättan tid, med allvar blifvit arfvingarne aftvunget, så har det allt framgent berott på gunst och nåd, om de behagat gifva mer eller mindre, eller, som alltifrån 1751 händt, alls intet, utom 50 D:r S:mt, som 1758 blefvo erlagda.

Att husfattigkassan vunnit Trogsta hemman för åsamkade afgifter utaf Sätra, det förmäler väl tid efter annan författade relationer om kassans inkomster; men, utan att ens nämna tiden, när denna acquisition skett, mindre de laga steg, som föregått, så att man om äganderätten till dessa hemman famlar i fullt mörker, hvarföre det ock varit ansedt för äfventyrligt att med nog allvar angripa denna sak, innan man hvad äganderätten till Trogsta beträffar vore mer befästad, af billig farhåga, att en svår fråga derom kunde uppstå, och fara värdt, att man lätteligen kunde mista mer för mindre, emedan räntan af

Trogsta hemmanen utgör emellan 80 och 90 R:dr om året, och således vida utöfver hvad Sätra någonsin gifvit, ehuru det tilläfventyrs kunde kasta af sig mer, om man dermed ägde fria händer, eller oftanämnde 1703 års Kongl. Hof-Rättens dom ej så ansenligen försvagat den rättighet, som genom första gifvarens och dess arfvingars testamenten de husfattige tillerkänd var, att oafkortadt njuta allt hvad oftanämnde gods möjligen af sig kasta kunde.

Emedlertid har likväl Ädle Kollegium år 1768 begärt Öfver-Ståthållare-Embetets promotorial till Konungens Befallningshafvande i Länet om handräckning till då innestående 16½ års afgifter af Sätra, hvarå likväl ingen verkställighet följt.

Från den tiden både aflidne Notarien Ingman, hvilken, såsom den der länge varit vid Verket tjenstgörande, isynnerhet åtog sig denna sak, och jag gjort vårt bästa att uppsöka de upplysningar, hvaruppå man med nog trygghet måtte kunna grunda en allvarsam rättegång emot nuvarande Skytteska arfvingar eller innehafvare af Sätra gård, hvilka redan öfver 30 år vägrat att erlägga någon afgift och svårligen låta sig dertill i godo beqväma; men som de förra tiders protokoller dels ej äro att tillgå och dels ingenting omröra denna sak; de äldre handlingar, som uti Kontoret varit förvarade och hvaraf någon upplysning torde varit att hemta, vid 1753 års olyckliga eldsvåda uppbrunnit, och man i anledning af den akt, som under förberörde rättegång blifvit samlad, icke ens vet till hvad årlig afgift man med säkerhet må kunna debitera Sätra gård, sedan oftanämnde Kongl. Hof-Rättens dom så märkeligen rubbat de primitiva författningarne och ingen ny afhandling sedermera finnes vara skedd; så har hvarken Notarien Ingman i sin tid, eller jag sedermera, kunnat leta oss fram till någon så beskaffad upplysning, att vi med trygghet vågat tillstyrka de lagliga steg, utom hvilka ändamålet icke torde kunna vinnas, helst som Skytteska arfvingarne lära stödja sig vid den i testamenterna grundade författning att underhålla afsigkomna inom slägten.

Öfver obetalda afgifter af Sätra har jag emedlertid i anledning af räkenskaperna upprättat hosgående räkning, hvarvid jag till grund tagit den summa, som årligen varit arfvingarne påförd; hemställandes Ädle Kollegii ompröfvande ödmjukeligen, huruvida Konungens Befallningshafvande nu straxt må anlitas om handräckning, eller om icke några, veckor dermed ännu må dröjas, så att jag genom en noga undersökning uti Kongl. Kammar-Arkivet, kan få göra det yttersta

försöket att vinna någon upplysning om Trogsta, hvarefter, i händelse det skulle lyckas, saken med större allvar och mindre farhåga kan angripas.

Stockholms Stads Politie Bokhållare-kontor den 24 September 1782.

Joh. Albr. Schmidt.

Lika lydande med originalet, intyga

Fredric Lindstedt. *J. W. Pfeiffer.*

Lika lydande med den uti 1785 års hufvudbok, pag. 318, förvarade afskrift, intygar

Joh. E. Blom.

Utdrag af Protokollet, hållet uti Direktionen af Allmänna Barnhuset i Stockholm den 10 Juli 1788.

S. D. — — — — —. Angående dernäst det framlidne Herr Underståthållaren Skyttes arfvingar, ifrån den 1 Oktober 1751 till den 1 April 1787, för Sätra gård påförda landtbo-arrende till 591 R:dr 32 sk. Specie; så emedan af det ordet: arrende, hvarunder räntan af torpet Kongshatt äfven är inbegripen, kunde synas som skulle denna gård och detta torp tillhört förra husfattigkassan och vid dess förenande med Barnhusfonden blifvit på fonden öfverlåten; men efter så väl bemälte Herr Underståthållares, den 12 Februari 1622 och den 2 Oktober 1630, som dess arfvingars sedermera 1683 till pios usus gjorda testamentariska dispositioner utaf räntan af nyssnämnde 2:ne och andra deras landtegendomar, berörde kassa endast tillkommit afkastningen af Sätra och Kongshatt; alltså och då Skytteska arfvingarne alltsedan varit och ännu äro ägare af meranämnde gård och torp, fann Direktionen med saken enligt vara, att inkomsten af dessa 2:ne egen-

domar hädanefter uti Barnhusfondens räkenskaper icke upptagas såsom arrende, utan under titel: Skytteska testamentet för 1622; hvaröfver utdrag af Protokollet skulle Bokhållare-kontoret härstädes till behörigt iakttagande tillställas. År och dag, som förr skrifvet står.

På Direktionens vägnar:

Thomas Båth.
Notarius.

di Λ

B. Thunström.

Lika lydande med den uti 1788 års hufvudbok, under pag. 402, förvarade afskrift, intygar

Joh. E. Blom.

Direktionens öfver Arméens Pensions-kassa

underdåniga Utlåtande, i anledning af Rikets Ständers år 1847 församlade Revisorers Berättelse, så vidt den rörer nämnde Kassa.

Stormäktigste Allernådigste Konung!

Till underdånig åtlydnad af Eders Kongl. Maj:ts, genom nådig Remiss å härhos återgående utdrag af Rikets Ständers Revisorers Berättelse om den år 1847 förrättade Stats-revision, Direktionen öfver Arméens Pensions-kassa under den 28 December sistlidet år gifna befallning, får Direktionen härmedelst öfver samma Berättelse, i hvad den rörer nämnde Kassa, afgifva följande underdåniga Utlåtande:

Revisorerne hafva uti 1 §. förmält, att, i anledning af gjord reqvisition å Arméens Pensions-kassas räkenskaper för åren 1844 och 1845, så vidt desamma rörde de till Kassan utgående allmänna medel, hade Revisorerne erhållit endast "utdrag af Arméens Pensions-kassas hufvudböcker" för berörde tvänne år, utan annan verifikation, än Direktionens tryckta kungörelser om pensions-utdelningen för samma år; i anseende hvartill och då dessa utdrag innehålla blott speciella summor, samt det icke ens är vordet uppgifvet, huru stort belopp, som år 1845 från Wadstena Krigsmanshus-kassa influtit, hvarom dock sistnämnde kassas räkenskaper lemnat upplysning, dertill komme, att ej heller kunde af berörde utdrag ur räkenskaperna synas, huruvida för Krigsmanshus-kapitalet, 136,871 R:dr 39 sk. 3 rst, ränta för år 1845 ingått till Kassan och om säkerhetshandlingarne äro tillfyllestgörande, Revisorerne ansett sig icke kunna om Arméens Pensions-kassas förvaltning och stats-bidragens användande fälla något omdöme.

Med hänseende till hvad sålunda blifvit erinradt vid beskaffenheten af den lemnade redovisningen för de allmänna bidrag, som under ifrågavarande år till Kassan utgått, får, i likstämmighet med Direktionens öfver lika beskaffad anmärkning af 1845 års Stats-revision afgifna underdåniga Utlåtande till Eders Kongl. Maj:t af den 26 Februari 1846, Direktionen nu i underdånighet anföra: att, sedan 1841

års Stats-revision framställt yrkande derom, att Arméens Pensionskassas räkenskaper måtte till Rikets Ständers Revisorers granskning öfverlemnas, Eders Kongl. Maj:t har, med gillande af de skäl, Direktionen för sin vägran härtill anfört, under den 23 November 1841, låtit meddela det nådiga förklarande, det Eders Kongl. Maj:t icke funnit anledning vara för handen att låta Direktionen förständigas, att tillställa Revisorerne fullständig redovisning för förvaltningen af alla under Direktionens vård ställda medel; hvarefter och sedan 1843 års Stats-revision hemställt, att någon åtgärd af Rikets Ständer måtte vidtagas, hvarigenom Direktionen kunde förpligtas, att på ett fullständigare sätt, än hvad hittills ägt rum, inför Rikets Ständer och deras Revisorer redovisa för de allmänna medel, dem Kassan fått sig anslagna och uppburit, denna fråga hos Rikets åren 1844 och 1845 församlade Ständer förevarit, men då förfallit; vid hvilket förhållande det icke lärer vara erforderligt att ånyo upprepa skälen för den åsigt, som i detta hänseende sålunda gjort sig gällande, hvilka återfinnas i Direktionens skrifvelse i ämnet till hans Exellens Justitie Stats-ministern af den 9:de November 1841, hvilken, intagen till hufvudsakliga innehållet i Direktionens den 29 Februari 1844 afgifna underdåniga förklaring öf- 1843 Stats-revisions anmärkningar, Direktionen härvid i underdånighet åberopar.

Hvad särskilt beträffar det så kallade f. d. Krigsmanshus-kapitalet, hvilket, jemlikt Kongl. Brefvet den 15 Februari 1834, blifvit till Arméens Pensions-kassa öfverlemnadt dels med 69,836 R:dr 21 sk uti intecknade och på Kassan behörigen transporterade skuldsedlar för ifrån Wadstena Krigsmanshus-kassa utgifna lån, dels i kontant med 67,035 R:dr 18 sk. 3 rst, så har detta kapital sedermera varit af Direktionen förvaltadt på enahanda sätt, som Pensions-kassans öfriga till utlåning disponibla medel och i sammanhang dermed redovisadt; varande säkerhets-handlingarne för samtliga lånen från Arméens Pensions-kassa sednast granskade af Arméens år 1847 församlade Fullmäktige, som icke funnit något att dervid erinra.

Slutligen hafva Revisorerne ansett sig böra fästa Rikets Ständers uppmärksamhet å det förhållande, att, till följd af Eders Kongl. Maj:ts nådiga beslut den 14 November 1844, Arméens Pensions-kassa kommit att gå i mistning af den vakans- och liggetidsbesparing å lönen efter ur rullorna afförde Kapitenen vid Ingeniör-Corpsen, Riddaren af Eders Kongl. Maj:ts Svärds-orden, Baltzar Cronstrand, som skulle

hafva

hafva Kassan, jemlikt Kongl. Brefvet den 20 Februari 1767, tillkommit.

Denna Revisorernes anmälan, att Eders Kongl. Maj:t i nåder frånkännt Arméens Pensions-kassa rättighet till lönbesparings åtnjutande uti ifrågavarande fall, anser Direktionen i underdånighet icke kunna vara föremål för något Direktionens yttrande.

Direktionen framhärdar med djupaste undersåtlig vördnad, trohet och nit,

Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste och tropligtigste
tjenare och undersåter,

MAUR. LEWENHAUPT.

P. Blom. C. H. Möllersvärd. T. W. Lode.

H. Schützercrantz. Gust. Schürer v. Waldheim

Stockholm den 31 Januari 1848.

C. Åhman. *Johan O. Jonson.*

Tillägg till ofvanstående underdåniga Utlåtande.

Stormäktigste Allernådigste Konung!

Sedan numera till Direktionens öfver Arméens Pensions-kassa kännedom kommit, det Arméens sednast församlade Fullmäktige medgifvit, att, under tiden intilldess Arméens näst sammanträdande ombud blifva i tillfälle att besluta i den hos Fullmäktige väckta frågan om särskild årlig räkenskap öfver de till Arméens Pensions-kassas disposition ställda stats-medel, Rikets Ständers Revisorer må äga tillgång till nämnde Kassas räkenskaper och protokoller, får Direktionen,

såsom tillägg till dess, i anledning af Rikets Ständers Revisorers år 1847 afgifna Berättelse om då verkställd granskning af Stats-verkets samt andra af allmänna medel bestående fonders styrelse och förvaltning för åren 1844 och 1845, under den 31 sistlidne Januari, afgifna underdåniga förklaring, ofvanberörde förhållande härmed underdånigst anmäla.

Direktionen framhärdar med undersåtlig vördnad, nit och trohet,

Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste och tropligtigste
tjenare och undersåter,

MAUR. LEWENHAUPT.

P. Blom. C. H. Möllersvärd. T. W. Lode.

H. Schützecrantz. Gust. Schürer v. Waldheim.

Stockholm den 10 Februari 1848.

C. Åhman. *Johan O. Jonson.*

Kongl. Styrelsens för Fängelser och Arbets-inrättningar

underdåniga Utlåtande, i anledning af Rikets Ständers år 1847 församlade Revisorers Berättelse rörande granskningen af anslagen till fångvården.

Stormäktigste Allernådigste Konung!

Till fullgörande af Eders Kongl. Maj:ts nådiga Remiss den 29 nästlidne December å Rikets Ständers Revisorers afgifna underdåniga Berättelse om den af dem år 1847 verkställda granskning af statsförvaltningen åren 1844 och 1845, i hvad densamma angått fångvårdsmedlen, får Styrelsen öfver Fängelser och Arbetsinrättningar i Riket, för så vidt de i samma Berättelse gjorda framställningar synts böra föranleda till utlåtande af Styrelsen, sådant härmed i underdånighet afgifva.

Med förmälan, att den underdåniga Berättelse om fångvården, som vid den tid, revisionen ägde rum, sednast var af Styrelsen afgifven, omfattade åren 1843 och 1844, hafva Revisorerne framställt den önskan, att ifrågavarande Berättelse måtte framgent för Revisorerne vara att tillgå för samma två år, hvilkas redogörelser böra granskas, äfvensom Revisorerne fästat uppmärksamheten på nyttan deraf, att samma Berättelse hädanefter blefve till trycket befordrad och med allmänna tidningarne utdelad; i anledning hvaraf Styrelsen får i underdånighet yttra, dels att Styrelsen hyser den förhoppning, att den underdåniga Berättelse, som bör för hvarje förflutet år af Styrelsen afgifvas, och hvilken, sedan Revisorernes sammanträde upphört, blifvit afgifven jemväl för åren 1845 och 1846, hädanefter skall kunna aflemnas, särskilt för hvarje år, under det påföljande, dels ock att Styrelsen för sin del, instämmer i Revisorernes yttrade åsigt om nyttan deraf, att årsberättelsen blifver, på det af Revisorerne föreslagna sätt, till allmänhetens kunskap befordrad.

Revisorerne hafva anmärkt, att Löjtnanten vid Gottlands National-Beväring Oscar Charpentier, hvilken varit anställd såsom Officer vid ett å Waxholms fästning förlagdt Krono-arbets-kompani, men vid

tillträdandet af nämnde befattning innehaft beställning såsom redogörare vid ett annat, å Rindö invid Waxholm stationeradt, dylikt kompani, blifvit, genom Eders Kongl. Maj:ts nådiga Bref den 8 Augusti 1844, tillagd skjuts- och traktaments-ersättning med 60 R:dr 43 sk. 9 rst. Banko för resa från Gottland till Waxholm, hvilket förhållande Revisorerne ansett anmärkningsvärdt derföre, att Charpentier skulle härigenom kommit i åtnjutande af ersättning för en resa, som aldrig ägt rum.

I afseende härå får Styrelsen i underdånighet upplysa: att, sedan Charpentier, genom nådiga General-ordres den 6 Mars 1843, blifvit beordrad att tjenstgöra såsom Löjtnant vid förstnämnde Krono-arbetskompani samt att för berörde ändamål å tjenstgörings-orten sig inställa, när sådant af Styrelsen påkallades, detta kompani icke blifvit organiseradt, och Charpentiers tjenstgöring såsom Officer vid detsamma, i följd deraf, icke eller påfordrats förr, än i Maj månad påföljde året; att Charpentier emedlertid, i afvaktan derå, sökt och erhållit anställning såsom redogörare vid arbets-kompaniet å Rindö, hvilken befattning dock icke tagit sin början förr, än den 5:te Augusti 1843 och således efter det han blifvit kommenderad såsom Officer vid Krono-arbets-corpsen; vid hvilket förhållande Revisorernes yttrade förmodan, det Charpentier erhållit ersättning för en resa, som icke ägt rum, torde få anses innefatta ett misstag.

Hvad vidare beträffar Revisorernes anmärkning, att Styrelsens protokoll skulle befunnits förda med mindre noggranhet, såsom exempel hvarpå anförts: att ett, enligt diarium och registraturet, under den 10 April 1844 afgjordt ärende icke omförmäldes i protokollet för samma dag, så får Styrelsen i underdånighet erinra, att om äfven det af Revisorerne omnämnda, men icke till föremål eller beskaffenhet uppgifna ärende skulle vara uti protokollet obehörigen utelemnadt, sådant likväl icke synes utgöra skälig grund för det af Revisorerne uttalade allmänna omdöme rörande protokolls-föringen hos Styrelsen.

Revisorerne hafva fästat uppmärksamheten dervid, att föreståndare- och redogörare-befattningarne vid åtskilliga Korrektions-inrättningar voro förenade hos en person, samt att derigenom nödig kontroll öfver den till sistnämnde befattning hörande uppbörd saknades.

Nyssnämnde af Revisorerne anmärkta förhållande har vid den tid, revisionen omfattat, ägt rum vid Korrektions-inrättningen på Norrmalm här i staden samt vid Korrektions-inrättningarne i Malmö, Norrköping och Götheborg, men vid de tre förstnämnde Korrektions-

inrättningarne nu mera upphört, sedan Eders Kongl. Maj:t, på Styrelsens underdåniga hemställan, under den 26 November 1846, vid fastställande af stater för fångvårds-utgifterna, beviljat löner för särskilde redogörare vid dessa inrättningar, och dylika tjenstemän derefter blifvit af Styrelsen tillförordnade; hvaremot vid Korrektions-inrättningen i Götheborg, der föreståndare- och redogörare-befattningarne ännu äro förenade hos en tjensteman och inom hvilken inrättning fångantalet är betydligen mindre, än vid någon af de öfriga Korrektions-inrättningarne, den af Revisorerne åsyftade kontroll å redogörarens uppbörd utöfvas af en Direktion.

Hvad slutligen angår Revisorernes yttrande, att, enligt de vid härvarande Korrektions-inrättningar tillämpade matordningar, kosthållet derstädes syntes vara bättre, än det, som den frie, i andras bröd ej varande, arbetaren, den indelte soldaten vid tåg och marscher samt den fattigare delen af befolkningen i allmänhet äro i tillfälle att erhålla; så får Styrelsen i underdånighet andraga, att, enär någon måttstock för jemförelsen emellan det kosthåll, staten består en korrektionist och det en fri person af den fattigare klassen kan sig bereda, destomindre lärer förefinnas, som en menniskas af nyssnämnde klass lifsuppehälle ej kan bestämmas hvarken till qvantiteten af föda, eller kostnaden för dess anskaffning, helst detta uppehälle på de olika graderna af fattigdom omvexla och aftaga ända derhän, att man någon gång erfar, att uslingar dött af svält; och då det förekommer osannolikt, att soldaten för den kontanta aflöning, som med 13 sk. 6 rst. om dagen honom under tåg tilldelas, ej skulle kunna förskaffa sig lika god och ymnig föda, som korrektionisten på Långholmen undfår, hvilkens portion i medeltal under åren 1844 och 1845 kostat 7 sk. 11½ rst, synes det som, derest jemförelse emellan soldatens och korrektionistens underhåll skall anställas, till grund derför heldre borde tagas hvad Eders Kongl. Maj:t och Kronan, likmätigt Fältstaten, i krigstid och under öfningsläger i fredstid består soldat, eller proviant-portionen in natura, hvilken jemförelse dock, i stället att leda till den af Revisorerne dragna slutsats, gifver det resultat, att en korrektionists på Långholmen portion utgör endast fyra femtedelar af en soldats fältportion; hvarjemte Styrelsen ansett sig böra fästa Eders Kongl. Maj:ts nådiga uppmärksamhet derpå, att vid Korrektions-inrättningen på Långholmen fångpersonalen tillförene mest bestått af försvarslöse personer, hvilka icke blifvit till undergående af bestraffning der intagne, samt att de på sednare tid vid inrättningen intagne straff-fångar sysselsättas med stenhuggning, hvilket tunga och under tolf timmar dagligen fortfaran-

arbete kräfver en stark föda, så att någon annan minskning i portionen, än som för bristande flit, under namn af "latkost" ålägges," icke torde skäligen kunna göras. Till bevis derpå, att nedsättning i kostnaderna för straff-fångars underhåll varit föremål för Styrelsens omtanke, torde emedlertid, bland annat, få anföras, att Styrelsen, redan vid afgifvande af förslag till stater för år 1845, i underdånighet föreslagit minskning i brödportionen med en tredjedel för fångarne vid de straff-fängelser, hvarest icke ständig sysselsättning kunde dem beredas, och hvilken minskning, sedan den Eders Kongl. Maj:t i nåder fastställts, blifvit, oaktadt vederbörande Kommendanters deremot yttrade betänkligheter, genomförd. Styrelsen anser sig likväl, till undanrödjande af den nu allmänt rådande föreställningen, att fångkosten är bättre än behofvet påkallar, böra i underdånighet hemställa, om icke Eders Kongl. Maj:t skulle i nåder finna lämpligt infordra Sundhets-Kollegii underdåniga yttrande, rörande det qvantum födoämnen, som, med iakttagande af största besparing i kostnad, anses behöfligt och tillräckligt för till tvångsarbete hållne fångar.

Med återställande af remiss-handlingarne samt bifogande af en utaf undertecknad, General-Direktör, afgifven förklaring öfver en i Revisorernes ifrågavarande underdåniga Berättelse upptagen, fångvårdsförvaltningen icke rörande, anmärkningspunkt, framhärdar Styrelsen med djupaste vördnad, trohet och nit,

Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste, tropligtigste
tjenare och undersåter,

E. von TROIL.

R. Th. Cederschöld. C. M. Kruskopf.

Stockholm den 28 Januari 1848.

E. A. F. Lindencrona.

General Direktören E. von Troils

särskilda förklaring öfver 1847 års Revisionsberättelse.

Stormäktigste Allernådigste Konung!

Rikets Ständers sednast församlade Revisorer hafva anmärkt, hurusom, sedan Eders Kongl. Maj:t, under den 14 December 1840, förordnat, att Ordföranden i Fångvårds-Styrelsen borde under tiden frånträda de lönevilkor, förut innehafvande tjenst åtföljde, och hvilka då, efter sig företeende omständigheter, skulle antingen uppbäras af den, som komme att samma tjenst bestrida, eller ock Stats-verket besparas, jag likväl under December månad 1844 och hela året 1845, jemte arfvode såsom Ordförande i Fångvårds-Styrelsen, åtnjutit och qvitterat Majors-lönen vid Westerbottens Fältjägare-Corps för samma tid: anmälande förhållandet till den åtgärd, Rikets Ständer kunde finna skäl att i anledning deraf vidtaga; hvarefter slutligen upplyses, att ofvannämnde Majorslön, under den 7:de Juli 1846, blifvit, såsom dels till den tjenstförrättande officern aflemnad, dels till Stats-verket inbetald, fullständigt redovisad.

Enär, enligt ofvannämnde nådiga Bref af den 14 December 1842, Eders Kongl. Maj:t förklarat Sig vilja i hvarje sådant fall, som det ifrågavarande, i nåder besluta om fördelningen och användandet af den lön, som borde frånträdas, lärer ock deraf vara en följd, att någon verkställighet af det nådiga beslutet ej kunde följa förr, än detsamma hunnit utfärdas, hvarföre jag ock, i afvaktan deraf, endast till den tjenstförrättande officern förskottsvis aflemnade hvad jag förmodade komma att honom tillerkännas, men så snart Eders Kongl. Maj:ts nådiga föreskrift blifvit mig meddelad, densamma genast fullgjorde; hvilket förfarande synes mig med förhållandernas beskaffenhet så öfverensstämmande, att vidare förklaring icke erfordras.

Deremot skattar jag mig lycklig, att det ej kan tillkomma mig att förklara hvad åtgärd, Rikets Ständer, med anledning häraf, skola kunna besluta att vidtaga, eller af hvad anledning Revisorerne gjort hemställan om sådan åtgärd, innan de upplyst, att full redovisning ägt rum, då det hittills ansetts i sin ordning att meddela alla på saken inverkande kända förhållanden, innan hemställan om åtgärd derutinnan afgifvits; äf-

vensom huru förfarandet med besparingar inom Westerbottens Fältjägare-Corps kan föranleda anmärkning mot Fångvårds-Styrelsens räkenskaper och förvaltning.

Framhärdande med djupaste vörnad, trohet och nit,

Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste, tropligtigste
tjenare och undersåte,

E. v. Troil.

Stockholm den 28 Januari 1848.

Stuteri-Öfverstyrelsens

underdåniga Utlåtande, i anledning af Rikets Ständers Revisorers anmärkningar vid Stuteriernas räkenskaper för åren 1844 och 1845.

Stormäktigste Allernådigste Konung!

Genom nådig Remiss af den 28 nästlidne December, anbefalld att inkomma med underdånigt Utlåtande, i anledning af de uti Rikets Ständers Revisorers till Eders Kongl. Maj:t afgifna underdåniga Berättelse framställda anmärkningar vid Stuteri-Öfverstyrelsens samt Flyinge Hingst-depôts räkenskaper för åren 1844 och 1845, får Öfverstyrelsen, beträffande det anmärkta förhållandet, att hela beloppet af Öfverstyrelsens kontanta behållning vid 1845 års slut, 4,272 R:dr 5 sk. 7 rst., befunnits i kassan qvarliggande, ehuru Stuteri-Öfverstyrelsen med Banken öppnat räkning, i underdånighet anföra, att Stuteri-Öfverstyrelsen, hvars instruktion icke föreskrifver, att under händer hafvande medel skola i Banken insättas, vidtagit denna åtgärd för egen säkerhet, då Öfverstyrelsen på längre tid innehaft betydligare summor, men att någon slik insättning uti Banken vid det anmärkta tillfället icke kunde komma i fråga, enär större delen af behållningen vid 1845 års slut skulle redan de första dagarne af år 1846 utbetalas.

Beträffande åter Flyinge Hingst-depôts räkenskaper, så enär deruti finnes balanseradt ett belopp af 1,250 R:dr, utgörande fordran för hästar, hvilka Ottenby Stuteri under föregående år bekommit, med anmärkning uti balansförteckningen, att fordringen berodde på framdeles skeende liqvid genom erhållande af unghingstar, hafva Revisorerne, som af räkenskaperna jemväl funnit, att från Ottenby blifvit till Flyinge aflemnade år 1844 tre hingstar och år 1845 en hingst, för hvilka Flyinge erlagt kontant betalning, fästat uppmärksamhet dervid, att värdet af dessa 4 hästar icke fått gå i liqvid för Ottenby Stuteris ofvannämnde skuld.

I anledning häraf får Stuteri-Öfverstyrelsen underdånigst upplysa, att denna skuld, utgörande värdet för åtskilliga ston, hvilka, då Flyinge organiserades till hingst-depôt, derifrån aflemnades till Otten-

by, likväl sedermera minskats förmedelst årliga leveranser af unghingstar från Ottenby till Flyinge, intilldess, vid nu ifrågavarande tidepunkt, de större byggnadsarbetena på Ottenby så medtogo penningetillgångarne, att detta Stuteri icke kunde umbära kontant liqvid för de till Flyinge då aflemnade hingstar. Vid detta förhållande, och enär Flyinge dessutom för tillfället ej behöfde det återstående fordringsbeloppet, samt, om ett sådant behof skulle yppats, Stuteri-Öfverstyrelsen i allt fall ägde utväg att af under händer hafvande medel hålla depôten detsamma tillhanda, ansåg Öfverstyrelsen Ottenby böra erhålla anstånd tills vidare med afbetalningen å dess skuld till Flyinge.

De nådiga remisshandlingarne återfölja, och Stuteri-Öfverstyrelsen framhärdar med djupaste undersåtlig vördnad, trohet och nit,

Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste, tropligtigste
tjenare och undersåte,

F. BRAUNERHJELM.

Stockholm den 18 Januari 1848.

J. A. Lundström.

Kommittéens för Salpeter-ärenderna

underdåniga Utlåtande, i anledning af Rikets Ständers Revisorers anmärkningar vid salpeterfondens räkenskaper för åren 1844 och 1845.

Stormäktigste Allernådigste Konung!

Till följd af erhållen nådig befallning att till Eders Kongl. Maj:t inkomma med underdånigt Utlåtande i anledning af de anmärkningar, som vid salpeterfondens räkenskaper för åren 1844 och 1845 blifvit i Rikets Ständers Revisorers Berättelse om verkställd granskning af Statsverkets samt andra af allmänna medel bestående fonders tillstånd, styrelse och förvaltning för nämnde år framställda, får Kommittéen för Salpeterärenderna nu afgifva underdåniga yttranden öfver samma anmärkningar i den ordning, de blifvit i Revisionsberättelsen omförmälda.

I anledning af hvad Revisorerne inhemtat, dels att de på expektansstat förflyttade salpetersjuderi-tjenstemän, hvilkas löner borde med den 1 Juli 1844 upphöra, på grund af Eders Kongl. Maj:ts nådiga Bref den 14 förutgångne Maj, blifvit berättigade att sina innehafvande arfvoden tills vidare bibehålla, under vilkor, att de, så länge helsa och krafter medgåfve, skulle salpeterproducenter med biträde tillhandagå, dels att deras aflöning då utgjorde 1,200 R:dr, får Kommittéen i underdånighet upplysa, att på expektansstat numera endast qvarstå Styresmännen i Södermanlands och Blekinge Län, hvardera med årligt arfvode af 300 R:dr, samt Understyresmannen i Nerikes Län, med ett arfvode af 100 R:dr årligen, äfvensom att de på indragningsstat förflyttade Salpetersjuderi-Verkmästarnes antal, som år 1845 var 30, derefter betydligen minskats.

Då de gratifikationer f. d. Salpetersjuderi-Styresmannen i Södermanlands Län, Bergmästaren M. E. Sköldberg, under revisionsåren erhållit, blifvit till honom, jemlikt Eders Kongl. Maj:ts särskilda nådiga föreskrifter, utbetalda, torde något yttrande öfver Revisorernes framställning härom icke af Kommittéen erfordras.

Vid Revisorernes yttranden, rörande de förmåner, som till salpeternäringens förkofran varit under åren 1844 och 1845 i nåder beviljade, äfvensom angående Kronans verkliga kostnad för hvarje vid krut-

bruk levereradt Lispund salpeter, eller 7 R:dr 21 sk. för år 1844 och 7 R:dr 15 sk. för år 1845, får Kommittéen erinra, att icke endast inlösen samt uppbörds-, transport- och magasinskostnader, utan äfven aflöning, pensioner och andra utgifter, jemte afskrifningar af propriebalanser och förbrukade inventariers värde m. m., härvid tagits i beräkning; varande likväl hela den härigenom uppkomna kostnad mindre, än hvad i blott inlösen, 7 R:dr 24 sk. per *LM*, för levererad salpeter, för icke så lång tid tillbaka, utbetaldes. De premier, som under den förra tiden voro anslagna för salpeterladors anläggande efter Österbottniska methoden, hafva längesedan upphört att utgå.

Vidare hafva Revisorerne, med tillkännagifvande, att salpeterfondens inkomster under den tid, revisionen omfattat, lemnat ett öfverskott af 169,511 R:dr 36 sk., anmärkt, att det af Rikets Ständer beståda anslag, 194,000 R:dr om året, måste vara alldeles för högt tilltaget; och derjemte fästat Rikets Ständers uppmärksamhet på olämpligheten af att till allmänna ändamål anvisa mera, än hvad som ungefär motsvarade behofvet.

I afseende på ifrågavarande anmärkta förhållande, torde följande tjena till upplysning:

Sedan Kongl Maj:t, uppå Rikets Ständers gjorda underdåniga framställning, den 7 April 1830, i nåder förordnat, att salpetergärden, emot af Rikets Ständer bestämd ersättning derför i ett årligt statsanslag af 124,000, skulle med samma års utgång upphöra, dock med vilkor, "att, i händelse detta anslag framdeles indroges eller nedsattes, eller ock salpeternäringen, såsom dädanefter ankommande på enskild idoghet, emot förmodan så förfölle, att Kronans vanliga behof af salpeter icke kunde erhållas, salpetergärden då ånyo skulle vidtaga och utgå på sätt dittills ägt rum," blef ifrågavarande ersättningsbelopp, jemte ett förut i flera år utgånget anslag af 70,000 R:dr, mindre än hvad genom krutförsäljning till Statsverket årligen inflyter, såsom ytterligare bidrag till salpeternäringens bedrifvande samt upprätthållande genom uppköp af dess produkt för Statens räkning, med tillsammans 194,000 R:dr å Rikstaten uppfördt, och har sedermera oafbrutet fortfarit att för det dermed afsedda ändamålet utgå.

I anseende till det dåvarande höga inlösningspriset af 7 R:dr 24 sk. per *LM*, ökades likväl salpetertillverkningen årligen utöfver hvad vid berörde statsanslags beviljande var påräknadt; i följd hvaraf så väl detsamma, som den från äldre tider samlade salpeterfonden snart hade blifvit otillräckliga till fullgörande af Statens åtagna förbindelse att inlösa all inom Riket tillverkad salpeter, som Kronan hembjöds.

Kongl. Maj:t pröfvade derföre skäligt att, till förekommande af salpeterfondens fullkomliga upplösning, tid efter annan nedsätta inlösningspriset, hvarigenom, äfvensom genom årliga tillverkningens, till följd deraf, vållade hastiga nedgående till under hälften af de förra årens belopp, besparingar å statsanslaget under sednare tider årligen uppkommit.

Dessa hafva likväl, sedan årliga tillverkningen, till följd af på nådig befallning vidtagna åtgärder till näringens återupphjelpande, från år 1843 varit i stigande, derefter årligen minskats, och skola, då, efter all beräkning, produktionen fortfarande kommer att ökas och inom kort uppgå till krutbrukens årliga salpeterbehof af 28,000 *LU*, med bibehållande ungefärligen af ofvannämnde pris för hvarje *LU*, ej allenast helt och hållet försvinna, utan äfven genom sin frånvaro göra det nuvarande statsanslaget otillräckligt för sitt ändamål, och anlitande af salpeterfondens tillgångar nödvändigt för att fylla den blifvande bristen.

Af hvad sålunda blifvit upplyst, vågar Kommittéen i underdånighet tro, att Revisorernes här ofvan yttrade åsigt, rörande obehöfligheten af hela det ifrågavarande anslaget, icke öfverensstämmer med rätta förhållandet.

Slutligen hafva Revisorerne, vid inventering af salpeterfondens säkerhetshandlingar, framställt åtskilliga anmärkningar, till hvilkas besvarande Kommittéen får underdånigst anföra följande:

Rörande de till hospitals- och barnhusfonden beviljade och ännu utestående lån, dels, före revisions-åren, af 22,000 R:dr, dels, den 31 December 1844, af ytterligare 18,000 R:dr, hvarigenom det varit möjligt att från upplösning frälsa Hospitals-inrättningen, torde något yttrande icke påkallas, enär Eders Kongl. Maj:t under nuvarande Riksmöte lärer till Rikets Ständer aflåta nådig Proposition om ifrågavarande lånebelopps afskrifning ur räkenskaperna.

Å det Serafimer-Lasarets-Direktionen meddelade lån af 10,000 R:dr hafva, den 27 nästlidne Januari, 2,000 R:dr blifvit afbetalda; skolande, enligt derom hos Kommittéen gjord anmälan, återstoden af beloppet under loppet af instundande vår liqvideras.

De å Theater-Styrelsens lån resterande 1,000 R:dr äro förfallna, att den 1 nästkommande Juli inbetalas.

Hvad angår de från salpeterfonden på blotta namn utlemnade lån, så har Kommittéen, enär något förbud mot dylika låns utgifvande icke uti 1832 års Kongl. Reglemente för salpeter-ärendernas förvaltning finnes stadgadt, ansett sig böra vidtaga denna utväg, för att söka göra fondens tillgångar fruktbärande, då något äfventyr dermed icke

varit förenadt och inteckningssäkerhet icke kunnat erhållas; men Kommitteen har, i följd af Revisorernes framställning, beslutit att hädanefter icke utgifva dylika lån, hvarigenom dock kan hända, att en betydlig del af fonden kommer att ligga ofruktbar.

Upplysningsvis får jemväl nämnas, att en del af dessa lån äro efter år 1845 inbetalda, samt att de öfriga dels äro förfallna till betalning under innevarande år, dels kunna när som helst till inbetalning inom sex månader uppsägas.

Den i nåder remitterade handlingen återställes, och Kommitteen framhärdar med djupaste vördnad, trohet och nit,

Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste, tropligtigste
tjenare och undersåter,

P. WESTERSTRAND. **J. P. LEFRÉN.**

Stockholm den 11 Februari 1848.

C. A. Westerstrand.

Öfver-Ståthållare-Embetets

underdåniga Utlåtande, i anledning af 1847 års Revisorers anmärkningar vid Stockholms Stads Kronoräkenskaper.

Stormäktigste Allernådigste Konung!

Genom nådig Remiss af den 2 December sistlidet år, hvilken den 7:de derpåföljde Januari till Öfver-Ståthållare-Embetet ankom, har Eders Kongl. Maj:t, med öfverlemnande af Rikets Ständers sednast församlade Revisorers, uti härhos i underdånighet bifogade utdrag, afgifna Berättelse om Statsverkets, jemte dertill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under åren 1844 och 1845, i nåder behagat infordra Öfver-Ståthållare-Embetets underdåniga Utlåtande; till fullgörande hvaraf Öfver-Ståthållare-Embetet i underdånighet får anföra:

Angående de anmärkta utbetalningarne från allmänna indragningsstaten af 1,000 R:dr Banko årligen till hyra för de af Öfver-Ståthållare-Embetets Kansli begagnade embetsrum i den så kallade Westinska egendomen: att dessa hyresmedel utgå, i enlighet med Eders Kongl. Maj:ts för Öfver-Ståthållare-Embetet sednast fastställda nådiga stat samt deruti åberopade nådiga skrifvelser, men äro ställda på indragning, och att någon annan åtgärd för Stats-verkets befrielse från denna afgift icke blifvit Öfver-Ståthållare-Embetet hittills meddelad.

Beträffande åter den skillnad af 201 R:dr 13 sk. 9 rst., som i 1843 och 1844 års depositionsräkningars ut- och ingående balanser skulle förefinnas och som af Kammar-Rätten skulle vara förbisedd, så upplyses detta förhållande tydligen derigenom, att af de 334 R:dr 15 sk. 2 rst., som ända från år 1715 blifvit i depositions-räkningarne balanserade, 201 R:dr 13 sk. 9 rst. uti 1843 års räkning blifvit afförda, härledande sig derifrån, att vid närmare granskning af räkenskaperna befanns, att det fel i räkenskapsföringen vid förstnämnde tid förelupit, att samma personer, som uppfördes vara skyldiga depositionskassan förenämnde belopp, jemväl voro upptagna såsom ägande samma belopp att fordra; hvilken rättelse blifvit i 1843 års räkning iakttagen och med verifikationer, som fullständigt utreda förhållandet, bilagd, på hvilken grund någon balans lika litet förefinnes, som någon anmärkning af Kammar-Rätten derutinnan skulle

skulle kunnat utfärdas. — Och har i öfrigt, på sätt Revisionsberättelsen antyder, någon anmärkning vid denna räkning för år 1844 icke blifvit Öfver-Ståthållare-Embetet meddelad.

Vidkommande dernäst, att 688 R:dr 28 sk. 1 rst., utgörande medel från år 1715 till och med 1747, som i 1762 års räkning finnas balanserade, icke skulle hafva blifvit, i öfverensstämmelse med Kongl. Brefvet den 23 November 1841, till Stats-Kontoret öfverlemnade, så ehuru de utgöra dels skillnaden emellan de 334 R:dr 15 sk. 1 rst., som från år 1715 till och med år 1747 och allt framgent blifvit balanserade, derifrån förut omförmälde 201 R:dr 13 sk. 9 rst. blifvit, såsom enahanda personer både debiterade och crediterade, i 1843 års räkenskaper afförda, dels framlidne Öfver-Ståthållaren Grefve Törnflychts balans år 1762, äro de likväl, på grund af förbemälte Kongl. Bref, från Öfver-Ståthållare-Embetets Kanslis räkning i Banken till Kongl. Räntekammarens räkning derstädes, under den 5 Maj 1843, öfverflyttade; likväl och som utredningen af de äldre årens balanser fordrade en längre tid, och deras beskaffenhet, i anseende till räkenskapernas ofullständighet den tiden, befanns svår att utreda, så komma de, så snart utredning hunnit verkställas och behörig afskrifning blifvit beviljad, att från Kongl. Stats-Kontoret reqvireras och på Öfver-Ståthållare-Embetets Kanslis räkning i Banken åter insättas.

Hvad slutligen angår den vid Stockholms stads Kronoräkenskaper gjorda anmärkning, i afseende på afskrifning för fattigdom af bevillningsafgifter för krogrörelse med tillsammans 1,778 R:dr 16 sk. för begge åren, har Öfver-Ståthållare-Embetet, som, i afseende på afkortningarne, enär de ske i laga form, blott tillkommer att befordra deras afförande ur räkenskaperna, och för att sålunda kunna afgifva det affordrade underdåniga Utlåtandet, måst från denna stadens Handels-Kollegium, som med delar tillståndsbref för ej mindre krögeri- än spisqvarters- och traktörsmed flera dylika rättigheters idkande samt, enligt gällande Bevillningsstadga, har sig ålagdt, att genom antagande af borgen eller skattens erläggande i förskott, försäkra Kronan om afgiftens utgörande, infordra behörig förklaring i omförmälda anmärkningsfråga, hvilken Öfver-Ståthållare-Embetet får i underdånighet härhos bifoga, samt då Krono-Uppbörds-Kommissarierne, förmedelst pågående uppbördsstämma, äro förhindrade, att inom den återstående korta tiden för förklaringens afgifvande, något på räkenskaperna grundadt skriftligt utlåtande härutinnan meddela, efter inhemtad kännedom, tillika i underdånighet upplysa, att uti de anmärkte afkortningarne ej ensamt ingå sådana för krog- och spisqvarters-rörelser, utan äfven för källarmästare, traktörer och hembryggeri-

idkare,

idkare, med flera, samt att då Kongl. Maj:ts och Kronans rätt till dylika utskylder, hvilka, till följd af ingången borgen i konkurser bevakas, icke annorlunda, än som oprioriterad fordran blir ansedd, afskrifningar för fattigdom icke kunna undvikas, enär närings-idkarne sjelfve sakna utmätningstillgång, och deras löftesmän till borgenärers förnöjande afträdt sin egendom; vid hvilka afskrifningar de i Uppbörds-Reglemente och författningar föreskrifna åtgärder af uppbördsmännen noga blifvit iakttagna.

Med djupaste vördnad, trohet och nit framhärdar,

Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste, tropligtigste
tjenare och undersåte,

J. W. SPRENGTPORTEN.

Stockholm den 29 Februari 1848.

P. E. Ingelgren.

Stockholms Stads Handels-Kollegii förklaring, i anledning af 1847 års Revisorers anmärkningar vid Kronoräkenskaperna för nämnde stad.

Till Öfver-Ståthållare-Embetet!

I anledning af Öfver-Ståthållare-Embetets remiss å ett utdrag af Rikets Ständers Revisorers år 1847 afgifna Berättelse, angående samma år verkställd granskning af Statsverkets samt andra af allmänna medel bestående fonders tillstånd, styrelse och förvaltning för åren 1844 och 1845, innefattande anmärkning dervid, att afskrifning för fattigdom ägt rum af bevillningsafgifter för krogrörelse under nämnde år, nemligen för år 1844: 705 R:dr och för år 1845: 773 R:dr 16 sk. Banko, få undertecknade, som under berörde tid varit Ordförande och Ledamöter i Stockholms stads Handels-Kollegium, härmed afgifva det utlåtande, att borgen blifvit hos Kollegium, i den ordning författningarne föreskrifva, ställd af alla de personer, som med vederbörligt tillstånd här i staden idkat krogrörelse, för de samma rörelse åtföljande utskylder, samt att de personer, hvilka sådana borgensförbindelser ingått, då varit allmänneligen ansedde för deremot svarande vederhäftighet, och på sådan grund blifvit af Kollegium såsom borgesmän godkände; men att, enär det icke tillkommer Kollegium att med utskyldernas indrifvande taga befattning eller, om tillgång saknas, för desamma bevilja afskrifning, undertecknade ej kunna upplysa, huruvida löftesmännen, till följd af inträffade förändringar i deras ekonomiska ställning, då utskylderna skolat erläggas, funnits oförmögne att desamma betala. Särskilt få undertecknade, i anledning af Revisorernes berörde berättelse, erinra, att, då nu gällande Bevillningsförordning i 14 §. innehåller: "Den, som vill undgå bor-"gens ställande för året, vare skyldig att förskottsvis betala afgiften;" det ingalunda varit på Kollegium beroende, att ifrågavarande afgifter förskottsvis affordra vederbörande krog-idkare, enär, till följd af omförmälda stadgande, endast dem är medgifven optionsrätt att *antingen* anskaffa borgen, *eller* afgiften förskottsvis erlägga. Stockholms stads Handels-Kollegium den 15 Februari 1848.

G. Holm. Joh. And. Björck. J. G. Zander.

J. J. Schönmeijer. Carl Aug. Carlson.

J. Lagermark.

Kongl. Kammar-Rättens

underdåniga Utlåtande, i anledning af Rikets Ständers år 1847 församlade Revisorers anmärkningar vid Landsboksräkenskaperna.

Stormäktigste Allernådigste Konung!

Sedan Rikets Ständers år 1847 församlade Revisorer för granskning af Statsverkets jemte dertill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning åren 1844 och 1845, bland annat, fästat uppmärksamhet ej mindre dervid, att uti Östergöthlands Läns landsböcker för berörde år upptagas i skuldbalanserna, under titel: Landtränteriets äldre förskotter, 24,137 R:dr 26 sk. 1 rst. för durchmarch-kostnader; hvadan Revisorerne hemställt, att utredning af förhållandet med denna, uti de till Eders Kongl. Maj:ts och Rikets Stats-Kontor ingående Landtränteriredogörelse-handlingar icke upptagna, post måtte med görligaste första äga rum, än ock derå, att Kronobergs Läns landsbok för år 1845 icke upptager ingående balansen till samma belopp, som uti det förutgångna årets bok utbalanseras; så har, efter det Stats-Kontoret häröfver afgifvit infordradt underdånigt yttrande, Eders Kongl. Maj:t, genom remiss af den 11:te dennes, i nåder anbefallt Dess och Rikets Kammar-Rätt att med underdånigt utlåtande i ämnet till Eders Kongl. Maj:t skyndsamligen inkomma.

Till åtlydnad häraf, får Kammar-Rätten, beträffande först omförmälda, i Östergöthlands Läns landsböcker balanserade, 24,137 R:dr 26 sk. 1 rst., underdånigst anföra: att, på sätt af bilagde, i Öfver-Revisions-Departementets Provins-Räkenskaps-kontor författade och verificerade utredning inhemtas, nämnde belopp utgör en del af de från Länets Ränteri, åren 1811 med 1815, till ett sammanräknadt belopp af 38,171 R:dr 16 sk. 6 rst. förskjutna durchtågs-kostnader; samt att, ehuru, enligt hvad åberopade utredning jemväl ådagalägger, dessa kostnader, dels genom kontanta återbetalningar åren 1812 och 1815, dels ock medelst Stats-Kontorets afförings-anordningar af den 31 December 1818 och 15 December 1823, blifvit Landtränteriet till fullo ersatta och i Räntericräkenskaperna afförda, nu ifrågaställda 24,137 R:dr 26 sk. 1 rst., det oaktadt, fortfarande i landsboken kommit att balanseras, såsom Landt

ränteriets fordran; vid hvilket förhållande annan åtgärd i afseende härpå icke synes erforderlig, än att beloppet varder uti landsboken affördt, om verkställighet hvaraf Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i ofvanberörde Län nu utaf Kammar-Rätten erinras.

Hvad åter angår den förefunna skiljaktigheten emellan ingående balansen uti 1845 års landsbok för Kronobergs Län; ett förhållande, som under nu pågående granskning af förstnämnde landsbok det ankommer på Provins-Räkenskapskontoret att anmärka, så har bemälte Kontor upplyst, att åtskillige af Kammar-Rätten till betalande fastställda, med 32 R:dr 42 sk. 8 rst. uti 1844 års landsbok debiterade och såsom utestående balanserade anmärkningsmedel icke finnas vara uti ingående balansen af 1845 års landsbok upptagna, men att medlen emedlertid blifvit under loppet af sistberörde år till Landtränteriet inlevererade och redovisade.

De i nåder remitterade handlingarne varda härjemte i underdånighet återställda; och Kammar-Rätten framhärdar med djupaste vördnad, trohet och nit,

Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste, tropligtigste
tjenare och undersåtare,

Aug. von HARTMANSDORFF.

O. A. Tauvon. C. E. Ålander. A. Wilh. Edman.
J. A. Björkman. S. M. Tham.

Stockolm den 25 Februari 1848.

C. J. Fahnehjelm.

Utredning öfver de uti Östergöhtlands Läns Landsböcker för åren och Landt-Ränteriets äldre förskotter

Debet.			Banko.		
Enligt räkenskaperna bifogade durchtågs-kostnads-räkningar, uppgå Landt-Ränteriets förskotter:					
för år 1811 till ett sammanräknadt belopp af .		5,379: 45. 11.			
„ „ 1812		5,882: 41. 10.			
„ „ 1813		12,875: 43. 8.			
„ „ 1814		12,046: 19. 1.			
„ „ 1815		1,986: 10. —	38,171	16	6
Af dessa		38,171: 16. 6.			
afföras uti 1846 års balans-conto, såsom kontant återbetalda 1815 och förra åren,	1,184: 24. 11.				
samt uti 1818 års Ränteri-räkning, såsom af Kongl. Stats-Kontoret till afskrifning beviljade:					
1818 den 31 December . . .	25: 3. —				
„ „ „ „ . . .	12,824: 10. 6.	14,033: 38. 5.			
Återstå		24,137: 26. 1.			
hvilka uti 1845 samt föregående årens till och med 1818 skuldbalanser upptagas såsom Kronans skuld till Landt-Ränteriet för förskjutna durchmarch-kostnader.					
		Summa B:ko R:dr	38,171	16	6

Stockholm af Öfver Revisions-

Novo

Om till Kongl. Maj:t och Kronans, jemlikt förestående Utredning och bifogade transumt, till år 1816 balanserade skuld . .	38,171:	16.	6.
lägges hvad Landtränteriet, enligt närlagde transumt, för åren 1816 och 1817 förskjutit, tillsammans.	1,736:	23.	1.
så befinnas de af Ränteriet för äldre åren till och med 1817 bestridda durchtågs-kostnader, bland hvilka nu ifrågavarande 24,137: 26. 1. alltså äfven måste vara inbegripna, hafva uppgått till	39,907:	39.	7.

1818 till och med 1845, under titel: Kongl Maj:ts och Kronans skuld för durchmarch-kostnader, balanserade medel.

Credit.		Banko.		
Jemlikt Kongl. Stats-Kontorets i transumt bifogade skrifvelse den 31 December 1818, bör af motstående afgå:				
a) enligt Maj månads Kassa-inventarium för år 1812, till Ränteriet kontant återbetalda 3: 10. 8.				
b) „ Januari d:o för år 1815, d:o d:o 355: 8. 7.				
c) „ Februari d:o samma år, d:o d:o 66: 20. —	424: 39. 3.			
hvarjemte Kongl. Stats-Kontoret, under förenämnde dag, bifallit afskrifning af och meddelat anordning å återstående för åren 1811, 1812 och 1815 förskjutna durchtågs-utgifter	12,824: 10. 6.	13,249	1	9
Å 1813 och 1814 års durchmarch-kostnader, uppgående sammanlagda till 24,922 R:dr 14 sk. 9 rst, har väl Landt-Ränteriet orätt afskrifvit den af Kongl. Stats-Kontoret, den 30 Oktober 1820, meddelade ersättning, 6,418: 8. 8. för 1812 års krigs-rustningar, hvilken bordt från de till Kongl. Krigs-Kommittéen förskjutna medel afdragas; men då, enligt Kongl. Stats-Kontorets i bestyrkta afskrifter härhos bilagda bref och anordningar samt dess Kammarförvandtskontors utredning, synes, att Ränteriet dessutom blifvit för sistnämnde förskotter till fullo liqvideradt, afföras här	6,418 8. 8.			
För återstoden af 1813 och 1814 års durchmarch-kostnader	18,504 6. 1.			
har, på sätt nyssnämnde bilagor utvisa, afskrifning blifvit, jemte andra medel, under den 15 December 1823 och 14 September 1825, af Kongl. Stats-Kontoret beviljad och annordningar under samma dagar derom utfärdade.		24, 922	14	9
	Summa B:ko R:dr	38,171	16	6

Departementets Provins-Räkenskaps-kontor den 22 Februari 1848.

Conto.

som blifvit godtgjorda dels, på sätt nämnde Utredning utvisar, med . . . . . R:dr 38,171: 16. 6.
och dels med Kongl. Stats-Kontorets 2:ne anordningar den 26 Juni 1817 å . . . . . „ 815: 46. 6.
och den 31 December 1818 å. . . . . „ 920: 24. 7.
39,907: 39. 7.

Stockholm som ofvan.

C. W. Zetterström.

Utredning öfver skillnaden emellan de uti 1844 och 1845 års Kronobergs Läns Landsböcker upptagna ut- och ingående balanser:

	Levereringar i Landt-Ränteriet.						Summa Anmärknings-Medel.			Summa.		
	Inom den 30 April 1845.			Inom den 31 Augusti 1845.								
Utgående balansen från 1844 års förberörde Läns landsbok till år 1845 påför	——	—	—	——	—	—	——	—	—	186,993	35	1
Om härifrån afräknas, under titel: Kammar-Rättens anmärknings-medel, levererade:												
för Konga Härads Fögderi	2	—	—	——	—	—	2	—	—	——	—	—
„ Kinnevalds och Norrvidinge Häraders Dito	3	—	—	9	—	—	12	—	—	——	—	—
„ Wexiö stad	——	—	—	18	42	8	18	42	8	32	42	8
återstå, som uti 1845 års ingående balans upptagas, ...	——	—	—	——	—	—	——	—	—	186,960	40	5

Stockholm af Öfver-Revisions-Departementets Provins-Räkenskaps-kontor den 22 Februari 1848.

C. W. Zetterström.

Landshöfdinge-Embetets i Linköpings Län

underdåniga Utlåtande, i anledning af en utaf Rikets Ständers Revisorer gjord anmärkning vid Länets Landsböcker för åren 1844 och 1845.

Underdånigste Memorial

Till underdånig åtlydnad af Eders Kongl. Maj:ts nådiga Remiss den 11 sistlidne Februari och med anledning af Rikets Ständers år 1847 församlade Revisorers, uti afgifven Berättelse om verkställd granskning af Stats-verkets med dertill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning för åren 1844 och 1845, framställda anmärkning dervid, att nyssnämnde års landsböcker för detta Län upptaga i skuldbalanserna, såsom Landt-ränteriets äldre förskotter, 24,137 R:dr 26 sk. 1 rst, för durchmarch-kostnader, hvilket belopp uti Landt-ränteriets till Kongl. Stats-Kontoret afgifna redogörelse-handlingar icke förekommer, får underdånigst Landshöfdinge-Embetet afgifva följande utlåtande:

Uti 1815 års landsbok upptages, i utgående balansen, ett belopp af 38,171 R:dr 16 sk. 6 rst. Banko, utgörande Landt-ränteriets fordran för förskjutna durchmarch-kostnader under åren 1811 till och med 1815, och sedan en del häraf blifvit Ränteriet ersatt, utbalanseras i 1818 års landsbok den ifrågavarande summan, 24,137 R:dr 26 sk. 1 rst, som uti alla derpå följande årens landsböcker kommit att qvarstå såsom oliqvideiade durchmarch-kostnader, ehuru, enligt hvad vid räkenskapernas granskning i Lands-kontoret nu är utrönt, Eders Kongl. Maj:ts och Rikets Stats-Kontor, redan den 15 December 1823, meddelat anordning å 24,922 R:dr 41 sk. 7 rst, durchmarch-kostnader för åren 1813 och 1814, som jemväl blifvit uti Ränteriräkningen afförda, hvarigenom både det i landsböckerna för berörda år balanserade belopp och andra dylika förskotts-medel derutöfver äro godtgjorda, så att Landt-ränteriet derpå icke äger något att fordra.

Vid sådant förhållande lärer omförmälda, af Rikets Ständers Revisorers anmärkta balanspost endast böra uti nästa landsbok affö-

ras, hvarom ock Eders Kongl. Maj:ts och Rikets Kammar-Rätt, efter undersökning af räkenskaperna i vederbörande Revisions-kontor, genom Bref den 25 sistlidne Februari, förordnat. Linköpings Slott i Lands-kontoret den 13 Mars 1848.

På Landshöfdinge-Embetets vägnar

GUSTAF NORDSTRÖM. GUSTAF NORDÉN.

Landshöfdinge-Embetets i Kronobergs Län

underdåniga Utlåtande, i anledning af Rikets Ständers år 1847 församlade Revisorers anmärkningar vid Länets *Landsboks-räkenskaper.*

Stormäktigste Allernådigste Konung!

Sedan Rikets Ständers år 1847 församlade Revisorer, vid verkställd granskning af Stats-verkets förvaltning åren 1844 och 1845, gjort den enda anmärkningen vid Kronobergs Läns landsboks-räkenskaper, att 1844 års utgående balans icke instämmer med den, som öfverföres till 1845 års landsbok, och Eders Kongl. Majts Stats-Kontor yttrande i ämnet meddelat; så får nu, enligt nådig Remiss den 11 sistlidne Februari, Landshöfdinge-Embetet i underdånighet upplysa, att Läns-bokhållaren Lundblad, enligt dess underdånigst bifogade förklaring, af förseende uraktlåtit upptaga differens-summan, 32 R:dr 42 sk. 8 rst, i den ingående balansen år 1845; men att för den likafullt är redogjordt i räkenskapen, utan att Stats-verket eller andra vederbörande blifvit den ringaste förlust tillskyndad.

Wexiö Lands-kontor den 1 Mars 1848.

På Landshöfdinge-Embetets vägnar;

N. J. LÅNG. G. LAGERSTRÅLE.

Till Konungens Befallningshafvande i Kronobergs Län.

Till följd af mig meddelad nådig Remiss af den 11 dennes, får jag äran ödmjukast upplysa, att skillnaden i balansen från 1844 till 1845 års landsbok för Kronobergs Län härleder sig derifrån, att uti 1845 års ingående balans blifvit uteglömda de från år 1844 utbalanserade restantier, nemligen:

för Konga Härad	2:	—	—
„ Kinnevalds och Norrvidinge Dito	12:	—	—
„ Wexiö stad	18:	42.	8.
utgörande skillnaden i nämnde balans . . . B:ko	32:	42.	8.

hvilka 32 R:dr 42 sk. 8 rst. äro under 1844 och 1845 års restantier upptagna och redovisade; hvadan alltså nämnde belopp blifvit till Landt-Ränteriet levereradt, och kommer således i räkenskapen för 1845 att försvinna, enligt Landt-ränteriets special-räkningar för 1844 och 1845, pag. 122 för år 1844 och pag. 122 för 1845.

Wexiö Lands-kontor den 28 Februari 1848.

O. Lundblad.

Riks-Marskalks-Embetets

underdåniga Utlåtande, i anledning af 1847 års Revisorers Berättelse om granskningen af *Kongl. Hofstallets* samt *Ulriksdals* och *Gripsholms Lustslotts* räkenskaper.

Underdånigste Utlåtande!

Sedan Eders Kongl. Maj:t behagat i nåder inhemta Riks-Marskalks-Embetets underdåniga Utlåtande i anledning af hvad Berättelsen om sednast verkställda stats-revision innehåller, i afseende på räkenskaperna för Kongl. Hofstallet samt Ulriksdals och Gripsholms Lustslott, har Riks-Marskalks-Embetet infordrat Chefens för Kongl. Hofstallet äfvensom Ståthållarnes på Stockholms Slott och förenämnde Lustslott underdåniga yttranden, i hvad dem hvardera rörer; och som Riks-Marskalks-Embetet icke har något att dervid för egen del tillägga, får Riks-Marskalks-Embetet, under åberopande af innehållet deraf, desamma till Eders Kongl. Maj:t härhos underdånig t öfverlemna. Stockholm den 12 Januari 1848.

A. POSSE.

W. von Schoultz.

Hofstallmästaren F. Braunerhjelms

underdåniga Utlåtande, i anledning af 1847 års Revisorers Berättelse om granskningen af Hofstallets räkenskaper.

Stormäktigste Allernådigste Konung!

I Rikets Ständers Revisorers för år 1847 afgifna Berättelse, angående samma år verkställd granskning af Stats-verkets samt andra af allmänna medel bestående fonders tillstånd, styrelse och förvaltning, har blifvit

anmärkt, hurusom uti redogörelsen för Kongl. Hofstallets reparations-medel för år 1844 skulle, enligt sammandrag af materialier vid stallets reparation, för hela året finnas en behållning till år 1845 af furubräder, furu- och ekspik till utsatta belopp, men att samma behållning ej vore i 1845 års redogörelse för Kongl. Hofstallets reparations-medel upptagen och redovisad; i anledning hvaraf mitt underdåniga utlåtande i ämnet blifvit infordradt; och får jag derföre nåden i djupaste underdånighet anföra: att vid den af Hofstallmästaren och Riddaren Kuylenstjerna, i Oktober 1844, gjorda afleverering af de till Eders Kongl. Maj:ts Hofstall hörande inventarier och effekter, icke någon behållning af furubräder, ek- och furuspik blifvit aflemnad, hvarföre ej i Hofstallets räkenskaper för 1845 års reparations-medel den omnämnda behållningen kunnat af redogöraren upptagas.

Med djupaste vördnad, trohet och nit framhärdar,

Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste, tropligtigste
tjenare och undersåte,

F. Braunerhjelm.

Ståthållare-Embetets på Stockholms Slott

underdåniga Utlåtande, i anledning af 1847 års Revisorers Berättelse.

Stormäktigste Allernådigste Konung!

Med anledning af den utaf Rikets Ständers Revisorer väckta anmärkning, att en uti Material-räkningen för Hofstallets reparationer år 1844 upptagen bebållning af bräder och spik ej vore i 1845 års redogörelse för Hofstallets reparitions-medel upptagen och redovisad, får jag, som dessa år ännu ej hade mig Ståthållare-Embetet på Stockholms Slott i nåder anförtrodt, på grund af de upplysningar jag förskaffat mig, i underdånighet anföra följande:

Kongl. Hofstallets reparationer besörjdes ända till 1844 års slut af Ståthållare-Embetet på Stockholms Slott, hvars Material-förvaltare hade de till nämnde reparationer behöfliga materialier under sin vård och redovisning. Vid 1845 års början emottogs bestyret med samma reparationer af Hofstallmästare-Embetet. Den dåvarande behållningen af materialier utgjorde:

9½ tolfter2-tums bräder, 1 tolft 3-tums plank, 150 stycken 3-tums furuspik, 125 stycken 4-tums dito, 125 stycken 5-tums dito, 350 stycken 1-tums ekspik, 200 stycken 2-tums dito.

Ofvannämnde bräder och spik, hvilka förvarades uti en vid Hofstallet befintlig materialbod, der de ännu äro qvarliggande och aldrig med Slottets material-förråder varit sammanblandade, blefvo, efter all anledning, i anseende till dåvarande Material-förvaltaren Wretlings vid samma tid inträffade sjukdom, ej till Hofstallmästare-Embetet aflemnade och vid sedermera anställd inventering, efter Wretlings i Januari månad 1845 timade död, förbisedda, men äro nu, enligt bilagda qvitto, till Hofstallmästare-Embetet öfverlemnade.

Med djupaste undersåtlig vördnad, trohet och nit framhärdar,

Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste, tropligtigste
tjenare och undersåte,
H. Schützercrantz.

Stockholm den 8 Februari 1848.

Ståthållare-Embetets på Gripsholms Lustslott

underdåniga Utlåtande, i anledning af 1847 års Revisorers Berättelse angående granskning af nämnde Slotts räkningar.

Stormäktigste Allernådigste Konung!

Sedan Rikets Ständers Revisorer, på sätt underdånigst bilagda, mig meddelade transumt utvisar, vid granskningen af 1844 och 1845 års Gripsholms Kongl. Lustslotts räkenskaper, som i Eders Kongl. Maj:ts och Rikets Kammar-Rätt blifvit reviderade utan anmärkning, trott sig finna kostnaderna för höbergningen härstädes nog dryga, då de utgå med en tredjedel af afkastningen; Så har öfver denna anmärkning blifvit infordradt mitt underdåniga utlåtande, som jag ock får i underdånighet afgifva.

Den anmärkta bergningskostnaden kan visserligen anses hög, men äfven låg eller medelmåttig, allt i förhållande dels till den olika årliga afkastningen, som vissa år är högre, vissa lägre, dels ock i synnerhet till den mer eller mindre gynnande väderleken under sjelfva höbergningen samt derigenom ökade eller minskade arbets-kostnader.

Ängarnes bergning under de anmäkta åren har, uppå särskilda ansökningar derom, varit uppdragen arrendatorn af Gripsholms Ladugård; den ende, i min tanke, som, med hänseende till läge och arbetsstyrka, härstädes varit i tillfälle att kunna behörigen fullgöra denna ängsbergning till Slottets belåtenhet, på en tid af året, då den, som ägt mindre dragare och arbetsfolk att disponera, måst använda dem för egen räkning.

Samma höbergning har också alla föregående år, alltifrån och med år 1831, efter särskild ansökan för hvarje år, varit samma arrendator uppdragen på samma vilkor, hvarvid anmärkning nu först ägt rum. Enligt Eders Kongl. Maj:ts nådiga stat för detta Slott af den 3 November 1818, äro för höbergningen å Djurgårds-ängen påräknade 200 R:dr Banko, som för ändamålet voro tillräckliga till dess, efter rådjurens indragning, Slottet, vid verkstäldt ägobyte med Kongs-

ladugården, år 1828 emottog dess nuvarande ängar. De trenne första åren, eller åren 1828, 1829 och 1830, som dessa ängar af Kongl. Slottet disponerades, uppläts bergningen deraf genom entreprenad-auktion åt den minstbjudande, och betaldes derföre, på sätt räkenskaperna för nämnde 3:ne år utvisa, första året 206 R:dr 37 sk., andra året 233 R:dr 16 sk. och tredje året 250 R:dr Banko.

Då derefter entreprenörer började fattas samt någon enda, som sig anmälde, fordrade ännu mera och så mycket för denna bergning, att hans anbud ej kunde antagas, så fann jag med Slottets fördel och säkerhet öfverensstämmande att antaga dåvarande Kongs-ladugårds arrendatorns erbjudande att verkställa bergning och införande af höet emot en tredjedel af afkastningen; dermed har sedan, år för år, efter särskild ansökan för hvarje år, fortgått, utan att någon annan person anmält sig till erhållande af bergningen på samma och ännu mindre på billigare vilkor. Icke heller har det lyckats mig att få bergningen, af samma arrendator verkställd emot nedsatt andel, utan har jag, genom hans beviljade tillfälliga fortfarande med berörde höbergning ansett en större säkerhet för dess jemna gång vunnen, enär det dessutom varit med nämnde arrendators egen fördel förenadt, ej allenast att ängarne blefvo väl slagna, utan äfven att höet, som till stor del är af grof sort, sorgfälligt ansades och bergades, då han ej annorlunda, än efter lottning bekommit sin tredjedel af hvarje äng.

Då jag nu inför Eders Kongl. Maj:t haft nåden att utreda förhållandet, som blifvit anmärkt; då mitt bemödande fortfarande varit att söka tillskynda Slottskassan de fördelar, som stått att vinna, och då, i händelse tillfälle yppas, som kan bereda en större, men säker inkomst af ängarne, jag ingalunda ämnat förbise detsamma; så hemställer jag till Eders Kongl. Maj:ts nådiga ompröfvande, huruvida för närvarande kan fästas afseende vid den gjorda anmärkningen.

Med djupaste vördnad, trohet och nit framhärdar,

Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste, tropligtigste
tjenare och undersåte,

GUST. PEYRON.

Gripsholm den 10 Januari 1848.

Gust. A. Sturnegk.

Ståthållare-Embetets vid Ulriksdals Lustslott

underdåniga Utlåtande, i anledning af 1847 års Revisorers Berättelse angående granskningen af detta Slotts räkenskaper.

Stormäktigste Allernådigste Konung!

I anledning af Rikets Ständers Revisorers, efter fulländad statsrevision år 1847, hos Eders Kongl. Maj:t gjorda underdåniga anmälan. att Ulriksdals Slotts räkenskaper för åren 1844 och 1845 uti Kongl Kammar-Rätten blifvit granskade utan anmärkningar, och att under de ifrågavarande båda åren, likasom tillförene, öfverflyttningar från stats-anslagen för detta Lustslott till anslagssumman för Haga Lustslott ägt rum, till belopp år 1844 af . . . . 3,900 R:dr — —
samt år 1845 af . . . . . 4,858 — 23. 6,
så får Ståthållare-Embetet underdånigst andraga, att dessa öfverflyttningar äro grundade på Kongl. Brefvet den 27 Mars 1830.

Med djupaste vördnad, nit och trohet framhärdar,

Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste, tropligtigste
tjenare och undersåte,

CARL GYLLENHAAL.

Stockholm den 7 Januari 1848.

Axel Fröling.

Kongl. Wetenskaps Akademiens

underdåniga Utlåtande, i anledning af 1847 års Revisorers Berättelse angående granskningen af nämnde Akademis räkenskaper.

Stormäktigste Allernådigste Konung!

Till åtlydnad af Eders Kongl. Maj:ts nådigst aflåtna Remiss i anledning af en af Rikets Ständers Revisorer, uti år 1847 afgifven Revisionsberättelse, gjord anmälan, att redogörelse saknades för de af Vetenskaps-Akademien år 1845 uppburna statsmedel, får Akademien nu i underdånighet afgifva följande förklaring:

Oberäknadt de 7,500 R:dr Banko, hvilka i nåder blifvit för det Natural-historiska Riks-museum, till så väl aflöning som dithörande samlingars underhåll och förökande, anslagna, och öfver hvilka särskild årlig hufvudbok är upprättad och till Eders Kongl. Maj:ts och Rikets Kammar-Rätt aflemnad, samt med undantag af de 200 R:dr, som genom Kongl. Maj:ts nådiga Bref af den 30 April 1841, blifvit Akademiens Astronom, Professoren Selander, beviljade till fyllnad i 1,000 R:drs årlig lön, utgjorde de stats-medel, som ifrågaställda år 1845 från Eders Kongl. Maj:ts och Rikets Stats-Kontor till Akademiens disposition utanordnades:

1:o likmäktigt Kongl. Brefvet den 26 Februari 1841, till befrämjande af Akademiens fortfarande verksamhet, 640 R:dr, och

2:o i följd af Kongl. Brefvet den 20 April 1845, från och med samma års början, till så väl insamling och afritning af Svenska växter, som till afteckning af zoologiska föremål, 800 R:dr årligen.

Då Kammar-Rätten, i skrifvelse daterad den 25 November 1846, af Akademien äskade årlig redogörelse för begge dessa anslags-summor, meddelade Akademien, hvad den förstnämnde summan angick, Kammar-Rätten, i skrifvelse den 13 Januari sistlidet år, det svar, att Akademien sedan år 1816 varit i åtnjutande af detta anslag, hvilket sednast tillförsäkrades Akademien i Kongl. Maj:ts nådiga skrifvelse af den 26 Februari 1841, såsom orden der lyda, till befrämjande af Akademiens fortfarande verksamhet, utan att någonsin tillförene någon särskild redogörelse inför Kongl. Kammar-Rätten blifvit Akademien affordrad: en redogörelse, som i sig sjelf skulle vara alldeles overkställbar, då ifrågavarande medel ingå i den mångfaldigt större summa, beräknad till omkring 15,000 R:dr år-

ligen, som Akademiens fortfarande verksamhet kräfver och som inför Kongl. Akademien redovisas; hvadan Akademien icke anser någon annan räkenskap derför lämpligen kunna afgifvas, än genom Akademiens fortfarande verksamhet, och hvad åter angår den sednare summan af 800 R:dr, får Akademien, medelst bifogade vidimerade afskrifter så väl af det till Kammar-Rätten, under den 10 Mars 1847 aflåtna Bref, som af det å riktiga aflemnandet deraf erhållna qvittens, i underdånighet styrka, att redogörelse för dessa medel *så väl för året 1845 som 1846*, allaredan då är vorden, med dertill hörande verifikationer, afgifven.

De i nåder remitterade handlingarne återlemnas i underdånighet, och Akademien framhärdar med djupaste vördnad, trohet och nit,

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste och tropligtigste
tjenare och undersåter,

OL. IM. FÅRHÆUS.

n. v. Præses.

Stockholm den 19 Januari 1848.

N. H. Selander.

1:o Till Kongl. Kammar-Rätten.

I enlighet med 2:dra punkten i Kongl. Vetenskaps Akademiens till Tit. aflåtna skrifvelse den 13 sistlidne Januari, öfverlemnar Kongl. Akademien nu härjemte en med behöriga verifikationer försedd räkning och redogörelse för de år 1846 från Kongl. Stats-Kontoret till Kongl Akademiens disposition anordnade 800 R:dr, till insamling och afritning af botaniska och zoologiska föremål, som 705 R:dr 2 sk. till rese- och traktaments-penningar för den anbefallda gradmätnings-expeditionen i Svenska och Norska Lappmarken; hvarvid Kongl. Akademien, till bestyrkande af den i samma redogörelse ingående behållningen, stor 350 R:dr, af förstnämnde medel från år 1845, låtit vidfoga ett lika verificeradt ut-

drag ur Kongl. Akademiens egna hufvudbok för sistnämnde år af deruti upptagna 2:ne räkningar öfver de af Kongl. Stats-Kontoret, till särskilda ändamål, till Kongl. Akademiens disposition samma år utanordnade statsmedel. Stockholm den 10 Mars 1847.

2:o Till Höglofl Kongl. Kammar-Rätten aflemnas härjemte Kongl. Vetenskaps Akademiens till Kongl. Kammar-Rätten ställda bref, dateradt den 10 Mars 1847, tillika med en verificerad redogörelse-räkning för ifrån Kongl. Stats-Kontoret till Kongl. Akademiens disposition, år 1846, anordnade medel till afritning af Svenska växter m. m; om aflemnandet hvaraf bevis här nedan torde meddelas. Stockholm den 15 Mars 1847.

John Ad. Leyonmarck.

Att ofvanberörde redogörelse-räkning denne dag blifvit till Kongl Kammar-Rätten ingifven, betygas. Stockholm och Kongl. Kammar-Rättens Registrators-kontor den 15 Mars 1847.

P. A. Martin.

Att förestående 2:ne afskrifter äro lika lydande med mig förevista originaler, betygas. Stockholm den 14 Januari 1847.

Jac. Fredr. Ek.

Kongl. Serafimer-Ordens-Gillets

underdåniga Utlåtande, i anledning af 1847 års Revisorers Berättelse om granskningen af *Serafimer-Lasarettets* räkenskaper.

Stormäktigste Allernådigste Konung!

Till underdånig åtlydnad af Eders Kongl. Maj:ts nådiga befallning i Remiss, tecknad å utdrag af Rikets Ständers Revisorers år 1847 afgifna Berättelse om granskningen af Stats-verkets samt andra af allmänna medel bestående fonders tillstånd och förvaltning åren 1844 och 1845, får, i anledning af Revisorernes anmälan, att det Serafimer-Lasarettet, jemlikt Kongl. Maj:ts nådiga Bref den 3:dje December 1828, tillagda årliga anslag af tolags-afgiften å till Stockholm införda Finska varor med år 1844 skall upphört, Eders Kongl. Maj:ts Serafimer-Lasaretts-Direktion underdånigst tillkännagifva, att, i följd af Eders Kongl. Maj:ts nådiga förordnande i skrifvelse af den 8 Januari 1846 till ÖfverStåthållare-Embetet, Lasaretts-fonden sedermera för det år 1845 uteblifna anslaget erhållit godtgörelse af äldre års odisponerade besparingar å Finska tolagen.

Vid genomgående af Serafimer-Lasarettets säkerhets-handlingar, hafva Revisorerne anmärkt, att bevis om erlagda brandförsäkrings-afgifter för intecknade stadsfastigheter icke alltid voro låne-akterna bifogade.

Ehuru vid det förhållande, att de 3:ne fastigheter, alla belägna inom Stockholm, uti hvilka Serafimer-Lasaretts-fonden äger intecknade fordringar, jemväl häfta för lån ur Stockholms stads Brandförsäkrings-kontor, hvarest främst vakas deröfver, att brandförsäkrings-afgift för derstädes belånt fastighet, varder behörigen inbetald, Direktionen icke ansett särskilda bevis om sådana afgifters erläggande hafva varit erfoderliga, är anstalt likväl nu vidtagen för inbekommande af dylika bevis.

Återställande de i nåder remitterade handlingarne, framhärdar Serafimer-Lasaretts-Direktionen med djupaste vördnad, trohet och nit,

Stormäktigste, Allernådigste Konung!
Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste och tropligtigste
tjenare och undersåter,

CARL DE GEER. CARL CLAS PIPER.

Stockholm den 14 Februari 1848. *Math. Rosén.*

Danviks Hospitals Direktions

underdåniga Utlåtande, i anledning af 1847 års Revisorers gjorda anmärkning vid nämnde Hospitals räkenskaper.

Stormäktigste Allernådigste Konung!

Sedan Rikets Ständers år 1847 samlade Revisorer, uti afgifven Berättelse angående samma år verkställd granskning af Stats-verkets samt andra af allmänna medel bestående fonders tillstånd, styrelse och förvaltning, i afseende på Danviks Hospitals räkenskaper för åren 1844 och 1845 anmärkt, att Hospitalet, sedan flera år tillbaka, äger oafslutade liqvider med dels sina egna tjenstemän och dels Läns-styrelserna i Upsala, Stockholms, Södermanlands och Westmanlands Län, för utestående fordringar uti hemmansräntor, arrenden m. m. till icke obetydliga belopp; hvarfore Revisorerne ansett, att liqvider i berörde afseende borde, till undvikande af förluster, med görligaste första ombesörjas; så har Eders Kongl. Maj:t, genom nådig Remiss af den 30 nästlidne December, täckts häröfver infordra Direktionens öfver Hospitalet underdåniga Utlåtande; i följd hvaraf Direktionen i underdånighet får anföra: att de från äldre åren sig härledande, uti ifrågavarande liqvider fortlöpande, balanser hufvudsakligen tillkommit genom missföringar i räkenskaperna, och att återstoden deraf är under fortfarande handläggning, till utredning, af den vid Hospitalet anställda Revisor, hvarigenom inom kort fullkomlig slutliqvid med dessa äldre balanser är att emotse; samt att, i afseende på de uti hvarje års räkenskap uppkommande balanser, liqvider årligen upprättas så väl med Kongl. Maj:ts ofvanbemälte Befallningshafvande, genom hvilkas åtgärder indrifning verkställes af de restantier å Hospitalets intrader, som icke inom föreskrifven tid direkte till Hospitalet inlevereras, som med Hospitalets Ombudsman, hvilken det åligger bevaka Hospitalets rätt i afseende å de hemmans-räntor och arrenden, som äro beroende på bevakningar i konkurser eller af andra orsaker ligga utom gränsen för Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes embets-åtgärder.

Direktionen framhärdar med djupaste vördnad, trohet, och nit,

Stormäktigste, Allernådigste Konung!
Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste och tropligtigste
tjenare och undersåter,

J. W. SPRENGTPORTEN.

M. af Pontin. C. F. Ungberg. B. C. Bergman. L. Born.

Stockholm den 26 Januari 1848. *Carl Telander.*

H. K. H. Upsala Akademi-Kanslers

underdåniga Utlåtande, i anledning af 1847 års Revisorers anmärkningar vid Akademiens räkenskaper.

Underdånigste Memorial!

Sedan, till följd af Eders Kongl. Maj:ts nådiga befallning uti Remiss den 30 nästlidne December, jag från Konsistorium Academicum i Upsala infordrat underdånigt Utlåtande i anledning af hvad Rikets Ständers år 1847 församlade Revisorer haft att anmärka vid Akademiens räkenskaper, så får jag nu detta Utlåtande, jemte den nådigst remitterade handlingen, härhos i underdånighet öfverlemna.

Stockholm den 29 Januari 1848.

CARL.

Fredr. Järta.

Upsala Akademiska Konsistorii

underdåniga Utlåtande, i anledning af Rikets Ständers Revisorers anmärkningar vid Upsala Akademis räkenskaper för år 1844 och 1845.

Stormäktigste Allernådigste Konung!

Genom Hans Kongl. Höghet Akademi-Kansleren, har Eders Kongl. Maj:t nådigst täckts anbefalla Konsistorium Academicum att inkomma med underdånigt Utlåtande i anledning af Rikets Ständers år 1847 församlade Revisorers vid Universitetets räkenskaper för åren 1844 och 1845 framställda anmärkning: "att de årliga räntorna på en del af Akademiens fordringar fått flera år utestå obetalda, hvarpå, såsom exempel, blifvit anfördt, att, vid 1845 års slut, å ett kapital af 10,000 R:dr obetalda räntorna uppgingo till 2,880 R:dr, å ett annat af 2,000 R:dr till 456 R:dr och å ett tredje om 1,000 R:dr till 178 R:dr o. s. v."

Till underdånigste åtlydnad häraf, får Konsistorium Academicum, angående anmärkningen i allmänhet, i djupaste underdånighet anföra, att Konsistorium, som, med anledning deraf, att största delen af de kapitaler, dem Akademien har utlånade, tillhör stipendierna och andra under Akademiens vård ställda fonder, sökt, så långt möjligt varit, bibehålla räntan vid Sex procent och i nämnde bemödande så vida lyckats, att Akademiens fordringar, med högst få undantag, varit intill

sednaste tider utestående mot nämnde ränta, under det andra allmänna kassor, redan långt för detta, i allmänhet nedsatt räntan till Fem procent och för enskilda fall äfven derunder, i anledning af sådant förhållande äfven ansett sig, utan mehn för Akademiska Verket, kunna undgå att vidtaga lagliga åtgärder för obetalda räntors indrifvande intilldess de förblifvit för 2:ne år oguldna, och detta så mycket heldre, som räntorna i allmänhet temligen ordentligt ingått, fastän vid 1845 års slut, efter då förlidne 2:ne svåra missväxtår, ett ofördelaktigare förhållande i detta afseende, än det vanliga, naturligen måste uppstå.

Hvad åter de särskilda, af Rikets Ständers Revisorer anförda, exemplen beträffar, och under antagande, att det förstnämnde exemplet afser numera aflidne Bruksidkaren Ramströms lån, stort 10,000 R:dr, hvarå, vid 1845 års slut, i Akademiens hufvudbok utbalanserades det högsta å någon särskild fordran utestående räntebelopp, eller 2,280 R:dr, så får Konsistorium Academicum underdånigst anmäla, att Konsistorium äfven i afseende på dessa räntefordringar förfarit i enlighet med vanlig, här ofvan i underdånighet anförd, ordning, så att Konsistorium, så snart tvänne års räntor voro oguldna, beslutade lånens uppsägning och indrifning, fastän genom mellankomna konkurser och andra lagliga hinder för utmätningen, betalningen, som nu mera är för alla tre de ifrågavarande lånen till fullo verkställd, icke före 1845 års utgång hunnit ingå.

Med djupaste undersåtlig vördnad, trohet och nit framhärdar,

Stormäktigste, Allernådigste Konung!
Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste och tropligtigste
tjenare och undersåter,

A. E. KNÖS.
Kongl. Akad. n. v. Rektor.

Joh. Thorsander. Christ. E. Fahlcrantz. L. A. Anjou. J. E. Boëthius.
J. C. Lindblad. C. O. Delldén.
L. P. Walmstedt. P. D. A. Atterbom.
E. Aug. Schröder.
J. Sellén. A. F. Svanberg. Chr. Jac. Boström. Gustaf Svanberg.
Olof Wingqvist. Otto Fr. Tullberg.

Stockholm den 22 Januari 1848.

L. S.
C. L. Höjer.

Upsala Domkapitels

underdåniga Utlåtande, i anledning af 1847 års Revisorers gjorda anmärkningar vid nämnde Domkapitels räkenskaper.

Stormäktigste Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts nådiga befallning att inkomma med underdånigt Utlåtande i anledning af hvad Rikets Ständers nästlidet år församlade Revisorer, jemlikt Konsistorium meddeladt transumt af deras öfver den förrättade stats-revisionen afgifna Berättelse, anfört och framställt, rörande åtskilligt i förvaltningen af de under Konsistorii vård stående kassor och medel, går Konsistorium att härmedelst i underdånighet fullgöra.

Jemlikt bemälte transumt, hafva Herrar Revisorer först anmärkt, att räkningar ej erhållits för skolorna i Enköping, Sigtuna, Norrtelje, Öregrund, Östhammar och Söderhamn samt för anslagen till Folkskolelärare-seminarium och till stipendier derstädes. I hvad denna anmärkning gäller Enköpings skola och anslagen till Folkskolelärare-seminarium och dervarande elever, så grundar den sig helt och hållet på ett misstag, emedan Enköpings skolas räkenskaper, från längre tid tillbaka, och redogörelsen för nyssnämnde anslag, från den tid dessa började utgå, hvarje år åtföljt de räkenskaper, som årligen från Konsistorium till Kongl. Kammar-Rätten ingå öfver de under Konsistorii vård ställda allmänna kassor; hvilket förhållande Kongl. Kammar-Rätten är i tillfälle att bestyrka. Att åter räkningar öfver utgifter och inkomster vid de öfriga ofvannämnde stadsskolorna icke åtföljt bemälte räkenskaper, har sin grund dels i egenskapen af dessa skolor, dels ock i ändamålet med de till dem utgående anslag af allmänna medel.

Ty om ock, i afseende på undervisningens gång, någon olikhet förefinnes emellan en eller annan af dessa stadsskolor eller pedagogier, å ena sidan, och vanliga folkskolor, å den andra, så är dock gränsen så svår att uppdraga dem emellan, att Konsistorium, åtminstone uti ifrågavarande afseende, i underdånighet tror sig hafva ägt fulla skäl att betrakta dessa pedagogier såsom folkskolor, öfver hvilkas räkenskaper

kontroll hittills icke annorlunda utöfvats, än derigenom, att de, efter förutgången revision af församlingsboerne, utgjort föremål för granskning af Kontrakts-Prost och Biskop vid visitationstillfällen och inventeringar. Då nemligen Kongl. Skolordningen, i 2 Sect. 3 Kap. 6 §., stadgar, att räkningar öfver Elementar-läroverkens kassor skola åtfölja Domkapitlets räkenskaper till Kongl. Kammar-Rätten, och samma Kongl. Förordning, i 1 Kap., förklarar Elementar-läroverk utgöras af Lärdoms- och Apologist-skolor, så förutsätter detta förstnämnde stadgande naturligtvis, att dessa läroverk skola äga kassor, bildade genom anslag af allmänna medel, likasom ock ingressen till den anmärkning, Konsistorium nu äger att bemöta, tydligen ådagalägger, att Rikets Ständers Revisorers granskning inskränker sig till Stats-verkets samt andra *af allmänna medel bestående* fonders tillstånd, styrelse och förvaltning. Om nu ock någon af ifrågavarande stadsskolor skulle kunna innefattas under rubriken "Lärdoms- och Apologist-skolor" — hvartill likväl giltig anledning saknas, emedan hvarken dessa skolor äro såsom sådana å stat uppförda, ej heller lärarebefattningarne vid någon enda af dem tillsättas efter de grunder och på det sätt, läraretjensterna vid Lärdoms- eller Apologist-skolor tillsättas; — så förekommer här den omständigheten, att de icke äga några fonder, bildade af allmänna medel, hvarken hvar för sig eller gemensamt med Erkestiftets Elementar-läroverk. De underhållas således icke på Statens, utan på enskiltes bekostnad. De enda statsmedel, som till dem utgå, utgöras af ett ringa belopp kronotionde till lärarne vid de flesta af dem, hvilken tionde, såsom anvisad att utgå in natura, på vanligt sätt, inom vederbörande Fögderier, från Kronans behållna uppbörd afföres, och således lika litet, som den till Elementar-skollärarne utgående kronotionden, behöfver annorlunda, än som nyss är i underdånighet nämndt, räkenskapföras. Med dessa skäl hoppas Konsistorium hafva underdånigst fulltygat, att något annat granskning-åliggande, i afseende på dessa skolors utgifter och inkomster, icke tillkommer Konsistorium, än det som sednast är anbefaldt rörande folkskolorna inom Stiftet.

Slutligen får Konsistorium, i afseende på Revisorernes sednare anmärkning, att räkningar öfver de kassor, som äro ställda under Konsistorii närmare inseende, icke hafva kommit Revisorerne tillhanda, underdånigst anföra, att Konsistorium, med afseende på Revisorernes åliggande att öfverse och granska endast Statsverkets och andra af allmänna medel bestående fonders tillstånd, anser granskning af ofvannämnde kassor i allmänhet icke ligga inom gränsen af Revisorernes uppdrag, enär dessa kassor, om man undantager en obetydlig besparing af ve-

derlagsspanmål, hvilken Konsistorium, vid öfverlemnande af underdånigt förslag till pensions-anstalt för Erkestiftets Ecklesiastik-stats enkor och barn, i underdånighet anhållit att få till förstärkande af dess fond använda, och om hvilka medels räkenskapers insändande till Kongl. Kammar-Rätten Konsistorium veterligen hittills saknar föreskrift, icke tillkommit genom statsmedel, utan grunda sig dels på enskilde välgörares till fattiga Prest-enkor och barn gjorda donationer, hvilkas förvaltning blifvit genom testamentsbref Konsistorium anförtrodd, utan ålagd redovisning inför Kongl. Kammar-Rätten och Rikets Ständers Revisorer, dels på årliga sammanskott af Stiftets Prester till lindrande af nödlidande embetsbröders behof och bestridande af några för Konsistorii Expedition nödiga utgifter; och vågar Konsistorium anse en sådan allmän revision af dessa enskilda fonder, utom det att den, enligt Konsistorii underdåniga tanke, är obehörig, vara så mycket mindre behöflig, utan endast förorsakande ett onödigt tillägg i vederbörande embetsmäns förut trägna göromål, som förvaltningen af dessa medel, långt ifrån att undandragas offentligheten, årligen genom räkningarnes aftryckande i Domkapitlets cirkulärer, framlägges till granskning af Stiftets hela Ecklesiastik-stat och särskilt utgör föremål för dess öfverläggning och beslut vid Stiftets allmänna prestmöten.

Med djupaste undersåtlig vördnad, trohet och nit framhärda,

Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

allerunderdånigste, tropligtigste
tjenare och undersåter,

JOH. THORSANDER. CHRIST. E. FAHLCRANTZ. A. E. KNÖS.

J. U. SEGERSTEDT.

Upsala den 5 Februari 1848.

J. E. Fant.

Linköpings Stifts Konsistorii

underdåniga Utlåtande, i anledning af 1847 års Revisorers anmärkningar vid Konsistoriernas räkenskaper.

Stormäktigste Allernådigste Konung!

Med öfverlemnande af ett transumt af Rikets Ständers Revisorers år 1847 afgifna Berättelse, angående samma år verkställd granskning af Statsverkets samt andra af allmänna medel bestående fonders tillstånd, styrelse och förvaltning, har Eders Kongl. Maj:t, uti Remiss af den 30 sistlidne December, i nåder anbefallt Konsistorium att i anledning deraf inkomma med underdånigt Utlåtande; och får Konsistorium detsamma härmedelst i underdånighet afgifva.

Uti Revisionsberättelsen, hvad Konsistorie-räkenskaperna angår, är, i §. 1, anmärkt, att fullständiga register och genom hela räkenskapsbandet fortgående paginering saknats uti åtskilliga Stifts räkenskaper och deribland äfven Linköpings, hvilket skolat betydligen försvåra granskningen af de många särskilda räkningar, hvilkas antal från vissa Domkapitel uppgått ända till 50 och derutöfver för året, Elementarläroverkens, häruti inbegripna.

De ifrån detta Stift till Kongl. Kammar-Rättens granskning ingångna räkenskaper hafva, i afseende på inbindning, register och foliering, varit inrättade i enlighet med Kongl. Kammar-Rättens. uti skrifvelse den 5 Juni 1826, derom lemnade föreskrift, hvarigenom hvarje räkenskap för sig paginerats och de dem tillhörande verifikationer antingen blifvit nummererade eller med littera bemärkta. Att fortsätta folieringen eller pagineringen äfven till bilagorna, anser Konsistorium derföre mindre behöfligt, då densamma fullt motsvaras af nummereringen, som vid granskningen bör tjena till erforderlig ledning. Och hvad angår pagineringens fortgående genom hela räkenskapsbandet, så får Konsistorium fästa Eders Kongl. Maj:ts höga uppmärksamhet på den svårighet, ett sådant förfarande skulle medföra, emedan de flesta kassor hafva särskilda redogörare, som, hvar för sig, måste foliera sina räkenskaper utan sammanhang med de öfriga. Räkenskaperna för de större kassorna inkomma också till Konsistorium redan särskilt häftade, och afsändas i varande skick till Kongl. Kammar-Rätten, så att Konsistorii räkenskaper från detta Stift vanligen äro för-

delade i flera band. Skulle den förändring, som Revisorernes anmärkning i denna punkt åsyftar, bringas till stånd, så komme derigenom den redan med träget arbete öfverhopade Notarie-Expeditionen att betungas med ytterligare tjensteåliggande, ty den förut de särskilda redogörarne tillkommande pagineringsskyldigheten kunde naturligtvis endast på Konsistorii Expedition, sedan räkenskaperna blifvit dit insamlade, behörigen fullgöras.

I likhet med vid 1843 års Statsrevision, finnes äfven uti ofvanberörde Revisionsberättelse ånyo anmärkt, att de flesta Konsistorier underlåtit att lemna redovisning för de af Rikets Ständer, enligt Interimsstaterna af 1819 och 1833 samt sednare anordningar, till svagt lönte lärare vid Elementar-läroverken anvisade anslag, hvilken redovisning anses, för vinnande af enhet och likstämmighet, böra af samtliga Konsistorierna aflemnas. Utom hvad Konsistorium, som för dessa medel hittills icke redovisat, uti sin i frågan, den 28 Februari 1844, afgifna underdåniga förklaring redan andragit, torde få tilläggas, att då spesifik förteckning på lärarne och det dem tillkommande lönebelopp åtföljer hvarje reqvisition, någon afvikelse från Eders Kongl. Maj:ts nådiga Stat svårligen kan deruti äga rum. Och som lärarne sjelfve icke underlåta att göra sig noga underrättade om sina löneförmåner, så torde det näppeligen ens låta tänka sig, att någon, äfven den ringaste del deraf skulle opåtaldt kunna för dem innehållas; hvadan all erforderlig säkerhet för berörde medels användande för deras bestämda ändamål redan förefinnes.

Vidare hafva Revisorerne uti §. 3 funnit lämpligt och med god ordning öfverensstämmande, att redovisning dels öfver de så kallade stipendia collectanea och dels för influtna och utbetalda stamboks- och kollektmedel till uppförande af nya kyrkor inför Kammar-Rätten afgifvas. Då anmärkningen rörande oredovista kollekt-stipendier icke gäller detta Konsistorium, som redogörelse derför hittills iakttagit, så erfordras icke något svaromål i denna punkt. Men, i afseende på stamboks- och kollektmedlen, får Konsistorium i underdånighet åberopa hvad i dess underdåniga yttrande härom af den 28 Februari 1844 blifvit anfördt. Denna redovisning, då väl meningen är, att den skulle årligen afläggas, mötte ock dessutom den väsendtliga svårigheten, att det Konsistorium, som skulle redovisa för ifrån andra Stift till någon kyrka inom dess eget, tillsammanlagdt, influtna kollekt- och stamboksmedel, icke kunde sådant fullgöra i ett års räkenskap, enär det stundom åtgår flera år, innan remisserna från samtliga Stiften inkomma; hvarigenom och då någon på ett ställe sammanfattad räkenskap öfver

dylika insamlingar följaktligen icke kan meddelas, fullständig öfversigt af denna uppbörd svårligen kan framläggas.

Beträffande de i 4 §. anmärkta punkterna, som angå Linköpings Stift, får Konsistorium i afseende på den första, eller rörande saknade verifikationer till redogörelsen för Stiftets allmänna premie- och fattigkassa, i underdånighet upplysa, att alla till räkenskapen hörande bilagor härifrån till Kongl. Kammar-Rätten afgått, samt att styrkta afskrifter deraf finnas här förvarade. Hvad Revisorerne anmärkt i 2:dra punkten, rörande balanserande, såsom fordran, af de cassa-emeritorum tilldömda, men på exekutiv åtgärd beroende, 195 R:dr, såsom ersättning för förskjutna medel i en husröte-tvist, får Konsistorium underdånigst besvara med den upplysning, att dessa medel, på sätt Revisorerne äskat, i den sednast afgifna räkenskapen blifvit balanserade.

Och som, hvad 3:je anmärkningspunkten i denna §. vidkommer, de 135 R:dr, som Konsistorie-Notarien i uppbördsprovision för 3:ne år beräknat sig till godo af de för Folkskolelärare-seminarium anslagna medel, redan, i kraft af Kongl. Kammar-Rättens Utslag uppå förut gjord anmärkning i Öfver-Revisions-Departements-Kontoret, blifvit återburna och redovisade, så torde, såsom svar härå, denna upplysning anses tillfyllestgörande.

Med djupaste undersåtlig vördnad, nit och trohet framhärda,

Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste, tropligtigste
tjenare och undersåter,

A. F. Sondén.

C. Petrelli. P. Westman.

C. M. Fallenius.

Linköpings Domkapitel den 29 Januari 1848.

J. Friedleif.

Skara Stifts Konsistorii

underdåniga Utlåtande, i anledning af 1847 års Revisorers anmärkningar vid Konsistoriernas räkenskaper.

Stormäktigste Allernådigste Konung!

Öfver de af Eders Kongl. Maj:t till Skara Konsistorium i nåder remitterade, af Rikets Ständers Revisorer gjorda, anmärkningar vid Skara Konsistorii räkenskaper för åren 1844—1845 och 1845—1846 får Konsistorium, jemte remisshandlingarnes återställande, i djupaste underdånighet afgifva följande förklaring.

Rikets Ständers Revisorer hafva i afseende på alla Stifts-styrelsernas ingifna räkenskaper anmärkt: "att det vore öfverensstämmande med god ordning att för influtna och utbetalda stamboks- och kollektmedel till uppförande af nya kyrkor, hvilka medel årligen uppgå till icke obetydliga belopp, lika redovisning afgåfves," som för öfriga nu redovisade medel. Ungefärligen samma erinran gjordes för 3:ne år sedan af dem, som då, å Rikets Ständers vägnar, reviderade Konsistorii räkenskaper; och i den, med anledning deraf, infordrade förklaringen, hade Konsistorium nåden yttra, det Konsistorium, för sin del, ingenting hade att invända mot en sådan redogörelses lämplighet. Också nu har Konsistorium intet annat att i hufvudsaken härvid anföra; men får dock i underdånighet tillägga, det Konsistorium vågar anse, att en dylik redogörelse icke skulle medföra synnerlig nytta, derest den icke afgåfves från hela Riket af alla Konsistorier. Men då en sådan enhet i detta ärende svårligen lärer kunna vinnas, utan Eders Kongl. Maj:ts till samtlige vederbörande utfärdade nådiga befallning, så har Konsistorium trott sig böra i underdånighet afvakta denna, innan Konsistorium går i författning om oftanämnde redovisning, och detta så mycket heldre, som Konsistorie-Notariens göromål under de sednare åren betydligen tillvuxit, utan att löne-emolumenterna blifvit förökade.

Hvad åter den Rikets Ständers Revisorers anmärkning beträffar, som särskilt rörer Skara Stift: "att räkningarne för Ulricehamns och Hjo skolor befinnas förda efter en mindre redig method m. m.," vågar Konsistorium erinra, att, åtminstone så vidt anmärkningen rörer Ulricehamn, näppeligen några fonder eller inkomster i räkenskaperna fin-

nas upptagna, som icke stå under kommunens egna förvaltning och revision, med undantag af de så kallade djeknepenningarne; hvarföre ock Konsistorium merändels åtnöjt sig, endast sistnämnde penningar vederbörligen redovisats. Emedlertid vill Konsistorium föranstalta, att anmärkta bristfälligheten, så vidt möjligt, blifver för framtiden afhulpen.

I afseende på de räkenskaper, som förliden höst blifvit till Konsistorium ingifna och redan äro färdiga att till Kongl. Kammar-Rätten afgå, kan likväl ingen förändring, utan de största svårigheter, nu vidtagas.

Med djupaste vördnad, nit och trohet framhärda,

Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Majt:s

underdånigste, tropligtigste
tjenare och undersåter,

J. Torin. J. Collén.

J. Wersäll. P. G. Alander. J. Björkegren.

N. Salander.

Skara Domkapitel den 23 Februari 1848.

A. Lundberger.

Westerås Stift Konsistorii

underdåniga Utlåtande, i anledning af 1847 års Revisorers Berättelse om granskningen Konsistoriernas räkenskaper.

Stormäktigste Allernådigste Konung!

Konsistorium, som, till underdånig åtlydnad af Eders Kongl. Maj:ts, Konsistorium i nådig Remiss af den 30 sistlidne December meddelade, befallning, äger att till Eders Kongl Maj:t inkomma med underdånigt Utlåtande i anledning af de i Rikets Ständers Revisorers år 1847 afgifna Berättelse, angående samma år verkställd granskning af Stats-verkets samt andra af allmänna medel bestående fonders tillstånd, styrelse och förvaltning, förekommande anmärkningar vid Westerås Stifts Konsistorii räkenskaper, får, med öfverlemnande af den nådiga remiss-akten samt af i underdånighet härhos bifogade, från vederbörande räkenskapsförare, Konsistorie-Notarien, Magister N. G. Törnstrand, samt Lektorn och Prosten J. P. J. Tellbom, i anledning af berörde anmärkningar, infordrade förklaringar, derjemte underdånigst meddela, att Konsistorium funnit skäligt dessa förklaringar godkänna, samt att Konsistorium icke anser sig äga något vidare att i afseende på dem tillägga.

Vidkommande de af Prosten Tellbom, i nämnde hans förklaring omförmälda, till Konsistorium insända 18 sk. 10 rst Banko, så vill Konsistorium tillse, att dessa medel blifva Westerås Gymnasii premiekassa behörigen godtgjorda.

Med djupaste undersåtliga vördnad, trohet och nit framhärdar,

Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste, tropligtigste
tjenare och undersåter,

G. Hwasser.

J. C. Wulff. E. G. Björling. J. F. Norman.

Westerås Domkapitel den 12 Februari 1848.

J. W. Sjöqvist.

Konsistorie-Notarien G. Törnstrands

förklaring öfver 1847 års Revisorers anmärkningar vid Westerås Konsistorii räkenskaper.

Till Högvördiga Domkapitlet i Westerås!

Till följd af Domkapitlets befallning att inkomma med förklaring i anledning af de i Rikets Ständers Revisorers år 1847 afgifna Berättelse, angående verkställd granskning af Stats-verkets samt andra af allmänna medel bestående fonders tillstånd, styrelse och förvaltning, förekommande anmärkningar vid Konsistorii räkenskaper, får undertecknad härmed afgifva, följande förklaring:

1:o Räkenskaperna hafva årligen varit inbundna i ett band, försedda med register och nummerföljd. Om någon annan ordning, än den, som i detta hänseende blifvit följd, skulle anses vara af nöden, torde föreskrift derom lemnas att tjena räkenskaps-förarne till efterrättelse.

2:o Redovisning för de, enligt interimsstaterna af år 1819 och 1833, till Lärarne vid Elementar-läroverken i Stiftet anvisade anslag, har aldrig blifvit infordrad. Att Lärarne icke lära underlåta uttaga sina löne-andelar, torde innebära nog garanti. För sin egen säkerhet, har undertecknad alltid tagit löntagarnes qvittenser öfver utdelningen, och äger dem i sin värjo. I öfrigt har jag hos Ephorus sökt befrielse från det ofta besvärliga, mångfaldiga gånger om året återkommande, bestyret med reqvisition och utdelning af dessa medel; hvilket bestyr icke genom något särskildt stadgande är Konsistorie-Notarien ålagdt och ej heller någon ersättning honom derför förunnad. All provision för dessa medel är Konsistorie-Notarien frånkänd.

3:o Fråga har förut varit väckt om särskild redovisning för kollekt- och stamboks-medel. Vederbörande församlingar granska genom vederbörliga ombud räkenskaperna öfver dylika medel och lära nog bevaka sin rätt; och synes nu ej mera än förr vara skäl att infordra någon särskild redovisning derför och derigenom onödigt öka Konsistorie-Notariens mångfaldiga göromål och vederbörande auktoriteters granskning-skyldighet.

4:o Beträffande anmärkningen, att i cassa-emeritorum för åren 1844—1845 saknas verifikation på 737 R:dr 30 sk, vakans-medel af Fellingsbro pastorat, får jag upplysa, att de endast kunna verificeras i ett sammanhang med hela beloppet af vakans-medlen från samma lägenhet, som under följande år tillfallit kassan. Så har ock inträffat med flera andra lägenheter och varit en oundviklig, för räkenskapsföraren rätt obehaglig, svårighet. Medlen äro emedlertid till fullo verificerade i den vidlyftiga sluträkning öfver Fellingsbro pastorat, som är bifogad räkenskapen för året från den 1 Juli 1845 till samma dag 1846.

5:o I följd af anmärkningen, att afdrag af en 9:del utaf prostetunnorna i Hedemora Kontrakt skett i Stiftets allmänna premie- och fattigkassa, får jag upplysa, att nämnde 9:del tillfaller Kollega vid Avesta skola, så länge denna tjenst fortfar, men att, i händelse af tjenstens indragning i framtiden, fulla beloppet tillfaller kassan.

Stockholm den 27 Januari 1848.

GUSTAF TÖRNSTRAND.

Lektorn J. P. J. Tellboms

förklaring öfver en af 1847 års Revisorer gjord anmärkning vid Westerås Konsistorii räkenskaper.

Till Högvördiga Domkapitlet i Westerås!

Till åtlydnad af Högvördiga Domkapitlets befallning att inkomma med förklaring i anledning af den i Rikets Ständers Revisorers år 1847 afgifna Berättelse, angående samma år verkställd granskning af Stats-verkets samt andra af allmänna medel bestående fonders tillstånd, styrelse och förvaltning, förekommande anmärkning, att i Westerås Gymnasii premie-kassas räkning för redogörelseåret Juli 1844 — Juni 1845, upptages utgående balansen till 319 R:dr 18 sk. 10 rst, men i det följande årets räkning inbalanseras blott 319 R:dr; får jag erkänna anmärkningens riktighet och med härjemte bilagda 18 sk. 10 rst. Banko godtgöra kassan skillnaden mellan den i räkningen upptagna och den verkliga ingående balansen.

Stockholm den 26 Januari 1848.

J. P. J. TELLBOM.

Strengnäs Stifts Konsistorii

underdåniga Utlåtande, i anledning af 1847 års Revisorers Berättelse om granskningen af Konsistoriernas räkenskaper.

Stormäktigste Allernådigste Konung!

Till underdånig följd af Eders Kongl. Maj:ts nådiga befallning att inkomma med underdånigt Utlåtande i anledning af Rikets Ständers år 1847 församlade Revisorers anmärkning, att *från Strengnäs Konsistorium räkningar för Trosa, Södertelje, Mariefred, Thorshälla och Malmköping uteblifvit*, får Konsistorium underdånigst anföra orsakerna till det anmärkta uteblifvandet:

1:o emedan hittills inga räkningar afgifvits för dessa skolor, såsom icke hörande till Elementar-läroverken, enär de Fyra första äro pedagogier och den sista en folkskola;

2:o emedan, Konsistorium veterligt, ingen föreskrift finnes om uppgörande och insändande af räkningar från dylika skolor;

3:o emedan vid förberörde skolor, så vidt Konsistorium har sig bekant, inga allmänna medel finnas, hvaröfver räkningar, som kunde blifva föremål för Stats-Revisionens granskning skulle kunna uppgöras. Att anmärkningen kan åsyfta räkningar öfver Pedagogernes löner, är så mycket mindre troligt, som Stats-Revisionen haft tillgång till redovisningar deröfver, och som, utom dess, skäligen kan antagas, att innehafvarne af dessa bestämda löner icke underlåta att sjelfve bevaka sin tillständiga rätt.

Med djupaste undersåtlig vördnad, trohet och nit framhärda att vara,

Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste, tropligtigste
undersåter och tjenare

J. S. Widebeck. Joh. Gezelius.

L. Broman. P. G. Leonardson. L. F. Kumlin.

Strengnäs Domkapitel den 12 Januari 1848.

J. E. Flodberg.

Wexiö Stifts Konsistorii

underdåniga Utlåtande, i anledning af 1847 års Revisorers Berättelse om granskning af Konsistoriernas räkenskaper.

Stormäktigste Allernådigste Konung!

På grund af Eders Kongl. Maj:ts nådiga befallning, genom not af Herr Departements-Chefen F. O. Silfverstolpe af den 30 December 1847, i Konsistorium exhiberad den 12:te Januari detta år, får Konsistorium i djupaste underdånighet öfver Rikets Ständers Revisorers anmärkningar, rörande vissa förhållanden med räkenskaper och redovisning för Läroverkets kassor och under hand hafvande medel, affordradt Utlåtande härmedelst afgifva:

Konsistorierna.

§. 1.

Denna anmärkning rörer olika ordning vid räkenskapernas inbindning för olika år och brist på fullständigt register och fortgående paginering genom hela räkenskapsbandet. Hvad den olika ordningen beträffar, synes, då ingen föreskrift derom förefinnes, sådant lätt kunnat inträffa; men vill Konsistorium framdeles för sin del tillse, att detta rättas. Hvad angår den sednare bristen, eller felande fullständigt register och fortgående paginering, härleder den sig derifrån, att en stor del medel, som för visst år böra redovisas, ofta så sent inkomma och räkenskaperna i följd deraf så sent blifva färdiga, att man för det vigtigare, en noggrann granskning, måste förbise det mindre väsendtliga, nu anmärkta.

§. 2

anmärker, att åtskilliga Konsistorier, deribland Wexiö Konsistorium äfven är, underlåtit att lemna årlig redovisning för den af Ri-

kets Ständer, genom interims-staterna af år 1819 och 1833 samt sednare anordningar, till svagt lönte Lärare anvisade anslag, och underkänner de förklaringar, som i detta afseende öfver 1843 års Stats-Revisorers anmärkningar blifvit afgifna.

Konsistorium inser väl vigten af en sådan redovisning, ehuru fullständig kontroll genom Kongl. Stats-Kontorets räkenskaper och de dem vidfogade qvittenser kan vinnas; men då denna redovisning hvarken särskilt anbefalles i Kongl. Brefven af år 1819, 1833, 1839 eller någon allmän nådig föreskrift i detta hänseende sedermera blifvit meddelad, har Konsistorium ej trott sig begå något hufvudsakligt fel genom dess uraktlåtande.

§. 3.

Denna anmärkning rörer: 1:o redovisning af stipendia collectanea, i hvilket hänseende intet lägges Wexiö Konsistorium till last; 2:o uttryckes af Revisorerne den önskan, att för influtna och utbetalda stamboks- och kollektmedel till uppförande af nya kyrkor årlig redovisning måtte afgifvas, hvilken önskan Konsistorium, så snart den blifver uttryckt genom nådig Kongl. befallning, med nöje skall efterkomma.

§. 4

rörer särskilt Wexiö Stift.

1:o Anmärkes vid räkningen för cassa-emeritorum, 1844—45, en utbetalning af 30 R:dr Banko, vikarie-arfvode till Sångläraren, utan upplysning om grunden till denna utbetalning.

Orsaken var, att sedan emeritus Cantor Figurativus, Direktören J. Svensson, enligt Kongl. Maj:ts nådiga Bref af den 9 Februari 1844, blifvit berättigad att uppbära hela ordinarie lönen, hvaremot hans efterträdare, enligt samma nådiga Bref, skulle åtnjuta halfva ordinarie lönen, 10 tunnor à 6 R:dr, ur emeriti-kassan, och då Musik-Direktörstjensten vid ifrågavarande tid, eller under vårterminen 1844, icke ännu var återbesatt, utan bestreds af Cantor Coralis, denne under samma tid bibehöll sin lön, och de anmärkta 30 R:dr i stället utbetaldes till vikarierande Sångläraren, Magister Montelin.

2:o Anmärkes, att i samma räkning i credit afföres ett belopp af 157 R:dr 33 sk. 7 rst, såsom tvänne gånger i debet upptagna, äldre resterande, nu inbetalda räntor, utan att Revisorerne kunnat åter-

finna denna "post särskilt" uti debet. Till en början är det tydligt, att detta belopp, 157 R:dr 33 sk. 7 rst, af undertecknad, Rappe, kassans dåvarande förvaltare, upptaget under rubriken "äldre resterande räntor", ej kan i någon enda särkild post i debet återfinnas. Huru med saken sig verkligen förhåller, och att förvaltaren ej till kassans förfång begått något räkenskapsfel, torde af följande korta utredning ådagaläggas.

Det i credit, under rubriken "äldre resterande, nu inbetalda räntor", upptagna belopp igenfinnes i debet två gånger, såsom anfördt, på följande sätt:

Vid åets början upptages i debet, I. b., upplupna resterande räntor				172:	43.	2.
Bland inkomster under året redovisas, II. a, och upptagas resterande 2 och 1 års räntor, redan ingående i nämnde	172:	43.	2.			
2 års ränta af Syssloman Linnell . .	11:	19.	2.			
1 års ränta af Länsman Colléens arfvingar	38:	—	—			
1 „ „ „ Kapiten Lagerkrantz .	38:	—	—			
1 „ „ „ Olof Samuelsson i Uråsa	19:	—	—			
1 „ „ „ Kapiten von Kræmer .	28:	24.	—			
1 „ „ „ Garfvaren Sandahl . .	22:	38.	5.			
				157:	33.	7.
Differensen redovisas i debet III., genom följande:						
1 års ränta å 66 R:dr 32 sk. af Nils Hallström	3:	38.	5.			
1 „ „ „ 133: 16. af Komminister Andersson . . .	7:	28.	9.			
1 „ „ „ 66: 32 af densamme .	3:	38.	5.			
				15:	9.	7.
				Summa 172:	43.	2.

3:o Anmärkes, att, enligt räkenskaperna öfver Visingsö-fonden, kassabehållningen det ena året utgjort 1,108 R:dr 7 sk. 8 rst, och det andra 1,291 R:dr 31 sk. 4 rst, hvilka belopp Revisorerne anse hafva bordt uti Smålands Privat-bank, på upp- och afskrifningsräkning, insättas. Anledningen till dessa större kontanta behållningar igenfinnes deruti, att Skolbyggnads-kommittéen i Jönköping, på Konsistorii pluralitets förord, genom 2:ne Kongl. Maj:ts nådiga Bref af den 17 Oktober 1843

och den 3 Februari 1845, blifvit berättigad att lyfta betydliga summor, hvilka således måst hållas bemälte kommittée tillhanda, hvilken dock vida sednare, än som påräknadt varit, gick i författning om byggnadens fullbordande och ännu sednare om räkenskapernas och redovisningens insändande till Konsistorium. Dessa äro dock under förliden höst Kongl. Kammar-Rätten tillhandakomna.

4:o Anmärkningen om bristande redovisning för nämnde medel besvaras genom det närmast ofvan anförda.

5:o Anmärkes en utbetalning af 29 R:dr 24 sk. ur Gymnasie-kassan till Musik-Direktören för musiks uppförande vid sorgfästen i anledning af Carl XIV Johans frånfälle, och af 27 R:dr 16 sk. för lika ändamål vid Rektors ombytet år 1845.

Härtill svaras, att musiks uppförande vid sådana tillfällen af ålder är vanlig, att Gymnasie-kapellets personal sällan är tillräcklig, utan att i staden boende Kongl. Kronobergs Regementets musik-personal ofta måste mot betalning anlitas, och ingen annan fond än Gymnasie-kassan finnes, på hvilken sådana utgifter kunna anordnas. — Skulle utgifts-posterna befinnas för höga, är Musik-Direktören, mot hvilkens qvitterade räkningar Konsistorium ej rimligtvis tilltrott sig böra något anmärka, ensam ansvarig, då medlen af honom blifvit reqvirerade och till honom utbetalda.

Konsistorium framhärdar med djupaste undersåtlig vördnad, trohet och nit,

Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste, tropligtigste
tjenare och undersåter,

Carl Fr. Rappe. L. G. H. Palmcund.

A. E. Norbeck. Per N. Ekman.

Wexiö den 26 Januari 1848.

S. G. Wiberg.

Lunds Stifts Konsistorii

underdåniga Utlåtande, i anledning af 1847 års Revisorers Berättelse om granskningen af Konsistoriernas räkenskaper.

Stormäktigste Allernådigste Konung!

Uti nådig Remiss af den 30 sistlidne December, har Eders Kongl. Maj:ts anbefallt Konsistorium att inkomma med underdånigt Utlåtande, i anledning af hvad underdånigst återgående transumt af Rikets Ständers år 1847 församlade Revisorers Berättelse innehåller, och får Konsistorium till följd deraf i underdånighet andraga följande:

Vid granskningen af Konsistoriernas räkenskaper för tiden från och med den 1 Juli 1844 till samma tid 1846, har Rikets Ständers Revisorer uti §. 1 anmärkt: att uti räkenskaperna från flera Konsistorier, deribland äfven Lunds, enahanda ordning vid inbindningen af de särskilda räkningarne under båda revisionsåren icke blifvit iakttagen, hvarjemte fullständiga register och genom hela räkenskapsbandet fortgående paginering saknats. Hvad den förra omständigheten vidkommer, så har den olikhet, som vid inbindningen af de båda årens särskilda räkningar uppstått, härledt sig vid detta Konsistorium deraf, att nämnde 2:ne års räkenskaper uppgjorts af olika personer, hvilka dervid under räkningarnes ordnande icke lära följt alldeles samma grund, och hvarigenom den nu anmärkta, dock i sig föga väsendtliga olikhet uppkommit. En sådan mindre olikhet lärer ock svårligen kunnat i detta fall undvikas, då någon bestämd ordningsföljd för räkenskapen i det ifrågavarande afseendet icke lärer vara stadgad. Så länge samma person vid räkenskaperna lägger hand, torde för framtiden kunna undvikas skäl till ytterligare anmärkning härutinnan. Hvad beträffar registratur och paginering, som i samma 1 §. yrkas, så kan denna brist, som äfven härledt sig derifrån, att sådant icke varit föreskrifvet, hädanefter fyllas, ehuru Notariernes förut, af öfverhopande göromål upptagna, tid derigenom ytterligare tages i anspråk.

Uti 3 §. hafva Rikets Ständers Revisorer yrkat, att redovisning må inför Kongl. Kammar-Rätten af samtliga Konsistorierna äfven af-

gifvas för de så kallade stipendia collectanea samt ansetts med god ordning öfverensstämmande, att äfven för influtna och utbetalda stamboks och kollektmedel lika redovisning lemnas. Då inom detta Lunds Stift några stipendia collectanea icke äro till finnandes, så föranleder detta Revisorernes yrkande icke till någon förändring i detta Konsistorii räkenskaper. Hvad deremot beträffar redovisningen inför Kongl. Kammar-Rätten af stamboks- och kollektmedlen, så dristar Konsistorium underdånigst anse en sådan redovisning alldeles öfverflödig. Det med Kongl. Kammar-Rättens granskning afsedda ändamål är naturligen att utöfva kontroll öfver vederbörande uppbördsförvaltare; men då tillfyllestgörande kontroll, med afseende på uppbörden af stamboks- och kollektmedel, utöfvas dels af de begge Konsistorier, genom hvilkas Notarier medlen redovisas, dels af den församlings kyrkoföreståndare, för hvilken medlen uppburits, så synes icke lätteligen vid denna uppbörd någon försnillning kunna äga rum, och Kongl. Kammar-Rätten således icke behöfva med en dylik granskning besväras.

Uti 4 § hafva, hvad särskilt rörer Lunds Stifts Konsistorii räkenskaper, Rikets Höglofl. Ständers Revisorer anmärkt, att "uti räkningarne för Folk-skollärare seminarium afföras, såsom" årlig lön "åt Föreståndaren, 600 R:dr, af hvilka medel under denna titel qvitterats 500 R:dr och såsom gratial i förskott 100 R:dr." Härvid torde vara tillfyllestgörande att upplysa, att anledningen hvarföre de sistnämnde 100 R:dr Banko qvitterats af Seminarii-föreståndaren, "såsom gratial i förskott," varit den, att då de af honom uppburos, nemligen den 12 Juli 1845, var ännu icke staten för Läraren vid Seminarium för då löpande räkenskapsår af Konsistorium slutligt stadfästad, hvilket först skedde den 13 Maj 1846, med iakttagande att den borde gälla för det löpande året, och kunde således de, den 12:te Juli 1845, utbetalda 100 R:dr Banko icke qvitteras annorlunda än såsom förskott.

Hvad beträffar den vidare i samma §. gjorda anmärkningen, att den, redan vid 1844 års början befintliga, utestående arrendefordran, 44 R:dr 38 sk. 8 rst. Banko, för annexhemmanet N:o 13 Wemmerlöf icke balanserats uti den afgifna redogörelsen öfver inkomsterna vid Hammarlöfs pastorat från den 1 Maj 1845 till samma dag 1846, så lärer det undfallit Rikets Ständers Revisorer, att nämnde arrendebelopp blifvit särskilt uti skolhusbyggnads-kassans räkning för tiden från den 1 Juli 1845 till samma dag 1846 uppdebiteradt, efter skedt afdrag af Konsistorie-Notariens arfvode, 2 R:dr 33 sk. Banko, med 42 R:dr 5 sk. 8 rst. Banko, och sålunda i behörig ordning kommit kassan till godo. Då den omnämnda special-redogörelsen för inkomsterna vid Hammarlöfs pastorat, såsom ofvan är nämndt, endast omfattat tiden

från den 1 Maj 1845 till samma dag 1846, tillhörde, enligt redogörarens förmenande, den från 1844 utestående arrende-fordran icke denna redogörelse, utan upptogs den särskilt i hufvudräkningen. Att specialredogörelsen icke varit med någon underskrift försedd, är visserligen en uraktlåtenhet, men då den mera tjenar till blott upplysning, än såsom verifikationshandling, lärer denna omständighet icke förringa dess giltighet.

Med all undersåtlig vördnad, nit och trohet framhärda,

Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

allerunderdånigste, tropligtigste
tjenare och undersåter,

WILH. FAXE.

H. M. Melin.

H. F. Cedergren.

E. G. Bring.

Lunds Domkapitel den 10 Januari 1848.

J. A. Qviding.

Götheborgs Stifts Konsistorii

underdåniga Utlåtande, i anledning af 1847 års Revisorers Berättelse om granskning af Konsistoriernas räkenskaper.

Stormäktigste Allernådigste Konung!

I Remiss af den 30 sistlidne December har Eders Kongl. Maj:t i nåder behagat infordra Konsistorii underdåniga yttrande i anledning af Riket Ständers Revisorers år 1847 afgifna Berättelse, angående samma år verkställd granskning af Stats-verkets samt andra af allmänna medel bestående fonders tillstånd, styrelse och förvaltning.

Till åtlydnad af den sålunda erhållna nådiga föreskriften, får Konsistorium, med föranledande af anmärknings-memorialet, underdånigst afgifva följande utlåtande:

Hvad i 2 §. är anmärkt, rörande saknad redovisning för de af Rikets Ständers, enligt interims-staterna af år 1819 och 1833, till svagt lönte Lärare vid Elementar-läroverken anvisade anslag, torde Konsistorium underdånigst få besvara derigenom, att Konsistorium upplyser, det dessa anslag, hvilka, åtminstone för Götheborgs Stift, icke äro synnerligen betydliga, hvarje halfår redovisas inför Konungens Befallningshafvande, då medlen der reqvireras och å Landt-ränteriet efter anordning lyftas. Notarien qvitterar då hvarje gång, ex officio, å anordningen, och detta dokument, som säkerligen, i likhet med andra dylika, ingår till Kongl. Kammar-Rätten, må väl kunna anses såsom ett fullständigt och behörigt qvitto. Men skola hädanefter hvarje löntagares erhållna andelar särskilt redovisas, kan sådant visserligen verkställas, ehuru det kommer att medföra ett förökadt besvär för den eljest nog betungade Notarien.

3 §. angår en billig ansedd redovisning för de så kallade stipendia collectanea. Konsistorium vill visserligen en sådan redovisning hädanefter afgifva, om Eders Kongl. Maj:t sådant i nåder aktar nödigt; men tillåter sig dock i underdånighet den anmärkning, att stipendia collectanea utgöra en intrad, som helt och hållet beror på välviljan och godtycket, på råd och lägenhet.

Vidkommande sedan särskilt anmärkningarne vid Götheborgs Stift, förekommer: 1:o att anslagen till Folk-skollärare seminarium väl synas, såsom af Seminarii-föreståndaren lyftade, men icke redovisade, ehuru just, enligt registret öfver de till Kongl. Kammar-Rätten sista redovisningsåret ingifna räkenskaper, redogörelse för dessa anslag blifvit lemnad sub pag. 549—557. En dylik redovisning har Seminarii-föreståndaren också genom Konsistorium årligen till Kongl. Stats-Kontoret aflemnat. Någon speciellare har han icke kunnat afgifva' emedan han uppbar ensam hela anslaget, så länge det utgjorde 500 R:dr; men sedermera när det förökades till 666 R:dr 32 sk., skulle, enligt Kongl. Maj:ts nådiga skrifvelse i ämnet, Sångläraren af detta belopp uppbära 100 R:dr. Detta inträffade ej förr än sistlidet år och kommer denne Sånglärares enskilda qvitto att medfölja den för året 1846—1847 till Kongl. Kammar-Rätten ingående räkenskap.

Beträffande 2:dra anmärkningspunkten eller Magister Rudgrens lån ur Stiftets cassa-emeritorum, måste Konsistorium medgifva, att kassan, genom redovisarens uraktlåtenhet, icke blifvit crediterad för någon ränta å samma lån intill den 30 Juni 1846; men då sjelfva lånet likväl finnes upptaget, anser Konsistorium i underdånighet saken på det sätt blifva afhulpen, att kassan, vid nu snart skeende redogörelse, godtgöres för 2:ne års räntor på en gång, enär kapitalet ingalunda derigenom hvarken förändrat valör eller utseende, och dessutom just sjelfva lånebeloppets upptagande i credit tyckes visa, att låntagaren verkligen den ifrågavarande räntan i vederbörlig ordning erlagt.

Den nådiga Remisshandlingen får Konsistorium härhos underdånigst återställa.

Med djupaste undersåtlig vördnad, trohet och nit framhärda,

Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

allerunderdånigste och tropligtigste
tjenare och undersåter,

D. W. Dunckel.

B. Wadström. Niclas Beckman.

A. Hagborg. C. Thunberg.

F. B. Grundell.

Carlstads Stifts Konsistorii

underdåniga Utlåtande, i anledning af 1847 års Revisorers Berättelse om granskningen af Konsistoriernas räkenskaper.

Stormäktigste Allernådigste Konung!

Genom nådig Remiss af den 30 sistlidne December, har Eders Kongl. Maj:t täkts infordra Konsistorii underdåniga Utlåtande i anledning af Rikets Ständers Revisorers år 1847 afgifna Berättelse, angående samma år verkställd granskning af Stats-verkets samt andra af allmänna medel bestående fonders tillstånd, styrelse och förvaltning, uti hvad berörde granskning rörer Konsistoriernas räkenskaper öfver de under deras vård stående kassor och fonder; och får Domkapitlet, till åtlydnad häraf, i den ordning Revisorernes anmärkningar förekomma och för så vidt de angå detta Konsistorii räkenskaper, i underdånighet anföra följande:

Vid §. 1. Saknaden af fullständiga register och genom hela räkenskaps-bandet fortgående paginering, som Revisorerne funnit i sin mån hafva betydligen försvårat granskningen af de många särskilda räkningarne, hvilkas antal från vissa Domkapitel förmälas uppgå ända till 50 och derutöfver, vågar Domkapitlet, för sin del, anse ej vara af den betydenhet, att, till underlättande af en möda, hvaröfver förre Revisorer ej yttrat någon klagan, den vida större mödan vid upprättandet af ifrågavarande register och paginering må redogörarne åläggas.

Vid §. 2. Under uppgift, det Carlstads Domkapitel varit ett bland dem, af hvilka årlig redovisning blifvit lemnad för de af Rikets Ständer, enligt interims-staterna af 1819 och 1833 samt sednare anordningar, till svagt lönte Lärare vid Elementar-läroverken anvisade anslag, yttra Revisorerne sig, för sin del, icke kunna godkänna hvad i detta afseende blifvit, i förklaringar öfver 1843 års Stats-Revisorers anmäkningar, af åtskillga Konsistorier andraget, hvilken redovisning Revisorerne anse, för vinnande af enhet och likstämmighet, böra af alla Konsistorier aflemnas. Domkapitlet får, med anledning häraf, dels i underdånighet upplysa, att den af Revisorerne uppgifna redovisning för berörde lönemedel från detta Konsistorium icke ägt rum annorlunda, än hvad angår de behållningar, hvilka, såsom kaduk-medel af Lärare-löner, ingått till

Stiftets byggnads-kassa, dels i underdånighet förklara sig ej hafva anledning frångå sin, uti förklaringen öfver 1843 års Stats-Revisorers anmärkning, uttalade öfvertygelse, att det ej synes af behof påkalladt, det redovisning afgifves till Kongl. Kammar-Rätten för dessa medel, hvilkas utbetalande säkrast kontrolleras af Lärarne sjelfva, åt hvilka de äro anslagna. Skulle det ökade besväret med en sådan, i Domkapitlets tanke öfverflödig, redovisning i Kongl. Kammar-Rätten blifva räkenskapsförarne ålagdt, torde det ej skäligen kunna ske utan ersättning, och sålunda derigenom uppstå en ökad kostnad för Lärarne, hvilket Domkapitlet ej annat kan, än anse obilligt.

Vid §. 3 tillåter sig Domkapitlet äfven i underdånighet vidblifva hvad det i förklaringen öfver anmärkningarne af 1843 års Revisorer underdånigst anfört, i afseende på redovisning inför Kongl. Kammar-Rätten för influtna och utbetalda stamboks- och kollekt-medel: att berörde redovisning synes alldeles obehöflig, enär både Domkapitlen och vederbörande församlingar tillfyllest kontrollera redovisningarnes riktighet. Att ålägga räkenskapsförarne så väl denna, som den i föregående §. omförmälda, nya redovisnings-skyldighet och ett deraf föranledt ökadt arbete, vågar Domkapitlet anse så mycket mindre billigt nu, sedan en icke obetydlig nedsättning af provisionen för uppbörd och redovisning af allmänna medel ägt rum genom Kongl. Brefvet den 9 Februari 1844.

Vid §. 4, rörande Carlstads Stift särskilt, har Domkapitlet slutligen nåden yttra, i afseende på den af Revisorerne gjorda anmärkning vid åtskilliga, uti Stiftets byggnads-kassa upptagna, men i Revisorernes tanke för densamma främmande, utgifter, såsom för inbindning af Svensk Författnings-samling, prenumeration af Post- och Inrikes tidningar, årslön åt Konsistorie-vaktmästaren o. s. v., att för bestridandet af berörde oundgängliga utgifter ingen annan kassa här finnas, hvaraf medel kunna dertill erhållas, än byggnads-kassan, för hvilken dock dessa utgifter för Stifts-styrelsens behof ej torde vara så alldeles främmande, enär nämnde kassas årliga inkomster, utom räntemedel å dess förut ägande kapital, utgöras af kaduk-medel, som af presterliga lägenheter utgå på presterskapets bekostnad. Skulle emedlertid byggnads-kassans medel ej anses böra härtill användas, erfordras till meranämnde utgifters bestridande ett anslag af allmänna medel, hvarom Domkapitlet i sådant fall finner sig föranlåtet att göra underdånig framställning.

Den i nåder remitterade anmärknings-handlingen får Domkapitlet härhos underdånigst återställa.

Framhärda med djupaste vördnad, trohet och nit,

Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste och tropligtigste
tjenare och undersåter,

J. C. Söderberg. J. M. Malmstedt. E. E. Östling.
J. A. Millen. L. M. Groth.

Carlstads Domkapitel den 15 Januari 1848. *L. G. Sjöholm.*

Wisby Stifts Konsistorii

underdåniga Utlåtande, i anledning af 1847 års Revisorers Berättelse om granskningen af Konsistoriernas räkenskaper

Stormäktigste Allernådigste Konung!

Det af Eders Kongl. Maj:t i nåder anbefallda Utlåtande i anledning af Rikets Ständers Revisorers år 1847 afgifna Berättelse, angående samma år verkställd granskning af Stats-verkets samt andra af allmänna medel bestående fonders tillstånd, styrelse och förvaltning, får Konsistorium underdånigst härmed öfverlemna.

Med djupaste vördnad trohet och nit framhärda,

Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste, tropligtigste
tjenare och undersåter,

J. Eneqvist.
D. Söderberg.

Carl Cramér.
N. Reinicke.
Carl Ahlberg.

Wisby den 26 Januari 1848.

Underdånigt utlåtande, i anledning af Rikets Ständers Revisorers år 1847 afgifna Berättelse angående samma år verkställd granskning af Stats-verkets samt andra af allmänna medel bestående fonders tillstånd, styrelse och förvaltning.

Konsistorierna.

§. 1. Hvad Revisorerne anmärkt, att vid inbindningen af Konsistorie-räkningarne icke samma ordning blifvit följd under båda revisionsåren, torde derifrån härleda sig, att under berörde år ombyte af Konsistorie-notarie skett, och att den nuvarande Notarien, vid expedierandet af 1846 års räkenskaper, i någon mån följt annan ordning, än hans företrädare vid räkenskaperna för år 1845.

§. 3. Öfver stipendia collectanea föras vid Konsistorium behöriga räkningar, af hvilka hädanefter afskrifter skola blifva till Kongl. Kammar-Rätten afsända. Kollekt- och stamboks-medel för uppförande af nya kyrkor uppbäras icke på Gottland, till följd af Kongl. Cirkulärbrefvet den 29 Oktober 1799.

§. 4. *Wisby Stift.*

1:o Genom Kongl. Brefvet den 2 Juni 1837, bifogadt i afskrift under Litt. A, är Konsistorium tillåtet att af byggnads-kassan bestrida de här anmärkta utgifterna.

2:o Hvad rörande de anmärkta 108 R:dr 8 sk. i skolkassan blifvit vidtaget, är af Rektor Scholæ i särskildt utlåtande, Litt. B., anfördt.

3:o Af utgifter för Konsistorii behof äro i 1845 års räkenskaper följande poster icke verificerade, nemligen: prenumeration å Post- och Inrikes-tidningar 11 R:dr 16 sk, Kyrkolags-samlingen 4 R:dr 30 sk. 10 rst., landt-postporto 6 R:dr 23 sk, emedan qvitto derå icke kunnat erhållas, samt 31 R:dr 32 sk., såsom stående utgifter, för hvilka Konsistorie-notarien anskaffar Stifts-cirkulärer till Konsistorii ledamöter och arkivet samt skrifmaterialier.

Å de smärre utgifterna, 7 R:dr 40 sk., för postporto, tidnings-annonser m. m., hafva icke heller qvittenser blifvit meddelade.

4:o De anmärkta, af framlidne Konsistorie-notarien, Prosten Gustafsson oredovista 942 R:dr 46 sk. 11 rst. till byggnads-kassan samt 150 R:dr 11 sk. 7 rst. till kassa-emeritorum äro numera af Gustafssons konkursmassa berörde kassor godtgjorda.

5:o De i räkningen öfver kassa-emeritorum afförda 92 R:dr 32 sk. 4 rst. har Konsistorium till dess vice Notarie! utbetalt för 3½ månaders tjenstgöring år 1846, med stöd af Kongl. Maj:ts nådiga skrifvelse den 12 November 1845, bifogad i afskrift, under Litt. C.

Wisby Domkapitel den 26 Januari 1848.

J. Eneqvist. Carl Cramer.

D. Söderberg. N. Reinicke.

Carl Ahlberg.

Litt A.

CARL JOHAN etc.

Vår ynnest etc. Uti skrifvelse af den 10 nästlidne Maj, hafven J afgifvit underdånigt förslag i fråga om dispositionenen af de, från den 1 Maj 1833 till samma dag 1836, inom Wisby Stift insamlade så kallade vakans-medel, utgörande 1,082 R:dr 23 sk., hvilkas användande till Läroverkets mest behöfvande kassor borde, enligt Skol-ordningens 2 Sect. 3 Kap. 4 §., Vår nådiga pröfning underställas. Härvid hafven J andragit, att kassa-emeritorum, som hittills icke behöft anlitas, utgjorde 6,800 R:dr, allmänna premie- och fattig-kassan, under samma förhållande, något öfver 400 R:dr, bibliotheks-kassan nära 1,900 R:dr, samt att gymnasii premie- och fattig-kassa, med omkring 60 R:drs årlig utgift, vunnit en tillökning af 90 R:dr utöfver primitiva fonden. Men deremot hade gymnasii byggnads-kassa, hvilkens första fond utgjort blott 1,000 R:dr och som sedermera erhållit behållna inkomsterna under nådår af trenne smärre ecklesiastika lägenheter, fått vidkännas så betydliga kostnader, att hennes behållna kapital, den 1 Maj 1834, varit nedsatt till 300 R:dr. Berörde kostnader hade hufvudsakligen bestått i det inköpta gamla stenhusets totala reparation och inredning till gymnasie-hus, utom hvars framgena underhåll, årligen förekommo smärre oundvikliga utgifter, till hvilkas bestridande hitintills ingen fond, eller tillgång funnits såsom: till Edert arkivs vidmakthållande, författningars årliga inbindning, skrifmaterialier, ved för Edert sessions-rum, en pedells och en urmakares årliga arfvoden, porto-afgift för de till landtförsamlingarne utgående bref, inköp af Stats-kalendern och stundom en eller annan bok i ämnen rörande E der embets-förvaltning, samt prenumeration å Stats-tidningen; hvilka utgifter i medeltal uppgingo till 70 à 80 R:dr årligen, och hvartill hit-

intills Stiftets byggnads-kassa måst anlitas; på grund hvaraf, J underdånigst anhållit, att ofvanberörde besparade vakans-medel, 1,082 R:dr 23 sk., måtte få tilläggas sistnämnde kassa, med vilkor att, så länge gymnasie-huset skyddades för större olyckor, denna kassas stående kapital icke finge, utan nådigt tillstånd, tillgripas, hvaremot endast af hennes årligen inflytande räntor skulle användas hvad som till husets nödvändiga vidmakthållande och omförmälda mindre utgifter erfordrades.

Efter öfvervägande af hvad J sålunda underdånigst anfört och upplyst, hafve VI velat i nåder tillåta, att ifrågaställda vakans-medel må, på sätt J föreslagit, Wisby Stifts byggnads-kassa tilläggas och jemväl till expensers betalning användas. Meddelande Eder detta till nådigt svar och underdånig efterrättelse, befalle VI Eder Gud allsmäktig nådeligen. Stockholms Slott den 2 Juni 1837.

CARL JOHAN.

Aug. v. Hartmansdorff.

Likheten med orginalet betygar, Wisby den 24 Januari 1848,

Carl Ahlberg.

Litt. B.

Till Wisby Högvördiga Konsistorium.

Rörande de i Wisby skole-kassas räkning 1845, såsom 8 års ränta å L. Gufstafssons skuld, utbalanserade 108 R:dr 8 rst., får jag upplysa, att Gustafsson, såsom af skolans handlingar synes, redan 1841 var lagsökt, men att rättegång om den af Gustafsson åt skol-kassan medgifna intecknings giltighet gjordes anhängig vid Gottlands Södra Häradsrätt, som dömde skol-kassan samma inteckning förlustig, hvarefter vädjades till Hofrätt, som förklarade Häradsrätten obehörig att målet upptaga och undanröjde dess dom. Skolkassans mortpart, Herr Löjtnanten Bolin, sökte då hos Kongl. Maj:ts restitutio fatalium, men fick afslag. Rättegångens tillvaro har jag i de upplysningar, jag plägat vidfoga hvarje års räkenskaper, städse anmält; först den 23 sistlidne Oktober erhöll jag de handlingar, som fordrades, för att slutligen göra skol-kassans rätt gällande. Herr Löjt-

nant Bolin har, den 2 sistlidne November, mot vissa vilkor, fått sig af Collegium Scholasticum inteckningens öfvertagande medgifvet och har förbun dit sig att, inom af Collegium utfäst tid prestera nöjaktiga intecknings-hand lingar. Emedlertid lärer ur den intecknade egendomen endast 3:ne års ränta utgå; och som efter Gustafsson inga tillgångar finnas, och af hans närskylda ingenting står att vinna samt tillfrågade jurister afstyrkt all rättegång rörande öfriga räntan för de år, under hvilka rättegången fortgått, så kommer i nästa kassa-räkning 6 års ränta att afskrifvas.

Klinte den 16 Januari 1848.

J. H. Cramér.

Litt. C.

OSCAR etc.

Vår ynnest etc. Uti skrifvelse den 11 nästlidne Oktober, hafven J underdånigst förmält, hurusom Notarien hos Eder, Prosten och Kyrkoherden i Atlingbo pastorat samt Ledamoten af Vår Vasa Orden, Magister Martin Gustafsson, hvilken, efter att hafva i fyra år såsom Amanuens tjenstgjort, år 1801 förordnades till Konsistorie-notarie, samt från denna tid nämnde tjenst oafbrutet bestridt med en förmåga och skicklighet, som af allmänna förtroendet blifvit på flerfaldigt sätt erkända, numera vore, såsom 75 år gammal, urståndsatt att fullgöra de många tjensten åtföljande åligganden; och då redan innan det behof af tjenstebiträde åt Gustafsson uppstått, som under de sednare åren varit oundgängligt, en Amanuens blifvit af Eder antagen, merändels på det sätt, att någon af stadens prestmän i berörde egenskap tjenstgjort, utan att derför åtnjuta någon annan ersättning, än förmånen af den dubbla tjensteårs-beräkningen, som Gustafsson, med nådigt tillstånd, till honom afstått; men detta vedergällnings-sätt hvarken öfverensstämde med numera rådande åsigter eller i någon måtto motsvarade den möda och det ansvar, som hädanefter i vida större mån, än tillförene, komme att drabba den anställde Amanuensen, och än mindre vore tillräckligt att honom en längre tid vid tjensten bibehålla, så vida ej något lämpligt arfvode kunde honom beredas; så hemställen J underdånigst, att, så länge sådant, på grund af nuvarande förhållanden, funnes behöfligt, en Ama-

nuens eller vice Notarie måtte få af Eder antagas, hvilken, efter hand och i den mån nödigt pröfvas, öfvertoge Konsistorie-notariens göromål och vid denna befattning finge åtnjuta så väl den ordinarie Notarierne vid Domkapitlen tillkommande tjensteårs-beräkning, som en årlig aflöning af Trehundra tretiotre Riksdaler 16 sk. Banko, som, enär någon annan mera lämplig tillgång icke kunde af Eder föreslås, borde utbetalas af Stiftets kassa-emeritorum, hvilken väl egentligen vore att påräkna för Skollärares behof, men dock syntes kunna för ifrågavarande ändamål anlitas, enär Konsistorie-notarien destomindre kan anses såsom för skolstaten främmande, som han å denna stat, i egenskap af Ephori Sekreterare, njuter sin väsendtligaste aflöning samt är räkenskaps-förare och redogörare för Läroverkens betydligaste kassor; hvartill komme, att ifrågavarande kassa härtill äger full tillgång, enär den, enligt sednast afslutade räkenskaper, äger ett kapital af 10,437 R:dr Banko, och några utgifter i och för det med nämnde kassa närmast afsedda ändamål icke äro att snart emotse, då ingen bland Gymnasie- och Skollärarne ännu uppnått högre ålder; förmälande J vidare, att då Kongl. Maj:t, vid Prosten Gustafssons år 1833 i nåder skedda utnämnning till Kyrkoherde i Atlingbo, med anledning af hans underdåniga anhållan, att med nämnde beställning få förena Konsistorie-notarietjensten, i nåder förklarat, att Kongl. Maj:t ville låta på Eder ompröfning ankomma, huruvida Gustafsson må tills vidare och så länge han dertill äger förmåga, samma tjenst bestrida; så tillkommer väl Eder en ompröfnings-rätt härutinnan, af hvilken J likväl icke ville Eder med den skärpta stränghet begagna, att Gustafsson, som för ålderdom och sjuklighet icke vidare förmår till alla delar bestrida den tjenst, han i 44 år innehaft, skulle densamma beröfvas och derjemte sin nödtorftiga bergning, enär behållna inkomster af pastoratet, efter afdrag af den der anställde vikariens aflöning, endast utgör 80 tunnor spanmål, hvarförutan jemväl borde i betraktande tagas, det han ännu, efter förmåga, med ihärdighet bestrider de tjenste-åligganden, som inom embetsrummet låta sig i vanlig ordning utföra och i många hänseenden är Eder till gagn, förmedelst sin rika erfarenhet och kännedom både af ärendernas gång och de särskilda förhållanden, som inom Stiftet kunna äga rum.

Detta hafve VI uti nådigt öfvervägande tagit; och som VI för godt funnit i nåder bifalla hvad J sålunda i underdånighet föreslagit och hemställt, så meddele VI Eder sådant härigenom till nådigt svar och underdånig efterrättelse; befallande Eder etc. Stockholms Slott den 12 November 1845.

OSCAR.

F. O. Silfverstolpe.

Likheten med orginalet intygar, Wisby den 24 Januari 1848, *Carl Ahlberg.*

Kuratorernes öfver Kongl. och Hvitfeldtska Stipendie-Inrättningen

underdåniga Utlåtande, i anledning af 1847 års Revisorers anmärkningar vid räkenskaperna för nämnde Inrättning.

Stormäktigste Allernådigste Konung!

Genom nådig Remiss af den 30 sistlidne December, har Eders Kongl. Maj:t anbefallt Kuratorerne öfver Kongl. och Hvitfeldtska Stipendie-inrättningen att inkomma med underdånigt Utlåtande i anledning af hvad Rikets Ständers förra året församlade Revisorer, på sätt bifogadt transumt af deras afgifna Revisionsberättelse innefattade, yttrat rörande denna Inrättnings förvaltning åren 1844 och 1845; och få, till underdånig åtlydnad häraf, Kuratorerne afgifva följande underdåniga förklaring:

Beträffande första anmärkningspunkten, eller att Kuratorerne ännu icke, i enlighet med hvad Eders Kongl. Maj:t i nåder föreskrifvit, inkommit med underdånigt förslag till Instruktion för Stipendie-inrättningens styrelse och till Reglemente för utlåning af Inrättningens medel, så hafva hinder fortfarande mött för samma förslags upprättande; men Kuratorerne hafva nu ytterligare förehatt detta ärende och skola detsamma än vidare handlägga, så att berörde förslag må kunna under loppet af detta år till Eders Kongl. Maj:t insändas.

Hvad Revisorerne i andra punkten anmärkt, anse Kuratorerne icke föranleda till annat yttrande, än att räkenskaperna utvisa huru Stipendiefondens inkomster blifvit använda; och i anledning af anmärkningarne i tredje punkten, få Kuratorerne underdånigst upplysa, att räkenskaperna fullständigt upptaga förhållandet med utlånta medlen, derför ock redogöres i den uppgift öfver kapitalfonden och samtliga inkomsterna, hvilken, efter hvarje bokslut, till Eders Kongl. Maj:t årligen insändes; samt då uti aflönings-staten andra utgifter rätteligen icke torde böra upptagas, än de, som för Inrättningens förvaltning erfordras och blifvit bestämda, hafva Kuratorerne ansett de af Eders Kongl. Maj:t beviljade särskilda arfvoden till lärare vid Gymnasium, ehuru dessa årligen utgå, dock vara tillfälliga och till förvaltningskostnaden icke hänförliga, samt alltså lämpligen icke kunna under titel "aflöning" bokföras.

Kuratorerne, som härhos underdånigst återställa remisshandlingarne, framhärda med djupaste undersåtlig vördnad, trohet och nit,

Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste, tropligtigster
tjenare och undersåte,

Ol. Im. Fåhræus.

O. Ekman.

Götheborg den 12 Januari 1848.

Joh. Brusewitz.

Kongl. Kammar-Rättens underdåniga Utlåtande, i anledning af en under 1847 års Statsrevision gjord anmärkning vid Kongl. Kammar-Rättens Aktoratsräkningar.

Stormäktigste Allernådigste Konung!

Efter det Rikets Ständers Revisorer, uti deras år 1847 afgifna Berättelse, angående den samma år verkställda granskning af Statsverkets samt andra af allmänna medel bestående fonders tillstånd, styrelse och förvaltning, i anledning af Eders Kongl. Maj:ts och Rikets Kammar-Rätts aktoratsräkningar anmärkt, att åtskilliga summor voro under åren 1844 och 1845 i räkenskaperna afskrifna, utan att de Kongl. Bref eller de beslut, på grund hvaraf dylika afskrifningar ägt rum, blifvit åberopade eller bilagda, samt Eders Kongl. Maj:t behagat, genom Remiss af den 2 December sistlidet år, till Kammar-Rätten öfverlemna transumt af berörde Berättelse, i hvad den rörde denna omständighet, med befallning att deröfver afgifva underdånigt Utlåtande; så har Kammar-Rätten ansett nödigt i frågan höra ej mindre vice Advokat-fiskalen, än de tjenstemän inom Öfver Revisions-Departementet, hvilka granskat nu ifrågavarande 2:ne aktorats-räkningar; och är, med föranledande häraf, uti afgifna yttranden andraget, af vice Advokat-fiskalen: att ingen post vore uti Advokatfiskals-Kontorets aktoratsräkningar för dessa år afskrifven, utan att den verifikation, i stöd hvaraf afskrifningen skett, blifvit åberopad eller bilagd, samt att, hvad de öfriga Kontorens aktoratsräkningar beträffade, vice Advokatfiskalen ansåge sig endast böra yttra den öfvertygelse, att icke andra poster i sistnämnde räkningar blifvit afskrifna, än sådana, till hvilkas afskrifning lagliga skäl förefunnits; och af de Civil-Räkenskaps-Kontorets tjenstemän, som räkningarne specielt granskat: att dervid väl förekommit, huruledes några poster varit afskrifna, utan att afskrifningsåtgärdens behörighet funnits bestyrkt, men att förhållandet i dessa fall blifvit, med ledning af diarierna, undersökt, och hvarvid inhemtats, att posterna varit sådana, från betalning hvaraf, enligt till Kammar-Rätten ankomna Kongl. Maj:ts nådiga skrifvelser, befrielse eller eftergift vunnits.

Med underdånigt tillkännagifvande af hvad sålunda är vordet anfördt, får Kammar-Rätten, som anser det vara med behörig räkenskaps-

ordning öfverensstämmande, att för hvarje post, som afskrifves, verifikation bör finnas, derjemte i underdånighet anmäla, det vederbörande blifvit förständigade att för framtiden, vid granskning af aktoratsräkningarne, noga tillse, att för der tilläfventyrs förekommande afskrifningssummor behöriga verifikationer äro bilagda eller åtminstone åberopade, samt, i annat fall, förhållandet till Kammar-Rätten inberätta.

Den remitterade handlingen varder i underdånighet återställd, och Kammar-Rätten framhärdar med djupaste vördnad, trohet och nit,

Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste, tropligtigste
tjenare och undersåter,

Aug. von HARTMANSDORFF.

C. E. Ålander.

Joh. Aug. Södergren. A. Wilh. Edman.

Stockholm den 25 Januari 1848.

C. J. Fahnehjelm.

Justitie-Kanslers-Embetets

underdåniga Utlåtande, i anledning af 1847 års Revisorers anmärkningar vid expensmedels-räkningarne.

Underdånigt Memorial!

Vid det förhållande, att i Rikets Ständers Revisorers nästlidet år 1847 afgifna Berättelse, angående samma år verkställd granskning af Statsverkets samt andra af allmänna medel bestående fonders tillstånd, styrelse och förvaltning, anmärkning förekommit, bland annat, derom, att uti expensräkningarne för Justitie-Kanslers-Expeditionen blifvit afförda utgifter för prenumeration å Svenska tidningar och dagblad, som icke äro af officiel egenskp, har Eders Kongl. Maj:t, medelst Remiss den 29 sistlidne December, i nåder anbefallt Justitie-Kanslers-Embetet att, i anledning af berörde anmärkning, med underdånigt utlåtande till Eders Kongl. Maj:t inkomma; och får Justitie-Kanslers-Embetet i sådant afseende underdånigst åberopa, att sedan Justitie-Kanslers-Embetet hos Eders Kongl. Maj:t i underdånighet hemställt, att den, genom nådigt cirkulär den 28 Mars 1835, gifna föreskrift, det ingen annan tidning derefter finge, för Statens medel, af embetsverk och myndigheter hållas, än Sveriges Stats-tidning samt vilkorligen vissa andra dagblad, ej måtte tillämpas i afseende på Justitie-Kanslern, hvilken, enligt grundlagen, ålåge uppsigt öfver tryckfrihetens rätta bruk, i hänseende hvartill en allmän kännedom af tidningarnes innehåll, vore nödig, utom det erfarenheten visat, att Justitie-Kanslern fästat uppmärksamhet vid de uppgifter, som i dagbladen förekommo, Eders Kongl. Maj:t, jemlikt Dess här i afskrift bilagda nådiga skrifvelse af den 10 Maj nyssnämnde år, funnit skäligt, att för Justitie-Kanslern medgifva undantag från ofvanberörde, förut meddelade, allmänna föreskrift.

Remisshandlingarne varda härhos i underdånighet återställda.

Stockholm den 8 Januari 1848.

Efter nådigste förordnande,

N. S. von KOCK.

C. P. Laurin.

CARL JOHAN etc.

Vår ynnest etc.: Genom underdånig skrifvelse af den 21 nästlidne April, hafven J hemställt, att den i Wårt nådiga cirkulär af den 28 förutgångne Mars gifna föreskrift, det ingen annan tidning finge hädanefter, för Statens medel, af embetsverk och myndigheter hållas, än Sveriges Stats-tidning, samt vilkorligen vissa andra dagblad, ej måtte tillämpas på Eder, hvilken, enligt grundlagen, ålåge uppsigt öfver tryckfrihetens rätta bruk, i hänseende hvartill en allmän kännedom af tidningarnes innehåll vore nödig, utom det erfarenheten visat angelägenheten deraf, att J fästaden uppmärksamhet vid de uppgifter, som i dagbladen förekomma.

Uti häröfver infordradt och den 28 April afgifvet underdånigt Utlåtande, har Wår Hof-Kansler instämt i Eder framställning om behofvet af undantag för Eder från det allmänna stadgandet i omförmälda nådiga cirkulär, hvarigenom uppsigten öfver tryckfrihetens lagliga bruk, åtminstone hvad tidningar och periodiska skrifter beträffade, kunde underlättas, äfvensom artiklar, hvilka i tidningarne införas, kunde tjena högsta åklagaremakten till ledning för missbruks och förbrytelsers upptäckande.

Med gillande af hvad sålunda i underdånighet yttradt och hemställdt blifvit, hafve WI funnit skäl medgifva det af Eder begärda undantag från Wår, genom nådigt cirkulär af den 28 sistl. Mars, meddelade föreskrift, rörande inskränkning i tidningars hållande af embetsverk och myndigheter; hvilket WI Eder till svar och underdånig efterrättelse i nåder tillkännagifve, och befalle Eder etc. Stockholms Slott den 16 Maj 1835.

CARL JOHAN.

Aug. von Hartmansdorff.

Till Justitie-Kanslern, om Justitie-Kanslers-Embetets behof att erhålla tidningar på Statens bekostnad.

Vidimeras
ex officio
L. A. Ekmarck.

Kongl. Krigs-Hof-Rättens underdåniga Utlåtande, i anledning af 1847 års Revisorers anmärkningar vid expensmedelsräkningarne.

Stormäktigste Allernådigste Konung!

Rikets Ständers Revisorer, hvilka vid den år 1845 verkställda granskning af Statsverkets räkenskaper anmärkt, att år 1843 för Krigs-Hof-Rättens räkning inköpts 10 exemplar af kalendern och att, under åren 1842 och 1843, åtgången af papper inom Krigs-Hof-Rätten, relatift till det i Svea Hof-Rätt uttagna qvantum deraf, varit alltför betydlig, hafva, vid den nästlidet år 1847 anställda granskning af Statsverkets tillstånd, styrelse och förvaltning under åren 1844 och 1845, förnyat ofvanberörde anmärkning; i anledning hvaraf Eders Kongl. Maj:t, genom nådig Remiss af den 29 December nästlidet år, behagat infordra Krigs-Hof-Rättens underdåniga Utlåtande.

Till underdånig åtlydnad häraf, får Krigs-Hof-Rätten, i likhet med hvad det ifrån Krigs-Hof-Rätten infordrade och den 29 Januari 1846 afgifna Utlåtande öfver Revisorernes nästförutgångna år framställda anmärkningar innehåller, i fråga om de inköpta kalendrarne, underdånigst ånyo upplysa, att, af de 10 exemplaren, utdelats till

Krig-Hof-Rättens Ordförande	1
dess Sex Ledamöter	6
Krigsfiskalen	1
Sekreteraren	1
Kansliet	1
Tillsammans	10 exemplar.

Behöfligheten häraf till nu angifna ändamål torde ej böra ifrågasättas, helst hvad 1845 års Revisorer i afseende härå klandrat, icke föranledt något förbud från Eders Kongl. Maj:t att för Krigs-Hof-Rättens behof använda ofvanberörde antal kalendrar.

Hvad åter angår förbrukningen af papper inom Krigs-Hof-Rätten, så har densamma, åren 1844 och 1845, i likhet med hvad åren 1842 och 1843 ägt rum, grundat sig på tvänne, för längre tid tillbaka upprättade, stater; men sedan Eders Kongl. Maj:t, uti en till Krigs-Hof-Rätten aflåten nådig skrifvelse af den 18 Februari 1846, förklarat expensmedels-anslagets

användande till skrifmaterialier böra inskränkas inom det verkliga behofvet deraf i och för tjensten, har Krigs-Hof-Rätten ställt sig till efterrättelse denna föreskrift, hvilken, såsom gifven efter den tid, Revisorernes nu framställda anmärkning omfattar, således ej kunnat derförinnan af Krigs-Hof-Rätten följas.

De remitterade handlingarne bifogas underdånigst, och Krigs-Hof-Rätten framhärdar med djupaste vördnad, nit och trohet,

Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste, tropligtigste
tjenare och undersåter,

C. F. LORICHS.

CARL AKRELL. D. SILFVERSTOLPE. U. KOSKULL.

J. H. RÖÖ. M. G. TÖRNQVIST. S. P. GETHE.

Stockholm den 7 Januari 1848.

Lars Johan Rhodin.

STOCKHOLM, TRYCKT HOS MARCUS & COMP., 1848.

BERÅTTELSE

TILL

RIKETS HÖGLOFL. STÄNDER,

ANGÅENDE

Banco-Werket,

af Rikets Ständers Revisorer

År 1847.

STOCKHOLM, 1847.
P. A. Norstedt & Söner, *Kongl. Boktryckare.*

Till Rikets Höglofliga Ständer.

För att, i egenskap af Rikets Ständers Revisorer, granska Stats-, Banco- och Riksgälds-Verkens räkenskaper, tillstånd, styrelse och förvaltning, hafva undertecknade, till följd af gifne föreskrifter, den 15 nästlidne September sammanträdt i Banken och derstädes aflemnat de handlingar, hvarigenom behörigheten, att i revisions-förrättningen deltaga, är vorden styrkt; hvarefter vi lifligen aflagt och med våra namn undertecknat den Ed, som finnes intagen uti 1 §. af Instruktionen för Rikets Ständers Revisorer öfver Banko-Verket.

Särskildt torde här böra omförmälas, dels att undertecknade, *Gustaf Lagerbjelke* och *Anton Råfelt*, blifvit af Höglofliga Riddarhus-Direktionen utsedde, att i förevarande Revisions-förrättning deltaga, i stället för Herr Öfver-Kammarherren m. m. Grefve *Adolf Fredrik Nils Gyldenstolpe* samt Herr Contre-Amiralen m. m. Friherre *Carl Reinhold Nordenskjöld*, hvilka förklarat sig vara hindrade, att berörde af Höglofliga Ridderskapet och Adeln, vid sednaste Riksdag, dem lemnade uppdrag utöfva, samt dels att undertecknade, *Nils Petter Pettersson* från Calmar Län och *Olof Larsson* från Gefleborgs Län, såsom af Hedervärda Bonde-Ståndet utsedde Supleanter, i Revisionen deltagit, i stället för af nämnde Riks-Stånd till Revisorer valde *Jon Olsson* från Gefleborgs Län och *Per Jönsson* från Christianstads Län, af hvilka den förre med döden afgått och den sednare varit hindrad af sjukdom.

Revisorerne hafva vid deras första sammanträde fått emottaga de Berättelser, som, enligt 2 §. i åberopade Instruktion, jemnförd med 20 och 31 §§. i Banko-Reglementet af den 23 Maj 1845, skola till dem aflemnas.

Nämnde Berättelser äro:

1:o Banko-Fullmägtiges, angående dels Bankens tillstånd, rörelse och förvaltning i sin helhet samt de hos Fullmägtige förekomne hufvudsakliga ärenden, och dels Tumba Bruk;

2:o Direktionernes vid Banko-Diskonten samt Låne-Kontoren i Götheborg och Malmö, om desse Diskont-Inrättningars rörelse;

3:o Under-Styrelsens, om den samma Styrelse, äfvensom Departemental-Styrelserne åliggande förvaltning; hvarvid blifvit fogade särskilde Berättelser af Låne-Kansliets Chef och Kommissarier samt af Cheferne för Kontroll- och Revisions- samt Boksluts- och Ekonomi-Afdelningarne; och

4:o Fiskals-Embetets, om de till samma Embetes befattning hörande ämnen.

De Berättelser, hvilka angå verkställd granskning af Banko- samt Handels- och Närings-Diskonternes i Stockholm och Låne-Kontorens i Götheborg och Malmö räkenskaper och förvaltning för åren 1845 och 1846, hafva jemväl blifvit till Revisorerne öfverlemnade; och Revisorerne, som under Revisions-förrättningen icke allenast genomgått Banko-Fullmägtiges allmänna och särskildta Protokoll samt Under-Styrelsens och Kommissariernes i Låne-Kansliet Protokoll till den 15 September innevarande år, utan äfven granskat Bankens samt Tumba Bruks Räkenskaper för åren 1845 och 1846, få härmed afgifva följande Berättelse, upptagande ärenderne uti den genom Banko-Reglementet angifna ordning.

Angående Bankens Öfver-Styrelse samt några allmänna föreskrifter, rörande Bankens förvaltning.

§. 1.

Uti den, genom Grosshandlaren Carl Normans den 22 Mars 1846 inträffade död, uppkomne ledighet inom Bankens Öfver-Styrelse, har 1:ste Supleanten för Vällofliga Borgare-Ståndets Ledamöter, Grosshandlaren och Riddaren af Kongl. Nordstjerne-Orden *C. A. Scharp* inträdt.

§. 2.

Af Fullmägtiges Protokoll hafva Revisorerne funnit, att den genom 6 §. i Banko-Reglementet Fullmägtige anbefallde årliga inventering i Bankens alla Kassor och öfriga förvarings-rum blifvit, på förr öfligt sätt, anställd.

Enligt på förhand upprättade, vederbörligen bestyrkte Inventerings-Instrumenter, är uti berörde Kassor och förvarings-rum inventering af Revisorerne verkställd; hvarvid behållningarne i Silfver, Guld och Kopparmynt befunnits utgöra följande belopp, nemligen:

Silfver.

Myntadt efter 1664 års myntfot:		
hela Riksdaler	348,832: — —	
två tredjedels d:o	1,600: — —	
en tredjedels d:o	7,900: — —	
en sjettedels d:o	4,600: — —	
en tolftedels d:o	700: — —	
en tjugufjerdedels d:o	600: — —	364,232. — —
D:o efter 1830 och 1835 årens mynt-ordningar:		
hela Riksdaler	77,100: — —	
halfva d:o	62,700: — —	
fjerdedels d:o	75,900: — —	
åttondels d:o	687,600: — —	
sextondels d:o	16,050: — —	919,350. — —
Utländskt mynt, förvandladt i Riksdaler Silfver:		
Spanska Piastrar	1,342,119: 15. 6.	
Franska Fem Francsstycken	403: 42, 11.	1,342,523: 10. 5.
Omyntadt		4,390,698: — 7.
	Summa R:dr Silfver	7,016,803: 11. —

Guld.

Myntadt:		
701 fyrdubbla ducater	2,804: — —	
1,501 dubbla d:o	3,002: — —	
15,594 enkla d:o	15,594: — —	21,400: — —
Omyntadt		108,568: $\frac{80}{100}$.
	Summa Ducater	129,968: $\frac{80}{100}$.

Kopparskiljemynt.

Af nya prägeln:			
uti 2 skillingar	19,500: — —		
„ 1 d:o	9,750: — —		
„ $\frac{2}{3}$ d:o	13,750: — —		
„ $\frac{1}{6}$ d:o	600: — —	43,600:	— —
Af gamla prägeln		30,666:	32. —
På prof präglade		4,500:	— —
	Summa Banko R:dr	78,766:	32. —

Någon anmärkning har vid denna inventering icke förekommit.

§. 3.

Af Bankens Embets- och Tjenstemän eller Betjente äro besvär icke hos Revisorerne anförde; och ej heller har anledning förekommit, att göra erinran vid åtgärder och beslut, som vederbörande vidtagit i befordrings- eller dylika frågor.

Angående några särskildta åt Fullmägtige gifna uppdrag.

§. 4.

Öfver förhållandet med Sedel- och Depositions-Skulden samt Bankens metalliska Kassa äro för hvarje halft år uppgifter tryckte och med allmänna Tidningarne utdelade.

De öfversigter af Bankens hela ställning vid 1845 och 1846 årens utgång, hvilka, på grund af 5 §. i Lagen för Rikets Ständers Bank af den 1 Mars 1830, blifvit, efter hvartdera årets bokslut, uppgjorde och med allmänna Tidningarne utdelade, hafva, vid jemförelse med Räkenskaperne, befunnits lemna tillräckliga upplysningar, angående såväl Bankens skulder och tillgångar, som dess utgifter under dessa 2:ne år.

Fullmägtige hafva väl, under den 14 Maj nästlidet år förordnat den, till mera åskådlighet ledande och af Revisorerne i allo gillade förändring uti uppställningen af Hufvudräkningen till ifrågavarande Öfversigt, att nämnde räk-

ning, som tillförene endast utvisade beloppet af In- och Utgående Balance jemte Hufvudstols-tillökningen under året, skall upptaga å ena sidan: 1:o Ställningen vid årets början, eller Ingående Balance, och 2:o Inkomster och Vinster under året, samt å andra sidan: 3:o Utgifter och Förluster under året, och 4:o Ställningen vid årets slut, eller Utgående Balance; men, vid iakttagandet af denna förändrade uppställning uti Öfversigten för år 1845, har det misstag egt rum, att, ehuru Bankens vid 1844 års slut utöfver Grundfonden, 10,000,000 R:dr, befintliga behållning 251,569 R:dr 3 sk. 9 r:st blifvit, enligt den uti nämnde Öfversigt varande Bilaga N:o 2, inberäknad uti de, likmätigt 228 §. i Banko-Reglementet, under år 1845 till Riksgälds-Kontoret lefvererade 604,632 R:dr 28 sk. 11 r:st, denne summa, det oaktadt, uti Bilagan N:o 3 vid berörde Öfversigt upptagits att till hela beloppet utgå af 1845 års Inkomster och Vinster.

Häraf har inträffat, att Hufvudstols-tillökningen under sistomförmäldta år, som rätteligen uppgick till 1,289,721 R:dr 40 sk. 1 r:st, både uti Hufvud-Räkningen och näståberopade Bilaga utföres till allenast 1,038,152 R:dr 36 sk. 4 r:st, hvilket närmare ådagalägges genom nedanstående, med verkliga förhållandet öfverensstämmande omslut utaf besagde Bilaga N:o 3.

Debet.

Ränte-utgifter, förvaltnings-kostnader och förluster			407,905: — 9.
Riksgälds-Kontoret tillkommande andel af Bankens Kapital-öfverskott vid 1844 års slut, (se Bilagan N:o 2.) . . .	604,632: 28. 11.		
efter afdrag af den från år 1844 balancerade och för sådant ändamål tillgänglige behållning utöfver 10,000,000 R:dr	251,569: 3. 9.		353,063: 25. 2.
Saldo, Behållning, som under år 1845 ökat Bankens Kapital			1,289,721: 40. 1.
	Summa Banko R:dr		2,050,690: 18. —

Credit.

Inkomster och tillfälliga Vinster	R:dr	2,050,690: 18. —

Med anledning deraf, att det allt ifrån år 1836 tillämpade och uti Tjenstgörings-Ordningen för Bankens Boksluts-Afdelning föreskrifne sätt för beräknandet af Bankens fordran i oguldna räntor, vid hvarje års slut, (enligt hvilket, sedan Bankens, vid föregående årets utgång, kalkylerade räntefordran blifvit ökad med ett års, efter Bankomethod samt Lånens räntefot beräknad ränta å Kapital-återstoden af Fastighets- samt Skiftes- och Odlings-Lånen, men för Lånen emot pant af Guld och Silfver med allenast 2½ procent enkel ränta, samt deremot från dessa sammantagna summor afräknats de för ofvannämnde fordringar, under årets lopp, verkligen influtna räntor, det derefter uppkomna Saldo i General-Hufvud-Boken blifvit uppfördt såsom Bankens räntefordran) befunnits leda derhän, att, fastän Bankens låne-rörelse år från år tillväxt, den derå approximatift beräknade ränta oupphörligen minskats; så och efter det Under-Styrelsen uppå detta förhållande fästat Fullmägtiges uppmärksamhet, med erinran om nödvändigheten att vidtaga sådan rättelse uti sättet för beräknandet af Bankens oguldne räntefordringar, att verkliga förhållandet derigenom kunde närmare uppnås, utan att ändock speciella uträkningar för hvarje lån, hvilkas sammanräknade antal uppginge till omkring 22,000 stycken, behöfde upprättas, hvilket sannolikt icke allenast skulle medföra betydlig kostnad, utan äfven uppehålla Bokslutet i flera månader, samt i sådant afseende föreslagit, att Bankens utestående fordringar måtte beräknas till hälften af hvad räntan för helt år utgör, hafva, enligt derom af Fullmägtige meddelad föreskrift och emot särskild kostnads-ersättning af 332 R:dr 40 sk. 9 rst. Banko, under loppet af år 1846, blifvit upprättade speciella ränteuträkningar, hvarigenom utrönts, att Bankens vid 1845 års slut utestående räntefordringar för tillsammans 6,657 stycken Fastighets- samt Skiftes- och Odlings-Lån uppgingo till ett sammanräknadt belopp af 115,711: 22. 10.

och då dertill lades ungefärliga beloppet af de, vid samma års slut, utestående oguldne räntor å Lån emot pant af Guld och Silfver, som, beräknade på sätt Tjenstgörings-Ordningen bestämmer, uppgå till . . . . . 9,744: 43. 8.

befanns Bankens räntefordran den 31 December 1845 hafva utgjort . . . . . 125,456: 18. 6.

Efter inhämtande häraf, och enär Bankens räntefordringar för samma år, uträknade efter de i Tjenstgörings-Ordningen bestämda grunder, uppgå till endast . . . . 50,951: 6. 3.

hvilken summa med icke mindre än . . . . . 74,505: 12. 3.

under-

understiger den nu utrönta; men deremot, enligt den af Under-Styrelsen tillstyrkta förändrade beräkningsgrund, nämnde års räntefordringar kalkyleras till ett belopp af 129,865 R:dr 42 sk. 9 r:st, som med endast något öfver 4000 R:dr öfverskjuter summan af de, dels till ziffran och dels approximatift, uträknade räntefordringarne, samt deraf visat sig, att den af Under-Styrelsen föreslagne beräkningsgrund lemnade ett resultat, som i det närmaste öfverensstämde med verkliga förhållandet, och i allt fall medförde vida större tillförlitlighet, än den, som hittills blifvit följd, hafva Fullmägtige under den 19 sistlidne November förordnat, att Bankens fordringar för upplupne obetalde räntor vid hvarje års slut, från och med 1846 och framgent, skola uti General-Hufvud-Boken beräknas till hälften af hvad räntan för helt år utgör; varande ifrågaställde fordran på nyss omförmäldta sätt i 1846 års General-Hufvud-Bok beräknad att, vid samma års slut, utgöra 132,272 R:dr 11 sk. 10 r:st Banko.

Då Bankens Hufvudstols-tillökning under de 2:ne år, Revisionen omfattar, uppgått till vida högre belopp, än någonsin tillförene, nemligen för år 1845 till 1,289,721 R:dr 40 sk. 1 r:st och för år 1846 till 1,247,362 R:dr 19 sk. 3 r:st, hafva Revisorerne, såsom bidragande orsaker till ett sådant resultat, velat fästa uppmärksamhet derå, att bland tillfällige Inkomster och Kapital-Vinster under år 1845 blifvit uppförde Diskonternes Reservfonder, utgörande:

Banko-Diskont-Verkets	171,033:	44.	8.
Malmö Låne-Kontors	38,767:	12.	4.
och Handels-Diskonstens i Stockholm, efter afdrag af 23 stycken uti nämnde Diskonts räkenskaper till ett sammanräknadt belopp af 33,480 R:dr 16 sk. 4 r:st, inom linien förde, lån	209,620:	43.	8.
tillsammans . . . . . R:dr	419,422:	4.	8.

samt att, hufvudsakligen genom antagandet af förändrade grunder för beräknandet af Bankens utestående räntefordringar, på sätt uti nästförestående punkt närmare omförmäles, Bankens räntefordran utöfver dess ränteskuld vid 1846 års slut, jemförd med förhållandet den 31 December 1845, visar en tillökning, som uti 1846 års vinst blifvit inberäknad, med 146,239 R:dr 5 sk. 11 r:st, äfvensom, enligt hvad §. 39 upplyser, beloppet af utelöpande Riksgälds-sedlar, efter den för deras inlösen bestämde præscriptionstid, blifvit

uti 1846 års räkenskap affördt från Bankens, inom linien balancerade, fordran för afsatt Fond till desammas infriande, och såsom Kapitalvinst upptagits med 275,245 R:dr 46 sk. Banko.

§. 5.

I den ordning, 27 §. af Banko-Reglementet stadgar, har vid slutet af hvarje år val skett af en person, att, å Bankens och Riksgälds-Kontorets vägnar, deltaga i Götha Kanal-Direktion; och uti den under detta år verkställde granskning af nämnde Kanals räkenskaper och förvaltning för de nästförflutna tvänne åren, hafva bemälde Verk genom Ombud deltagit; varande Berättelse öfver omförmälde granskning-förrättning till Fullmägtige aflemnad och vid deras handlingar förvarad.

§. 6.

Med anledning af den kungörelse, hvarigenom Fullmägtige, i stöd af Rikets Ständers beslut, utfästat ett præmium för förslag till en förändrad organisation af Banko-Verket, har, efter hvad Revisorerne inhemtat, något så beskaffadt förslag ännu icke till Fullmägtige inkommit.

Förflyttningar på Bankens Pensions Stat.

§. 7.

Uppå derom gjord ansökning hafva väl både Tjenstemän och Vaktbetjente uti Banken, hvilka uppnått föreskrifne lefnads- eller tjensteår, blifvit på Pensions-Stat uppförde, med bibehållande af hela lönen såsom pension; men Fullmägtige hafva icke, under den tid, hvilken nu är föremål för redovisning, begagnat den genom 57 §. 1 mom. i Banko-Reglementet dem medgifna rättighet, att, under vissa stadgade förbehåll, kunna på nämnde Stat förflytta Tjensteman, som icke uppnått föreskrifne lefnads- eller tjensteår.

Angående Diskont-Verken.

1:o *Banko-Diskont-Verket.*

§. 8.

Af Fullmägtiges Protokoll för den 3 Januari 1846 hafva Revisorerne inhemtat, att, oaktadt skedd anmälan, att den till deltagande i Banko-Di-

skont-Direktionen utsedde Ledamot af Borgare-Ståndet under en längre tid varit och då ännu vore af sjukdom hindrad att omförmälda befattning utöfva, Fullmägtige likväl beslutat, att Suppleant för bemälde Ledamot icke borde utses, för att, under hans fortfarande sjukdom, i Direktionen inträda.

Revisorerne, som hysa den åsigt, att vid förfall på längre tid för Ordinarie Ledamot i Banko-Diskont-Direktionen hans ställe bör företrädas af dertill utsedd Suppleant, anse, till följe deraf, att Fullmägtige vid ofvan uppgifna tillfälle bordt, genom Suppleants utväljande, fylla det lediga rummet i Direktionen.

§. 9.

Rikets Ständers år 1846 församlade Revisorer för granskning af Banko-Diskont-Verkets räkenskaper och förvaltning för nästförutgångna året, hafva, i afseende på utredningen af f. d. Riks-Diskonten, förmält, att utestående låne-beloppet i nämnde Diskont utgjorde 8,985 R:dr 27 sk. 8 r:st Banko, samt att, då innehafvaren af de enskilde Aktie-egarnes tredjedel uti nämnde summa förklarat, att någon afbetalning å densamma icke vore att påräkna, Diskont-Revisorerne ville till nästblifvande Banko-Utskott hafva öfverlemnad hemställan om afskrifning af återstående fordringsbeloppet, hvarigenom f. d. Riks-Diskonten kunde blifva slutligen utredd.

Den sålunda gjorde framställningen få Revisorerne härmedelst till Rikets Ständers pröfning hänskjuta.

§. 10.

Vid jemförelse af ziffer-uppgifterne uti den af sistbemälde Diskont-Revisorer afgifne Berättelse, med dem, som förekomma uti Banko-Utskottets den 22 Maj 1845, under N:o 79, till Rikets då församlade Ständer aflåtna Betänkande, angående förrättad granskning af Banko-Diskont-Verkets räkenskaper och förvaltning för år 1844, hafva Revisorerne funnit, att nämnde Verks behållna Vinst för nästberörde år uti omförmäldta Betänkande upptagits till ett belopp af 225,704 R:dr 45 sk. 10 r:st, men uti ofvanbesagde Berättelse till 255,704 R:dr 45 sk. 10 r:st, allt Banko.

Af Räkenskaperne inhemtas, att den förra summan med dem öfverensstämmer; hvadan den sednare lärer hafva, genom miss-skrifning, tillkommit.

§. 11.

Jemlikt merbemälde Diskont-Revisorers fattade beslut, skulle åtskillige lån å ett sammanräknadt belopp af 21,599 R:dr 41 sk. 4 r:st Banko från

Kapital-Räkningen afföras och på serskildt blad i Balance-Extractet, inom linien, upptagas; men af Berättelsen öfver verkställd granskning af Diskont-Verkets räkenskaper för år 1846 inhemtas, att i följd af berörde beslut endast 20,199 R:dr 41 sk. 4 r:st s. m. blifvit förde inom linien.

Efter hvad räkenskaperne gifva vid handen, är nämnde förhållande deraf föranledt, att 1,400 R:dr, motsvarande skillnaden emellan berörde 2:ne summor, blifvit till Diskont-Verket inbetalde, under den tid, som förflutit ifrån det beslutet fattades intill dess detsamma verkställdes.

---

§. 12.

Som de till Diskont-Verkets Förste Ombudsmans handläggning utremitterade lån under sistförflutne tio åren tillväxt, så att antalet uppginge till nära dubbelt af hvad det före nämnde tid utgjort, hade Diskont-Direktionen, med afseende härå och i betraktande tillika deraf, att ärendernas behöriga handläggning, i följd af mängden utaf förfalskningsbrott, namnförnekelser, fingerade lösöreköp och andre svekfulla tillställningar, allt mera försvårats, och att äfven Verkets rättegångar i landsorterne, under ständigt stigande, blifvit af allt mera invecklad beskaffenhet, ansett sig ej kunna undgå att vidtaga nödig åtgärd till underlättande af göromålens behöriga gång inom Förste Ombudsmannens Expedition, samt fördenskull förordnat en person att, till en början från och med December månad 1845 till derpåföljde års slut, inom nämnde Expedition vid göromålen biträda, emot ett arfvode af 300 R:dr Banko, efter år räknadt; och hafva Revisorerne öfver Diskont-Verkets förvaltning för år 1845 i anledning häraf förklarat, att de, som visserligen icke förbisett, att Direktionen af gällande Banko-Reglemente saknat stöd för den i ofvan berörda måtto vidtagna åtgärd, dock funnit de anförde omständigheterne innefatta så tillfyllestgörande skäl, att Diskont-Revisorerne, för deras del, icke kunnat anse den ifrågavarande åtgärden, såsom beredande Diskont-Verkets fördel, böra till anmärkning föranleda; hvarjemte, sedan tiden för begagnandet af omförmäldta extra biträde tilländagått samt Diskont-Direktionen medgifvit, att, äfven för innevarande år och intilldess Höglofl. Banko-Utskottet i ämnet förordnat, ofvanberörde arfvode fortfarande finge utgå, sednast församlade Diskont-Revisorer förmält sig så mycket mindre hafva något att deremot erinra, som det måste vara en af Diskont-Direktionens närmaste omsorger att tillse, det Verkets angelägenheter vårdas och handhafvas på ett, med detsammas gagn och bästa förenligt sätt.

Hvilket allt Revisorerne ansett sig böra för Rikets Ständer tillkännagifva; lärande Banko-Diskont-Direktionen icke underlåta att detta ärende till Banko-Utskottets beprövande öfverlemna.

§. 13.

För 1845 och 1846 årens förvaltning är decharge meddelad så väl Banko-Diskont-, som Handels- och Närings-Diskont-Direktionen.

2:o *Götheborgs Låne-Kontor.*

§. 14.

Af Götheborgs Låne-Kontors Direktions till Revisorerne afgifne Berättelse inhemtas: att sedan, under November månad förlidet år, Kontorets dåvarande Ombudsman, vice Häradshöfdingen W. M. Stenberg, från Riket afvikit, utan att han sedermera låtit sig afhöra, och vid den inventering, som, i anledning häraf, blifvit hållen å alla de i Stenbergs Embetsrum och Kassahvalf befintlige reverser och handlingar, hvilka han, till följd af sin befattning, haft om händer, det befunnits, att Stenberg tillgripit medel, som han, i egenskap af Ombudsman, för Kontoret uppburit samt brustit i redovisningsskyldighet för sine lagsöknings-åtgärder, äfvensom att han med vårdslöshet handhaft sin befattning; så, och efter det nödige åtgärder blifvit vidtagne med Stenbergs qvarlemnade egendom, för att derutur söka bereda godtgörelse för hvad Stenberg, efter utredning af hans balance, kunde kännas skyldig Kontoret återgälda, har en sådan utredning, till en början af dertill utaf Direktionen utsedde personer, och sedermera under ledning af ett utaf Fullmägtige utsedt Ombud, ägt rum, hvarvid blifvit ådagalagdt: att Stenberg tillgripit och förskingrat af honom, efter anställd lagsökning, uppburne inbetalningar å lån till ett belopp af 14,684 R:dr 8 sk. 4 r:st Banko; att han häftar i skuld till Kontoret dels för den ersättning, han varit skyldig utgifva, såsom ansvarig inlemnare af åtskillige utaf afvikne Kammarjunkaren Lindsfelt i Kontoret belånade, men sedermera falska befunna reverser till ett, efter afdrag af den i Lindsfelts Konkurs erhållna utdelning, återstående belopp af 4,978 R:dr 41 sk., dels för af Stenberg uppburne, oredovisade expence-medel 403 R:dr 12 sk., och dels för obetald hyra i och för de boningslägenheter, han i Kontorets hus begagnat, 166 R:dr 32 sk., samt att Stenberg begått förseelser, till följd af hvilka Låne-Kontoret förlorat rättigheten att af åtskillige dess gäldenärer undfå godtgörelse för sine fordringar.

Sedermera skall, efter hvad Låne-Kontorets Direktion jemväl upplyst, någon minskning hafva ägt rum uti summan af de utaf Stenberg tillgripne och förskingrade medel, hvilka, vid afgifvandet af nämnde Direktions-Berättelse den 24 nästlidne Augusti, lära uppgått till 14,407 R:dr 15 sk.; hvarförutan Direktionen förmält, att, enär de tillgångar, Stenberg efterlemnat, kunde uppskattas till omkring 8,000 R:dr, och då Låne-Kontoret, efter all sannolikhet, blefve tilldömd yrkad förmånsrätt uti desse tillgångar framför Stenbergs öfrige borgenärer, komme, med tillägg af den borgen å 5,000 R:dr Banko, som Stenberg ställt för sin uppbörd, största delen af det belopp, han tillgripit, att varda Kontoret godtgjordt.

§. 15.

Med föranledande af Götheborgs Låne-Kontors Direktions hos Revisorerne öfver Kontorets förvaltning för nästlidet år gjorde anhållan om deras godkännande och förordande af behofvet utaf tillökning i tjenstemanna-personalen vid Ombudsmans-Expeditionen derstädes, genom tillsättande af en Kanslist, som med Ombudsmannen delade göromålen, hafva bemälde Revisorer uti deras afgifna Berättelse hufvudsakligen förklarat: att de, efter noggrannt inhemtad kännedom om Ombudsmans-befattningen, funnit densamma vara så trägen och ansvarsfull, att dess tillbörliga utöfvande icke kunde medhinnas, utan nödigt biträde, ej allenast för handläggning af lagsökningsmålen, konkurs-bevakningar, uppstådde rättegångar, förande af proklama-boken samt brefvexlingen, utan ock för den icke obetydliga räkenskapsföring, hvilken måste äga rum, såväl öfver inkommande penninge-remisser och inbetalningar, som ock i afseende på redovisningen af uttagna förskotter till bestridande af lagsöknings- och bevaknings-kostnader, hvilka i anseende till deras olika egenskap fordra vidlyftige anteckningar; att antalet af äldre oafslutade lagsökningsmål, hvilka finnas intagne i Diarium öfver de osäkra, inom linien förde, lånen, men åt hvilka det åligger Ombudsmannen att egna en fortsatt noggrann uppmärksamhet, befunnits utgöra 252 och de öfrige 332, eller tillhopa 584 lagsökningsmål; att, utom expedierandet af särskildta Memorialer, angående till lagsökning remitterade lån, förekomme mångfaldiga utlåtanden, skrifvelser och påminnelser i sådane mål, återkallelser af lagsökningar, meddelande af qvittencer öfver verkställde afbetalningar, inlöste reversers öfversändande, äfvensom brefvexling med Under-Exekutorer och enskilde personer i landsorterne, för vinnande af upplysningar om lagsökta gäldenärer; att, när dertill lägges besörjandet af all renskrifning, Protokolls-föringen och

Sekreterare-befattningen hos Låne-Kontorets Direktion, hvarvid det åligger Ombudsmannen att uppsätta och utskrifva alla, från Direktionen afgående bref och utlåtanden, samt de tidsödande göromålen med expedition af Anmanings-brefven, uppgående till ett antal af minst 1,000 st. i månaden, det torde finnas uppenbart, att Ombudsmannen omöjligen kunde medhinna att ensam besörja alla göromål; att anställandet i Ombudsmans-Expeditionen af en Kanslist dessutom vore af behof påkalladt, för att, vid hvarjehanda förhinder för Ombudsmannen, t. ex. under längre resor i Kontorets ärender, sjukdom o. s. v., Direktionen må hafva att tillgå en tjenlig person att besörja göromålen, så mycket hellre, som, vid nyss förutsatta fall, det vore ytterst svårt att genast erhålla någon lagkunnig person, som vill och kan åtaga sig ett dylikt sysslande, hvarom erfarenhet vunnits då, vid förre Ombudsmannen Stenbergs afvikande, Direktionen blott med största svårighet från en aflägsen ort och efter flera dagars tidsutdrägt lyckades erhålla en person, som tjensten under ledigheten förestod; att det icke eller kunnat undfalla Diskont-Revisorernes uppmärksamhet, att, om en Kanslist varit anställd och med Ombudsmannen deltagit i göromålen, det svårligen skulle hafva lyckats Stenberg, att, såsom nu skett, genom falska anteckningar dölja balancen samt missleda Direktionen och Revisorer; samt att Diskont-Revisorerne, som dessutom erfarit, att samtlige Ledamöterne af Riks-Stånden i Låne-Kontorets Direktion ansett förevarande fråga af den vigt, att de, efter inhemtande af Fullmägtiges afslag på Direktionens sednast derom gjorde framställning, till Direktionens Protokoll nedlagt deras reservation, i afseende på den skada och förlust för Kontoret, som genom detta afslag kunde i framtiden uppstå, funnit sig vara pligtige att för Kontorets sannskyldiga bästa tillstyrka, det en i lagfarenhet kunnig person må såsom Kanslist vid Ombudsmans-Expeditionen anställas.

Hvad sålunda hemställdt blifvit öfverlemna Revisorerne härmedelst till Rikets Ständers beprövande.

---

§. 16.

Götheborgs Låne-Kontors Revisorer hafva tillstyrkt decharge för förvaltningen under åren 1845 och 1846; men, med afseende å den i nästföregående 14 §. omnämnde balance, har frågan om decharge för år 1846 ännu icke blifvit af Fullmägtige till slutlig pröfning företagen.

3:o *Malmö Låne-Kontor.*

§. 17.

För de sednast förflutne 2:ne åren har decharge blifvit Direktionen öfver nämnde Låne-Kontor meddelad.

Uti det Räkenskaps-Sammandrag, som åtföljt Rikets Ständers Revisorers Berättelse öfver 1844 års förvaltning, utbalanceras såsom tillgång till år 1845 ett belopp af 1,191,163 R:dr 12 sk. 9 r:st; men uti Sammandraget öfver nämnde års räkenskap, bifogadt Revisorernes öfver Låne-Kontoret Berättelse af år 1846, inbalanceras till år 1845 1,204,093 R:dr 30 sk. 6 r:st. Skillnaden utgöres af behållne Inventarier 2,610 R:dr 17 sk. 9 r:st samt värdet af Låne-Kontorets hus 10,320 R:dr.

Efter hvad Revisorerne inhemtat, härleder sig olikheten emellan Utgående och Ingående Balancen derifrån, att, till vinnande af enstämmighet uti Räkenskaps-uppställningarne från Låne-Kontoren, formulär derför blifvit fastställde samt från och med år 1845 iakttagne.

Om bildandet af en Enke- och Pupill-Kassa för Diskont-Verken m. fl.

§. 18.

Åberopande 9 §. i 1845 års Revisions-Berättelse, få Revisorerne tillkännagifva, att det deruti omförmäldta förslag till en Pensions-inrättning ännu icke lärer vara af Fullmägtige upprättadt.

Vexlings- och Kassa-rörelsen.

§. 19.

Från den 6 September 1845, till hvilken dag redovisning är vorden uti tryckta Revisions-Berättelsen sid. 9 lemnad för Metalliska Kassans förändringar, har nämnde Kassa, vid nedanstående tidpunkter, företett följande förhållande:

1845

	Utgifne Dukater.		Inkomne Dukater.		Minskning Dukater.	
1845 den 31 December	5,362	$\frac{1}{100}$	100	$\frac{57}{100}$	5,261	$\frac{44}{100}$
1846 den 28 Mars	1,778	—	36	—	1,742	—
„ den 30 Juni	8,964	—	28	—	8,936	—
„ den 26 September	9,400	$\frac{8}{100}$	30	—	9,370	$\frac{8}{100}$
„ den 31 December	6,364	$\frac{60}{100}$	96	$\frac{60}{100}$	6,268	$\frac{0}{100}$
Sgr.	26,506	$\frac{77}{100}$	190	$\frac{60}{100}$	26,316	$\frac{17}{100}$
1847 den 27 Mars	2,629	—	24	—	2,605	—
„ den 30 Juni	10,399	$\frac{80}{100}$	48	—	10,351	$\frac{80}{100}$
„ den 4 September	10,684	$\frac{25}{100}$	146	—	10,538	$\frac{25}{100}$
Sgr.	23,713	$\frac{14}{100}$	218	—	23,495	$\frac{14}{100}$
Summa	55,581	$\frac{92}{100}$	509	$\frac{17}{100}$	55,072	$\frac{75}{100}$

Guldtillgången utgjorde:

den 6 September 1845	$192,423\frac{55}{100}$	
afgår dukatskulden	969 —	$191,454\frac{55}{100}$
den 4 September 1847	$137,528\frac{80}{100}$	
afgår dukatskulden	1,147 —	$136,381\frac{80}{100}$
Minskning dukater		$55,072\frac{75}{100}$

Special-Kassorne hafva utgifvit:	Silfvermynt.			Bankens metalliska Kassa i silfver, myntadt och omyntadt, har effectivt ökats.		
1845 den 31 December	29,250	—	—	289,797	47	11
1846 den 28 Mars	3,000	—	—	55,251	43	2
„ den 30 Juni	8,550	—	—	102,760	21	—
„ den 26 September	10,500	—	—	381,248	46	3
„ den 31 December	23,700	—	—	428,085	38	2
Sgr.	45,750	—	—	967,347	4	7
1847 den 27 Mars	3,600	—	—	199,028	8	6
„ den 30 Juni	88,459	44	3	1,141,161	23	6
„ den 4 September	61,334	29	3	481,395	38	1
Sgr.	153,394	25	6	1,821,585	22	1
Summa	228,394	25	6	3,078,730	26	7

Bankens tillgång i silfver uppgick:			
den 6 September 1845 till	4,291,609:	10.	4.
och den 4 September 1847 till	7,370,339:	36.	11.
Alltså en ökning af Silfver R:dr	3,078,730:	26.	7.
som, efter afdrag af den minskning Bankens guld-tillgång undergått med 55,072 $\frac{58}{100}$ dukater, utgörande efter 102 sk. i silfver för hvarje dukat, . . .	117,029:	28.	6.
visar Metalliska Kassans tillväxt på det hela af Silfv. R:dr	2,961,700:	46.	1.

§. 20.

Den genom 103 §. i Banko-Reglementet Låne-Kontoren medgifna in- och utväxling af Silfver, har vid Låne-Kontoret i Malmö, enligt Direktionens afgifne Berättelse, inskränkt sig till mindre partier gångbart Svenskt Silfvermynt.

Angående vilkoren för emottagning i Låne-Kontoret af större partier Holsteinskt, Danskt och Norskt Silfvermynt, lära väl af åtskillige Handlande förfrågningar blifvit hos Direktionen framställde; men då bemälde personer, efter vunne upplysningar om vilkoren, troligen icke funnit det vara med fördel förenadt, att i dylikt mynt indraga utländska fordringar, har någon inväxling af sådant mynt ej eller ifrågakommit.

§. 21.

Bankens in- och utväxlings-pris å dukater hafva under den tid, denna revision omfattar, oförändrade bibehållits, det förra vid 5 R:dr 28 sk. och det sednare vid 5 R:dr 32 sk., allt Banko för Dukat, enär noteringarne å Guld på Utrikes ort, efter hvad anmäldt blifvit, icke skola gifvit Fullmägtige anledning att nedsätta eller förhöja någondera af berörde pris.

§. 22.

Då de förhållanden ansetts icke längre vara för handen, som föranledt utgifvandet af de i 11 §. af 1845 års Revisions-Berättelse omförmäldta kontanta förskott till uppköp inom åtskilliga Län af kontrolleradt Verk-Silfver för Bankens räkning, emot det i Banko-Reglementets 108 §. bestämda pris, hafva Fullmägtige från Kongl. Maj:ts vederbörande Befallningshafvande in-

fordrat de oredovisade förskotts-medlen, hvilka ock, på sätt Revisorerne inhemtat, numera blifvit Banken godtgjorde.

Angående de af Fullmägtige vidtagne åtgärder för Metalliska Kassans förstärkning.

§. 23.

För de, rörande vexel-handeln, utaf Fullmägtige vidtagne förfoganden till och med den 26 November 1845, är redogörelse meddelad i Revisions-Berättelsen af samma år sidd. 12—17.

Till fortsättning häraf få Revisorerne anmäla följande:

De af Fullmägtige den 29 Maj 1845, inom sig, valde Deputerade, i och för besörjandet af de med vexel-handeln förenade göromål och bestyr, hafva oafbrutet innehaft berörde uppdrag.

Från förstnämnde dag till 1845 års utgång uppköptes vexlar å 118,926 M:k 4 sk. Hamburger Banko för 104,901 R:dr 21 sk. 7 r:st Banko, med en vinst för Banken af 810 R:dr 37 sk. 1 r:st s. m.

1846 uppköptes:

2,912,526 M:k 11½ sk. Hamburger Banko för 2,569,054 R:dr 30 sk. 6 r:st Banko, med en vinst af 19,858 R:dr 2 r:st s. m.

1847 till och med den 6 September äro uppköpte:

6,030,024 M:k 14 sk. Hamburger Banko för 5,320,487 R:dr 36 sk. 4:st Banko, med en vinst af 39,534 R:dr 17 sk. s. m.

Köpet har städse skett efter 127 sk. kurs för vexlar å 67 d. d. och i förhållande derefter för kortsigtigare papper.

Det under år 1846 från Hamburg indragna Silfver har, efter afräkning af Myntskatten, ¾ procent, uppgått till Silfver Specie 611,549 R:dr 35 sk. 11 r:st.

Kostnaderne för detta silfver äro följande:

Skillnaden emellan Fakturorne öfver det hitskickade Silfret och Kongl. Mynt-Verkets deröfver meddelade Attester, bestående af Assurance, Provision, Courtage, Speser i Lübeck, Slagskatt m. m.

Silfver R:dr 15,059:	24.	1.,	eller i Banko 40,158: 32. 3.
Frakt			2,270: 5. —
Proberare-afgift			479: 8. —
			Summa Banko R:dr 42,907: 45. 3.

På grund af anbud, uppköpte Banken berörde år 1846, af Kongsbergs Silfver-Verks produktion 8,604 M:k 15 lod $4\frac{12}{64}$ gr. fin Silfver à 27 M:k $9\frac{1}{2}$ sk. för 237,442 R:dr 14 sk. Banko, hvilket Silfver, efter afdrag af Myntskatten, enligt Kongl. Mynt-Verkets Attest, uppgick till ett belopp i Silfver af 78,312 R:dr 38 sk. 5 r:st samt kostade Banken tillsammans 3,654 R:dr 15 sk. 3 r:st Banko.

Under innevarande år har till och med den 9 nästlidne September från Hamburg blifvit indraget Silfver, efter afdrag af Myntskatten, i värde uppgående till 1,938,993 R:dr 43 sk. 10 r:st Silfver.

För detta Silfver hafva kostnaderne på det hela utgjort 132,616 R:dr 18 sk. 10 r:st Banko, eller skilnaden emellan Fakturorne och Kongl. Mynt-Verkets Attester, Silfver 46,452 R:dr 5 sk. 2 r:st, eller

i Banko	123,872:	13.	10.
Frakt	7,199:	45.	—
Proberare-afgift	1,544:	8.	—
Sgr. Banko R:dr	132,616:	18.	10.

Som det Silfver, Banken under förlidet år i Konungariket Norrige uppköpte, på sätt af det föregående jemväl inhemtas, kostade Banken mindre än det från Hamburg indragna, låto Fullmägtige till Kongl. Norrska Regeringens Finance- och Tull-Departementet inlemna anbud å det Silfver af Kongsbergs Silfver-Verks produktion, hvilket nästlidne vår försåldes; men detta anbud, såsom varande lägre, än andra å berörde Silfver inkomna, blef icke antaget.

De åtgärder Fullmägtige till Metalliska Kassans förstärkning vidtagit, gilla Revisorerne till alla delar; och hafva de med vexel-handeln förenade göromål och bestyr, enligt Revisorernes åsigt, fortfarande blifvit med särdeles nit och omtanka af ofvanbemälde Deputerade handhafde.

Bankens Sedelstock.

§. 24.

Sedelstockens förändringar efter den 6 September 1845 inhemtas af nedanstående uppgift:

	Dukater.	Riksdaler Banko.		
1845 den 31 December	1,558	28,591,677	38	8
„ Adviserade Invisningar		+ 132,400	—	—
1846 den 28 Mars	1,048	29,641,638	6	7
„ Adviserade Invisningar		+ 131,500	—	—
„ den 30 Juni	2,113	28,913,903	5	10
„ Adviserade Invisningar		+ 144,700	—	—
„ den 26 September	2,030	29,217,429	18	3
„ Adviserade Invisningar		+ 144,700	—	—
„ den 31 December	1,669	30,656,037	6	9
„ Adviserade Invisningar		+ 144,700	—	—
1847 den 27 Mars	922	31,688,972	21	5
„ Adviserade Invisningar		+ 111,300	—	—
„ den 30 Juni	676	32,537,210	8	11
„ Adviserade Invisningar		+ 90,400	—	—
„ den 11 September	1,091	34,026,361	18	5
„ Adviserade Invisningar		+ 83,000	—	—

§. 25,

Revisorerne anse sig derjemte böra meddela följande utdrag ur den rapport, som angående Sedelstocken och Metalliska Kassan blifvit till Fullmägtige inlemnad den 30 nästlidne October:

Utelöpande Sedlar	R:dr	29,041,143:	9.	2.
Behållning å Räkningen för Riksgälds-Polletternes inlösen	„	74,055:	15.	6.
D:o å Deposit- och Creditiv-Räkningarne	„	11,224,771:	21.	1.
Tillkommer, enligt föreskriften i 1845 års Banko-Reglementes 123 §.: Upptaget obetaldt lån i följd af upplåningen åren 1830—1837	„	125:	—	—
Summa	„	40,340,094:	45.	9.

Afgår, jemlikt berörde §.:

Riksgälds-Kontorets Kreditiv	1,000,000:	—	—
Vexlings-Förskotter till Landsorterne .	63,520:	12.	—
Inlöste otydlige sedlar af äldre slaget .	8,874:	45.	4.
Transport	1,072,395:	9.	4.

	Transport	40,340,094: 45. 9.
Transport	1,072,395: 9. 4.	
Inlöste otydliga sedlar af nyare slaget	2,583: 16. —	
Metalliska värdet af Riksgälds-Kontorets utelöpande Koppar-Polletter . . .	54,885: 4. 7.	1,129,863: 29. 11.
	Summa Sedelstock	39,210,231: 15. 10.

Bankens Guld- och Silfver-tillgång uppgick samma dag, evalverad i R:dr Banko, till . . . . . 21,732,924: 34. 5.
Sedelstocken får derutöfver, likmätigt 124 §. uppgå till högst 20,000,000: — —

Sgr. Banko R:dr 41,732,924: 34. 5.
Men som Sedelstocken endast belöper till . . . . . 39,210,231: 15. 10.
visar det sig, att densamma med . . . . . 2,522,693: 18. 7.
understiger maximum.

Angående utmyntningen samt Bankens förhållanden till Kongl. Mynt-Verket.

§. 26.

Under den 3 Januari 1846, hafva Fullmägtige förordnat, att utmyntning af Silfver borde verkställas intilldess förrådet i Större General-Kassan blifvit uppbringadt till 200,000 R:dr i hela, 50,000 R:dr i halfva och 50,000 R:dr i fjerdedels Riksdalers-stycken, samt att, då behållningen af dessa silfvermyntsorter i nämnde Kassa nedgått till 175,000 R:dr i hela och 40,000 R:dr i hvardera af de öfriga 2:ne sorterne, myntningen borde åter vidtaga.

I anledning häraf, och då den af Kongl. Maj:t och Rikets Ständer vid sednaste Riksdag antagna Myntenhet, inom en icke aflägsen tidpunkt, torde komma att bringas till verkställighet, hafva Revisorerne trott sig böra fästa uppmärksamhet derå, att Bankens förråd af myntadt silfver icke må uppbringas till högre belopp, än vexlingsbehofvet kräfver, serdeles inom de valörer, hvilka, efter det den förändrade räkne-enheten kommer att gälla till efterrättelse, möjligen anses böra ommyntas, hvarigenom onödiga kostnader för Banken uppkomma.

§. 27.

På sätt i 17 §. af 1845 års Revisions-Berättelse omförmäles, har, till följd af Kongl. Maj:ts Nådiga Bref den 17 Juni samma år, en summa af

24,000 R:dr blifvit den 6 nästpåföljde Augusti uti Banken insatt, i afräkning å de till Kongl. Mynt-Verket af Banken lemnade förskott uti aflyst Koppar-mynt 7,755 R:dr 45 sk. 7 r:st, och för ökade myntningskostnader 40,000 R:dr, eller tillsammans 47,755 R:dr 45 sk. 7 r:st Banko; men sedermera har det beslut, Kongl. Maj:t förklarat sig vilja, uppå serskild underdånig anmälan, meddela, angående det återstående fordrings-beloppets ersättande, icke kommit Fullmägtige tillhanda, och någon ytterligare afbetalning å Kongl. Mynt-Verkets ifrågavarande skuld ej eller skett.

§. 28.

Så väl för hvarje Qvartal, som efter 1845 och 1846 årens utgång, hafva till Fullmägtige blifvit från Kongl. Mynt-Verket aflemnade, derstädes upprättade räkningar, redovisande för allt det af sistnämnde Verk från Banken eller för densammas räkning emottaget Silfver och Guld.

Vid den inventering, som hvarje år uti Januari månad är vorden å Kongl. Mynt-Verket anställd, hafva Fullmägtige, till ett antal af 4, en af hvartdera Riks-Stånden, deltagit. Någon erinran har dervid, i hvad Banken rörer, icke ifrågakommit.

§. 29.

Revisorerne hafva icke kunnat undgå att fästa uppmärksamhet vid den betydliga kostnad för Banken, som, enligt gällande föreskrifter, åtföljer probering, uppvägning och värdering å Kongl. Myntet af Silfver Under innevarande år till och med den 24 nästlidne October, äro från utrikes ort till Banken indragna 2,391 stycken Silfverplantsar, hvilka å Kongl. Myntet undergått dylik behandling; och då, jemlikt Kongl. Brefvet den 26 Mars 1831, af hvarje till nämnde Verk för probering och värdering inlemnad Silfverplants skall aftagas till prof $\frac{15}{1000}$ ℔ v. v., hvilken qvantitet jemte 8 sk. B:ko, som af inlemnaren jemväl erlägges, utgör proberarens arfvode, hvarförutan Myntmästaren och Mynt-Inspektoren äga att för plantsarnes uppvägning och värdering uppbära 32 sk. Banko för hvarje plants, så har utgiften till Kongl. Myntet för ofvanberörde 2,391 st. plantsar utgjort dels $35\frac{885}{1000}$ ℔ Silfver, som aftagits till prof och efter 44 R:dr pr ℔ uppgå till . . . . 1,578: 2. 10.
och dels till Kongl. Mynt-Verkets förenämnde Tjenstemän tillsammans 40 sk. för hvarje plants med . . . . . 1,992: 24. —

Summa Banko 3,570: 26. 10.

Då ifrågavarande taxa för probering, uppvägning och värdering af Silfver å Kongl. Myntet synes vara nog dryg med afseende på ett Statens Verk, som kommer i tillfälle att, för sådant ändamål, låta på en gång dit aflemna större partier, anse Revisorerne en lämplig nedsättning i nämnde taxa böra tillvägabringas.

§. 30.

Bankens *förlust på Ommyntning* af dess förråd uti Kopparskiljemynt af gamla prägeln, som den 30 Juni 1845 uppgick till . . . . 4,506: 9. 6.
har sedermera blifvit, på nedanstående sätt, ökad

	Förut åsatt värde.	Påfördt Kongl. Myntet.	Förlust.	
Till Kongl. Myntet aflemnadt Kopparskiljemynt:				
Sednare halfåret 1845	7,500: – –	6,587: 39. –	912: 9. –	
Förra halfåret 1847	7,500: – –	6,591: 4. 6.	908: 43. 6.	
Sgr.	15,000: – –	13,178: 43. 6.		1,821: 4. 6.

så att beloppet deraf den 30 sistlidne Juni utgjorde . . . . 6,327: 14. –

I afbetalning dels å de hos Kongl. Mynt-Verket den 30 Juni 1845 innestående . . . . . 2,410: 22. 6.
och dels å det sedermera dit aflemnade äldre Kopparskiljemynt, derför, på sätt förrberördt är, Kongl. Myntet blifvit debiteradt med . . . . . 13,178: 43. 6.
tillsammans Banko R:dr 15,589: 18. –
har nämnde Verk uti Kopparskiljemynt af nyaste prägeln till Banken lefvererat:
Sednare halfåret 1845 . . . . . 8,900: – –
Förra halfåret 1847 . . . . . 3,400: – – 12,300: – –

så att Kongl. Mynt-Verkets skuld till Banken på ifrågavarande räkning, den 30 Juni detta år, uppgick till . . . 3,289: 18. –

I fråga

I fråga om Bankens Sedlar och några dermed gemenskap egande föreskrifter.

§. 31.

De till Banken inkomne *förslitne* samt derifrån utgifna *nya sedlar* från den 30 Juni 1845 till den 1 sistlidne Juli hafva utgjort:

	Till Sedel-Kontoret inkomne förslitne sedlar. Banko R:dr.			Genom Kassorne utgifne nya sedlar. Banko R:dr.		
Uti sedlar på 500 R:drs valör	2,667,500	—	—	5,939,500	—	—
„ „ „ 100 d:o d:o	1,834,000	—	—	3,436,100	—	—
„ „ „ 33⅓ d:o d:o	670,000	—	—	1,100,166	32	—
„ „ „ 16⅔ d:o d:o	301,933	16	—	566,983	16	—
„ „ „ 10 d:o d:o	1,277,000	—	—	2,129,500	—	—
„ „ „ 6⅔ d:o d:o	734,333	16	—	1,200,000	—	—
„ „ „ 2 d:o d:o af nya slaget	2,172,630	—	—	3,000,600	—	—
„ „ „ 3 d:o d:o med dubbla blad . .	7,500	—	—	——	—	—
„ „ „ 2 d:o d:o d:o d:o	4,200	—	—	——	—	—
„ „ „ 3 d:o d:o med enkla blad	70,200	—	—	——	—	—
„ „ „ 2 d:o d:o d:o d:o	34,000	—	—	——	—	—
„ „ „ 32 sk. d:o	997,666	32	—	1,308,933	16	—
„ „ „ 16 d:o d:o	528,083	16	—			
„ „ „ 12 d:o d:o	645,562	24	—	1,986,778	36	—
„ „ „ 8 d:o d:o	630,750	—	—			
„ „ „ 14 d:o d:o kopparmynt	6,489	28	—	13,283	16	—
„ „ „ 10 d:o d:o d:o	6,354	8	—			
Summa Banko R:dr	12,588,202	44	—	20,681,845	20	—

Den 1 Juli 1845 voro *Transportsedlar* utelöpande till ett belopp af . . . . . R:dr 268,214: 34. 3.
från samma dag till och med den 30 Juni detta år äro inlöste . . . . . 120,731: 8. 9.

hvarefter sistnämnde dag ännu funnos balancerade:

Å Räkningen öfver de äldre åren till och med 1802	8,283: 35. 1.		
Transport-Räkningen N:o 1, 1803—1815 . .	1,849: 33. 4.		
Transport-Räkningarne N:ris 2, 3 och 4, 1803—1836	137,350: 5. 1.	147,483:	25. 6.

Förrådet af Kopparskiljemynts-sedlar utgjorde den 30 sistlidne Juni:

af 14 skillings-valören	R:dr 227,529:	8. —
„ 10 d:o	„ 108,770:	40. —
Tillsammans Banko	R:dr 336,300:	— —

Angående efterapning eller förfalskning af Bankens sedlar samt utprångling af dylika falska sedlar, äro, under den nu ifrågavarande tiden, anhängiggjorde 23 mål, uti hvilka 37 personer blifvit under tilltal stälde.

§. 32.

Till följd af Rikets Ständers vid sednaste Riksdag fattade och i 62 §. af 1845 års Revisions-Berättelse omförmäldta beslut, hvarigenom åt Fullmägtige öfverlemnats, att, "i anledning af det prof på förbättradt sedelmynt, Gravören J. E. Åkerberg, eller med Fullmägtiges begifvande, någon annan kunde komma att aflemna, utgifva ett præmium af 8,000 R:dr Banko för det prof, som inom 1846 års utgång ansåges mot efterapning bäst betryggande", blefvo före nämnde tid till Fullmägtige ingifne af f. d. Guld- och Silfver-Arbetaren J. P. Ljungström förslag till bottentryck å Bankens sedlar och af bemälde Åkerberg ett prof å en sedel af 500 R:drs valören; hvarefter, under innevarande år, ej mindre Åkerberg, sedan Fullmägtige likväl förklarat sig icke kunna, med utsträckning af den stadgade præscriptionstiden, bevilja honom äskadt uppskof för fulländande af hans redan ingifna prof, aflemnat 2:ne ytterligare sådana, än äfven Bankens Gravör och Tryckeri-föreståndare, Myntproberaren C. A. Broling, under tillkännagifvande, att han icke velat deltaga i täflan om den utfästa belöningen, inkommit med prof på sedelgravyr.

Fullmägtige, hvilka ansågo de 2:ne sistberörde af Åkerberg företedde prof, likasom de flera dylika, hvarmed han till vidare fullständigande af det först ingifna framdeles må inkomma, icke kunna, vid pröfning af frågan om rättighet till belöningens erhållande, komma under öfvervägande, anmodade till en början åtskillige sakkunnige män, att, efter verkställd granskning af samtlige ifrågavarande prof och förslag, till Fullmägtige afgifva yttrande serskildt, huruvida någotdera af de före utgången af år 1846 aflemnade voro af egenskap att kunna anses uppfylla det ändamål, som af Rikets Ständer, genom ofvanomförmäldta beslut är vordet afsedt, och serskildt om och i hvad mån de under detta år af Åkerberg och Broling ingifna prof vore användbare, och sålunda kunde, vid ifrågakommande förändring af Bankens nuvarande sedelmynt, anses af någon uppmärksamhet förtjente.

Med afseende å det yttrande, Fullmägtige, i följd häraf, fingo emottaga, innefattande bland annat, att Brolings prof på förbättradt tryck för Bankens sedlar ägde ett afgjordt företräde framför samtlige af Åkerberg inlemnade prof, samt uppå fullständigt utvecklade skäl, som i Protokollet för den 11 Mars äro upptagne, funno Fullmägtige hvarken Ljungströms förslag eller Åkerbergs före præscriptions-tidens slut ingifna prof berättiga till erhållande af den utaf Rikets Ständer bestämda belöning, och ej eller kunna användas för det ändamål, som af Rikets Ständer blifvit afsedt.

Bankens Fiskals-Embete anmodades härefter, att affordra Åkerberg de sedel-tillverknings-machiner, han förfärdigat för det, enligt Rikets Ständers beslut, till honom i sådant ändamål utgifna förskott af 1000 R:dr, och hvilka emellertid blifvit i laga ordning, för Bankens räkning, med qvarstad tills vidare belagde; i anledning hvaraf Åkerberg hos Fullmägtige tillkännagaf, att han, efter den utgång prisfrågan erhållit, ansåge sig icke vara förbunden att berörde machiner aflemna förr än hans skyldighet i detta hänseende blifvit af vederbörlig auktoritet pröfvad eller priset till honom utbetaldt; varande, sedan Åkerberg nu mera till Borgenärers förnöjande afträdt sin egendom, åt Fiskals-Embetet öfverlemnadt, att Bankens rätt i afseende på meranämnde machiner, uti hans Konkurs bevaka.

Med tillkännagifvande häraf, anse Revisorerne sig böra anmäla, att de, för deras del, gilla Fullmägtiges i förevarande ärende vidtagna beslut och åtgärder.

§. 33.

I öfverensstämmelse med den vid sistförflutna tvenne Revisioner uttryckta åsigt, som af nuvarande Revisorer äfven biträdes, hafva Fullmägtige beslutat,

att hos Rikets Ständer tillstyrka, det all tillverkning och utgifning från Banken af sedlar å 16, 12 och 8 skillingar samt 14 och 10 skillingar Kopparskiljemynt måtte, vid någon utsatt lämplig tidpunkt, upphöra; i sammanhang hvarmed Fullmägtige, hvilka, enligt Banko-Reglementets 133 §., blifvit bemyndigade, att, efter vederbörandes hörande, besluta och till efterrättelse fastställa de förändringar i systemet för tillverkning af Bankens sedlar, som i följd af den utaf Kongl. Maj:t och Rikets Ständer vid sednaste Riksdag antagna räkne-enhet för Svenska Myntet, blifva erforderliga, samt vidtaga alla dermed gemenskap ägande åtgärder, förehaft till pröfning frågan om bestämmandet af de nya sedlarnes valör, och, i sådant afseende, förordnat, att, vid skeende förändring af nu varande sedelmynt, Bankens sedlar skola utställas å följande sju valörer, nemligen å 1, 3, 10, 15, 50, 100 och 500 R:dr, allt motsvarande R:dr Rgs.

§. 34.

Skaraborgs, Jönköpings, Östergöthlands, Elfsborgs, Stora Kopparbergs, Örebro, Wermlands, Gefleborgs, Malmöhus, Christianstads, Hallands, Jemtlands och Norrbottens Län hafva, i stöd af 141 §. i Banko-Reglementet och i enlighet med derför i öfrigt meddelade föreskrifter, undfått förskott till invexling af förslitne småsedlar, uppgående från den 30 Juni 1845 till och med samma dag detta år till . . . . . B:ko R:dr 286,000: — —

Dylike förskott äro jemväl anordnade:

till Låne-Kontoret i Götheborg	„ „	160,000:	— —
„ Låne-Kontoret i Malmö	„ „	70,000:	— —
	Summa Banko R:dr	516,000:	— —

Den 30 nästlidne Juni uppgingo utestående Vexlingsförskott till följande belopp, nemligen:

uti ofvannämnde 13 Län tillhopa	31,174:	40.	—
vid Låne-Kontoret i Götheborg	19,400:	—	—
„ Låne-Kontoret i Malmö	6,833:	16.	—
Banko R:dr	57,408:	8.	—

Frågor, angående Bankens Depositions-rörelse.

§. 35.

I Depositions-Afdelningen innestodo den 30 Juni 1845 följande belopp, emottagne på grund af föreskriften i 143 §. af Banko-Reglementet:

	Dukater.	R:dr Banko.		
1:sta Klassen:				
Medel, som bero af Bankens egen Styrelses disposition		93,928	34	–
2:dra Klassen:				
Äldre Kreditiv eller förlag utaf Banken . . .		2,774,356	46	1
3:dje Klassen:				
Staten samt dess allmänna Verk och Kassor tillhörige medel	1,372	1,845,170	–	10
4:de Klassen:				
Medel, tillhörande de under Stockholms Stads Styrelse lydande Embetsverk och Kassor jemte åtskillige Allmänna Inrättningar, Välgörenhetsanstalter, Konkurs-massor m. fl.		1,082,922	22	5
5:te Klassen:				
Medel, tillhörige Stiftelser, Bolagsföreningar och enskilde, hvilka utställa invisningar med beräkning på omloppstid		410,007	15	3
6:te Klassen:				
Kassa Kreditiv till Hypotheks-Föreningar . .		531,900	–	–
Sgr.	1,372	6,738,285	22	7
Under tiden från sistnämnde dag till den 1 nästlidne Juli uppgingo insättningarne till	6,147	111,958,159	27	2
Summa	7,519	118,696,445	1	9
hvaremot under samma tidrymd assignerades	6,843	109,074,393	33	6
så att Räkningshafvarne den sista Juni detta år hade hos Banken innestående:				
1:sta Klassen . . . —— 90,231: 3. –				
2:dra d:o . . . —— 4,531,267: 6. 3.				
3:dje d:o . . . 676. 2,102,029: 39. 4.				
4:de d:o . . . —— 1,812,288: 12. 10.				
5:te d:o . . . —— 652,135: 2. 10.				
6:te d:o . . . —— 434,100: – –	676	9,622,051	16	3

För enskildes assignerings-räkningar i Depositions-Afdelningen har, under tiden från den 1 Juli 1845 till samma dag 1847, folii-afgift blifvit erlagd till ett belopp af 7,968 R:dr Banko.

Å den Öfverste-Kammarjunkaren och Riddaren, Grefve Claes Lewenhaupt år 1840 påförde och af Bankens Fiskals-Embete i hans Konkurs bevakade samt emedlertid bland Bankens osäkra fordringar inom linien balancerade folii-afgift för år 1839, uppgående till 172 R:dr Banko, har under nästlidne år blifvit afbetaldt ett belopp af 30 R:dr 46 sk.

Som Revisorerne, af Fullmägtiges Protokoll för den 8 April och 20 Maj innevarande år, inhemtat, att de i Banko-Reglementets 144 §. förekommande stadganden, i fråga om skyldighet att för räkningar i Depositions-Afdelningen erlägga folii-afgift, hos Fullmägtige gifvit anledning till olika tolkningar, hafva Revisorerne trott sig böra, med anmälan derom, fästa uppmärksamhet på behofvet af omförmälde föreskrifters förtydligande.

§. 36.

För Depositions-Hvalfvets begagnande har från den 1 Juli 1845 till samma dag 1847 influtit 828 R:dr 22 sk. Banko.

Utlåningarne till Staten och vissa Allmänna Inrättningar.

§. 37.

I afräkning å Riksgälds-Kontorets skuld till Banken för derifrån år 1808 förskjutne krigskostnader, äro, likmätigt 149 §. i Banko-Reglementet, följande inbetalningar verkställde, nemligen:

	Kapital.	Ränta.
Vid 1845 års utgång	88,000: — —	140,800: — —
„ 1846 d:o d:o	88,000: — —	137,280: — —
Sgr. Banko R:dr	176,000: — —	278,080: — —

§. 38.

Såsom afbetalning å f. d. Allmänna Magasins-Inrättningens skuld till Banken, har Kongl. Stats-Kontoret lefvererat 20,000 R:dr Banko.

§. 39.

Sedan, med 1845 års utgång, den för infriande af Riksgälds-Kontorets Credit-sedlar stadgade præscriptions-tid lupit till ända, förordnade Fullmägtige den 12 Februari 1846, att af den behållning, som förefunnes å Riksgälds-Kontorets räkning N:o 2 i Depositions-Afdelningen, borde, för koppar-skiljemynts poletternes fortfarande inlösen, hållas Riksgälds-Kontoret tillhanda ett så stort belopp, som svarade mot värdet i Banko-mynt af berörda då ännu utelöpande poletter, samt att den summa, som efter detta afdrag återstode å ifrågavarande räkning, skulle, jemlikt stadgandet i 150 §. af Banko-Reglementet, ingå till Bankens vinst för år 1846, och i följd deraf ett motsvarande belopp förminska Bankens hos Riksgälds-Kontoret ägande, inom linien förda, fordran; i anledning hvaraf Fullmägtige i nämnda Kontor framställt yrkande derom, att den summa af 275,245 R:dr 46 sk. Banko, hvilken på grund af omförmäldta beslut blifvit från Kontorets räkning N:o 2 afförd, måtte till insättning å samma räkning åter utassigneras; å hvilket yrkande Banko-Fullmägtige, uppå anförde skäl, förklarat sig icke kunna fästa något afseende.

Som Banko-Reglementets 123 §., hvilken innehåller hvad såsom Bankens sedelstock anses och beräknas, deribland upptager alla på räkningar i Depositions-Afdelningen innestående medel, så skulle, i händelse icke, efter förloppet af ofvanberörde præscriptionstid, ett de oinfriade Credit-sedlarne motsvarande belopp blifvit, på sätt Fullmägtige förordnat, från nämnde Afdelning utassigneradt, sådant föranledt en origtig beräkning af sedelstocken; och då derjemte uti 150 §. af Banko-Reglementet stadgas, att hvad som, efter 1845 års början, kan varda afbetaldt å de i samma §. uppräknade fordringar, bland hvilka jemväl upptages den hos Riksgälds-Kontoret för lemnad fond till Credit-sedlarnes inlösen, skall ingå till Bankens vinst för året, hvilken, jemnlikt Reglementets 229 §. bör i den mån, densamma inflyter, användas till uppköp af räntebärande papper; så anse Revisorerne, på grund häraf, att Banko-Fullmägtige uti gällande föreskrifter ägt stöd för deras i ofvanberörde afseende vidtagna åtgärd.

§. 40.

Riksgälds-Kontoret har, på grund af 151 §. i Banko-Reglementet, ifrån den 30 Juni 1845 till och med samma dag detta år, till Banken lefvererat dit influtne Koppar-skiljemynts-poletter, utgörande 1,192 R:dr 24 sk. Riksgäld, hvilka blifvit försålde till Kongl. Myntet efter fastställdt pris af 19 sk.

Banko pr ℔. v. v.; varande den derför betalde summa, i Banko-sedlar 572 R:dr 29 sk. 8 rst., crediterad dels Räkningen: "Koppar-värdet uti Riksgälds-Kontorets utelöpande Koppar-skiljemynts-poletter" med 567 R:dr 28 sk. 4 rst. och dels "Vinst- och Förlust-räkningen" med 5 R:dr 1 sk. 4 rst.; hvarefter Saldo på förstnämnde räkning den 30 sistlidne Juni utgjorde 54,942 R:dr 17 sk. 7 rst. Banko.

Frågor, angående Bankens Låne- och Kreditiv-rörelse.

§. 41.

Uti Låne- och Kreditiv-rörelse-grenarne utestodo den 25 nästl. September följande belopp, nemligen:

Emot pant af Guld och Silfver	419,426	—	—
„ „ Jern och Koppar m. m. i Stockholm	285,383	15	5
„ „ d:o d:o i Götheborg	246,760	—	—
„ „ Tackjern i Stockholm	960	—	—
„ „ Fastigheter på Landet	5,279,422	10	3
„ „ „ i Städerne	835,956	28	8
„ „ „ och återbetalnings-skyldighet i Silfver	371,595	14	3
Å Fonden för lån till Skiften och Odlingar	71,322	45	5
„ Kreditivet till Fahlu Bergslag	30,852	23	6
„ Kreditiven åt Spar-Bankerne i Riket	26,600	—	—
Å Diskont-rörelsen:			
a) vid Banko-Diskont-Verket:			
Allmänna rörelsen	4,879,254	33	3
Handels- och Närings-Disconten	1,301,902	42	6
Belåning af Publika papper	145,626	32	9
b) vid Götheborgs Låne-Kontor:			
Allmänna rörelsen	2,101,361	26	4
Handels- och Närings-Disconten	652,269	6	3
Belåning af Publika papper	112,408	31	7
c) vid Malmö Låne-Kontor:			
Allmänna rörelsen	743,114	8	—
Handels- och Närings-Disconten	175,700	—	—
Transport	17,679,916	30	2

Transport	17,679,916	30	2
Å Kongl. Kommerce-Kollegii Kreditiv	1,337,600	10	5
„ Jern-Kontorets Kreditiv	400,060	—	—
„ Skånska Hypotheks-Föreningens Kassa-Kreditiv . . .	13,700	—	—
„ Bruks-egares Hypotheks-Kassas d:o . . .	152,000	—	—
„ Östgötha Hypotheks-Förenings d:o . . .	80,000	—	—
Summa B:ko	19,663,276	40	7
Af återstående beloppet utaf Lån emot pant af Låne-Banko-Obligationer	45,365	15	11
Till Städer och Korporationer	44,277	24	5

Vid jemnförelse emellan det för hvarje Låne-rörelse-gren bestämda maximum samt beloppet af utestående lån, visar det sig, att ofvanberörde dag, den 25 nästlidne September, fanns oanvändt:

Uti Låne-rörelsen mot pant af Guld och Silfver, Jern, Koppar m. fl. vågförda effekter samt Tackjern	2,547,470:	32.	7.
Uti Låne-rörelsen mot pant af inteckning i Landt- och Stads-egendom samt mot återbetalnings-skyldighet i Silfver *)	13,025:	42.	10.
Af Fonden för Lån till Skiften och Odlingar	8,677:	2.	7.
„ de till Fahlu Bergslag, Stockholms Stads Brandförsäkrings-Kontor och Spar-Bankerne i Riket anvisade Kreditiv	242,547:	24.	6.
Uti Diskont-rörelsen:			
a) vid Banko-Diskont-Verket:			
Allmänna Diskonten	920,745:	14.	9.
Handels- och Närings-Diskonten	948,097:	5.	6.
Belåning af Publika papper	154,373:	15.	3.
b) vid Götheborgs Låne-Kontor:			
Handels- och Närings-Diskonten	247,730:	41.	9.
Belåning af Publika papper	77,591:	16.	5.
c) vid Malmö Låne-Kontor:			
Allmänna Diskonten	356,885:	40.	—
Handels- och Närings-Diskonten	224,300:	—	—
Belåning af Publika papper	10,000:	—	—
Summa Banko	5,751,444:	44.	2.

* Aproximatift.

Som Banko-Reglementet endast berättigar Fullmägtige, att, då någon del af de fonder, hvilka blifvit anvisade för belåning af Actier och Publika papper eller af Guld och Silfver samt Jern, koppar m. fl. vågförda effekter, stå obegagnade, för en tid af högst 3:ne månader öfverlemna de icke använda medlen till den af berörde Låne-rörelse-grenar, som deraf kan vara i behof; så hafva Fullmägtige, enär jemväl uti *alla* dessa Låne-rörelse-grenar öfverskott förefunnits, icke kunnat vidtaga någon åtgärd, i och för förräntande af ofvanupptagne medel; ehuru Fullmägtige icke lära förbisett, att vid Götheborgs Låne-Kontor fonden för utlåning med omsättnings-rätt, under större delen af detta år varit och ännu fortfar att vara otillräcklig.

§. 42.

Med anledning af väckt fråga, huruvida stadgandet i sista punkten af Banko-Reglementets 157 §., att "ränta på ränta å sådana lån, som icke öfverskjuta 10 R:dr från och med 1846 ej kommer att beräknas", borde tillämpas på lån, som från början utgjort ett större belopp, men genom skedda afbetalningar nedgått till 10 R:dr eller derunder, samt om det förut föreskrifna ränteberäknings-sättet, efter skeende omsättning, skulle följas i afseende på de lån å guld- och silfver-panter, som utgått med 10 R:dr eller derunder, och af hvilka de förre allt framgent och de sednare, jemnlikt Reglementets 158 §., intill 1846 års slut finge, uti hittills stadgad ordning, omsättas; hafva Fullmägtige, efter af Under-Styrelsen i ämnet gjord framställning, öfver ifrågavarande stadgande i 157 §. meddelat den förklaring, att "å lån, primitift icke öfverstigande 10 R:dr, finge, från början af år 1846, ingen ränta på ränta beräknas, ehvad dessa lån förfallit före nämnda år eller sedermera; hvaremot å alla sådana lån, som förfallit under år 1845, men ännu vid början af år 1846 återstodo obetalde eller oomsatte, skulle beräknas ränta på ränta till 1845 års slut, men derefter endast enkel ränta".

§. 43.

Från den 30 Juni 1845 till den 1 Juli 1847 hafva Lån, emot pant af Guld och Silfver (§§. 158—163 i Banko-Reglementet) utgått till nedannämnde antal och belopp, nemligen:

1845	sednare halfåret	7,055	st. Lån på tillsammans	R:dr	226,555: — —
1846	hela året	14,058	d:o		464,360: — —
1847	förra halfåret	5,264	d:o		212,572: — —
	Summa	26,377	Lån på	Banko R:dr	903,487: — —

Inbetalningarne å ifrågavarande Lån, deruti inberäknade de genom omsättningarne och panternes försäljning å auktion liqviderade, hafva utgjort:

1845 sednare halfåret	R:dr	236,809: — —
1846	„	470,756: — —
1847 förra halfåret	„	224,057: — —
B:ko	R:dr	931,622: — —
Och då härifrån afgår ofvannämnde utgifne låne-belopp . .		903,487: — —
visar sig, att inbetalningarne öfverstigit utlåningen med	R:dr	28,135: — —

§. 44.

Emot pant af Jern, Koppar och andre vågförda effekter, hafva, på grund af föreskrifterna i §§. 164—170 uti gällande Banko-Reglemente, blifvit utgifne:

1845 sista halfåret 151 Lån på tillsammans . . .	R:dr	1,020,475: — —
1846 hela året 166	„	965,663: — —
1847 första halfåret 82	„	560,105: — —
Tillsammans 399 Lån på . . . . . Banko	R:dr	2,546,243: — —

hvaremot de verkställde inbetalningarne å sådane Lån utgjort:

1845 sista halfåret	R:dr	1,103,868: 15. 11.
1846	„	1,245,529: 39. —
1847 första halfåret	„	526,949: 41. 1.
Summa Banko	R:dr	2,876,348: — —
Och visar sig således här en Låne-förminskning af . . .		330,105: — —

Det mål emellan Banko-Commissarien A. T. Gyllencreutz's Sterbhusdelegare, kärande, samt Banken, svarande, som omnämnes i 34 §. af 1845 års Revisions-Berättelse, är numera, genom Kongl. Maj:ts och Rikets Svea Hof-Rätts Dom af den 14 nästl. Maj på det sätt afgjordt, att Kongl. Hof-Rätten förpligtat Styrelsen öfver Banken, att omtvistade af Gyllencreutz's lön, i lifstiden, innehållne 217: 26. 2. Banko jemte ränta derå från den 8 Maj 1843 till käranderne utgifva samt ersätta deras kostnader i målet med 4 R:dr Banko tillika med lösen för Kongl. Hof-Rättens Dom. Och har, efter hvad Fiskals-Embetet anmält, anledning icke förekommit till underdånig talans fullföljande emot omförmälde Dom.

§. 45.

På Tackjern (§. 171 i Banko-Reglementet) är blott ett enda Lån uttaget, nemligen under sednare halfåret 1845 på 1,800 R:dr.

Inbetalningarne på dylika Lån hafva uppgått till:

1845 sednare halfåret	R:dr	18,641:	13.	11.
1846	„	6,560:	34.	1.
Summa Banko	R:dr	25,202:	—	—

Och öfverstiga således utlåningen med 23,402 R:dr Banko.

---

§. 46.

Låne-rörelsen mot hypothek af Låne-Bankens Obligationer (174—176 §§. i Banko-Regl.) har förhållit sig sålunda:

På äldre Låne-Banko-Obligationer, förr kallade Låne-Banko-Attester och Låne-Banko-Capitaler, äro, under sednare halfåret 1845, meddelade 5 Lån på B:ko R:dr 23,900.

Enligt stadgandet i 176 §. af Banko-Reglementet, har, från och med 1846 års början, utlåningen emot pant af ifrågavarande Obligationer upphört; och är räkningen öfver så beskaffade Lån godtgjord:

1845 sednare halfåret	R:dr	85,464:	15.	2.
1846	„	3,045:	34.	2.
1847 förra halfåret	„	144:	19.	8.
Summa B:ko	R:dr	88,654:	21.	—

hvadan denna lånegren förminskats med ett belopp af R:dr 64,754: 21 sk. Banko.

Återstoden af Lån på Obligationer för inlemnadt Silfver, eller så kallade Silfversedlar utgjorde, enligt 1845 års Revisions-Berättelse, 100 R:dr Banko; och har denna summa år 1846 blifvit i qvittningsväg godtgjord.

§. 47.

Af Fastighets-Lån, uptagne *emot återbetalnings-skyldighet i Silfver*, äro, med stöd af Kongl. Kungörelsen den 16 Mars 1830, 51 fullt liqviderade

med Bankosedlar samt från Räkenskaperne afförde till derå återstående belopp af . . . . . Silfver R:dr 12,533: 32. 4.
Å detta slags Lån hafva afbetalningarne utgjort . „ „ 40,215: 9. 7.

hvadan beloppet under tiden från och med den 1 Juli 1845 blifvit förminskadt med . . . Silfver R:dr 52,748: 41. 11.

samt uppgick den 30 sistlidne Juni:
å Landt-Egendomar till . . . . . R:dr 144,564: 22. 3.
och å Stads-Egendomar . . . . . „ 27,345: 2. 9.

Silfver R:dr 171,909: 25. —

§. 48.

I Kapital-afbetalningar å de till *Städer och Korporationer utgångne Lån* hafva influtit 9,710 R:dr 8 sk., så att utestående beloppet af dylika Lån nedgått till 45,266 R:dr 32 sk. 5 rst. Banko.

§. 49.

Mot inteckning i Fastighet och återbetalning i Sedlar (§§. 181—186 i Banko-Reglementet) äro utgifne:

				Antal Lån.	Summa Banco R:dr.		
Bruks-Egendoms Lån							
1846				3	18,000	—	—
Landt-Egendoms Lån							
1845 sednare halfåret	541	Lån på	562,000: — —				
1846 hela året	394	d:o	413,616: 32. —				
1847 förra halfåret	187	d:o	176,966: 32. —	1,122	1,152,583	16	—
Stads-Egendoms Lån							
1845 sednare halfåret	16	Lån på	. 32,850: — —				
1846 hela året	32	d:o	. 74,316: 32. —				
1847 förra halfåret	12	d:o	. 22,666: 32. —	60	129,833	16	—
Och således tillsammans			1185 Lån på Banko R:dr		1,300,416	32	—

		Summa Banko R:dr		
Inbetalningarne, Omsättningarne oberäknade, hafva utgjort:				
å Bruks-Egendoms Lån	21,303: 27. 7.			
„ Landt-Egendoms Lån	593,176: 31. 4.			
„ Lånet till Gagnefs Sockens Skatte-Allmoge	1,564: 24. 11.			
„ Fastighets-Lån emot 5 procents ränta	5,751: 41. 7.			
Sgr.	621,796: 29. 5.			
„ Stads-Egendoms Lån	128,743: 2: 1.	750,539	31	6
hvadan summan af meddelade Nya Lån öfverstigit de gjorde inbetalningarne med . . . . . R:dr		549,877	—	6
Utestående Kapital-beloppet den 30 Juni detta år utgjorde:				
å Bruks-Egendoms Lån	141,725: 30: —			
„ Landt-Egendoms Lån	5,109,294: 39. 5.			
„ Lånet till Gagnefs Socken . . .	2,126: 29. 6.			
„ 5 Procents Lån på Landt-egendomar	11,454: 38. 9.	5,264,601: 41. 8.		
„ Stads-Egendomar		841,187: 4. 6.		
Summa Banko R:dr		6,105,788: 46. 2.		

Enär de lån, som sökas emot pant af fast egendom icke utfalla förr än 12 à 15 månader efter det låne-handlingarne blifvit godkände, samt det derjemte är vordet upplyst, att sådane låne-ansökningar, hvilka den 30 nästlidne October voro, i brist på medel, hvilande, uppgå till ett antal af 639 å ett sammanräknadt belopp af 562,433 R:dr 16 sk.; så visar det sig, att fonden för denna låne-rörelse är otillräcklig.

Låne-handlingarne hafva, vid anställd inventering, lemnats utan anmärkning.

Af Lagsöknings-ärenden för Fastighets-Lån voro den 31 Augusti 1845 (se 39 §. i 1845 års Revisions-Berättelse) oafgjorda . . . . . 49.
sedermera äro anhängiggjorda . . . . . 115. 164.

Af dessa äro:

Inställde	44.	
Förfallen, genom inträffad Konkurs	1.	
Afslutade, genom dels fullgjord inbetalning och dels omsättning .	92.	137.
hvadan på handräckning af vederbörande Exekutorer *återstå*		27.

Fiskals-Embetet har bevakat, uti *Konkurser:*

Lån å Landt-Egendomar	33.	
„ „ Stads- d:o	11.	44.

I följd af *Årsstämning:*

Lån å Bruks-Egendomar	2.	
„ „ Landt- d:o	22.	
„ „ Stads- d:o	8.	32.
	Sgr.	76.

§. 50.

Något *Skiftes- och Odlings-Lån* har icke under sednare hälften af år 1845 utgått, men år 1846 och under förra hälften af innevarande år hafva blifvit utgifne 29 Lån på tillsammans 23,600 R:dr, och är räkningen öfver dylika lån krediterad för 11,779 R:dr 5 sk. 9 rst.; hvadan utlåningarne med 11,820 R:dr 42 sk. 3 rst. öfverstiga inbetalningarne.

Summan af utestående Skiftes- och Odlings-Lån den 30 nästlidne Juni

utgjorde	R:dr 72,881:	40.	3.
och således	„ 7,118:	7.	9.
mindre än den summa af	Banko R:dr 80,000:	—	—

som enligt 187 §. 1 Mom. uti sednaste Banko-Reglemente får utgöra circulations-kapital för dessa Lån.

Revisorerne hafva, utan anmärkning, inventerat Säkerhetshandlingarne för Skiftes- och Odlings-Lån.

Den 1 September 1845 var ett lagsökt Skiftes- och Odlings-lån på handräckning beroende.

Under den sedermera förflutna tiden äro för 5 st. dylika lån lagsökningar utfärdade.

Och enär 5 st. blifvit till fullo betaldte, återstod endast ett.

§. 51.

I öfverensstämmelse med föreskriften i 188 §. af Banko-Reglementet, har det räntefria Kreditiv af 1,000,000 R:dr, hvilket är vordet åt Riksgälds-Kontoret anvisadt, den sista Augusti hvarje år blifvit å nämnde Kontors räkning i Banken insatt, samt den sista Juni hvarje år till Banken återbetaldt.

§. 52.

Kongl. Maj:ts och Rikets Kommerce-Kollegium har, i den ordning 189 §. af Banko-Reglementet bestämmer, begagnat det för Manufakturernes och Fabrikernes understöd afsatta Kreditiv, för hvilket förnyad förbindelse är vorden till Banken afgifven.

§. 53.

Jern-Kontorets Kreditiv har, enligt de Berättelser, som öfver verkställd revision deraf, i hvilken Banken med ett Ombud deltagit, utan anmärkning, blifvit begagnadt, i enlighet med stadgandet i Banko-Reglementets 190 §.

§. 54.

Stora Kopparbergs Bergslag har, på grund af den i 191 § af Banko-Reglementet medgifne Kreditiv- eller Låne-rättighet å så kallade Kopparsedlar, ifrån den 1 Juli 1845 till samma tid innevarande år upptagit 10 Lån på tillsammans . . . . . R:dr 182,430: — —
Inbetalningarne hafva deremot utgjort . . . . . „ 216,911: 24. 2.

och öfverstiga således de upptagne Lånens belopp med R:dr 34,481: 24. 2. hvarigenom Bergslagets skuld till Banken, som den 30 Juni 1845 uppgick till 70,470 R:dr 16 sk. 5 rst., vid samma tid innevarande år blifvit nedsatt till 35,988 R:dr 40 sk. 3 rst. Banko.

§. 55.

Stockholms Stads Brandförsäkrings-Kontor har icke under nu ifrågavarande tid begagnat Kreditiv å Banken.

§. 56.

§. 56.

Sparbankerne i Malmö, Lund och Christianstad hafva fortfarande begagnat Creditiv å Banken.

Sedan Fullmägtige, uppå derom gjord anhållan, och med stöd af 193 §. i Banko-Reglementet, bifallit, att en summa af 2000 R:dr Banko finge, emot ställd säkerhet, uti Landt-Ränteriet i Wisby nedsättas, för att, under de i åberopade §. stadgade vilkor, användas såsom Kreditiv åt dervarande Sparbank, samt berörde 2000 R:dr i slutet af nästlidne år blifvit i sådant ändamål till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Gottlands län öfversände; så äro desamma i sistlidne Juli månad af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande till Banken återskickade, med förklarande, att Sparbanken icke behöft, att det beviljade Kreditivet anlita.

§. 57.

Med stöd af gällande föreskrifter, hafva Fullmägtige berättigat Skånska Hypotheks-Föreningen och Bruksegares Hypotheks-Kassa, att fortfarande intill nästa Riksdag begagna Kreditiv å Banken till ett belopp för dem hvardera af 300,000 R:dr; hvarförutan Fullmägtige, uppå derom gjord ansökning och emot ställd säkerhet, förunnat Östgötha Hypotheks-Förening Kreditiv å Banken å 200,000 R:dr; varande sålunda den af Rikets Ständer till Kreditiv åt Hypotheks-Föreningar anvisade summa af 800,000 R:dr för det afsedda ändamålet disponerad.

Uppå Direktionens för Skånska Hypotheks-Föreningen framställning, att då Kreditiv-rätt å Banken blifvit, jemlikt innehållet uti 1 Mom. af Banko-Reglementets 199 §., Föreningen beviljad endast till nästa Riksdag, men Föreningen fortfarande vore i behof af enahanda rättighet, ytterligare utsträckning af tiden för Kreditivets begagnande måtte beviljas, hafva Fullmägtige meddelat det svar, att de ansågo Direktionen, på grund af dess till Banken sednast afgifne förbindelse med dertill hörande säkerhets-handlingar, vara berättigad, att, i den ordning, gällande Banko-Reglemente bestämmer, uti Banken fortfarande begagna Kreditiv, intilldess Fullmägtige, efter erhållen del af Rikets näst sammanträdande Ständers beslut, i fråga om Kreditiv

till Hypotheks-Föreningar, med föranledande af samma beslut, komma i tillfälle att lemna Direktionen underrättelse om hvad då iakttagas bör.

Såsom folii-afgift för begagnade Kassa-Kreditiv har ingått, år 1846 R:dr 30 och under förra hälften af innevarande år R:dr 4 Banko.

Angående Bankens Diskont-rörelse.

§. 58.

Af de granskade räkenskaperne för åren 1845 och 1846 inhemtas nedan upptagne förhållanden:

Sammandrag öfver de till Banko-Diskont-Verket för utlåning, dels under Omsättnings-rätt, dels på Publika Papper, upplåtne Fonder, hvardera rörelsens afkastning för åren 1845 och 1846, samt huru densamma blifvit använd.

	Den 31 December.					
	1845.			1846.		
Skuld.						
Deponerade medel till liqvid af ett år 1844 utgifvet lån	200	–	–	200	–	–
Rikets Ständers Banks Förlags-kapital åt Banko-Diskonten för Lån på namn och reverser	5,800,000	–	–	5,800,000	–	–
Fonden för belåning af Publika Papper . . .	300,000	–	–	300,000	–	–
Återstod af 1844 års vinst . . 225,704: 45. 10.						
D:o af 1845 års d:o . . 29,483: 42. 4.	255,188	40	2		–	–
Summa Banko R:dr	6,355,388	40	2	6,100,200	–	–
Tillgång.						
Behållning på Räkning i Bankens Depositions-Afdelning	148,514	27	6	391,991	38	8
Transport	148,514	27	6	391,991	38	8

	Den 31 December.					
	1845.			1846.		
Transport	148,514	27	6	391,991	38	8
Utestående lån mot borgen med omsättningsrätt	6,026,782	22	8	5,552,386	19	4
D:o mot Publika Papper	180,091	38	–	155,821	38	–
Summa Banko R:dr	6,355,388	40	2	6,100,200	–	–
Inkomst.						
Förskotts-räntor på utlåningen af Allmänna fonden	252,132	6	–	237,505	14	–
D:o af Publika Pappers-fonden	7,382	44	–	6,898	24	–
Öfver-räntor å lån af förstnämnde fond . . .	78,302	10	3	66,454	25	2
D:o —— af den sednare fonden . .	525	15	4	280	1	6
D:o å till kapitalen förut liqviderade lån	309	14	–	415	34	1
Inbetalningar å inom linien förde lån från föregående år	3,592	17	7	6,947	36	8
Inbetalningar å lån, hvilka under åren 1845 och 1846 blifvit inom linien förde . . .	2,704	25	4	1,400	–	–
Öfver-räntor å inom linien förde, under föregående år till kapitalet liqviderade, lån . .	1,191	47	7	——	–	–
	346,140	36	1	319,901	39	5
Utgift.						
Aflöning	17,920	–	–	17,620	–	–
Diverse utgifter till Skrifmaterialier, Böcker, Konsumtions-artiklar, Arfvoden å Stat, tillfälliga Aflöningar m. m.	8,587	16	2	12,120	3	–
Lagsökningskostnader m. m.	4,932	12	9	4,236	26	5
Under år 1846 inom linien förde osäkre fordringar	——	–	–	21,599	41	4
Vinst till Banken lefvererad	314,701	7	2	264,325	16	8
	346,140	36	1	319,901	39	5

Fördelning på Distrikter, Näringar och Yrken af de vid Banko-Diskontverket i Stockholm åren 1845 och 1846 utgifne nya Lån på namnsäkerhet med omsättningsrätt, enligt gjorde anteckningar.

Distrikter.	År 1845.				År 1846.			
	Antal.	Summa.			Antal.	Summa.		
Stockholms Stad	571	557,690	–	–	642	617,140	–	–
Stockholms Län	260	217,870	–	–	316	220,440	–	–
Nyköpings d:o	122	156,810	–	–	126	142,170	–	–
Upsala d:o	718	383,140	–	–	720	381,130	–	–
Westerås d:o	266	199,350	–	–	297	236,770	–	–
Örebro d:o	216	215,160	–	–	141	146,520	–	–
Carlstads d:o	241	250,020	–	–	158	146,960	–	–
Fahlu d:o	553	237,230	–	–	517	194,520	–	–
Gefleborgs d:o	50	59,490	–	–	61	75,660	–	–
Hernösands d:o	5	5,800	–	–	6	17,500	–	–
Westerbottens d:o	26	29,370	–	–	26	39,570	–	–
Norrbottens d:o	27	26,750	–	–	27	32,460	–	–
Linköpings d:o	693	755,930	–	–	368	425,360	–	–
Jönköpings d:o	213	184,950	–	–	132	130,360	–	–
Wexiö d:o	277	144,260	–	–	293	152,600	–	–
Calmar d:o	403	279,180	–	–	429	320,190	–	–
Wisby d:o	81	64,510	–	–	102	72,600	–	–
Jemtlands d:o	38	27,350	–	–	38	24,350	–	–
Götheborgs d:o	1	500	–	–	—	—	–	–
Mariestads d:o	2	1,400	–	–	1	1,000	–	–
Malmöhus d:o	1	1,500	–	–	—	—	–	–
	4,764	3,798,260	–	–	4,400	3,377,300	–	–

	År 1845.				År 1846.			
	Antal.	Summa.			Antal.	Summa.		
Näringar och Yrken.								
Jordbrukande utom Bondeståndet	523	781,040	–	–	471	677,940	–	–
inom Bondeståndet	2,508	1,228,930	–	–	2,285	990,170	–	–
Bergsbruksidkande utom Bondeståndet	84	198,600	–	–	80	217,600	–	–
D:o inom Bondeståndet . . .	114	81,330	–	–	71	45,640	–	–
Fabriksidkande	100	155,600	–	–	98	133,530	–	–
Handlande	309	526,470	–	–	327	527,890	–	–
Handtverkare och andre Borgare .	235	167,510	–	–	244	176,650	–	–
Tjenstemän, Ecclesiastike, Militäre & Civile	873	648,770	–	–	802	596,730	–	–
Diverse . . , ...	18	10,010	–	–	22	11,150	–	–
	4,764	3,798,260	–	–	4,400	3,377,300	–	–
Eller:								
Landtmanna-Näringar	3,229	2,289,900	–	–	2,907	1,931,350	–	–
Stadsmanna-Näringar	644	849,580	–	–	669	838,070	–	–
Tjenstemän och diverse personer .	891	658,780	–	–	824	607,880	–	–
	4,764	3,798,260	–	–	4,400	3,377,300	–	–

Sammandrag öfver de till Götheborgs Låne-Kontor för utlåning, dels under Omsättnings-rätt, dels på Publika Papper, upplåtne Fonder, hvardera rörelsens afkastning för åren 1845 och 1846 samt huru Låne-Kontoret densamma användt.

	Den 31 December.					
	1845.			1846.		
1:o *Allmänna Diskonten eller utlåning med Omsättnings-rätt.*						
Skuld.						
Till Depositions-Afdelningen för begagnadt Kreditiv	1,991,818	37	5	1,785,785	21	5
„ Låne-Afdelningen för ytterligare Fond till Utlåning	100,000	–	–	100,000	–	–
Osäkre fordringar	74,180	46	8	75,082	6	2
Inventarier	2,221	28	6	2,245	4	6
Värdet af Kontorets Hus.	58,000	–	–	58,000	–	–
Till Ombudsmannen för förskjutne expence-medel	9	38	–	———	–	–
Vinstmedel	27,982	4	9	25,953	24	1
Summa Banko R:dr	2,254,213	11	4	2,047,066	8	2
Tillgång.						
Kassa-behållning	19,809	9	7	13,457	21	7
Utestående Lån: Säkre	2,098,358	24	11	1,897,000	17	3
Osäkre	74,180	46	8	75,082	6	2
Fordran hos lagsökta Gäldenärer för förskott till lagsökningar	1,109	29	8	866	19	8
„ hos Ombudsmannen för innestående expence-medel.	———	–	–	229	23	–
„ för förskott till Sedelväxling . . .	533	16	–	———	–	–
Transport	2,193,991	30	10	1,986,635	39	8

	Den 31 December.					
	1845.			1846.		
Transport	2,193,991	30	10	1,986,635	39	8
Fordran hos förre Ombudsmannen W. M. Stenberg för uppburne expence-medel . .	———	—	—	185	12	—
Inventarier	2,221	28	6	2,245	4	6
Kontorets Hus	58,000	—	—	58,000	—	—
Summa Banko R:dr	2,254,213	11	4	2,047,066	8	2
Inkomst.						
Räntor: *a*) innehållne vid utlåningen . . .	86,681	30	—	79,776	18	—
b) kontant inbetalde	30,112	45	1	24,159	32	9
Inbetalning af osäkra fordringar	179	16	5	105	—	—
„ af ränta derå	57	36	8	———	—	—
Försålde Tidningar	19	—	—	———	—	—
Behållne Hyresmedel	———	—	—	245	6	8
	117,050	32	2	104,286	9	5
Utgift.						
Förvaltningskostnader 15,360: 24. 6. 14,458: 10. —						
Utbetalde Omkostnader för Kontorets Hus, utöfver influtne Hyresmedel . . . 554: 37. 11. ———						
Inköpte Inventarier . 70: 24. — ———	15,985	38	5	14,458	10	—
Vinst, använd till betäckande af Osäkre fordringar	———	—	—	1,006	7	6
„ till Banken lefvererad	101,064	41	9	88,821	39	11
	117,050	32	2	104,286	9	5

	Den 31 December.					
	1845.			1846.		
2:o *Utlåning å Publika Papper.*						
Skuld.						
Balancerad Diskont-vinst	1,098	44	11	2,483	6	9
Låne-Afdelningen för Fond till Utlåning . .	190,000	–	–	190,000	–	–
Utelöpande Assignationer på Banken . . .	———	–	–	3,000	–	–
Summa Banko R:dr	191,098	44	11	195,483	6	9
Tillgång.						
Kassa-behållning	15,495	43	10	7,971	43	–
Utestående Lån	131,053	1	1	147,061	11	9
Fordran hos Depositions-Afdelningen . . .	44,550	–	–	40,450	–	–
Summa Banko R:dr	191,098	44	11	195,483	6	9
Inkomst.						
Räntor: *a*) innehållne vid utlåningen . . .	5,698	40	–	7,035	26	–
b) kontant inbetalde	223	9	4	1,568	13	9
Influten lagsökningskostnad	3	40	–	4	–	–
	5,925	41	4	8,607	39	9
Utgift.						
Förvaltningskostnad 241: 36. 8. 277: 17. 8.						
Lagsökningskostnad 3: 40. – ———	245	28	8	277	17	8
Vinst	5,680	12	8	8,330	22	1

Fördelning på Distrikter, Näringar och Yrken af de vid Götheborgs Låne-Kontor utgifne Nya Lån på Namnsäkerhet med Omsättningsrätt, enligt gjorde anteckningar.

	1845.				1846.			
	Antal.	Summa.			Antal.	Summa.		
Distrikter.								
Götheborgs Stad	232	194,070	–	–	284	237,290	–	–
Götheborgs och Bohus Län . .	1,044	279,530	–	–	1,138	321,580	–	–
Skaraborgs Län	597	298,100	–	–	371	200,550	–	–
Elfsborgs Län	581	276,360	–	–	456	215,060	–	–
Hallands Län	530	219,600	–	–	438	157,870	–	–
	2,984	1,267,660	–	–	2,687	1,132,350	–	–
Näringar och Yrken.								
Jordbrukande, utom Bonde-Ståndet	182	212,540	–	–	144	170,260	–	–
„ inom Bonde-Ståndet	2,077	494,810	–	–	1,757	396,960	–	–
Bergsbruks-Idkande	12	24,900	–	–	13	19,310	–	–
Fabriks-Idkande	22	16,950	–	–	6	6,000	–	–
Handlande	180	241,950	–	–	189	230,650	–	–
Handtverkare och andra Borgare	140	59,870	–	–	171	84,200	–	–
Embets och Tjenstemän, Ecclesiastike, Militaire och Civile	312	202,040	–	–	350	211,890	–	–
Diverse	59	14,600	–	–	57	13,080	–	–
	2,984	1,267,660	–	–	2,687	1,132,350	–	–
Eller:								
Landtmanna-Näringar	2,271	732,250	–	–	1,914	586,530	–	–
Stadsmanna-Näringar	342	318,770	–	–	366	320,850	–	–
Embets- och Tjenstemän . . .	312	202,040	–	–	350	211,890	–	–
Diverse Personer	59	14,600	–	–	57	13,080	–	–
	2,984	1,267,660	–	–	2,687	1,132,350	–	–

Sammandrag öfver de till Malmö Låne-Kontor för Utlåning, dels under Omsättningsrätt, dels på Publika Papper, upplåtne Fonder, hvardera rörelsens afkastning för åren 1845 och 1846 samt huru Låne-Kontoret densamma användt.

	Den 31 December.					
	1845.			1846.		
1:o *Allmänna Diskonten eller utlåning med Omsättningsrätt.*						
Skuld.						
Till Depositions-Afdelningen för begagnadt Kreditiv	1,046,850	–	–	834,900	–	–
Utelöpande assignationer på Banken	3,150	–	–	5,100	–	–
Medel, innestående å serskild Depositions-räkning	73	47	9	29	41	6
Osäkre Fordringar	17,606	19	5	20,457	40	5
Värdet af Kontorets Hus	10,320	–	–	10,320	–	–
Inventarier	2,619	35	1	2,671	38	5
Vinstmedel	14,098	9	1	9,901	27	7
Summa Banko R:dr	1,094,718	15	4	883,381	3	11
Tillgång.						
Kassa-behållning . . . . . , ...	8,572	18	3	13,829	15	3
Utestående Lån: Säkre	1,055,453	6	7	835,875	21	10
Osäkre	17,606	19	5	20,457	40	5
Förskjutne Omkostnader i och för utvexling af småsedlar	146	32	–	226	32	–
Låne-Kontorets Hus	10,320	–	–	10,320	–	–
Inventarier	2,619	35	1	2,671	38	5
Summa Banko R:dr	1,094,718	15	4	883,381	3	11

	Den 31 December.					
	1845.			1846.		
Inkomst.						
Räntor: *a*) innehållne vid utlåningen	47,063	2	–	38,687	–	–
b) kontant betalde	13,797	36	5	10,481	4	7
Arrende-medel af Låne-Kontorets Hus, m. m.	20	–	–	79	22	5
	60,880	38	5	49,247	27	–
Utgift.						
Förvaltningskostnad	10,782	29	4	10,494	26	5
Vinst: använd till betäckande af osäkre fordringar	———	–	–	2,851	21	–
d:o till Banken ingående	50,098	9	1	35,901	27	7
	60,880	38	5	49,247	27	–
2:o *Utlåning på Publika Papper.*						
Skuld.						
Till Låne-Afdelningen för begagnadt Kreditiv	10,000	–	–	10,000	–	–
Tillgång.						
Kassabehållning	2,000	–	–	2,000	–	–
Hos Depositions-Afdelningen innestående . .	8,000	–	–	8,000	–	–
Sgr.	10,000	–	–	10,000	–	–

Fördelning på Distrikter, Näringar och Yrken af de från Malmö Låne-Kontor utgifne Nya Lån på namnsäkerhet med Omsättningsrätt, enligt gjorde anteckningar.

	År 1845.				År 1846.			
	Antal.	Summa.			Antal.	Summa.		
Distrikter.								
Malmö Stad	110	98,650	–	–	109	90,510	–	–
Malmöhus Län	804	424,970	–	–	437	285,390	–	–
Christianstads Län	81	48,830	–	–	64	57,710	–	–
Blekinge Län	194	115,320	–	–	153	74,590	–	–
	1,189	687,770	–	–	763	508,200	–	–
Näringar och Yrken.								
Jordbrukande utom Bonde-Ståndet . . .	115	141,550	–	–	67	99,910	–	–
„ inom Bonde-Ståndet . . .	687	296,130	–	–	389	167,660	–	–
Fabriks-Idkande	12	11,080	–	–	13	13,900	–	–
Handlande	59	90,520	–	–	52	92,150	–	–
Handtverkare och andre Borgare	126	49,610	–	–	88	48,700	–	–
Embets- och Tjenstemän, Ecclesiastike, Militaire och Civile	164	90,540	–	–	129	76,590	–	–
Diverse	26	8,340	–	–	25	9,290	–	–
	1,189	687,770	–	–	763	508,200	–	–
Eller:								
Landtmanna-Näringar	802	437,680	–	–	456	267,570	–	–
Stadsmanna-Näringar	197	151,210	–	–	153	154,750	–	–
Embets- och Tjenstemän . . .	164	90,540	–	–	129	76,590	–	–
Diverse Personer	26	8,340	–	–	25	9,290	–	–
	1,189	687,770	–	–	763	508,200	–	–

Sammandrag öfver Handels- och Närings-Disconternes rörelse, medelst till dem anvisade Fonder under åren 1845 och 1846.

1:o *Stockholms Handels- och Närings-Diskont.*	Den 31 December. 1845.			1846.		
Skuld:						
Medel, lefvererade i afräkning å 3:ne emot hypothek af falska reverser upptagne lån	1,379	25	7	———	—	—
Stockholms Stads Spar-Bank	50,000	—	—	100,000	—	—
Rikets Ständers Banks Förlag för Handels- och Närings-Diskonten	2,200,000	—	—	2,200,000	—	—
Summa B:ko R:dr	2,251,379	25	7	2,300,000	—	—
Tillgång:						
Behållning på Räkning i Depositions-Afdelningen	374,869	32	8	438,937	39	5
Utestående Lån, emot Hypothek	1,876,509	40	11	1,691,468	32	10
„ genom diskonterade Vexlar och Invisningar	———	—	—	169,593	23	9
Summa B:ko R:dr	2,251,379	25	7	2,300,000	—	—
Inkomst:						
Räntor: *a*) innehållne vid utlåningen . . .	88,301	12	—	76,439	28	—
b) kontant erlagde	2,877	—	—	3,166	11	11
Inbetalningar å inom linien förde lån . . .	———	—	—	8,637	13	10
	91,178	12	—	88,243	5	9
Utgift:						
Förvaltnings-kostnad	415	17	4	934	34	9
Vinst, som blifvit till Banken aflemnad . .	90,762	42	8	87,308	19	—
	91,178	12	—	88,243	5	9

2:o *Götheborgs Handels- och Närings-Diskont.*		Den 31 December. 1845.			1846.		
Skuld:							
Rikets Ständers Bank för förskjuten Fond . .		900,000	–	–	900,000	–	–
Götheborgs Spar-Bank för insatte medel	20,000: – –						
uplupen ränta	330: – –	20,330	–	–	———	–	–
Utelöpande Assignationer på Rikets St:s Bank		500	–	–	500	–	–
Till Banken icke aflemnad vinst		5,332	46	4	5,430	22	9
Summa B:ko R:dr		926,162	46	4	905,930	22	9
Tillgång:							
Kassa-behållning		32,773	27	3	39,984	15	8
Hos Bankens Depositions-Afdelning innestående medel		281,075	–	–	260,075	–	–
Utestående lån, emot Hypothek		612,314	19	1	451,703	14	5
d:o genom diskonterade Vexlar och Invisningar		———	–	–	154,167	40	8
Summa B:ko R:dr		926,162	46	4	905,930	22	9
Inkomst:							
Räntor: *a*) innehållne vid utlåningen . . .		30,114	28	–	27,618	47	4
b) kontant erlagde		609	40	8	271	41	9
Influten lagsöknings-kostnad		10	28	–	———	–	–
		30,735	–	8	27,890	41	1
Utgift:							
Förvaltningskostnad . .	843:41.–	1,330:29.–					
Ränta å Götheborgs Spar-Banks medel . .	330: – –	221:32.–					
		1,173	41	–	1,552	13	–
Vinst, till Banken ingående		29,561	7	8	26,338	28	1
		30,735	–	8	27,890	41	1

	Den 31 December.					
	1845.			1846.		
3:o *Malmö Handels- och Närings-Diskont.*						
Skuld:						
Utelöpande Assignationer på Banken . . .	15,550	–	–	21,700	–	–
För utlåningen upplåten Fond	400,000	–	–	400,000	–	–
Summa B:ko R:dr	415,550	–	–	421,700	–	–
Tillgång:						
Behållning på Räkning i Depositions-Afdelningen	136,550	–	–	141,700	–	–
Kassa-behållning	1,400	–	–	14,000	–	–
Utestående lån, emot Hypothek	277,600	–	–	193,400	–	–
d:o genom diskonterade Vexlar och Invisningar	———	–	–	72,600	–	–
Summa B:ko R:dr	415,550	–	–	421,700	–	–
Inkomst:						
Räntor: *a*) innehållne vid utlåningen . . .	14,322	24	–	11,089	18	11
b) kontant erlagde	52	39	4	15	9	4
	14,375	15	4	11,104	28	3
Utgift:						
Utbetald ränta å upplånta medel mot 3 proc:t Obligationer	422	24	–	———	–	–
Omkostnader	———	–	–	136	30	4
Vinst, till Banken ingående	13,952	39	4	10,967	45	11

§. 59.

I anledning af Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes i Westerås Län i October månad 1845 hos Direktionen för Banko-Diskont-Verket gjorda framställning, att, med afseende å så väl Bankens egen säkerhet och fördel, som det betryckta tillstånd, hvari en stor del af Diskont-Verkets Gäldenärer inom länet, och särdeles det så kallade östra Westmanland sig befunne, samt till förekommande och hindrande af den för vintern och våren hotande nöden, vissa underlättande betalningsvilkor kunde desse Gäldenärer beviljas, hade Diskont-Direktionen, efter vunnen upplysning, att den ifrågasatta underlättnaden afsåge endast Wäsby och Sahlbergs Fögderier af förenämnde Län, der den jordbrukande klassen vore försatt i den kännbaraste förlägenhet, hos Fullmägtige hemställt, att, enär Banko-Reglementet ingenstädes förbjöde Direktionen att meddela nytt lån åt lagsökt Gäldenär, så vidt han kunde anses vederhäftig och det stadgade maximi-beloppet af lånerätt icke blefve öfverskridet, Direktionen måtte tillåtas, att för inlösen af lagsökte lån, tillhörande Fonden för lån å namn och reverser, upptagna af jordbrukare inom Wäsby och Sahlbergs Fögderier af Westerås Län, kunna, efter förutgången pröfning, bevilja nya lån å lika eller mindre belopp, än det eller de till inlösen ifrågakommande lånen, samt att dervid antaga de förra låntagarnes namn, under vilkor dels att all upplupen öfver och straffränta å det eller de lån, som skulle infrias, äfvensom förskottsräntan å det nya lånet, jemte förskjutna lagsökningskostnader förut godtgjordes Diskont-Verket; dels att, ehvad låntagare eller löftesmän å de gamla, till inlösen ifrågakommande lånen, eller andre personer iklädde sig betalningsskyldighet, vare sig såsom låntagare eller löftesmän å det nya sökta lånet, Landshöfdinge-Embetet intygade hvarderas fullkomliga vederhäftighet för dettas fulla belopp, tillika med öfrige i Diskont-Verket qvarvarande förbindelser; dels att Landshöfdinge-Embetet derjemte tillstyrkte beviljandet af det nya sökta lånet för inlösen af ett eller flere bestämdt uppgifna lagsökta lån inom ofvannämnde Fögderier, såsom erforderligt icke allenast till förekommande af ökadt lidande för Gäldenärerne, utan ock för att afböja för Diskont-Verket eljest möjligen uppkommande förluster, dels ock slutligen att berörde underlättnad för infriande af lagsökt lån icke finge beviljas efter Juni månads utgång år 1846.

Denna Direktionens hemställan blef den 6 November 1845 af Fullmägtige bifallen; hvarefter, uppå gjorda ansökningar, enahanda förmån beviljades

af

af Fullmägtige för jordbrukare inom Upsala och af Diskont-Direktionen för jordbrukare inom Stockholms Län; varande Direktionen sedermera, enligt Fullmägtiges beslut den 11 Juni 1846, berättigad, att, under noggrannt iakttagande af alla öfrige fastställda vilkor, kunna till och med den 13 nästpåföljde November bevilja den medgifna lättnaden för inlösen af lagsökta eller till Diskont-Verkets Ombudsmän i och för lagsökning utlemnade lån, tillhörande jordbrukare inom omförmälda Fögderier af Westerås äfvensom Upsala och Stockholms Län.

Revisorerne hafva visserligen funnit Fullmägtiges och Diskont-Direktionens åtgärd, att till inlösen af lagsökt lån bevilja *nytt* lån, med antagande af de förre Gäldenärernes namn, desto mindre vara med Banko-Reglementets innehåll förenlig, som, enligt samma Reglemente, *omsättning* af lagsökt lån icke får medgifvas; dock böra Revisorerne förklara, att de till stöd för berörde åtgärd anförda utomordentliga förhållanden, efter Revisorernes öfvertygelse, varit af särdeles ömmande beskaffenhet.

§. 60.

Sedan Kommerse-Rådet m. m. B. H. Santesson till Götheborgs Låne-Kontor inbetalt hela kapital-återstoden, 3,500 R:dr Banko, af dess skuld till Kontoret, samt aflemnat särskildt förbindelse af kände, vederhäftige personer för räntans och lagsöknings-kostnadens erläggande, af hvilka räntan utgör 1,844 R:dr 44 sk. 11 rst. Banko; så har, efter hvad nu församlade Revisorer inhemtat, Direktionen öfver nämnde Låne-Kontor, uppå ansökning af bemälde Kommerse-Råd, som förklarat sig erna hos Rikets Ständer vid nästa Riksdag begära eftergift af den upplupna räntan, låtit med densammas och expensernes liqviderande anstå intilldess Rikets Ständer, i anledning af en så beskaffad anhållan, fattat deras beslut.

§. 61.

Uti en till Revisorerne af Diskont-Verkets förvaltning för år 1845 ingifven skrift, hade nu mera aflidne förste Post-Kontrollören J. Warenberg, under förmälan, bland annat, på sätt bemälde Revisorers protokoll för den 9 April nästlidet år gifver vid handen, att, sedan under år 1841 från Banko-Diskont-

Verket utgifvits 4 st. lån å tillsammans 10,500 R:dr, men upplyst blifvit, att låne-handlingarne, för hvilkas riktighet Warenberg iklädt sig ansvarighet, voro falska, 2:ne af lånen inbetalts dels af Warenberg och dels genom tillgångar hos dem, som om förfalskningsbrottet blifvit lagligen öfvertygade, samt Warenberg dervid måst till Diskont-Verkets Förste Ombudsman å berörde lån erlägga åtta procent öfverränta, då deremot den person, som de 2:ne öfriga lånen infriat, hvarken erlagt eller ens blifvit affordrad mera än fem procents ränta, anhållit, att uppgifna skillnaden, 599 R:dr 10 sk. 9 rst., mellan 8 och 5 procent å det af Warenberg till Diskont-Verket utgifna räntebelopp, måtte till honom återställas.

Efter det bemälde Revisorer öfver denna ansökning infordrat Ombudsmannens utlåtande, hafva de ansett ärendet icke vara af beskaffenhet, att kunna af dem till hufvudsakligt beprövande upptagas, men, med afseende på den billighetsgrund, som syntes tala för Warenbergs ifrågavarande ansökning, tillika yttrat den önskan, att ärendet måtte varda till Höglofl. Banko-Utskottets pröfning och bestämmande hänskjutet.

§. 62.

Revisorerne af Götheborgs Låne-Kontor hafva anmodat Låne-Kontorets Direktion, att hos Rikets nästsammanträdande Höglofl. Ständer till afförande från Kontorets fordringar anmäla ett af nu mera aflidne Bagaren Georg Pettersson i Ulricehamn hos Kontoret upptaget, inom linien fördt, lån, utgörande i återstående kapital, 273 R:dr 16 sk., å hvilket lån någon utsigt till vidare afbetalning icke skall vara för handen, enär så väl Pettersson, som hans Löftesmän i fattigdom med döden afgått.

§. 63.

Banko-Reglementets stadgande i 202 §. 3 mom., i afseende på straff-räntas beräknande för lån, som förfallit före den 1 Juli 1845, har, efter hvad Revisorerne inhemtat, blifvit vid Malmö Låne-Kontor sålunda förstådt och tillämpadt, att dylik ränta, äfven för de lån, å hvilka sådan vid berörde tid redan upplupit utöfver 3:ne månader efter förfallodagen, endast är vorden beräknad för jemt 3:ne månader, då densamma i stället, efter den tydning, som

åt detta stadgande rätteligen bordt gifvas, för hela tiden intill den 1 Juli skulle beräknas.

Den härigenom för Låne-Kontoret uppkomna förlust har likväl af Ombudsmannen derstädes blifvit Kontoret ersatt.

§. 64.

Till följd af Banko-Reglementets 221 §. hafva Fullmägtige, efter vederbörandes hörande, uppgjort och till efterrättelse, intilldess annorlunda förordnadt varder, fastställt följande reglementariska föreskrifter, angående diskontering af inrikes vexlar och accepterade invisningar vid Handels- och Närings-Diskonten i Stockholm, samt Låne-Kontoren i Götheborg och Malmö, nemligen:

§. 1. "I följd af Rikets Ständers vid sistförflutna Riksdag fattade beslut, komma, jemte den hittills ombesörjda *belåning* af löpande förskrifningar, accepterade invisningar samt inrikes vexlar, från och med år 1846 att af Direktionen öfver *Handels-* och *Närings-Diskonten i Stockholm (Götheborgs Låne-Kontor) (Malmö Låne-Kontor) diskonteras:*
inrikes vexlar betalbara i *Stockholm (Götheborg) (Malmö)*
och *invisningar*, till betalning godkände af i *Stockholm (Götheborg) (Malmö)* boende personer; bägge dessa slags papper utställda på högst sex månaders betalningstid och i Svenskt mynt.

§. 2. Diskontering å kortare tid än 30 dagar är icke medgifven.

§. 3. Räntan, hvilken förskottsvis afdrages, är fastställd till 4 procent.

§. 4. Diskontering af vexel eller invisning sker företrädesvis framför belåning.

§. 5. Högsta tillåtna skuldsättnings-beloppet under alla de förhållanden, uti hvilka någon, vare sig i egenskap af Låntagare, Vexel- eller Hypotheks-utgifvare, Acceptant, Endossent eller Löftesman kan blifva hos Diskont-Verket häftande, — deri ej inbegripet hvad han må vara till Banko-Diskont-Verket skyldig — får icke öfverstiga 40,000 R:dr Banko.

På samma Diskonteringsdag må ingen äga att diskontera vexlar å sammanräknadt mindre belopp, än 1000 R:dr Banko, utom vid de tillfällen när lån

icke genast kunna från Allmänna Diskonten utfalla, då minimi-beloppet utgör 500 R:dr Banko.

Vexel å lägre summa än 166⅔ R:dr och Invisning å mindre belopp än 1000 R:dr, allt Banko, antagas ej till diskontering.

§. 6. Räntebärande Vexlar och Invisningar äro till diskontering icke antagliga.

§. 7. *Vexel*, hvarå diskontering sökes, skall, utställd i enlighet med den i Lagen för Inrikes vexlar den 20 Maj 1835 stadgade form, vara accepterad. Är Acceptanten icke bosatt i *Stockholm (Götheborg) (Malmö)* skall i accepten uppgifvas namnet på en derstädes boende person, hos hvilken betalningen vid förfallotiden tillhandahålles. I sådant fall erfordras jemväl att sista Öfverlåtaren (Endossenten) har sitt hemvist derstädes. Innehafvare af en till diskontering antagen Vexel bör egenhändigt påteckna sin öfverlåtelse deraf på *Handels- och Närings-Diskonten (Låne-Kontoret)*.

§. 8. *Invisning*, som till diskontering erbjudes, skall vara accepterad. Den, som diskonteringen äskar, antingen han sjelf utgifvit Invisningen eller innehar den genom öfverlåtelse, skall egenhändigt transportera densamma på *Handels- och Närings-Diskonten (Låne-Kontoret)*.

§. 9. Öfverlåtelse på *Handels- och Närings-Diskonten (Låne-Kontoret)* af Vexel eller Invisning, hvarå diskontering sökes, skall icke äga rum, förr än penningarne utfalla.

§. 10. Innehafvare af Vexel eller Invisning, som åstundar sådan hos *Diskont-Verket (Låne-Kontoret)* diskonterad, äger att derom göra anmälan hos *Verkets (Kontorets)* Kamererare å de för lånehandlingars emottagande bestämda dagar från kl. 9 till 1, medelst aflemnande af berörde Vexel eller Invisning, åtföljd af särskild anmälnings-sedel, hvarå upptages:

Vid ifrågaställd diskontering af Vexel: Vexel-gifvarens, Godkännarens samt Sökandens för- och tillnamn, yrken och adresser, äfvensom förut befintliga Öfverlåtares namn, jemte Vexelns datum, summa och förfallotid samt antalet dagar derintill, hvarå diskonteringen åstundas, från Thorsdagen räknadt eller, om helgedag då inträffar, från nästa dag derefter.

Vid diskontering af Invisning. Invisningsgifvarens och Godkännarens för- och tillnamn, yrken och adresser, invisningens belopp samt tiden då den blifvit utställd och är till betalning förfallen; skolande anmälningssedel för diskontering af så väl Vexel som Invisning af sökanden egenhändigt underskrifvas.

§. 11. Den å Vexel- eller Invisningssumman förskottsvis afgående räntan uträknas och kontrolleras af *Diskontverkets* (*Lånekontorets*) tjenstemän."

Varande öfver 8 §. den förklaring af Fullmägtige meddelad, att invisning, för att hos Handels- och Närings-diskonten samt Lånekontoren kunna till diskontering antagas, skall vara ställd till viss man eller ordres.

Fullmägtige, som, vid upprättandet af ofvanintagna reglementariska föreskrifter, i allmänhet följt de grunder, 222 §. af Banko-Reglementet innefattar, i afseende på *utlåning* genom Handels- och Närings-diskonten, hafva dock derifrån afvikit hufvudsakligen i så måtto, att de förordnat det föreskriften i 5 mom. af berörde §. borde, vid fråga om diskontering af vexel, tillämpas endast å den af endossenterne, som vexeln i sista hand öfverlåtit. Revisorerne medgifva väl, att då högsta beloppet, hvarför någon får häfta uti nämnde Diskontverk, är bestämdt till 40,000 R:dr; skulle det ändamål, Rikets Ständer genom vexel-diskonteringen afsett, hafva motverkats i händelse alla å en vexel befintlige öfverlåtare antecknats såsom gäldenärer; men enär denna åtgärd torde för Diskontens säkerhet böra iakttagas, så följer äfven deraf, enligt Revisorernes åsigt, att omförmäldta maximum bör betydligen förhöjas eller ock föreskriften om ett maximi-belopp, alldeles uteslutas.

Revisorerne anse jemväl, att, om det i 7 §. af de reglementariska föreskrifterne intagna stadgande, att sista öfverlåtaren å en domicilierad vexel skall hafva sitt hemvist på diskonterings-orten, icke funnes, så skulle vexlars uppkomst och spridande i rörelsen derigenom befrämjas.

Af Fullmäktiges Protokoll inhemtas, att fråga uppstått, huruvida vexel, dragen inom riket af utländsk man vore till diskontering antaglig, så vida någon anmärkning mot säkerheten eller mot vexeln i öfrigt ej förekomme, samt att pluraliteten inom så väl Handels- och Närings-diskont-direktionen, som Fullmägtige, under åberopande hufvudsakligen deraf, att Diskontens rätt att på grund af vexel utkräfva betalning ej skulle kunna göras gällande mot utländsk man, hvilken ej vore af Svenska Exekutions-lagarne eller deras verkställare åtkomlig, förklarat det en så beskaffad vexel icke finge diskonteras.

På de af pluraliteten anförda skäl, gilla Revisorerne berörde förklarande; hvarjemte de ansett sig böra för Rikets Ständer anmäla, att Revisorerne af Banko-diskont-verkets förvaltning för nästlidne år, med anledning af förevarande fråga, yttrat, att, då enligt deras tanke, pluralitetens åsigt kunde i tillämpningen komma att i ganska väsendtlig mån motverka det för befrämjande af handel och näringar afsedda ändamål med den, enligt Banko-Reglementets 221 §., inrättade låne-anstalt för diskontering af inrikes vexlar och invisningar, samt enär i Reglementet föreskrift saknades huruledes uti ifrågasatta fall förhållas borde, hade Diskont-Revisorerne funnit ämnet vara af den vigt, att böra blifva föremål för Banko-Utskottets pröfning och i sådant afseende hemställt, det en i Svenskt mynt inom Riket betalbar, ehuru af utländsk man dragen vexel må uti Handels- och Närings-diskonten diskonteras, under vilkor, att minst 3:ne inländska personer i öfrigt för vexeln äga betalningsskyldighet, och att desse personers hvar för sig ägande vederhäftighet af Direktionen godkännes.

Slutligen hafva Revisorerne skolat anmäla, att Fullmägtige ansett hinder icke möta för diskontering i Handels- och Närings-diskonten af vexlar eller invisningar, utgifne eller accepterade af de Ledamöter i nämnda Direktion, hvilka icke tillika deltaga i Banko-diskont-direktionen:

Uppköp af räntebärande Papper.

§. 65.

Af den efter 1846 års Bokslut upprättade öfversigt af Bankens ställning, visar sig, dels att Banken, vid nämnde års slut, utöfver grundfonden ägde en behållning af 2,537,084 R:dr, 11 sk. 4 rst., och dels att summan af räntebärande papper, Riksgäldskontorets Obligationer deruti inräknade, utgjorde B:ko R:dr 5,589,400: — —

Under innevarande år äro uppköpte:

Östgötha Hypotheks-Förenings Obligationer å 600,000 Mark Hamburger Banko, i räkenskaperne bokförda med . .	„	533,333: 16. —
Skånska Hypotheks-Föreningens Obligationer å . .	„	30,000: — —
samt Hypotheks-Föreningens öfver Småland och Halland dito å	„	100,000: — —
så att Bankens tillgång på det hela uti publika Verks och Auktoriteters Obligationer för närvarande uppgår till		6,252,733: 16. —

På grund af stadgandet i 229 §. af Banko-Reglementet, att Bankovinsten bör, i den mån, som densamma inflyter, användas till uppköp af räntebärande papper, beslöto väl Fullmägtige den 10 nästlidne Juni, att för det till ändamålet disponibla beloppet af 400,000 R:dr Banko, då inköpa Obligationer, löpande med minst 4 proc. ränta och utgifna af Riksgäldskontoret eller andre Verk och Inrättningar, hvilkas Obligationer Fullmägtige ansågo lemna full säkerhet; men för verkställighet af detta beslut blef, så vidt protokollen utvisa, någon åtgärd af Fullmägtige icke vidtagen hvarken då eller sedermera förr än, uppå ansökning af Direktionen för Smålands och Hallands Hypotheks-Förening, Fullmägtige den 22 påföljde Juli biföllo ett uppköp, för Bankens räkning, af nämnde Förenings Obligationer.

Inre detalj-förhållanden.

§. 66.

Från räkningen: "Bötesmedel till disposition åt de fattige" hafva Fullmägtige, på grund af dem lemnad rättighet, låtit till åtskillige i behof stadde enkor och barn efter tjenstemän inom Bankostaten m. fl. personer utbetala gåfvor; hvarvid Revisorerne ansett sig böra anmärka, att, enligt hvad protokollen gifva vid handen, Fullmägtige å berörde räkning, år från år, till samma personer utanordnat till beloppet bestämda gratifikationer, hvilka derigenom synas hafva iklädts egenskapen af pensioner samt föranledt, att ifrågavarande räkning, som år 1839 ägde uti förräntade medel 1,500 R:dr, för närvarande icke har mot ränta utestående mera än 400 R:dr, allt Banko.

§. 67.

Fullmägtige hafva förordnat, att de i Banken qvarvarande Vexel-Banko-verifikationer för åren 1687—1776 borde genom förbränning å Bergsunds Bruk här vid staden förstöras, dock att derförinnan dels ett band för hvarje gång de bland berörde verifikationer befintliga sedlar å daler Kopparmynt undergått någon förändring, afskiljdes, för att i Bankens Arkiv fortfarande förvaras, samt dels ett band för hvarje 10:de år af ifrågavarande dokumenter, efter föregången fullständig annullering utlemnades till Kongl. Mynt-kabinettet, att tjena till prof på de myntrepresentanter, som under olika tider varit i fäderneslandet gällande; och är den sålunda beslutade förbränningen, hvarom Understyrelsen anmodats att under iakttagande af nödig kontroll besörja, enligt hos Fullmägtige gjord anmälan, behörigen verkställd.

§. 68.

Metalliska värdet af Bankens Myntkabinett, utgörande vid 1844 års slut 14,559 R:dr 18 sk. 3 rst., och som under loppet af år 1845 genom inköp af mynt och medaljer vunnit en ytterligare tillökning af 313 R:dr 14 sk. 9 rst., har sistnämnde år, i stöd af 225 §. i Banko-Reglementet blifvit mot Kapital-konto afskrifvet och upptaget bland Bankens inom linien förda tillgångar med tillhopa 14,872 R:dr 33 sk., hvilket värde under år 1846 än vidare ökats med 71 R:dr 23 sk. 11 rst. genom de under samma år gjorda inköp.

Vid beseende af nämnde Myntkabinett, hafva Revisorerne kommit i tillfälle erfara, att de befintliga samlingarne af Mynt och Medaljer äro väl ordnade.

§. 69.

Under loppet af år 1846 har Brunnen å Jerntorget blifvit till sin öfre del ommurad, ny huggen gråstensring inlagd och stensättningen deromkring i tjärbruk murad, hvarefter blifvit insatt den, enligt Höglofl. Banko-Utskottets vid sednaste Riksdag fattade beslut, anskaffade nya Tryckpump med tillhörande bottenplåt och öfverbyggnad af tackjern, tillverkad af Direktören Th. Muncktell, som den 2 sistlidne Juli derföre uppburit den betingade betalningen, uppgående, efter afdrag af ersättning för koppar, metall, bly och jern uti förra pump- och tryckverks-inrättningen, till 2,802 R:dr 6 rst. Banko.

Vid anställd besigtning af Bankens brandanstalter, har det nya pumpverket synts Revisorerne vara ändamålsenligt.

§. 70.

Utaf Bankens skuld för utelöpande Invisningar och Insättningsbevis mellan förre Vexel-Banken och Låne-Banken hafva, med stöd af Kongl. Kungörelsen den 23 September 1834, blifvit, år 1845, afförde 209 R:dr 17 sk. 2 rst., eller sammanräknade beloppet af sådane invisningar, som icke inom 10 år till inlösen företetts; och är, på enahanda grund, den siste så beskaffade invisningen, stor 15 R:dr, år 1846 afskrifven, i följd hvaraf den häröfver förda räkning nu mera upphört.

§. 71.

Sedan Understyrelsen den 18 October 1845 upprättat en provisionel Stat för utdelning af Skrif- och Förseglings-materialier till Bankens Embets-

och

och Tjenstemän samt öfrige till Bankoverket hörande personer, men Fullmägtige den 25 Juni 1846 förordnat, att all tillämpning af berörde stat den 1 derpåföljde Juli borde upphöra, samt att efter denna tid Skrif- och Förseglings-materialier icke annorlunda finge från Bankens ekonomie-afdelning utlemnas än mot reqvisition af vederbörande afdelnings ordinarie eller tillförordnade chef, den der egde, att till de inom afdelningen, kontoret eller expeditionen anställde eller derunder lydande embets- och tjenstemän samt konstidkare låta utdela hvad hvar och en kunde i och för tjensten behöfva; så har en särskild räkenskap, grundad å reqvisitioner från vederbörande chefer blifvit inrättad, deraf ett uppgjordt och vederbörligen granskadt sammandrag, utvisande den qvantitet skrifmaterialier och andra förnödenheter, som till hvarje serskild afdelning, kontor samt expedition blifvit under året utlemnad, skall, enligt Fullmägtiges tillika meddelade föreskrift, vid Bankens Hufvudbok för 1847 och kommande åren fogas.

§. 72.

Under titel: "Förskott å Banko-statens löner i följd af år 1773 medgifven anticipationsrätt för högst ett qvartal" äro i räkenskaperne balancerade för år 1845 R:dr 30,377: 24 sk. och för år 1846 R:dr 30,015.

Med anledning häraf och efter vunnen kännedom, att Bankens embets och tjenstemän från äldre tider åtnjutit rättighet, att, efter intjenad begrafningshjelp, få anticipationsvis lyfta ett qvartals lön; hafva Revisorerne velat yttra den åsigt, att om en dylik förmån än vidare skulle vederbörande förunnas, något stadgande derom bör i nästblifvande Banko-Reglemente intagas.

§. 73.

Åtskillige vid granskningen af Bankoverkets räkenskaper förekomna anmärkningar, hafva uti aflåten skrifvelse blifvit Fullmägtige meddelade, med anmodan att vidtaga nödig åtgärd, för vinnande af rättelser i de anmärkte delarne.

Angående Tumba Pappersbruk.

§. 74.

Af räkenskaperne, som äro upstälda på ett enkelt och lättfattligt sätt samt efter verkställd granskning befunnits till ziffran riktige, inhemtas följande förhållanden:

	1845.			1846.		
1:o. Ingående Balans.						
Debet.						
Skuld till Låne-Afdelningen	56,726	30	4	13,741	6	3
Behållning i kontanta penningar, rudimaterier, papper m. m.	303,576	45	6	353,796	36	6
Summa	360,303	27	10	367,537	42	9
Kredit.						
Kassa-Behållning å räkningen N:o 1	388	28	3	429	—	3
D:o d:o N:o 2	414	2	9	———	—	—
Tumba Bruk med jordegendom, åbyggnader och fasta inventarier	250,000	—	—	250,000	—	—
Rudimaterier, förråder och lösa inventarier . .	95,631	22	1	104,824	47	8
Papper under arbete vid årets slut	3,000	—	—	3,000	—	—
Fordringar för lefvereradt papper	9,869	22	9	9,283	42	10
För lemnadt förskott till f. d. Vaktmästaren E. Westerlund, för upphandling af lump . .	1,000	—	—	———	—	—
Summa	360,303	27	10	367,537	42	9
2:o. Papperstillverkningen.						
Värdet af det färdiga papperet har uppgått till:						
För Bankens räkning . . . . . *a*)	94,901	5	3	*b*) 128,392	33	10
Transport	94,901	5	3	128,392	33	10

a) År 1845 Sedelpapper:

22,900	Blanketter med valören	100 R:dr	à 21 R:dr	480	43	2		
17,000	d:o	d:o 10 „	à 18 „	306	—	—		
728,000	d:o	d:o 2 „	à 7 „	5,096	—	—		
240,000	d:o	d:o 32 sk.	à $4\frac{1}{6}$ „	1,680	—	—		
1,120,000	d:o	d:o 8 och 12 „	à $4\frac{1}{6}$ „	4,666	32	—	12,229	27	2

	1845.			1846.		
Transport	94,901	5	3	128,392	33	10
För främmande räkning . . . . . c)	7,677	21	5	d) 9,643	23	8
„ Brukets egen räkning . . . . . e)	1,545	--	8	f) 1,320	5	7
Tillsammans	104,123	27	4	139,356	15	1
Transport	104,123	27	4	139,356	15	1
Transport		—	—	12,229	27	2
Blanketter för Låne-afdelningen 83,000 . à 12 R:dr	996	—	—			
„ „ Kassa- d:o 120,000 . à 12 „	1,440	—	—	2,436	—	—
Postpapper N:o 1. 22 ris . . . . . à $16\frac{2}{3}$ „	366	32	—			
„ N:o 2. 7 d:o . . . . . à $13\frac{1}{3}$ „	93	16	—			
Skrifpapper. Litt. A. 195 ris . . . . à 10 „	1,950	—	—			
„ N:o 1. 236 d:o . . . . à 6 „	1,416	—	—			
„ N:o 2. 230 d:o . . . . à $4\frac{2}{3}$ „	1,073	16	—			
Tryckpapper $78\frac{2}{5}$ d:o . . . . à 4 „	313	28	9	5,212	44	9
Charta-Sigillatæ papper:						
Skrifnings- 1,798,800 Blanketter. . à 33: 40.	60,359	19	2			
Biläggnings- 1,717,418 „ . . à 7: 20.	12,737	24	10			
Vexel- 180,000 „ . . à 7: 19.	1,331	12	—	74,928	8	—
Till Banko-Diskonten 20,000 st. pappers-konvoluter à 4: 34. 8.		—	—	94	21	4
Summa		—	—	94,901	5	3
b) År 1846. Sedelpapper:						
14,000 Blanketter med valören 500 à 21 R:dr	294	—	—			
41,700 d:o d:o 100 à 21 „	875	33	7			
29,000 d:o d:o $33\frac{1}{3}$ à 18 „	522	—	—			
116,000 d:o d:o $6\frac{2}{3}$ à 18 „	2,088	—	—			
371,000 d:o d:o 2 à 7 „	2,597	—	—			
1,556,000 d:o d:o 32 sk. à 7 „	10,892	—	—			
1,730,000 d:o d:o 8 och 12 „ à $4\frac{1}{6}$ „	7,208	16	—			
1,468,000 d:o d:o 16 „ à $4\frac{1}{6}$ „	6,116	32	—	30,593	33	7
Blanketter för Depositions-afdelning. 115,000 st. à 12 R:dr		—	—	1,380	—	—
Regalpappper $13\frac{1}{2}$ ris . . . . . à 30 „	405	—	—			
Median- d:o, stort, $6\frac{1}{2}$ ris . . . . . à 24 „	156	—	—	561	—	—
Transport		—	—	32,534	33	7

	1845.			1846.		
Transport	104,123	27	4	139,356	15	1
Papper under arbete vid årets slut	3,000	—	—	4,840	—	—
Värdet af silfverfigurer till förnötta pappersformar	64	36	—	—	—	—
Summa	107,188	15	4	144,196	15	1
Transport	—	—	—	32,534	33	7
Chartæ-Sigillatæ papper:						
Skrifnings- 2,295,500 Blanketter . à 33: 40.	77,664	20	—			
Biläggnings- 2,427,600 d:o . . . à 7: 20.	18,004	33	7	95,669	5	7
Till Banko-Diskonten 40,000 st. pappers-konvoluter à 4: 34. 8.	—	—	—	188	42	8
Summa	—	—	—	128,392	33	10
c) År 1845.						
Kort-Bevillnings-stämplar 176,600 Blanketter à 14 R:dr	2,472	19	2			
Kort-Hall- d:o 177,000 d:o à $2\frac{1}{3}$ „	413	—	—	2,885	19	2
Tull-Plakat- d:o 253,500 d:o à 7 „	1,771	—	—			
Tull-Duk- d:o 66,000 d:o à $3\frac{1}{2}$ „	231	—	—	2,002	—	—
Åtskilliga Assignations- och Obligations-papperssorter till ett sammanräknadt värde af	—	—	—	2,790	2	3
Summa	—	—	—	7,677	21	5
d) År 1846.						
Medianpapper för Kongl. Kommers-Kollegium $12\frac{17}{20}$ ris à $16\frac{2}{3}$ R:dr	—	—	—	14	8	—
Kort-Bevillnings-stämplar 388,500 Blank. à 14 „	5,439	—	—			
Kort-Hall- d:o 402,000 d:o à $2\frac{1}{3}$ „	938	—	—	6,377	—	—
Åtskilliga Assignations- och Obligations-papperssorter till värde af	—	—	—	3,052	15	8
Summa	—	—	—	9,643	23	8

	1845.			1846.		
3:o. Kapitalbehållning och Brukets skuld till Låne-Afdelningen.						
Låne-Afdelningens fordran vid årets början:						
å räkningen N:o 1 för Bruksdriften . .	52,726	30	4	13,741	6	3
„ räkningen N:o 2 för nybyggnader och reparationer	4,000	—	—	———	—	—
Förskott på räkningen N:o 1	64,000	—	—	64,000	—	—
Afskrifning för makuleradt Chartæ-papper . .	———	—	—	784	35	4
Hos Låne-Afdelningen innestående medel utöfver Brukets skuld vid årets början 55,265: 36. 9. hvarifrån afgår Kassa-behållning vid årets slut . . . . . 708: 13. 8.	———	—	—	54,557	23	1
Summa	120,726	30	4	133,083	16	8
Till Banken lefvereradt papper	93,493	1	5	129,079	28	—
Af åtskilliga Verk och Inrättningar samt enskilde personer för lefvereradt papper insatte medel	9,492	22	8	4,003	28	6
Transport	102,985	24	1	133,083	8	6
e) År 1845. Omslags- och Mellanläggs-papper samt Bindblader	———	—	—	1,192	4	10
Under Året fallet Utskottspapper, 1,411 L℔. 13 ℔. à 12 sk.	———	—	—	352	43	10
Summa	———	—	—	1,545	—	8
f) År 1846. Omslags- och Mellanläggs-papper samt Bindblader	———	—	—	937	9	9
Under året fallet Utskotts-papper, 1,531 L℔. 13 ℔. à 12 sk.	———	—	—	382	43	10
Summa	———	—	—	1,320	5	7

	1845.			1846.		
Transport	102,985	24	1	133,083	8	6
Afskrifning af fordran på räkningen N:o 2 . .	4,000	—	—	———	—	—
Differens, uppkommen genom runstycksbråk .	———	—	—	———	8	2
Låne-Afdelningens fordran vid årets slut . .	13,741	6	3	———	—	—
Summa	120,726	30	4	133,083	16	8
Från Låne-Afdelningens fordran afdrages i Bankens räkenskaper Kassa-behållningen vid årets slut, så att densamma derstädes utbalanceras med	13,312	6	—	———	—	—
4:o. Vinst- och Förlust-räkningen.						
Debet.						
Rättegångs-utgifter	19	16	—	———	—	—
Differens, uppkommen genom runstycksbråk .	———	6	6	———	—	—
Afskrifning för makuleradt papper	———	—	—	784	35	4
Afskrifne inventarier	———	—	—	194	40	3
Ökning i Brukets bokförda kapital-värde . .	50,219	39	—	65,539	22	—
Summa	50,239	13	6	66,519	1	7
Kredit.						
Influtna hyresmedel för Magazinet i Stockholm	264	6	—	240	—	—
D:o räntemedel och rättegångs-omkostnadsersättning af f. d. Vaktmästaren Westerlunds löftesmän	135	—	—	———	—	—
Skillnad i bokfördt värde å gammalt bly . .	11	47	6	———	—	—
Värdet af jernskrot	42	—	—	———	—	—
D:o af gammal koppar	283	42	8	———	—	—
Differens, uppkommen genom runstycksbråk .	———	—	—	———	8	2
Vinst af jordbruket	622	11	3	316	30	11
D:o af mjölqvarnen	220	5	3	232	34	7
D:o af papperstillverkningen	48,659	44	10	65,729	23	11
Summa	50,239	13	6	66,519	1	7

	1845.			1846.		
5:o Utgående Balans.						
Debet.						
Kassa-behållning	429	—	3	708	13	8
Tumba Bruk med Jordegendom, Åbyggnader och fasta inventarier	250,000	—	—	250,000	—	—
Rudimaterier, förråder och lösa inventarier .	104,824	47	8	93,925	13	1
Papper under arbete till påföljande år . . .	3,000	—	—	4,840	—	—
Fordringar för lefvereradt papper	9,283	42	10	15,305	8	8
D:o hos Låne-Afdelningen	———	—	—	54,557	23	1
Summa	367,537	42	9	419,336	10	6
Kredit.						
Skuld till Låne-Afdelningen	13,741	6	3	———	—	—
Kapital-behållning	353,796	36	6	419,336	10	6
Summa	367,537	42	9	419,336	10	6
6:o Kapital-Konto.						
Debet.						
Utgående Balans	353,796	36	6	419,336	10	6
Kredit.						
Ingående Balans	303,576	45	6	353,796	36	6
Ökning i Brukets bokförda Kapital-värde . .	50,219	39	—	65,539	22	—
Sgr.	353,796	36	6	419,336	10	6
Af förestående Räkenskaps-uppställning visar sig, att Tumba Bruk, hvarest papperstillverkningen bedrifvits under år 1845 med 1,029¼ och under år 1846 med 1,163 formningsdagar, lemnat en nettobehållning af	50,219	39	—	65,539	22	—

Angående förvaltningen af nämnde bruk, hvarom nu församlade Revisorer, i likhet med hvad tillförene alltid ägt rum, på stället tagit kännedom, anse Revisorerne sig böra tillkännagifva, att densamma på ett förtjenstfullt sätt är vorden besörjd, för hvilket omdöme Revisorerne hemtat stöd af räkenskaperne, hvaraf inhemtas, att Bruket, som tillförene häftat för en ganska betydlig förlagsskuld till Banken, icke allenast godtgjort berörde skuld, utan äfven derutöfver till Banken lefvererat 55,265 R:dr 36 sk. 9 r:st Banko, som ingått till Bankens vinst.

Genom en vid Tumba införd method, att från skäf befria lump, ohäcklad hampa och lin samt frånhäcklade blånor, så att felfritt papper deraf kan åstadkommas, har Bruket under den sednare tiden vunnit en ganska betydlig besparing.

§. 75.

Sedan, i följd af den uti sednaste Revisions-Berättelse omförmälda Kungörelse om anbuds emottagande i och för utarrendering af Tumba Bruks Jordbruk, endast ett sådant inkommit, hvilket befunnits oantagligt, samt, med anledning af föreskriften i 250 §. af Banko-Reglementet, Bruksarbetarne, uppå tillfrågan, förmält sig icke vara villige, att, under något vilkor, Jordbruket vid Tumba emottaga; förnyades ofvanberörde Kungörelse, som föranledde tvenne anbud, det ena å 80 R:dr och det andra å 66 R:dr 32 sk., allt Banko, och för år räknadt, men med afseende derå, att jordbruket under sednare åren lemnat en icke obetydlig afkastning, blefvo ej eller dessa anbud antagne; och har i och för jordbrukets utarrendering någon åtgärd sedermera icke vidtagits.

§. 76.

Revisorerne torde i samband härmed böra fästa uppmärksamhet derpå, att, enligt räkenskaperne, *jordbruket* vid Tumba, utöfver hvad som, jemlikt antaget och under flera år bibehållet bokföringssätt, blifvit detsamma påfördt, lemnat en vinst år 1845 af 622 R:dr 11 sk. 3 r:st, och år 1846 af 316 R:dr 30 sk. 11 r:st, allt Banko.

§. 77.

Räkenskaperne utvisa jemväl, att *Mjölqvarnen*, som tillförene, i följd af vattenbrist, vid ett och annat tillfälle, gifvit förlust, under de tvenne sistförflutna åren drifvits med en vinst, uppgående år 1845 till 220 R:dr 5 sk. 3 r:st och år 1846 till 232 R:dr 34 sk. 7 r:st, allt Banko.

§. 78.

§. 78.

Under åren 1845 och 1846 hafva, utom sådane arbeten, som för byggnadernes underhåll och verkstädernes behof alltid ifrågakomma, följande reparationer blifvit verkställde, nemligen:

Den under år 1844 påbörjade Dammbyggnaden till förkortande af Rännan, som leder driftvattnet till Öfre Verkhuset, blef år 1845 fortsatt genom Limhuset och under Skäreribyggningens södra ända fram genom Förvaltarens trädgård, och var vid årets slut så nära färdig, att deraf endast återstod uppsättningen af sjelfva Dammbröstet, hvilken förlidet år verkställdes i sammanhang med en då uppsatt ny jernränna emellan denna Damm och Öfre Verkhuset. Genom ifrågavarande Dammbyggnad har rännledningens längd blifvit betydligt förminskad.

Öfre Verkhuset har försetts med en tillbyggnad, innehållande tvenne Blekkistor af eldfast tegel samt en apparat för utveckling af Chlorgas.

I samma Verkhus är dessutom uppsatt en apparat för silning af Nedre Verkhusets vaskvatten, hvilket ditledes genom gjutna jernrör, nedlagde efter botten af hjulbäcken mellan Dammen och Nedra Verkhusets vattenränna.

Sistnämnde Verkhus har erhållit en ny Blekkista med tillhörande dragtrumma.

Ett Pumpverk för drifvande af hydrauliska Prässarne i Packkammaren har, sedan det i slutet af år 1845 till Bruket ankommit från Direktören Munktells Faktori i Eskilstuna, hvarest det är vordet förfärdigadt, blifvit vid nästlidet års början uppsatt.

I behof af större utrymme för Lumpskäringen har ett Magasin för sådant ändamål blifvit inredt; hvarefter det så kallade Limmtorkhuset, som, genom en ändamålsenligare process för torkning af papper, nu mera är öfverflödigt, förändrats till Lump-magasin och Lumpskäreri.

§. 79.

Uppå derom af Stockholms Stads Drätsel-Kommision gjord framställning, hafva Fullmägtige den 3 September sistlidet år beslutat, att tills vidare under en tid af tvenne år, räknadt från den 1 April 1847, till bemälda Kommission, mot en årlig hyressumma af 500 R:dr Banko, upplåta det Tumba Bruk tillhöriga, här i Staden belägna, Magasinshus, för att till Slagteri begagnas.

§. 80.

För biträde vid de Förvaltaren vid Tumba Bruk åliggande Kontorsgöromål, hafva Fullmägtige den 28 Januari och 19 Augusti innevarande år anvisat ett arfvode af 500 R:dr Banko, efter år räknadt, att af Brukets medel utgå till den person, Förvaltaren till nämnde uppdrag utser, och begagnas under den tid af 12 månader, Förvaltaren, enligt företedde Läkarebetyg, af sjukdom hindras, att utöfva alla honom tillhöriga Kontorsgöromål.

§. 81.

Med Förvaltaren vid Tumba är under den 14 Januari detta år, i anledning af 239 §. i Banko-Reglementet, öfverenskommelse träffad, att Kosthållningen vid Bruket skall, emot en summa af 200 R:dr Banko, under innevarande år, utaf Förvaltaren bestridas så väl för Inspekterande Fullmägtigen vid hans besök å Bruket samt Fullmägtige och deras Kansli-biträde vid inventeringen och besigtningen derstädes, som äfven för de personer, hvilka i Brukets ärender för kortare tid uppehålla sig å stället; hvaremot kosthållningen för dem, som erhålla uppdrag att öfvervara sedelformning, ersättes efter den i sådant afseende uppgjorda och gillade taxa.

§. 82.

Jemlikt 240 §. i Banko-Reglementet, åligger det Inspekterande Fullmägtigen öfver Bruket, att, i samråd med Förvaltaren och Pappersmästaren, hvarje år i October månad upprätta detaljerade förslag till så väl Arbetsplan, som Utgifts- och Inkomst-beräkning för följande året.

Under de år, Revisionen omfattar hafva så beskaffade förslag icke blifvit uppgjorde, såsom anledning hvarför uppgifvits, dels att som Brukets största verksamhet tagits i anspråk för tillverkning af stämpladt papper samt papper till Privat-Bankers Kredit-sedlar och beställningarne derå ingå först under löpande året, så kan året förut ej upprättas någon Arbetsplan, användbar för det dermed afsedda ändamål, samt dels att då en tillförlitlig Arbetsplan icke kan åstadkommas, det ej eller varit möjligt att uppgöra utgifts- och inkomst-beräkning.

Med gillande af dessa skäl, anse Revisorerne, för deras del, ofvanberörde underlåtenhet destomindre till anmärkning föranleda, som de genom 241 §. i Banko-Reglementet anbefallde förslag till veckoaflöning m. m. för Brukets arbetare blifvit, i behörig ordning, upprättade samt till Fullmägtige aflemnade.

§. 83.

Beträffande den i 75 §. af 1845 års Revisions-Berättelse omnämnda förändring, i afseende på en fullständigare bokföring vid Tumba, hvartill, bland annat, hörde ej mindre ordentlig och så beskaffad material-räkning öfver in- och utgående effekter, som för Kronans Verk i allmänhet begagnas, än äfven special-räkning för öfver-arbete, med uppgift om personer, timmar, ändamål och betalning för sådant arbete, hafva Revisorerne funnit, att material-räkning öfver de vid Bruket in- och utgående effekter blifvit, för båda Revisionsåren, uti Brukets Hufvud-Bok intagen, ehuru för olika materialier förd på serskilda folier och konti, samt att räkningar för öfverarbete, upptagande personernes namn, som arbetet verkställt, timmar, ändamål och betalning äro Hufvud-Boks-Verifikationerne bilagde; hvilka räkningar, enligt Revisorernes tanke, äro nöjaktige och icke kunna vid en Inrättning, der en betydlig Bruksrörelse, inblandad med jordbruk, bedrifves och hvarvid öfverarbete måste förekomma vid en mängd serskildta handtverk och göromål, utan allt för stor möda vidare förfullständigas.

I afseende åter å det Fullmägtige gifna uppdrag, att, efter med Förvaltaren träffad öfverenskommelse om indragning af nuvarande Bruksskrifvarebefattningen, tillsätta och uppgöra instruktion för en tjensteman, hvilkens hufvudsakliga åliggande skulle blifva, att öfver penninge- och material-förvaltningen vid Bruket hålla en kontrollerande tillsyn, har icke till Revisorernes kännedom kommit huruvida någon åtgärd i anledning deraf blifvit vidtagen.

Då Banko-Fullmägtiges förvaltning, under den tid, nu fulländade Revision omfattar, fortfarande utmärkt sig för synnerligt nit och berömvärd omtanka, är det för Revisorerne en sann tillfredsställelse, att hos Rikets Ständer tillstyrka, det Fullmägtige för nämnde förvaltning måtte erhålla full decharge.

Revisorerne anse sig derjemte böra vitsorda den ordning och noggrannhet, hvarmed Under-Styrelsen, Fiskals-Embetet samt öfriga Embets- och Tjenstemän i allmänhet handlagt de dem tillhöriga göromål.

Uti aflåten skrifvelse, hafva Revisorerne anmodat Fullmägtige, att låta till trycket befordra samt med allmänna Tidningarne utdela denna Berättelse.

För de uti Berättelsen förekommande ziffer-uppgifters öfverensstämmelse med dels räkenskaperne och dels de till Revisorerne inlemnade räkenskapsutdrag är Banko-Sekreteraren ansvarig.

De uti åtskilliga frågor anmälda reservationer förvaras vid Revisorernes Protokoll. Stockholm den 13 November 1847.

På Ridderskapet och Adelns vägnar:

G. Lagerbjelke. *Axel Rappe.* *Leonard Fr. Rääf.*
Fredr. Aminoff. *J. A. Gripenstedt.* *A. Råfelt.*

På Preste-Ståndets vägnar:

Nils Lindgren. *C. G. Berlin.* *A. P. Traneus.*
Anders Sandberg. *A. Unger.* *Joh. Norrmann.*

På Borgare-Ståndets vägnar:

Reinh. Reusel. *A. W. Björck.* *Gabriel Herlitz.*
Carl Axel Bergsten. *E. Tjernberg.* *S. N. Levin.*

På Bonde-Ståndets vägnar:

Anders Jonsson. *H. Pehrsson.* *P. Mattsson.*
F. von Zweigbergk. *N. P. Pettersson.* *Olof Larsson.*

C. O. Ossbahr.

Berättelse, angående verkställd granskning af Banko-Verkets räkenskaper och förvaltning för åren 1845 och 1846.

RIKETS HÖGLOFL. STÄNDERS

REVISORERS

BERÄTTELSE

angående

den år 1847 förrättade granskning af de under
KONGL. MAJ:TS och RIKETS
KOMMERSE-KOLLEGIUM
ställda fonder och medel.

STOCKHOLM,
TRYCKT HOS ISAAC MARCUS
1847.

I egenskap af Rikets Ständers till Stats-, Banko- och Riksgälds-Verkens öfverseende valde Revisorer, hafva undertecknade haft sig ålagdt att granska redogörelserna för och förvaltningen af de under Kongl. Maj:ts och Rikets Kommerse-Kollegium ställda fonder och medel. Sedan denna granskning numera blifvit fullbordad, få Revisorerne till Rikets Ständer härmedelst i ämnet afgifva föreskrifven Berättelse, med anmälan derjemte, att som ifrågavarande medels förvaltning och räkenskaper för åren 1843 och 1844 blifvit öfversedda af Rikets Ständers år 1845 församlade Revisorer, har den nu verkställda revisionen omfattat åren 1845 och 1846.

Vid, revisionsförrättningens början hafva Revisorerne mottagit följande räkenskaper för sistberörde tvenne år, nemligen: Manufaktur-Diskontfondens Hufvudböcker och Personella räkningar, Hufvudböcker öfver Gamla och Nya Ull-Diskontfonderna samt Manufaktur-, Extra Licent-, Tull- och Konfiskations- samt Eskilstuna Fristadsmedlen, redovisningar för anslagen till godtgörande af Konsulernes utgifter, dels för Svenskt sjöfolks underhåll och hemförskaffande, dels för andra nödställda Svenskars och Norrmäns understöd, äfvensom slutligen redogörelse för de till Navigationsskolornas första organisation anvisade medel, tillika med de till samtliga ofvanberörde räkenskaper hörande verifikationer. Revisorerne hafva jemväl tagit kännedom så väl af Kongl. Kommerse-Kollegii till Kongl. Maj:t afgifna underdåniga Berättelser, angående förenämnde fonders förvaltning under sistförflutna tvenne år, som ock af den Berättelse, hvilken särskilda, af Kongl. Maj:t i nåder tillförordnade Revisorer i underdånighet aflemnat, rörande Manufaktur- och Ull-Diskonternas förvaltning och räkenskaper för år 1845; varande en dylik Berättelse för år 1846 icke till Revisorerne aflemnad.

Enligt hvad uti Rikets Ständers sednast församlade Revisorers Berättelse omförmäles, ägde *Manufaktur-Diskontfonden* vid 1844 års slut en behållning af 963,512 R:dr 37 sk. 11 rst., hvaruti likväl inbegrepos osäkra fordringar af tillsammans 181,760 R:dr 35 sk. 10 rst. Fondens inkomster genom räntor å utlånta kapital uppgingo

år 1845 till		R:dr	90,856:	23. 11.
och år 1846 „		„	94,122:	13. 3.
hvartill kommer hyra för en lägenhet i fondens egendom		„	100:	— —
Summa R:dr			185,078:	37. 2.
Af dessa vinstmedel hafva under revisions-åren uedannämnde utbetalningar bestridts:				
ränta till Rikets Ständers Bank för de af kreditivet begagnade medel . . . Rdr	84,947:	30. 9.		
förvaltningskostnader	23,756:	38. 6.		
pension åt f. d. Kommerse-Rådet, Herr Hofmarskalken m. m. Leijonmark, jemlikt Kongl. Brefvet af den 23 Januari 1843, . . .	4,275:	32. —		
reparationer och diverse omkostnader för fondens fasta egendom	2,084:	28. 6.		
inbetalningar till Rikets Ständers Riksgälds-Kontor, enligt Kongl. Brefvet af den 9 November 1841, svarande mot de af Manufaktur-Diskontens medel tillförene utgångna årliga anslag till Teknologiska Institutet, . . .	28,000:	— —		
hvartill komma verkställda afskrifningar	16,308:	2. 9.		
eller tillsammans R:dr			159,372:	36. 6.
Fondens behållning har alltså under ifrågavarande tvenne år ökats med . . . . . R:dr			25,706:	— 8.
och utgjorde vid sistlidet års slut . . . . . „			989,218:	38. 7.

Beloppet af de deribland inbegripna osäkra fordringar upptages uti 1846 års utgående balans till 162,339 R:dr 1 sk. 2 rst., hvilket med 19,421 R:dr 34 sk. 8 rst. understiger den summa, hvartill dylika fordringar beräknades vid början af år 1845. Denna minskning härrörer dock förnämligast af de, med stöd af Kongl. Brefven den 24 Oktober 1845 och 6 Oktober 1846 samt Kongl. Kommerse-Kollegii beslut af

den 18 Augusti sistnämnde år, verkställda afskrifningar af äldre fordringar, tillsammans uppgående till 16,308 R:dr 2 sk. 9 rst., för hvilkas godtgörande, efter låntagarnes och reversutgifvarnes numera inträffade död, all utsigt förlorats. Till närmare upplysning rörande Manufaktur-Diskontfondens ställning under revisionsåren, bifogas tvenne deröfver upprättade kapitalslut.

Emot giltigheten af de skäl, hvilka föranledt omförmälda i Manufaktur-Diskontens räkenskaper verkställda afskrifningar, hafva Revisorerne icke något att erinra; men Revisorernes uppmärksamhet har i sammanhang härmed fästats å beskaffenheten af de, rörande sättet och vilkoren för dylika afföringars beviljande, i allmänhet meddelade bestämmelser. Så vidt Revisorerne kunnat finna, utgöras dessa bestämmelser allenast af följande, nemligen: 1:o Rikets Ständers underdåniga skrifvelse af den 8 Augusti 1815, deruti, med anledning af förrättad granskning af de under Kommerse-Kollegium ställda fonders förvaltning, Rikets Ständer anhållit "om den åtgärds vidtagande, att de fordringar, så väl "i Finland som hos enskilda personer och arbetshusen här i Riket, "hvilka årligen i räkningarne finnas balanserade, må skyndsamligen "blifva redovisade och indrifna, eller ock behörigen afskrifna;" och 2:o Kongl. Brefvet till Kommerse-Kollegium af den 1:ste Oktober 1817, hvarigenom, under åberopande af Rikets Ständers nyssberörde skrifvelse, Kongl. Maj:t i nåder förklarat Sig anse, att i dylika frågor borde följas den grund, att alla kapital- och ränteskulder, åsamkade af sådane personer, som antingen aflidit, eller ock befinnas lefvande, inom eller utom Riket, vid hög ålder och i torftiga omständigheter, utan sannolik utsigt att något ärfva eller förvärfva, må utur fondernas räkenskaper afskrifvas. Då dessa handlingar hvarken bestämdt antyda, af hvilken myndighet så beskaffade afskrifningsfrågor skola pröfvas och afgöras, eller fullständigt uppgifva de grunder, som härvid böra iakttagas, anse Revisorerne sig äga skäl hemställa, att bestämda föreskrifter angående dessa ämnen måtte i behörig ordning utfärdas.

Jemte det Kongl. Maj:t, uppå derom gjord underdånig ansökning, beviljat Hofmarskalken m. m. J. A. Leijonmark nådigt afsked från dess innehafda Kommerse-Råds-embete, har Kongl. Maj:t, jemlikt nådigt Bref till Kommerse-Kollegium af den 23 Januari 1843, bifallit, att Hofmarskalken Leijonmark, som uppnått en ålder af 67 år samt öfver 52 år varit i Statens tjenst och vore till helsan försvagad, finge af Manufaktur-Diskontfondens vinstmedel, under sin återstående lifstid, uppbära en pension, svarande mot den lön, 1600 R:dr, med derunder inbegripna 152 tunnor spanmål, och det arfvode, 275 R:dr årligen, hvilka honom,

i egenskap af Kommerse-Råd och föredragande för Diskontärender, varit af nämnde fond tillagda.

Denna pension har ock, på sätt ofvanberördt är, under revisionsåren utgått. Då den Hofmarskalken Leijonmark sålunda medgifna förmån att, jemte Kommerse-Råds-lönen, till hvars uppbärande såsom pension han är berättigad, tillika efter afskedstagandet bibehålla det arfvode, han under embetets utöfning åtnjutit, icke öfverensstämmer med hvad i dylika fall är i allmänhet stadgadt, och derjemte innefattar ett prejudikat, hvilket vid framdeles inträffande pensionsfrågor af likartad beskaffenhet skulle kunna åberopas; hafva Revisorerne funnit sig böra detta förhållande anmärka.

Med anledning af f. d. Direktören vid Teknologiska Institutet, Öfver-Direktören m. m. G. M. Schwartz's underdåniga ansökning om pension, har Kongl. Maj:t, enligt nådigt Bref till Kongl. Kommerse-Kollegium a den 3 December 1845, enär sökanden uti Direktörs-befattningen vid nämde Institut tillbragt en tid af mer än tjugu år samt, i anseende till framskriden ålder och försvagad helsa, nu icke kunde annan offentlig befattning sig åtaga, funnit godt, med afseende i öfrigt å sökandens erkända vetenskapliga förtjenster, att i nåder tillägga honom ett understöd tills vidare af 800 R:dr B:ko årligen, motsvarande Två femtedelar af hans såsom Direktör vid Institutet innehafda arfvode, att från och med år 1846 utgå från Manufaktur-Diskontfondens vinstmedel, hvarå berörde arfvode vid Institutets stiftande anvisades, med vilkor dels af behörig redovisning för de af honom under händer hafda, Institutet tillhöriga, samlingar och öfriga effekter, dels att han, efter afträdandet af sin befattning vid Institutet, tillhandagår Institutets Styrelse med de upplysningar, som, beroende af en föregående tids erfarenhet och tilldragelser inom Teknologiska Institutet, kunna finnas nödiga vid Inrättningens ordnande och framtida förvaltning. Efter hvad räkenskaperna utvisa, har, under loppet af år 1846, ifrågavarande årliga pension icke blifvit utbetald.

Sedan det å Riddarholmen befintliga Kongl. Fatburshuset, jemte tillhörande tomt, blifvit, med Rikets Ständers bifall, försåldt till Stockholm Stads Drätsel-Kommission, har Kongl. Maj:t, enligt nådigt Bref af den 18 Augusti 1845, förordnat, att de å Manufaktur-Diskontens tomt varande stallbyggnader skulle genom Öfver-Intendents-Embetets försorg och i enlighet med de af bemälte Embete uppgjorda ritningar och kostnadsförslag, påbyggas och inredas till Kongl. Fatbur med dertill hörande magasin och inrättningar.

I likhet med hvad uti förut afgifna Revisionsberättelser iakttagits, få Revisorerne i korthet redogöra för fördelningen af Manufaktur-Diskontens i låneväg disponibla tillgångar. Vid den i början af år 1845 verk-

ställda repartition, beräknades fondens säkra fordringar, inflytande intresse-medel och behållningen i Rikets Ständers Bank till ett sammanlagdt belopp af 2,319,060 R:dr 1 sk. 1 rst. Sedan härifrån afdragits årets ränta å kreditivet hos Banken, förvaltningskostnader, andra anvista utbetalningar och de fordringar, med hvilkas godtgörande anstånd utöfver nyssnämnde år blifvit i nåder medgifvet, samt derjemte afsatts det årliga anslaget till stående lån, stort 500,000 R:dr; så ansågs den återstående tillgången för alla till lån i vanlig diskontväg berättigade idkare kunna uppskattas till 1,636,313 R:dr 1 sk. 4 rst. Efter ytterligare afdrag af 214,739 R:dr 28 sk., motsvarande den, enligt särskilda nådiga förordnanden, Eskiltuna Fristads Manufakturister och deras förläggare tillkommande lånerätt, besteg sig den behållna tillgången för öfrige låntagare till 1,421,573 R:dr 21 sk. 4 rk. I enlighet med de uti Kongl. Reglementet för Manufaktur-Diskonten af den 8 Februari 1844 stadgade grunder, anslogos häraf till fördelning mellan fabriksidkare, tillhörande 1:sta klassen, 1,164,690 R:dr, efter en allmän lånerätt af 16 proc. utaf 1844 års tillverkningsvärde, emellan 2:dra klassens fabrikanter 129,638 R:dr, efter 12 procent, och emellan idkare, upptagne i 3:dje klassen, 140,580 R:dr, efter 8 procent. År 1846 uppskattades tillgångarne för diskontlånerörelsen till 1,652,401 R:dr 27 sk. 5 rst., eller, efter afdrag af det Eskilstuna Manufakturister och förläggare särskilt tillkommande lånebelopp, 222,820 R:dr 5 sk. 9 rst., till 1,429,581 R:dr 21 sk. 8 rst.; vid fördelning hvaraf emellan de till lån berättigade fabriksidkare, låneprocenten under året fastställdes för 1:sta klassen till $16\frac{1}{4}$, för 2:dra klassen till $12\frac{1}{4}$ och för tredje klassen till $8\frac{1}{8}$ procent af värdet utaf nästföregångne årets tillverkningar. I öfverensstämmelse härmed utgjorde sammanräknade lånesumman för 1:sta klassens idkare 1,145,542 R:dr, för 2:dra klassens 140,422 R:dr och för 3:dje klassens 145,570 R:dr.

Angående rättighet att i Manufaktur-Diskont-fonden upptaga lån i vanlig diskontväg för sådana inrättningar, hvilka, enligt 1844 års Kongl. Reglemente, icke innefattas bland de i allmänhet lånberättigade, hafva under revisionsåren följande nådiga förordnanden meddelats, nemligen:

1:o Kongl. Brefvet af den 10 Januari 1845, hvarigenom Fabriksidkaren C. F. Sundberg fått sig tillagd dylik lånerätt för sådana vid dess Faktori i Upsala åstadkomna arbeten, som, i anseende till konstigare sammansättning, icke kunna från vanliga verkstäder erhållas; och

2:o Kongl. Brefvet af den 27 Februari 1845, innefattande tillstånd för Bruksidkaren B. De Maré att åtnjuta lånebidrag utur Manufaktur-Diskonten för de till inhemska näringarnes behof användbara jernmanu-

nufaktur-arbeten, som förfärdigas vid dess å Ankarsrums bruk i Kalmar Län anlagda jerngjuteri.

Beträffande det särskilda anslag af 500,000 R:dr årligen, hvilket å Manufaktur-Diskontfonden blifvit anvisadt till så kallade förlagslån för anläggning och drifvande af större fabriksinrättningar af antingen ny eller väsendtligen förbättrad beskaffenhet, så voro, vid 1845 års början, dylika lån utestående till sammanräknadt belopp af 499,120 R:dr 34 sk. 2 rst. Å dessa förlagslån hafva under revisionsåren återbetalningar ägt rum af tillsammans . . . . . R:dr 185,969: 13. —
hvilka medel, jemte den vid 1845 års ingång å förlagslånefonden varande behållning af . . . . . 879: 13. 10.

summa R:dr 186,848: 26. 10.

lemnat tillgång för utassignering af följande, utaf Kongl. Maj:t i nåder beviljade förlagslån, nemligen: till

1:o Motala Mekaniska Verkstads Bolag, återstoden af det, jemlikt Kongl. Brefvet den 14 December 1841, Bolaget tillagda förlagslån å 60,000 R:dr för Verkstadens utvidgande och förbättrande, R:dr 47,000: — —

2:o Grosshandlaren G. F. Hennig, för gjorda förbättringar vid Rosendals Bomullsspinneri nära Götheborg, enligt Kongl. Brefvet af den 14 December 1841, ... 15,000: — —

3:o Bromö Glasbruks ägare, för tillverkning af hvitt fönsterglas, enligt sistnämnde Kongl. Bref, ... 16,666: 32. —

4:o Grosshandlaren August Bergman, för drifvande af dess vid Harg nära Nyköping anlagda Bomullsspinneri, enligt Kongl. Brefvet af den 29 Maj 1843, ... 39,000 — —

5:o Handlanden F. H. Kockum, för dess Jerngjuteri och Mekaniska Verkstad i Malmö, enligt Kongl. Brefvet af den 11 Februari 1846, ... 40,000: — —

Tillsammans R:dr 157,666: 32. —

Summan af de vid sistlidet års slut utevarande förlagslån utgjorde alltså 470,818 R:dr 5 sk. 2 rst.

Genom högstberörde nådiga Bref af den 11 Februari 1846, har Kongl. Maj:t, oberäknadt det till Handlanden Kockum redan utassignerande lån å 40,000 R:dr, ytterligare beviljat följande förlagslån, att, i mån af inflytande tillgångar, utbetalas, nemligen: till

1:o Grosshandlaren G. Sommelius, för drifvande af dess Oljeslageri och Olje-raffinaderi i Stockholm, ... R:dr 20,000: — —

2:o Fabriksidkaren H. Leopold, för dess vid Thorshag nära Norrköping anlagda mekaniska Bomulls-spinneri, ... 40,000: — —

Summa Rdr 60,000: — —

På sätt uti 1845 års Revisionsberättelse blifvit anfördt, hade, efter det Bruks-idkaren S. Owen afträdt sin egendom till borgenärers förnöjande, ett honom tillagdt, men ännu ej utassigneradt, förlagslån å 25,000 R:dr, jemlikt Kongl. Brefvet af den 13 November 1843, öfverlåtits på den blifvande köparen af Owens Mekaniska Faktori, för detsammas fortsatta drifvande. Som emedlertid de till Faktoriet hörande machiner, redskap och öfriga inventarier blifvit å offentlig auktion till särskilda personer försålda, och köparen af fastigheten förklarat sig icke ämna att tillverkningen vid Faktoriet fortsätta, har ifrågavarande lån icke kommit att utbetalas.

I afseende på *Gamla Ull-Diskontfonden* inhemtas af de deröfver upprättade och denna Berättelse bilagda kapital-slut, att denna fond, som vid början af år 1845 ägde en behållning af R:dr 40,608: 2. 4.
deruti inberäknadt det till 36,000 R:dr upptagna värdet af fondens fasta egendom, Ull-magasinsbyggnaden i Norrköping, under revisionsåren haft följande inkomster:

räntor . . . . . R:dr	129: 12. 4.	
ullsorterings-, värderings- och magasinerings-afgifter	4,268: 29. 6.	
hyresmedel	520: 32. 9.	
bidrag af Manufaktur-medlen . . .	2,400: — —	
eller tillsammans		7,318: 26. 7.
Summa R:dr		47,926: 28. 11.

äfvensom att under ifrågavarande tid fonden vidkänts följande utgifter:

aflöning till Ull-Kontorets tjenstemän och betjening samt Direktören L. Hofman Bang	8,345: 16. —	
rese- och traktamentspenningar för bemälte Direktör	1,534: 6. 9.	
extra utgifter	369: 37. 6.	
Transport:	10,249: 12 3.	47,926: 28. 11.

Transport:	10,249: 12. 3.	47,926: 28. 11.
reparationer å Ullmagasinshuset i Norrköping	384: 41. 10.	
räntor till Manufaktur-Diskonten för lemnade förskotter	727: 19. 9.	
afskrifning	31: 25. 1.	
tillsammans R:dr		11,393: 2. 11

Fondens behållna tillgång vid 1846 års slut utgjorde således . . . . . R:dr 36,533: 26. — hvaruti likväl innefattas osäkra och på konkurs-utredningar beroende fordringar till belopp af 11,011 R:dr 3 sk. 5 rst.

Det med Direktören L. Hofman Bang afslutade kontrakt, — enligt hvilket denne, mot årligt arfvode af 1000 R:dr jemte dagtraktamente af 2 R:dr och skjuts för tre hästar under resor i tjenste-ärender, åtagit sig att med råd och upplysningar biträda schäferi-ägare och för öfrigt fullgöra hvad honom, i afseende på ullkulturens befrämjande i Riket, kan af vederbörande myndigheter anbefallas, — har, på grund af Kongl. Brefvet af den 19 November 1845, blifvit förlängdt för en tid af ytterligare tre år, räknade från och med år 1846. Kostnaderna för berörde arfvode samt skjuts- och traktaments-ersättning äro, genom samma Kongl. Bref, anvisade att fortfarande utgå af Gamla Ull-Diskontens tillgångar.

Antalet af Kronan tillhöriga, på särskilda orter inom Riket befintliga, får utgjorde, enligt en den 31 December 1846 upprättad och Revisorerne förevisad förteckning, inalles 888 st., nemligen: af Southdowns race 300, Electoral 476, Nazer 72 och Strelitzer 40.

Enligt hvad Norrköpings Ull-Kontors räkenskaper för ifrågavarande tvenne år utvisa, uppgick qvantiteten af den vid nämnde Kontor sorterade ull år 1845 till 88,325 skålpund och 1846 till 90,675 skålpund

---

Nya Ull-Diskontfondens lånerörelse har under de tvenne år, hvilkas räkenskaper utgjort föremål för Revisorernes granskning, likasom under de näst föregångna, varit föga betydlig. Å fondens kreditiv hos Riksgälds-Kontoret, till belopp af 300,000 R:dr, hafva nemligen i förberörde afseende endast begagnats år 1845 R:dr 23,060 och år 1846 R:dr 27,580.

Af de kapitalslut, hvilka, till öfversigt af fondens ställning, härjemte bifogas, visar sig, att räntorna å utgifna Ull-Diskontlån uppgått:

år 1845 till . . . . . R:dr		709: 21. 5.	
och år 1846 till . . . . . „		874: 25. 2.	
Summa R:dr		1,583: 46. 7.	
hvaremot räntan till Riksgälds-Kontoret för de af kreditivet använda medel utgjort:			
år 1845 . . . . . R:dr	419: 33. 5.		
och år 1846 . . . . . „	589: 2. 11.	1,008: 36. 4.	
hvadan fondens vinst af lånerörelsen under begge åren bestigit sig till. . . . . R:dr		575: 10. 3.	

Enär likväl vid 1845 års ingång fondens skulder öfverstego tillgångarne med 51 R:dr 13 sk. 2 rst., utgjorde behållningen vid sistlidet års slut allenast 523 R:dr 45 sk. 1 rst., hvilken behållning, om derifrån afdragas de osäkra fordringarne, beräknade till 438 R:dr 31 sk. 9 rst., ytterligare nedgår till 85 R:dr 13 sk. 4 rst.

Då Gamla och Nya Ull-Diskontfonderna egentligen afse enahanda ändamål, den inhemska ullproduktionens uppmuntran och befrämjande, samt det så kallade ullkreditivet å Riksgälds-Kontoret, då detsamma vid 1828—1830 års Riksdag för första gången af Rikets Ständer beviljades, uttryckligen anvisades till förstärkning af den dåvarande eller Gamla Ull-Diskontfonden; vid hvilket förhållande de medel, som å berörde kreditiv lyftas, ingalunda böra betraktas såsom en från den äldre Ull-Diskonten afskiljd fond, synes det Revisorerne mindre lämpligt och ledande till onödig vidlyftighet, att, på sätt nu äger rum, omförmälde begge Ull-Diskontfonder särskilt bokföras och redovisas.

Den skiljaktighet emellan dessa fonder, hvilken företer sig deruti, att egentligen endast den ena utgör en verklig fond, men den andra deremot består af kreditivmedel, kan, efter Revisorernes tanke, desto mindre anses utgöra hinder mot begge fondernas förening, som Manufaktur-Dikontfonden, till hvars förstärkning är anvisadt ett kreditiv å Banken af 1,500,000 R:dr, äger samma räkenskap för sin besparingsfond och för hvad å kreditivet upptages, samt jemväl Nya Ull-Diskonten, efter den af Rikets Ständer vid sistlidne Riksdag beviljade nedsättning i räntan för ull-kreditivet, bildat en egen behållning, hvilken i sammanhang med kreditivmedlen redovisas. Revisorerne hemställa altså, att de begge Ull-Diskontfonderna måtte, under benämning af Ull-Diskontfond, sammanföras och redovisas i en gemensam hufvudbok, med iakttagande, att uti den första hufvudbok, som öfver den sammansatta fonden upprättas,

bör inflyta en fullständig redogörelse, angående beskaffenheten och tillkomsten af de särskilda fonder, hvaraf den förstnämnde bildats.

Räkenskaperna för år 1845 öfver de i ett sammanhang redovisade *Manufaktur-, Extra Licent-, Tull- och Beslags-* samt *Eskilstuna Fristadsmedlen* hafva i Kongl. Kammar-Rätten granskats *utan* anmärkning; hvaremot ifrågavarande räkenskaper för år 1846 ännu icke derstädes undergått revision. Enligt det vid denna Berättelse fogade Sammandrag, utgjorde behållningen af samtliga ofvanberörde medel vid 1845 års början . . . . . R:dr 42,897: 43. 4.
samt inkomsterna under sistförflutna 2:ne år . „ 28,915: 29. 2.
Summa R:dr 71,813: 24. 6.
Utgifterna, bestående af resebidrag och understöd åt fabriks- och slöjdeidkare, premier och stipendier, aflöning for tjenstemän i Eskilstuna Fristad, inköp af profver, modeller och redskap o. s. v., hafva under samma tid bestigit sig till . . . . . „ 28,827: 17. —
Behållningen vid 1846 års slut utgjorde således . R:dr 42,986: 7. 6.

Af den bland förenämnde räkenskaper intagna redogörelse öfver ersättningen till Wester-Norrlands Läns Ränteri af utbetalda premier för inom berörde Län tillverkade finare lärfter, visar sig, att i dylik ersättning utgått:
år 1845 . . . . . : . . . R:dr 3,579: 24. 9.
och år 1846 . . . . . „ 2,954: 42. 6.

Bland de uti räkenskaperna öfver ifrågavarande medel, vid 1846 års slut, balanserade fordringar förekommer ett belopp af 1,700 R:dr, förskjutna till omkostnader för anskaffandet af band- och strumpstolar från Tyskland. I afseende härå hafva Revisorerne inhemtat, att sedan, till beredande af ett tjenligare sätt för tillverkning inom Hallands Län af strumpor samt af ylle- och linneband inom vissa socknar af Elfsborgs Län, Kongl. Maj:t, genom nådigt Bref af den 29 September 1841, anbefallt Kongl. Kommerse-Kollegium att, på bekostnad af de under dess förvaltning ställda tull- och beslagsmedel, införskaffa trenne strumpstolar och trenne bandstolar, de förra från Chemnitz i Sachsen och de sednare från Bormen vid Elberfeld, för att, under vissa stadgade vilkor, utlemnas till lämpliga personer inom förberörde 2:ne Län; så hade, till bestridande af de i sådant hänseende erforderliga inköps- och transport-

kostnader, ofvannämnde summa af 1,700 R:dr blifvit under loppet af år 1842, uti särskilda poster, till Herr Presidenten och Kommendören Skogmans disposition, emot framtida redovisning, förskottsvis utassignerad. En sådan redovisning hade emedlertid, vid sistlidet års slut, ännu icke blifvit af Herr Presidenten till Kongl. Kollegium aflemnad; å hvilket förhållande Revisorerne ansett sig böra fästa Rikets Ständers uppmärksamhet.

Jemlikt nådigt Bref af den 4 Mars 1843, har Kongl. Maj:t i nåder tillåtit, att, till bestridande af nödiga utgifter för inköp å utrikes ort och hitförskaffande af en sats häcklor och 4 spinnstolar för hand af ny uppfinning, ett belopp af omkring 950 R:dr finge af manufaktur-medlen till Kongl. Landtbruks-Akademiens disposition anordnas. Å detta anslag hafva, intill 1846 års slut, af Kongl. Akademien lyftats inalles 900 R:dr, hvilken summa uti räkenskaperna öfver manufaktur-medlen såsom fordran balanseras.

Under benämning af extra licent-medel förstås de särskilda afgifter, hvilka vid jernvågarne i Riket utgå af alla utländska, i Sverige icke privilegierade, fartyg, som derstädes inlasta jern; hvilka afgifter, jemlikt Kongl. Brefvet af den 2 Mars 1833, från vederbörande Magistrater till Kongl. Kommerse-Kollegium insändas.

Tillkomsten af de så kallade tull- och beslagsmedlen åter grundar sig på 30 §. uti Kongl. Förordningen den 9 November 1830 till förekommande af oloflig införsel eller utförsel af varor, uti hvilken § föreskrifves, att å Kronans behållning af försäljnings-summan för utländskt beslagsgods, som är till införsel förbjudet, Tio procent skola afsättas och ingå till det särskilda anslag, som af Kongl. Maj:t till manufakturernas befrämjande disponeras, äfvensom att på enahanda sätt böra användas dels en fjerdedel af den tull, som, enligt 11 och 12 §§., kan komma att erläggas, dels ena hälften af det behållna värde, hvartill inhemska tillverkningar, som enligt 2 Kap. af samma Förordning förbrutna dömmas, vid försäljningen uppgå; varande dessa stadganden bibehållna uti de i förevarande ämne sedermera utfärdade författningar. Genom Kongl. Brefvet af den 17 Mars 1832, är i detta afseende vidare förordnadt, att ifrågavarande tull- och beslags-andelar böra af Kongl. General Tull-Styrelsen årligen till Kongl. Kommerse-Kollegium aflemnas, för att upptagas och redovisas i sammanhang med öfriga till manufakturernas befrämjande anvisade medel.

Enär vid sådant förhållande ej mindre extra licent-medlen, än ofvannämnde tull- och beslags-andelar utgöra stats-medel, anse Revisorerne desamma böra, i likhet med öfriga så beskaffade medel, ingå till och

redovisas i sammanhang med Stats-Verkets allmänna tillgångar, och för sådant ändamål extra licent-medlen, genom vederbörande Magistrater, samt tull- och beslags-medlen, genom Kongl. General Tull-Styrelsen, till Kongl. Stats-Kontoret inlefvereras; hvaremot ett lämpligt anslag till bestridande af de utgifter, som af ifrågavarande medel hittills bekostats, kunde å Riks-staten till Kongl. Maj:ts disposition anvisas.

Den under namn af Eskilstuna Fristads medel förekommande fond utgöres, efter hvad Revisorerne inhemtat, af en del utaf köpeskillingen för en i Eskilstuna befintlig egendom, hvilken för längre tid tillbaka blifvit af allmänna, till Fristadens bästa anslagna, medel inköpt, sedermera varit åt enskild person till bedrifvande af smides-förlagsrörelse upplåten och slutligen år 1837 å offentlig auktion försålts. Efter hvad räkenskaperna utvisa, hafva, till bestridande af de under revisionsåren för Eskilstuna Fristads räkning förefallne allmänna utgifter, omförmälda Fristadsmedel icke blifvit i vidsträcktare mån anlitade, än att, på grund af Kongl. Brefvet den 13 Februari 1839, ett belopp af 66 R:dr 32 sk. deraf årligen utgått, att användas till premier åt elever i Fristadens Elementar-skola; hvaremot åtskilliga kostnader af dylik beskaffenhet, såsom aflöning åt Borgmästaren, Läkaren och Skolläraren i Fristaden (till den del, hvartill extra licentmedlen icke lemnat tillgång), reseunderstöd et Smidesgesällerne Heljestrand, inköp af utländska smidesprofver och modeller, arfvode för vården af Fristadens modellkammare, m. m., blifvit å manufakturmedlen anvisade. Efter Revisorernes tanke, böra Eskilstuna Fristads-medlen i första rummet användas till bekostande af sådana åtgärder, som afse Fristadens allmänna gagn och bästa, samt först sedan dessa medel blifvit härtill medtagna, fråga uppstå om manufakturmedlens begagnande för så beskaffade utgifter.

Enligt Kongl. Brefvet af den 6 Februari 1839, äger Kongl. Kommerse-Kollegium att, på korta uppsägningstider och emot den ränta, som, i förening med fullgod, af Kongl. Kollegium pröfvad, säkerhet kan erhållas, utlåna de å manufaktur-, tull- och beslags- samt Eskilstuna Fristads-medlen varande behållningar, hvilka icke genast behöfva användas.

Af räkenskaperna hafva Revisorerne funnit, att under revisionsåren lån af ifrågavarande beskaffenhet innehafts af personer, anställda inom Kongl. Kommerse-Kollegium; hvilket förhållande, ehuruväl mot den för lånen ställda säkerhet icke något varit att erinra, synts Revisorerne mindre lämpligt.